

गाउँ वस्तुगत विवरण २०७४

ढकारी गाउँपालिका
अध्याम, प्रदेश नं. ७
२०७४

दस्तावेज	गाउँ वस्तुगत विवरण (Village Profile Document)
प्रकाशक	ढकारी गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
सर्वाधिकार	प्रकाशकमा
प्राविधिक सहयोग	सामुदायिक विकास कार्यक्रम Community Development Programme (CDP) सम्पर्क ठेगाना: विश्व खाद्य कार्यक्रम (डब्लु एफ पी) पो व.नं. १०७, चाकुपाट, ललितपुर सम्पर्क : +९७७ ०१-५२६०६०७/५२६०६९३ Website: www.wfp.org
मिति	२०७४
वेबसाइट	http://www.dhakarimun.gov.np

ढकारी गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय ढकारी, अछाम प्रदेश नं. ७

नमुना प्रकाशकीय

स्थानीय सरकारका रूपमा गाउँपालिकाले नेपालको संविधान र तत्सम्बन्धी नीतिगत व्यवस्था बमोजिम सेवा प्रवाह तथा विकास निर्माण मार्फत जन आकांक्षा सम्बोधनको ऐतिहासिक जिम्मेवारी नव निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरूमा रहेको छ । संघीय शासन व्यवस्थाको रूपमा स्थानीय तह, प्रदेश र संघ माझ समन्वय, सहकार्य र सह अस्थित्वको सिद्धान्तका आधारमा शासन संचालनको अपेक्षा गरीए जस्तै स्थानीयस्तरमा पनि निर्वाचित पदाधिकारी, विषयगत शाखा, समुदायमा आधारित संस्था, स्थानीय समुदाय, नीजि क्षेत्र र विकास साभेदार तथा गैसससँगको निकटतम सहकार्य र समन्वयबाट अपेक्षित परिवर्तन सुनिश्चित हुने विश्वास गर्न सकिन्छ । स्थानीय सरकार संचालनको बलियो आधार तयार गरी सेवा प्रवाह र विकास निर्माण प्रभावकारी गराउन गाउँपालिकाको समग्र पक्षको क्षेत्रगत तथा खण्डिकृत तथ्यांक खुल्ने गरी वस्तुगत विवरण वा पार्श्वचित्र तयार गर्नु अत्यन्त महत्वपूर्ण कार्य हो । यहि कुरालाई स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, नेपाल सरकारले नीतिगत निर्णय र मार्गदर्शनका आधारमा सचेत समेत गराएको छ । गाउँ विकासको विद्यमान स्थितिको विश्लेषण गरी गाउँ विकासको प्रयासलाई दिशानिर्देश गर्न एकीकृत, आवधिक तथा बार्षिक गाउँ विकास योजना तर्जुमा, योजनाको नतिजामूलक अनुगमन तथा गाउँ विकासका प्रयासहरूको प्रभावको लेखाजोखा गर्न गाउँ वस्तुगत विवरण तयारी तथा अद्यावधिक गर्नु जरुरी रहेको छ ।

गाउँपालिकाको समग्र नेतृत्व, विषयगत कार्यलय तथा गाउँ विकासका समग्र सरोकारवालाको सहयोग तथा सहकार्य र सामुदायिक विकास कार्यक्रम/विश्व खाद्य कार्यक्रमको प्राविधिक सहयोगमा ढकारी गाउँपालिकाको गाउँ वस्तुगत विवरण (Village Profile) तयार गरिएको छ । यस वस्तुगत विवरणले यस क्षेत्रको सेवा प्रवाह, नीति निर्माण, आन्तरिक आय वृद्धि तथा विकास प्रकृत्यालाई मार्गदर्शन गर्ने विश्वास लिएको छ । यसका अतिरिक्त, गाउँ विकासका लागि सहकार्य गर्ने अन्य निकाय लगायत गैसस तथा विकास साभेदारका लागि पनि उल्लेखित विवरण महत्वपूर्ण र सहयोगी हुनेछ । यस गाउँपालिकाको विकास र सम्मृद्धिको सपना सबैको एकता, साभा प्रयास र प्रतिवद्धता बाट प्राप्त हुने कुराको पुनः स्मरण गर्न चाहन्छु ।

अन्त्यमा, वस्तुस्थिति विवरण तयारीको कार्यमा सहयोग र परामर्श प्रदान गर्ने गाउँपालिकाका निर्वाचित पदाधिकारीहरू, राजनीतिक दल, कर्मचारी र प्राविधिक सहयोग गर्ने सामुदायिक विकास कार्यक्रम/विश्व खाद्य कार्यक्रमका प्राविधिक सहयोगकर्ता सहित सबैको योगदानको उच्च कदर गर्दै धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

धन्यवाद !

.....
धन बहादुर बुढा
अध्यक्ष

ढकारी गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय ढकारी, अछाम प्रदेश नं. ७

नमुना दुई शब्द

नवगठित गाउँपालिका जनताको सबैभन्दा निकटको सरकारका रूपमा स्थानीय शासन संचालन र व्यवस्थापनका लागि नयाँ अनुभवका साथ अगाडी बढिरहेका छ। विद्यमान कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्थाका अतिरिक्त साधन र स्रोतको सीमा भित्र रहेर शासन संचालन र व्यवस्थापन चुनौतिपूर्ण कार्यका रूपमा देखिएको छ। जनताले प्राप्त गर्ने सेवा सुविधालाई छिटो, छरितो र प्रभावकारी बनाई संघीय प्रणालीको सुदृढीकरण, दीगो शान्ति, सुशासन, विकास र समृद्धिको आकांक्षा पुरा गर्ने दिशामा महत्वपूर्ण जिम्मेवारी गाउँपालिकामा रहेको छ। स्थानीय तहमा अन्तरनिहित अधिकार तथा अधिकारको बाँडफाँड र कार्यसम्पादन सम्बन्धी विषयलाई विद्यमान कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्थाले रेखांकन गरेको छ। स्थानीय शासन ऐन संसदमा विचाराधिन रहेको र प्रदेशस्तरीय संयन्त्र तथा कानून तयार नभइ सकेको हालको अवस्थामा नेपालको संविधान, कार्य विस्तृतिकरण प्रतिवेदन र स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ सम्बन्धी ऐनमा अन्तरनिहित अधिकारको बाँडफाँड र कार्यसम्पादन सम्बन्धी विषय प्रष्ट पादै वस्तुगत विवरण तयारी र अद्यावधिक गर्नु पर्ने कुरालाई महत्वपूर्ण रूपमा उठान गरेको छ। संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयले वस्तुगत विवरण तयारी गर्न सचेत गराइ यसको ढाँचा समेत उपलब्ध गराएको वर्तमान अवस्थामा समग्र गाउँपालिकाको विकासको अवस्था र वस्तुगत स्थिति भत्किने खण्डीकृत तथ्यांक सहितको क्षेत्रगत विवरण खुल्ने वस्तुगत विवरण तयार गरी अद्यावधिक गर्दै लैजानु आवश्यक छ।

गाउँ वस्तुगत विवरणले नीति, कानून, मापदण्ड र योजना निर्माणका अतिरिक्त कार्यान्वयन र नियमनका लागि आवश्यक सूचना प्रदान गर्नेछ। यस विवरणले गाउँपालिकाको विकासमा समन्वय र सहकार्य गर्ने निकाय तथा विकास साभेदार गैसस, निजी क्षेत्रलाई समेत मार्गदर्शन प्रदान गर्ने अपेक्षा गरेको छ। समय, स्रोत र साधनको सिमितता बावजुद सरोकारवालासँगको छलफल र द्वितीय तथ्यांकको उपयोग गरी तयार गरीएको यस गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण तयारीको पहिलो प्रयास सफल भएकोमा खुशि व्यक्त गर्न चाहन्छु। पहिलो प्रयास भएका कारणले वस्तुगत विवरणमा हुन सक्ने कमि कमजोरीहरुलाई क्रमशः सुधार र अद्यावधिक गर्दै लगिने छ।

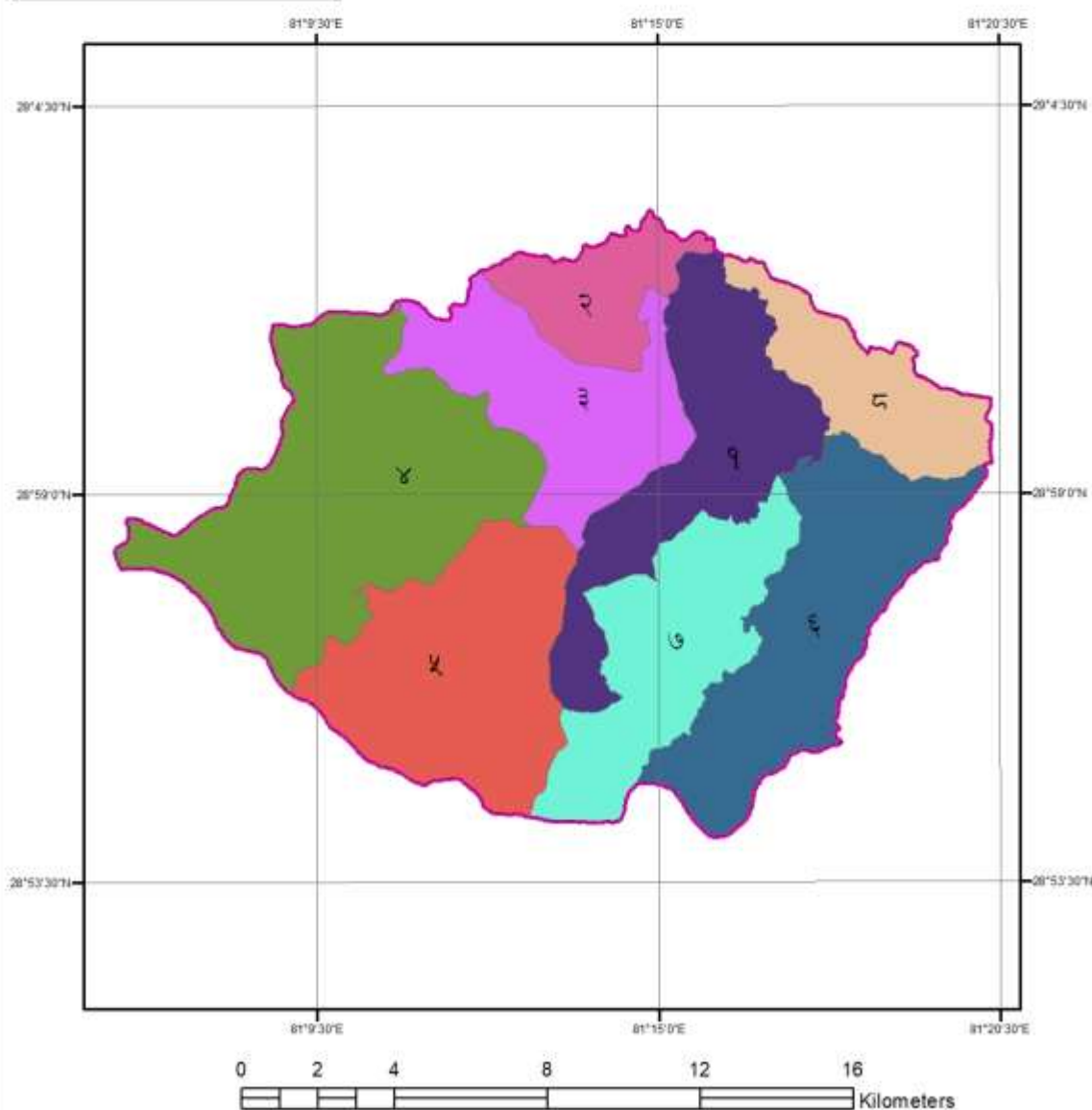
अन्तमा, वस्तुगत विवरण तयारी कार्यमा नेतृत्वदायी भूमिका खेल्ने अध्यक्ष तथा उपाध्यक्ष लगायत सबै निर्वाचित पदाधिकारी, कर्मचारी र सबै सरोकारवाला तथा प्राविधिक सहयोग प्रदान गर्ने सामुदायिक विकास कार्यक्रम/विश्व खाद्य कार्यक्रमका प्राविधिक सहयोगकर्ता सबैलाई सबैलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु। आगामी दिनमा सबैको साथ र सहयोगले गाउँपालिकाको विकास प्रकृया, शासन सञ्चालन र व्यवस्थापन सहज र उत्साहप्रद हुनेछ भन्ने अपेक्षा राखेको छु।

धन्यवाद !

.....
टेक बहादुर वली
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

ढकारी गाउँपालिका, अछाम अवस्थिति र वडा विभाजन

स्रोत: भूतलसभ्य प्रकल्प, नारी विभाग तथा स्थानीय विकास पुनर्गठनका आयोगको प्रतिवेदन, २०७४

ढकारी गाउँपालिका, अछाम

भूउपयोग

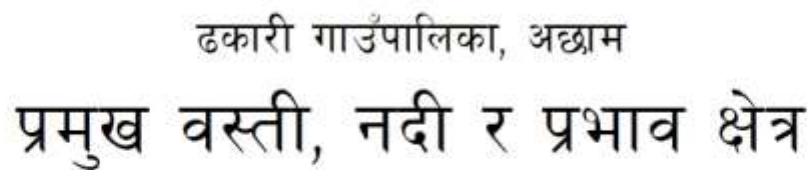
भूउपयोगको प्रकार	क्षेत्रफल (व.कि.मी.)	क्षेत्रफल (%)
बाँझो जमिन	०.१५	०.०७
भाडी	७.६९	३.३९
खेती गरिएको जमिन	५७.९०	२५.४९
भीर चट्टान	०.१५	०.०६
वन क्षेत्र	१५५.६२	६८.५०
घाँसे भूमि	२.००	०.८८
बलोटो जमिन	२.८८	१.२७
जल क्षेत्र	०.७९	०.३५
कुल क्षेत्रफल	२२७.१८	१००.००

भूउपयोग	
	जल क्षेत्र
	बलोटो जमिन
	घाँसे भूमि
	वन क्षेत्र
	भीर, चट्टान
	खेती गरिएको जमिन
	भाडी
	बाँझो जमिन

स्रोत: स्थानीय तहमा, राप्ती विभाग तथा स्थानीय सरकार पुनर्संरचना आयोगको प्रतिवेदन, २०७४

विषय सूची

परिच्छेद १: परिचय.....	१
१.१ पृष्ठभूमि.....	१
१.२ उद्देश्य	२
१.३ कानुनी तथा नीतिगत आधारहरु	२
१.४ तयारीका चरण.....	२
१.४.१ सहमती निर्माण	३
१.४.२ गाउँ वस्तुगत विवरण तयारीको ढाँचा, सर्वेक्षण औजार तथा कार्यविधि र प्रक्रिया निर्धारण	३
१.४.३ गाउँपालिका स्तरीय अभिमुखिकरण	३
१.४.४ तथ्यांक संकलन	३
१.४.५ तथ्याङ्क प्रशोधन तथा विश्लेषण र श्रोत नक्शा तयारी	४
१.४.६ वस्तुगत विवरणको मस्यौदा तयारी	४
१.४.७ वस्तुगत विवरण सुझाव संकलन.....	४
१.४.८ गाउँ वस्तुगत विवरण अन्तिम प्रतिवेदन तयारी	४
१.५ सीमा	४
परिच्छेद २: गाउँपालिकाको विद्यमान अवस्था	६
२.१ भौगोलिक अवस्थिति.....	६
२.२ ऐतिहासिक चिनारी तथा नामाकरण	६
२.३ राजनीतिक अवस्थिति.....	७
२.४ धरातलीय अवस्था	७
२.५ प्राकृतिक सम्पदा.....	७
२.६ साँस्कृतिक उत्कृष्टता	८
२.७ विकासका सम्भावनाहरु	८
२.८ मानव विकास सूचकांक, औषत आयु र गरिवी	९
परिच्छेद ३: जनसंख्याको अवस्था	१०
३.१ जनसंख्या वितरणको अवस्था	१०
३.२ जनघनत्वको अवस्था	१०
३.३ उमेर तथा लिंगको आधारमा जनसंख्या विवरण	११
३.४ मातृभाषाको आधारमा जनसंख्या विवरण	११
३.५ धर्म अनुसार जनसंख्या विवरण	१२
३.६ जातिगत आधारमा घरपरिवार तथा जनसंख्या विवरण.....	१२
३.७ घरमुलीको विवरण	१३
३.८ अपागन्ताको आधारमा जनसंख्या	१३
३.९ आवास माथीको स्वामित्वका आधारमा घरपरिवार विवरण	१४
३.१० बसोवासको अवस्था सम्बन्धी विवरण	१४
३.११ वैवाहिक स्थिति	१५
३.१२ विदेश गएका घरपरिवार विवरण	१५
३.१३ व्यक्तिगत घटना विवरण (२०७३ चैत्र मसान्त सम्म दर्ता भएका विवरण अनुसार).....	१५
परिच्छेद ४: आर्थिक अवस्था	१७
४.१ प्रमुख आर्थिक विवरण	१७
४.१.१ मुख्य पेशा सम्बन्धी विवरण	१७
४.१.२ प्राविधिक तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधनको विवरण	१७
४.१.३ वैदेशिक रोजगारीमा गएकाहरुको विवरण	१८

४.१.४ सुकुम्वासी सम्बन्धी विवरण	१८
४.२ कृषि तथा पशु विकास	१९
४.२.१ सिंचाई सुविधा सम्बन्धी विवरण.....	१९
४.२.२ कृषि कार्यमा उपयोग भएको जग्गा र स्वामित्व सम्बन्धी विवरण.....	१९
४.२.३ अन्न तथा दलहन वाली उत्पादन र विक्री सम्बन्धी विवरण	१९
४.२.४ फलफुल, तरकारी, नगदेवाली र मह उत्पादन सम्बन्धी विवरण.....	२०
४.२.५ पशुपालन तथा दुधजन्य उत्पादनको अवस्था	२१
४.२.६ मासुजन्य तथा श्रमजन्य पशुपालनको अवस्था	२१
४.२.७ पशुपंछीजन्य उत्पादन विक्री गर्ने घरपरिवार सम्बन्धी विवरण	२२
४.२.८ कृषि उत्पादनको आत्मनिर्भरताको अवस्था	२२
४.२.९ कृषि तथा पशुसेवासँग सम्बन्धित मानव संसाधन	२३
४.२.१० सार्वजनिक पोखरी र माछापालन.....	२३
४.२.११ जग्गाको किसिम	२४
४.२.१२ कृषि उपजमा लाग्ने रोग कीरा	२४
४.२.१३ पशुपंछीमा लाग्ने रोग.....	२५
४.२.१४ आधुनिक कृषि तथा पशुपालन (फर्म) सम्बन्धी विवरण.....	२५
४.२.१५ कृषि तथा पशु सेवासँग सम्बन्धित सामुदायिक संस्था तथा समूहको विवरण	२६
४.३ पर्यटन विकास	२६
४.३.१ पर्यटकीय स्थलहरूको विवरण	२६
४.४ व्यवसायीक सीपमूलक तालिम.....	२७
४.४.१ व्यवसायीक सीपमूलक तालिम लिने घरपरिवारको विवरण	२७
४.४.२ व्यवसायीक सीपमूलक तालिम लिनेहरूको विवरण.....	२७
४.५ बैङ्क तथा वित्तीय संस्थामा खाता हुने घरपरिवार सम्बन्धी विवरण	२८
४.६ वार्षिक आम्दानी अनुसार घरपरिवार विवरण	२८
४.७ वार्षिक खर्च अनुसार घरपरिवार विवरण	२९
४.८ घट्ट, मिल तथा संकलन तथा प्रसोधन सम्बन्धी विवरण.....	२९
४.९ बैंक, वित्तीय संस्था र सहकारी सम्बन्धी विवरण	३०
४.१० व्यापार तथा व्यवसाय सम्बन्धी विवरण	३०
४.११ औद्योगिक कच्चा पदार्थ उत्पादनको अवस्था	३१
४.१२ खनिज तथा खानी सम्बन्धी विवरण	३१
४.१३ आयात तथा निर्यातको अवस्था.....	३२
परिच्छेद ५: सामाजिक अवस्था	३३
५.१ शैक्षिक तथा मानव संसाधन विकास.....	३३
५.१.१ हालको साक्षरताको अवस्था.....	३३
५.१.२ शैक्षिकस्तर अनुसार जनसंख्या विवरण	३३
५.१.३ शैक्षिक संस्था सम्बन्धी विवरण	३४
५.१.४ सामुदायिक बाल विकास केन्द्र सम्बन्धी विवरण	३४
५.१.५ विद्यालयमा अध्ययन गरी रहेका तहगत छात्रछात्राको विवरण	३५
५.१.६ विद्यालयको भौतिक अवस्था सम्बन्धी विवरण	३५
५.१.७ शिक्षक सम्बन्धी विवरण	३५
५.१.८ भर्ना दर, निरन्तरता दर र सिकाई उपलब्धी दर.....	३६
५.१.९ आधारभूत शिक्षा पुरा गर्ने विद्यार्थी.....	३६
५.१.१० छात्रवृत्ति तथा दिवा खाजा पाउने विद्यार्थी विवरण	३६
५.१.११ शैक्षिक गुणस्तरसँग सम्बन्धित विशेष व्यवस्था	३७
५.१.१२ बालमैत्री शिक्षा सम्बन्धी विवरण	३७

५.१.१३ छात्रवृत्ति तथा लक्षित सुविधाको विवरण	३७
५.१.१४ आधारभूत विद्यालयमा पहुँचको अवस्था	३७
५.२ स्वास्थ्य तथा पोषण	३८
५.२.१ स्वास्थ्य संस्थाको विवरण	३८
५.२.२ स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध स्वास्थ्य सेवा विवरण	३८
५.२.३ स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध तथा कार्यरत चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र अन्य जनशक्ति विवरण	३९
५.२.४ प्राथमिक स्वास्थ्य सेवामा पहुँचको अवस्था	३९
५.२.५ खोप तथा पोषण सम्बन्धी विवरण	४०
५.२.६ सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण	४०
५.२.७ मातृ शिशु सुरक्षा र परिवार नियोजनको अवस्था	४१
५.२.८ गाउँपालिका भित्र देखा परेका प्रमुख रोगहरु र तिनको उपचार सम्बन्धी विवरण	४१
५.२.९ फोहोरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी विवरण	४२
५.२.१० मृत्यु हुने कारण सम्बन्धी विवरण	४२
५.२.११ परिवारका सदस्यहरुको स्वास्थ्य अवस्था	४३
५.२.१२ जीवन विमा सम्बन्धी विवरण	४३
५.३ खानेपानी तथा सरसफाई	४४
५.३.१ खानेपानीको श्रोतको आधारमा घरपरिवार	४४
५.३.२ शौचालय प्रयोगको अवस्था	४४
५.३.३ सार्वजनिक शौचालय तथा ढल सम्बन्धी विवरण	४५
५.३.४ खानेपानी तथा संरक्षित पानी मुहान सम्बन्धी विवरण	४५
५.३.५ सार्वजनिक जग्गाको विवरण	४८
५.४ महिला, बालबालिका तथा सामाजिक समावेशिकरण	४८
५.४.१ कामदारको रूपमा घर बाहिर रहेका बालबालिका	४८
५.४.२ बालकलव तथा संजालको विवरण	४९
५.४.३ घरपरिवार बिहिन बालबालिकाको विवरण	४९
५.४.४ सामाजिक सुरक्षा वृत्तीको अवस्था	४९
५.५ युवा तथा खेलकुद र मनोरञ्जन	५०
५.५.१ खेलमैदान, पार्क, पिकनिक स्थल तथा मनोरञ्जन स्थल सम्बन्धी विवरण	५०
५.५.२ व्यावसायिक खेलाडीको विवरण	५०
५.५.३ युवा क्लब सम्बन्धी विवरण	५१
५.५.४ युवा सुजनशिलता, उद्यमशिलता र परिचालन विवरण	५१
५.६ कला, भाषा तथा संस्कृति	५१
५.६.१ स्थानीय चाँडपर्व जात्रा र मेला	५१
५.६.२ धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थलको विवरण	५२
५.७ सुरक्षा निकाय सम्बन्धी विवरण	५३
५.८ छाउप्रथाको अभ्यास	५३
५.८.१ छुई हुने र छाउ गोठमा बस्ने महिला सम्बन्धी विवरण	५३
५.८.२ छाउ गोठको प्रकार र अभ्यास सम्बन्धी विवरण	५४
५.८.३ घरको कोठा अनुसार छुई हुने र छाउ गोठमा बस्ने महिला	५४
परिच्छेद ६: वन तथा वातावरणीय स्थिति	५५
६.१ वन क्षेत्रको अवस्था	५५
६.१.१ जैविक विविधता सम्बन्धी विवरण	५५
६.१.२ वनजन्य उत्पादन विवरण	५६
६.२ जडिबुटीको विवरण	५६
६.३ चरन क्षेत्र	५६

६.४ विपद जोखिम तथा व्यवस्थापन	५७
६.४.१ विपदको प्रभाव	५७
६.४.२ विपदको किसिम अनुसार जोखिमको समय	५७
६.४.३ जोखिमयुक्त (संवेदनशिल) स्थानमा बसोबास गरेका परिवार विवरण	५८
६.४.४ विपदबाट मानवीय क्षती	५९
६.४.५ विपदको असर सम्बन्धी विवरण	५९
६.४.६ विपदबाट सार्वजनिक संरचना तथा पूर्वाधारमा क्षती (गत ३ वर्षको असरको आधारमा)	६०
६.४.७ जलश्रोत तथा जलाधार क्षेत्र र उपयोगको स्थिति	६०
परिच्छेद ७: भौतिक विकासको अवस्था	६२
७.१ यातायात पूर्वाधार	६२
७.१.१ सडक मार्ग/सञ्जालको विद्यमान अवस्था	६२
७.१.२ पैदल मार्गको विवरण	६३
७.१.३ पुल तथा पुलेसा सम्बन्धी विवरण	६४
७.१.४ सवारी रुटको विवरण	६४
७.१.५ गाउँ नगर क्षेत्र भित्र चल्ने सवारी साधन	६४
७.२ विद्युत तथा बैकल्पिक उर्जा	६५
७.२.१ इन्धन उपयोग विवरण (खाना पकाउने इन्धनको आधारमा घरपरिवार)	६५
७.२.२ बत्ति बाल्ने इन्धनको प्रयोगको आधारमा घरपरिवार	६५
७.३ सञ्चार तथा प्रविधि	६६
७.३.१ आधुनिक सुविधामा पहुँच सम्बन्धी विवरण	६६
७.४ आवास तथा भवन	६६
७.४.१ घरको जगकोका आधारमा घरपरिवार	६७
७.४.२ छानोको प्रकारका आधारमा घरपरिवार	६७
७.४.३ भवन मापदण्ड तथा भुकम्प प्रतिरोधी घरको विवरण	६८
७.४.४ घर संख्याका आधारमा घरपरिवार विवरण	६८
७.४.५ घरपरिवारले उपयोग गरिएको कोठा सम्बन्धी विवरण	६८
७.५ स्थानीय बजार तथा बजार केन्द्र सम्बन्धी विवरण	६९
७.६ सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवन	६९
७.७ सरकारी भवन	७०
७.९ शवदाहस्थल तथा समाधिस्थल सम्बन्ध विवरण	७०
परिच्छेद ८: संस्थागत तथा सुशासनको स्थिति	७१
८.१ गाउँपालिकाको विषयगत शाखा तथा मानव संसाधनको अवस्था	७१
८.१.१ गाउँपालिकाको अचल सम्पत्ति	७१
८.१.२ गाउँ कार्यपालिका सम्बन्धी विवरण	७२
८.१.३ गाउँ सभा सम्बन्धी विवरण	७२
८.१.४ गाउँपालिका, सरकारी कार्यालय तथा निकायहरु	७३
८.१.५ गाउँपालिकाको आय विवरण	७४
८.२ संघसंस्था सम्बन्धी विवरण	७५
८.२.१ सामुदायिक संस्था विवरण	७५
८.२.२ आमा महिला समूह तथा परम्परागत समूहको विवरण	७६
८.२.३ नागरिक सचेतना केन्द्र र टोल विकास संस्थाको विवरण	७७
८.२.४ कृषक, उद्यमी तथा बचत समूहको विवरण	७८
८.२.५ ऐन, नीति, नियम र कार्यप्रणाली	७८
८.२.६ गैसस तथा अगैससको विवरण र वार्षिक बजेट	७८
अनुसूची १: गाउँपालिकाबाट वस्तुगत विवरणका लागि छानिएका कार्यदलका सदस्यहरुको विवरण	७९

अनुसूची २: सिंचाई सुविधा सम्बन्धी विवरण	८०
अनुसूची ३: व्यापार तथा व्यवसाय सम्बन्धी विवरण	८३
अनुसूची ४: विद्यालयमा अध्ययन गरी रहेका तहगत छात्रछात्राको विवरण	८६
अनुसूची ५: विद्यालयको भौतिक अवस्था सम्बन्धी विवरण	८९
अनुसूची ६: शिक्षक सम्बन्धी विवरण.....	९२
अनुसूची ७: भर्ना दर, निरन्तरता दर र सिकाई उपलब्धी दर	९५
अनुसूची ८: आधारभूत शिक्षा पुरा गर्ने विद्यार्थी	९८
अनुसूची ९: छात्रवृत्ति पाउने विद्यार्थी विवरण	१००
अनुसूची १०: शैक्षिक गुणस्तरसँग सम्बन्धीत विशेष व्यवस्था	१०२
अनुसूची ११: बालमैत्री शिक्षा सम्बन्धी विवरण.....	१०४
अनुसूची १२: छात्रवृत्ति तथा लक्षित सुविधाको विवरण.....	१०६
अनुसूची १३: वन क्षेत्रको अवस्था.....	१०९
अनुसूची १४: कृषक, उद्यमी तथा बचत समूहको विवरण.....	११२
अनुसूची १५: वस्तुगत विवरण तथ्यांक संकलन फारमहरु	११६
अनुसूची १५ (क): संस्थागत तथ्याङ्क संकलन/सर्वेक्षण फाराम	११६
अनुसूची १५ (ख): घरपरिवार सर्वेक्षण फाराम	१४२
सन्दर्भ सामाग्री	१४८

तालिका सूची

तालिका १: वडागत क्षेत्रफल	६
तालिका २: भूउपयोगको अवस्था	७
तालिका ३: विकासका सम्भावनाहरु	८
तालिका ४: जनसंख्या वितरणको अवस्था	१०
तालिका ५: जनघनत्वको अवस्था	१०
तालिका ६: उमेर तथा लिंगको आधारमा जनसंख्या विवरण	११
तालिका ७: मातृभाषाको आधारमा जनसंख्या विवरण	११
तालिका ८: धर्म अनुसार जनसंख्या विवरण	१२
तालिका ९: जातिगत आधारमा घरपरिवार र जनसंख्या विवरण	१२
तालिका १०: घरमुलीको विवरण	१३
तालिका ११: अपाङ्गताको आधारमा जनसंख्या	१३
तालिका १२: आवास माथिको स्वामित्वका आधारमा घरपरिवार विवरण	१४
तालिका १३: बसोबासको अवस्था सम्बन्धी विवरण	१४
तालिका १४: वैवाहिक स्थिति	१५
तालिका १५: विदेश गएका घरपरिवार विवरण	१५
तालिका १६: व्यक्तिगत घटना विवरण	१६
तालिका १७: मुख्य पेशा सम्बन्धी विवरण	१७
तालिका १८: प्राविधिक तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधनको विवरण	१७
तालिका १९: वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरुको विवरण	१८
तालिका २०: सुकुम्बासी सम्बन्धी विवरण	१८
तालिका २२: कृषि कार्यमा उपयोग भएको जग्गा र स्वामित्व सम्बन्धी विवरण	१९
तालिका २३: अन्न तथा दलहन वाली उत्पादन र बिक्री सम्बन्धी विवरण	२०
तालिका २४: फलफुल, तरकारी, नगदेवाली र मह उत्पादन सम्बन्धी विवरण	२०
तालिका २५: पशुपालन तथा दुधजन्य उत्पादनको अवस्था	२१
तालिका २६: मासुजन्य तथा श्रमजन्य पशुपालनको अवस्था	२१
तालिका २७: पशुपन्छीजन्य उत्पादन बिक्री गर्ने घरपरिवार सम्बन्धी विवरण	२२
तालिका २८: कृषि उत्पादनको आत्मनिर्भरताको अवस्था	२२
तालिका २९: कृषि तथा पशुसेवासँग सम्बन्धीत मानव संसाधन	२३
तालिका ३०: सार्वजनिक पोखरी र माछापालन	२३
तालिका ३१: जग्गाको किसिम	२४
तालिका ३२: कृषि उपजमा लाग्ने रोग तथा कीरा	२४
तालिका ३३: पशुपन्छीमा लाग्ने रोग तथा कीरा	२५
तालिका ३४: आधुनिक कृषि तथा पशुपालन सम्बन्धी विवरण	२५
तालिका ३५: कृषि तथा पशु सेवासँग सम्बन्धीत सामुदायिक संस्था तथा समूहको विवरण	२६
तालिका ३७: पर्यटकीय स्थलहरुको विवरण	२६
तालिका ३८: व्यवसायी सीपमूलक तालिम लिने घरपरिवारको विवरण	२७
तालिका ३९: व्यवसायी सीपमूलक तालिम लिनेहरुको विवरण	२७
तालिका ४०: बैङ्क तथा वित्तिय संस्थामा खाता हुने घरपरिवार सम्बन्धी विवरण	२८

तालिका ४१: वार्षिक आम्दानी अनुसार घरपरिवार विवरण.....	२८
तालिका ४२: वार्षिक खर्च अनुसार घरपरिवार विवरण.....	२९
तालिका ४३: घट्ट, मिल तथा संकलन तथा प्रसोधन सम्बन्धी विवरण	२९
तालिका ४४: बैंक तथा वित्तिय संस्था र सहकारी सम्बन्धी विवरण	३०
तालिका ४५: व्यापार तथा व्यवसाय सम्बन्धी विवरण	३०
तालिका ४६: औद्योगिक कच्चा पदार्थ उत्पादनको अवस्था.....	३१
तालिका ४७: खनिज तथा खानी सम्बन्धी विवरण.....	३१
तालिका ४८: आयात तथा निर्यातको अवस्था.....	३२
तालिका ४९ : हालको साक्षरताको अवस्था.....	३२
३२ इच्छाचक्र! छद्मकचण थद्व घङ्गनथङ्ग.	
तालिका ५०: शैक्षिकस्तर अनुसार जनसंख्या विवरण.....	३३
तालिका ५१: शैक्षिक संस्था सम्बन्धी विवरण.....	३४
तालिका ५२: सामुदायिक बाल विकास सम्बन्धी विवरण.....	३४
तालिका ५३: विद्यालयमा अध्ययन गरीरहेका तहगत छात्रछात्राको विवरण.....	३५
तालिका ५४: विद्यालयको भौतिक अवस्था सम्बन्धी विवरण.....	३५
तालिका ५५: शिक्षक सम्बन्धी विवरण	३५
तालिका ५६: भर्ना दर, निरन्तरता दर र सिकाई उपलब्धी दर	३६
तालिका ५७: आधारभूत शिक्षा पुरा गर्ने विद्यार्थी.....	३६
तालिका ५८: छात्रवृत्ति तथा दिवा खाजा पाउने विद्यार्थी विवरण.....	३६
तालिका ५९: छात्रवृत्ति तथा लक्षित सुविधाको विवरण	३७
तालिका ६०: आधारभूत विद्यालयमा पहुँचको अवस्था.....	३७
तालिका ६१: स्वास्थ्य संस्थाको विवरण.....	३८
तालिका ६२: स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध स्वास्थ्य सेवा विवरण	३८
तालिका ६३: स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध तथा कार्यरत चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र अन्य जनशक्ति विवरण	३९
तालिका ६४: प्राथमिक स्वास्थ्य सेवामा पहुँचको अवस्था	३९
तालिका ६५: खोप तथा पोषण सम्बन्धी विवरण	४०
तालिका ६६: सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण	४०
तालिका ६७: मातृशिशु सुरक्षा र परिवार नियोजनको अवस्था.....	४१
तालिका ६८: गाउँपालिका भित्र देखा परेका प्रमुख रोगहरु र तिनको उपचार सम्बन्धी विवरण.....	४१
तालिका ६९: फोहोरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी विवरण.....	४२
तालिका ७०: मृत्यु हुने कारण सम्बन्धी विवरण.....	४२
तालिका ७१: परिवारका सदस्यहरुको स्वास्थ्य अवस्था.....	४३
तालिका ७२: जीवन बिमा सम्बन्धी विवरण.....	४३
तालिका ७३: खानेपानीको श्रोतको आधारमा घरपरिवार	४४
तालिका ७४: शौचालय प्रयोगको अवस्था	४४
तालिका ७५: सार्वजनिक शौचालय तथा ढल सम्बन्धी विवरण.....	४५
तालिका ७६: खानेपानी तथा संरक्षित पानी मुहान सम्बन्धी विवरण.....	४५
तालिका ७७: सार्वजनिक जग्गाको विवरण.....	४८
तालिका ७८: कामदारको रुपमा घर बाहिर रहेका बालबालिका	४८
तालिका ७९: बाल क्लब तथा संजालको विवरण.....	४९

तालिका ८०: घरपरिवार बिहिन बालबालिकाको विवरण.....	४९
तालिका ८१: सामाजिक सुरक्षा वृत्तीको अवस्था.....	५०
तालिका ८२: खेलमैदान, पार्क, पिकनिक स्थल तथा मनोरञ्जन स्थल सम्बन्धी विवरण.....	५०
तालिका ८३: व्यवसायिक खेलाडीको विवरण.....	५०
तालिका ८४: युवा क्लब सम्बन्धी विवरण.....	५१
तालिका ८५: युवा सृजकशिलता, उद्यमशिलता र परिचालन विवरण.....	५१
तालिका ८६: स्थानीय चाँडपर्व, जात्रा र मेला.....	५२
तालिका ८७: धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थलको विवरण.....	५२
तालिका ८८: सुरक्षा निकाय सम्बन्धी विवरण.....	५३
तालिका ८९: छुई हुने र छाउ गोठमा बस्ने महिला सम्बन्धी विवरण.....	५३
तालिका ९०: छाउ गोठको प्रकार र अभ्यास सम्बन्धी विवरण.....	५४
तालिका ९१: घरको कोठा अनुसार छुई हुने र छाउ गोठमा बस्ने महिला.....	५४
तालिका ९२: वन क्षेत्रको अवस्था.....	५५
तालिका ९३: जैविक विविधता सम्बन्धी विवरण.....	५५
तालिका ९४: जडिबुटीको विवरण.....	५६
तालिका ९५: चरन क्षेत्र.....	५६
तालिका ९६: विपदको प्रभाव.....	५७
तालिका ९७: विपदको किसिम अनुसार जोखिमको समय.....	५८
तालिका ९८: जोखिमयुक्त स्थानमा बसोबास गरेका परिवार विवरण.....	५८
तालिका ९९: विपदबाट मानवीय क्षती.....	५९
तालिका १००: विपदको असर सम्बन्धी विवरण.....	५९
तालिका १०१: विपदबाट क्षती सार्वजनिक संरचना तथा पूर्वाधार.....	६०
तालिका १०२: जलस्रोत तथा जलाधार क्षेत्र र उपयोगको स्थिति.....	६०
तालिका १०३: यातायात पूर्वाधार.....	६२
तालिका १०४: सडक मार्ग/सञ्जाल विद्यमान अवस्था.....	६२
तालिका १०५: पैदल मार्गको विवरण.....	६३
तालिका १०६: पुल तथा पुलेसा सम्बन्धी विवरण.....	६४
तालिका १०७: सवारी रुटको विवरण.....	६४
तालिका १०८: गाउँ नगर क्षेत्र भित्र चल्ने सवारी सम्बन्धी साधन.....	६५
तालिका १०९: इन्धन उपयोग विवरण.....	६५
तालिका ११०: बत्ति बाल्ने इन्धनको प्रयोगको आधारमा घरपरिवार.....	६६
तालिका ११२: आधुनिक सुविधामा पहुँच सम्बन्धी विवरण.....	६६
तालिका ११३: घरको जगको आधारमा घरपरिवार.....	६७
तालिका ११४: छानोको प्रकारका आधारमा घरपरिवार.....	६७
तालिका ११५: भवन मापदण्ड तथा भुकम्प प्रतिरोधी घरको विवरण.....	६८
तालिका ११६: घर संख्याका आधारमा घरपरिवार विवरण.....	६८
तालिका ११७: घरपरिवारले उपयोग गरिएको कोठा सम्बन्धी विवरण.....	६९
तालिका ११८: स्थानीय बजार तथा बजार केन्द्र सम्बन्धी विवरण.....	६९
तालिका ११९: सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवन.....	६९

तालिका १२०: सरकारी भवन.....	७०
तालिका १२२: शवदाहस्थल तथा समाधिस्थल सम्बन्धी विवरण.....	७०
तालिका १२३: गाउँपालिकाको विषयगत शाखा तथा मानव संसाधनको अवस्था.....	७१
तालिका १२४: गाउँपालिकाको अचल सम्पत्ति.....	७१
तालिका १२५: गाउँ कार्यपालिका सम्बन्धी विवरण.....	७२
तालिका १२६: गाउँ सभा सम्बन्धी विवरण	७२
तालिका १२७: गाउँपालिका, सरकारी कार्यालय तथा निकायहरु.....	७३
तालिका १२८: गाउँपालिकाको आय विवरण.....	७४
तालिका १२९: सामुदायिक संस्था विवरण	७५
तालिका १३०: आमा महिला समूह तथा परम्परागत समूहको विवरण.....	७६
तालिका १३१: नागरिक सचेतना केन्द्र र टोल विकास संस्थाको विवरण.....	७७
तालिका १३२: गैसस तथा अगैससको विवरण र वार्षिक बजेट	७८

परिच्छेद १: परिचय

वस्तुगत विवरण गाउँपालिका वा नगरपालिकाको वास्तविक अवस्थालाई झल्काउने सूचनाको एकीकृत दस्तावेज हो । वस्तुगत विवरणमा जनसांख्यिक, प्राकृतिक, सामाजिक, आर्थिक, पूर्वाधार लगायत क्षेत्रको विद्यमान यथार्थ स्थिति झल्काउन आवश्यक तथ्याङ्क संकलन र विश्लेषणका माध्यमबाट तयार गरी व्यवस्थित रूपमा प्रस्तुत गरिएको हुन्छ । हरेका गाउँपालिका वा नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रको यथार्थ स्थिति झल्किने वस्तुगत विवरण तयार गर्नु पर्ने कानूनी तथा व्यवहारिक रूपले आवश्यक रहेको छ । यस परिच्छेदमा ढकारी गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण तयारीको पृष्ठभूमि, उद्देश्य, नीतिगत तथा कानूनी आधार, तयारी विधि तथा प्रक्रिया र सीमालाई प्रस्तुत गरिएको छ ।

१.१ पृष्ठभूमि

संघ, प्रदेश र स्थानीय तह गरि तीन तहको मूल संरचना रहने संवैधानिक व्यवस्था अनुरूप स्थानीय तहमा स्थानीय सरकारका रूपमा गाउँपालिका वा नगरपालिकाले शासन सञ्चालन गर्दछ । नेपालको संविधानले तीन तहबीचको सम्बन्ध सहकारीता, समन्वय र सहअस्तित्वको सिद्धान्तका आधारमा हुने व्यवस्था गरेको छ । नेपालको संविधान बमोजिम स्थानीय तहको अधिकार सम्बन्धी व्यवस्था कार्यान्वयन गर्न, संघ, प्रदेश र स्थानीय तह बीचको सहकारीता, सहअस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन गर्न संघीय कानूनका रूपमा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ जारी भइ सकेको छ । स्थानीय सरकार जनताको सबैभन्दा नजिकको सरकारको रूपमा रहेर सेवा प्रवाह र विकास निर्माणलाई गतिशिल र जनअपेक्षित रूपमा चुस्त र प्रभावकारी गराउने ऐतिहासिक जिम्मेवारी रहेको छ । शान्ती, सुशासन, विकास र समृद्धिको संवैधानिक दाइत्व पुरा गर्न संघीय, प्रादेशिक तथा स्थानीय तहबाट नीतिगत तथा व्यवहारिक अभ्यासहरु अगाडी बढि रहेका छन् ।

स्थानीय सरकारले नेपालको संविधान र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ बमोजिमको अभिभारा पुरा गर्न शासन संचालन र विकास प्रकृत्यालाई प्रभावकारी रूपले दिशानिर्देश गर्नु आवश्यक छ । संघीय तथा प्रदेशीक कानून र अग्रसरतासँग सहिष्णुता कायम गरि स्थानीय विकासको नेतृत्व स्थानीय सरकारले गर्नुपर्ने देखिन्छ । सुशासन, सुलभ र गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गर्न तथा लोकतन्त्रका लाभहरुको न्यायोचित वितरण र दिगो विकासको अवधारणा अनुरूप स्थानीय तहको शासन सञ्चालन गर्न जरूरी देखिन्छ । दिगो विकास लक्ष्य, राष्ट्रिय योजना तथा प्रादेशिक योजनासँग तादम्यता कायम गरि स्थानीय सरकारका गतिविधिहरुबाट जनतामा स्वायत्तताको महसुस हुने गरी संघीय समावेशी शासन व्यवस्थाको मर्मलाई जीवन्त तुल्याउने अपेक्षा गरिएको छ । तथापि स्थानीय सरकारको नयाँ परिवेश तथा अभ्यास, श्रोत तथा साधनको अपर्याप्तता बावजुद जनआकांक्षाको सम्बोधन गर्न जरूरी छ । स्थानीय सरकार सञ्चालनलाई प्रभावकारी गराउन वस्तुगत विवरण बलियो आधारका रूपमा रहन्छ ।

वस्तुगत विवरणले खण्डिकृत र क्षेत्रगत तथ्यांक उपलब्ध गराइ सेवा प्रवाहमा चुस्तता र विकास प्रक्रियालाई यथोचित गति प्रदान गर्न आवश्यक सूचान उपलब्ध गराइ सहयोग पुर्याउँछ । नेपालको संविधान तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ ले तथ्यांक व्यवस्थापन तथा वस्तुगत विवरण तयारीलाई स्थानीय सरकारको अनिवार्य दायित्वका रूपमा प्रस्तुत गरेको छ । विगत वर्ष नै नेपाल सरकारले गाउँ तथा नगर क्षेत्रको समग्र वस्तुस्थिति झल्किने वस्तुगत विवरणको ढाँचा तयार गरी उपलब्ध गराइ यथासक्य छिटो तयार गर्न पत्राचार गरिसकेको छ । ढकारी गाउँपालिकाको नेतृत्वमा तयार हुने यस वस्तुगत विवरणले स्थानीय तहमा सेवा प्रवाह, आन्तरिक स्रोत परिचालन तथा योजनावद्ध विकासमा आवश्यक सूचना उपलब्ध गराइ सहयोग पुर्‍याउने छ ।

१.२ उद्देश्य

गाउँ क्षेत्रको विकासको विद्यमान अवस्था, संभावना र स्रोतको सम्बन्धमा आवश्यक सूचना व्यवस्थापन गर्न गाउँपालिकाको समग्र स्थिति भल्किने वस्तुगत विवरण तयार गर्नु यस प्रतिवेदनको प्रमुख उद्देश्य हो । यसका विशेष उद्देश्य देहायअनुसार रहेका छन् ।

- गाउँको जनसांख्यिक, भू-जैविक, भौतिक, मानविय, आर्थिक, सामाजिक, वातावरण र संस्थागत क्षेत्रको विषयगत र वस्तुगत स्थिति चित्रण हुने गरी वस्तुगत विश्लेषण विवरण तयार गर्ने
- गाउँपालिका, विषयगत कार्यालय/शाखा, संघ/संस्थाको विवरण, अध्ययन, सर्वेक्षण तथा प्रगति प्रतिवेदनबाट प्राप्त आधारभूत तथा संस्थागत तथ्याङ्क एकीकृत र विश्लेषण गरी विषयगत रूपमा गाउँको एकीकृत वस्तुगत विवरण तयार गर्ने
- गाउँपालिकाको सेवा प्रवाह, स्थानीय राजस्वको आधार र दर निर्धारण र विकास निर्माण कार्यका लागि आवश्यक वस्तुगत तथा विषयगत सूचना उपलब्ध गराउने
- गाउँपालिकाको वार्षिक, एकीकृत, आवधिक/रणनीतिक तथा गुर्योजना र विषयगत योजना तर्जुमा र अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको लागि विषयगत र खण्डीकृत सूचना विवरण उपलब्ध गराउने ।

१.३ कानुनी तथा नीतिगत आधारहरू

गाउँ वस्तुगत विवरण तयारी कार्यलाई चरणबद्ध र व्यवस्थित रूपमा सञ्चालन गर्न देहायअनुसारका कानुनी तथा नीतिगत आधारहरू रहेका छन् ।

- क. नेपालको संविधान:** नेपालको संविधानअनुसार स्थानीय तहको अधिकार अनुसूची ८ को क्रम संख्या नम्बर ६ मा स्थानीय तथ्याङ्क तथा अभिलेख संकलन सम्बन्धी अधिकारलाई सूचीकृत गरिएको छ ।
- ख. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४:** ऐनको दफा ११ को उपदफा २ च, ड र थ मा गाउँपालिका वा नगरपालिकाको अधिकार क्षेत्र अन्तरगत तथ्यांक संकलन र अद्यावधिक गर्ने सम्बन्धी व्यवस्था गरेको छ । जस अन्तरगत, जनसांख्यिक, प्राकृतिक, आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक, भौतिक पूर्वाधार, रोजगारीको अवस्था, कूल ग्राहस्थ उत्पादन, प्रतिव्यक्ति आय, मानव विकास सूचकांक, राजश्व तथा आयव्यय समेतको तथ्याङ्क संकलन र प्रशोधन गरी राष्ट्रिय तथा स्थानीय सूचना प्रणालीमा आवद्धता र पार्श्वचित्र तथा श्रोत नक्साको अद्यावधिक अभिलेखनलाई गाउँपालिका वा नगरपालिकाको काम कर्तव्य र अधिकार भनि उल्लेख गरिएको छ ।
- ग. स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४:** दिग्दर्शनमा “गाउँपालिका वा नगरपालिकाले वार्षिक योजना र बजेट तर्जुमा गर्नु पूर्व स्थानीय तहको भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक तथा पूर्वाधार लगायतका क्षेत्रको यथार्थ स्थिति देखिने गरी वस्तुगत विवरण तयार वा अद्यावधिक गर्नु पर्नेछ । अद्यावधिक वस्तुगत विवरण आफ्नो वेवसाइट मार्फत सार्वजनिक गर्नु पर्नेछ ।” भनि प्रष्ट रूपमा उल्लेख गरिएको छ ।

१.४ तयारीका चरण

नेपाल सरकारले उपलब्ध गराएको गाउँ/नगरपालिका वस्तुगत विवरण ढाँचा, विगतका सिकाई, सम्बन्धि विषय विज्ञका सुझाव र गाउँपालिकाका सरोकारवालासँगको सहमतिअनुसार वस्तुगत विवरण तयार गरिएको छ । वस्तुगत विवरण तयारीमा देहाय बमोजिम चरण र प्रक्रिया अवलम्बन गरिएको छ ।

१.४.१ सहमती निर्माण

गाउँ वस्तुगत विवरण तयारीका लागि विद्यमान कानुनी तथा नीतिगत व्यवस्था तथा उपलब्ध कार्यविधि अनुसार जिल्ला समन्वय समिति मार्फत सामुदायिक विकास कार्यक्रम अन्तरगत विश्व खाद्य कार्यक्रमसँग समन्वय गरी प्राविधिक सहयोग परिचालन गरिएको छ । सामुदायिक विकास कार्यक्रमको क्षमता सुदृढीकरण मार्फत स्थानीय शासन प्रणालीमा सुदृढीकरणमा सहयोग पुऱ्याउने रणनीति तथा कार्यक्रम अनुसार गाउँसभा, गाउँ कार्यपालिका र गाउँ विकास सरोकारवालासँग राय परामर्शका आधारमा गाउँ कार्यपालिकाको नेतृत्वमा निर्धारित ढाँचा, तथ्याङ्कका विधि तथा प्रक्रिया अनुसार गाउँ वस्तुगत विवरण तयार गरिएको छ । यस प्रक्रियामा विश्व खाद्य कार्यक्रमबाट प्राविधिक तथा व्यवस्थापकीय सहयोग परिचालन गरिएको थियो । गाउँ वस्तुगत विवरण तयारी प्रक्रियालाई व्यवस्थित र प्रभावकारी रूपमा संचालनका लागि मार्गनिर्देशन गर्ने उद्देश्यले ढकारी गाउँपालिकाका उपाध्यक्षको संयोजकत्वमा तयारी कार्यदल गठन गरी वस्तुगत विवरण तयारी कार्य गरिएको थियो ।

१.४.२ गाउँ वस्तुगत विवरण तयारीको ढाँचा, सर्वेक्षण औजार तथा कार्यविधि र प्रक्रिया निर्धारण

नेपाल सरकारबाट उपलब्ध स्थानीय तहको वस्तुगत विवरण तयारी स्तरीय ढाँचा, सर्वेक्षण औजार र कार्यविधिलाई गाउँसभाबाट स्वीकृत गरी निर्धारण ढाँचा, सर्वेक्षण औजार र कार्यविधि बमोजिम गाउँ वस्तुगत विवरण तयार गर्ने निर्णय गरियो । यसका साथै गाउँ कार्यपालिकाको नेतृत्वमा गाउँ विकासका सरोकारवालाको सक्रिय सहभागिता र सहयोगमा उपलब्ध गाउँ/नगरपालिका वस्तुगत विवरणको स्तरीय ढाँचा, सर्वेक्षण औजार तथा कार्यविधिका अतिरिक्त गाउँपालिकाको स्थानीय परिवेश, विशिष्टता अनुसार गाउँ वस्तुगत विवरण तयार गरिएको छ ।

१.४.३ गाउँपालिका स्तरीय अभिमुखिकरण

गाउँ कार्यपालिकाको आयोजनामा गाउँसभा, कार्यपालिकाका पदाधिकारी, कर्मचारी र गाउँ विकास सरोकारवाला बीच साझा धारणा, बुझाई र कार्ययोजना तयार गर्न एक दिवसीय गाउँपालिका स्तरीय अभिमुखिकरण कार्यशालाको आयोजना गरियो । यस कार्यशालाको उद्देश्य गाउँ सभा तथा कार्यपालिकाका पदाधिकारी, कर्मचारी तथा गाउँ विकासका सरोकारवाला बीच गाउँ वस्तुगत विवरणको आवश्यकता, तयारी विधि तथा प्रक्रिया, वस्तुगत विवरण स्तरीय ढाँचा, तथ्याङ्क संकलन तथा विश्लेषण औजार, विधि तथा प्रक्रिया र सम्बन्धित सरोकारवालाको सहभागिता, सहयोग र प्रतिवद्धता लगायत विविध पक्षका बारेमा जानकारी गराउने तथा छलफल गर्ने रहेको छ । अभिमुखिकरण कार्यक्रममा गाउँ वस्तुगत विवरणको आवश्यकता, कानुनी तथा नीतिगत आधार, स्तरीय ढाँचा, तथ्याङ्कको विषय क्षेत्र, श्रोत, संकलन र विश्लेषणका औजार, तयारी विधि तथा प्रक्रियामा तर्जुमा प्रक्रियाबारे अन्तरक्रियामूलक छलफल गरी समान धारणा तथा बुझाई कायम गरियो । यस क्रममा गाउँपालिका तथा सरोकारवालाको जिम्मेवारी र भूमिका तथा प्रतिवद्धता बारे राय परामर्श गरी कार्यतालिका समेत तयार गरियो ।

१.४.४ तथ्यांक संकलन

वस्तुगत विवरण तयारीका लागि मुख्य गरेर प्राथमिक र द्वितीय श्रोतबाट तथ्यांक संकलन गरिएको छ । प्राथमिक श्रोतमा पारिवारिक विवरण संकलन तथा सहभागितामूलक तथ्यांक संकलन फारम प्रयोग गरिएको थियो । द्वितीय श्रोतबाट तथ्यांक संकलनका लागि संस्थागत सर्वेक्षण फारम उपयोग गरियो । तथ्यांक संकलनका लागि उपयोग गरीएका फारम **अनुसूची १५** अन्तरगत संस्थागत तथ्यांक संकलन फारम **अनुसूची १५ (क)** र घरपरिवार सर्वेक्षण फारम **अनुसूची १५ (ख)** मा प्रस्तुत गरिएको छ । संस्थागत तथ्याङ्कको प्रमुख श्रोतहरूमा गाउँ कार्यपालिका कार्यालय, जिल्लास्थित विषयगत तथा डिभिजन कार्यालय, केन्द्रीय तथ्यांक विभाग अन्तर्गतका कार्यालयहरू, शैक्षिक संस्था, स्वास्थ्य संस्था, गैसस र समुदायमा आधारित संस्था, बैंक तथा वित्तीय संस्था र उक्त कार्यालय, निकाय र संस्थाको अभिलेख तथा प्रतिवेदन र

अनुसन्धानमूलक दस्तावेजहरु प्रमुख रुपमा रहेका छन् । निर्वाचित जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, स्थानीय सहजकर्ता तथा गणकहरु परिचालन गरी उपलब्ध सर्वेक्षण विधि तथा तत्सम्बन्धी औजार बमोजिम तथ्याङ्क संकलन गरियो ।

१.४.५ तथ्याङ्क प्रशोधन तथा विश्लेषण र स्रोत नक्शा तयारी

प्राप्त तथ्याङ्कलाई सूचनाको आवश्यकता अनुसार तथ्याङ्कशास्त्रीय विधिद्वारा विश्लेषण गरियो । प्राप्त तथ्याङ्क तथा विवरणलाई विषय क्षेत्रगत, वडागत र सामाजिक संरचनागत (लैंगिक र जातीगत) रुपमा समेत विश्लेषण गर्ने प्रयास गरिएको छ । तथ्याङ्क विश्लेषणबाट प्राप्त सूचना तथा विवरणलाई सम्भव भएसम्म विषयगत, वडागत, लैंगिक र जातीगत रुपमा खण्डीकृत गरी प्रस्तुत गर्ने प्रयास गरिएको छ । तथ्याङ्क न्यूनतम भएका विषय तथा सूचकहरुमा केन्द्रीय तथ्यांक विभागको साविक गाविसको तथ्यांकलाई हालको वडागत मानसँग मेलखाने गरी प्रस्तुत गरिएको छ । यसैगरी जिल्लागत रुपमा मात्र प्रतिवेदन वा अभिलेखबाट प्राप्त तथ्यांकलाई गाउँपालिकाको प्रतिनिधित्व हुने वा सामान्यकरण गर्न मिल्ने हदसम्म सोही अनुसार हुने गरी उल्लेख गरिएको छ । विश्लेषणबाट प्राप्त सूचनाहरु मध्ये भौगोलिक, भौतिक, प्राकृतिक तथा साँस्कृतिक विवरणलाई भौगोलिक सूचना प्रणालीमा आधारित स्रोत नक्शा तयार गरियो ।

१.४.६ वस्तुगत विवरणको मस्यौदा तयारी

नेपाल सरकारबाट उपलब्ध गाउँ वस्तुगत विवरणको स्तरीय ढाँचा, गाउँ कार्यपालिका र सरोकारसँगको छलफल र निष्कर्ष बमोजिम गाउँ वस्तुगत विवरणको मस्यौदा तयार गरियो । मस्यौदा तयार गर्दा उपलब्ध स्तरीय ढाँचा, स्थानीय परिवेश र विशिष्टता विषय तथा सूचना र विवरणलाई समावेश गर्ने प्रयास गरिएको छ । मस्यौदामा संभव भएसम्मका सूचनालाई स्रोत नक्शाको रुपमा जिआईइस नक्शामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

१.४.७ वस्तुगत विवरण सुझाव संकलन

स्थानीय तहको वस्तुगत विवरण कार्यविधिमा उल्लिखित स्तरीय ढाँचा बमोजिम तयार गाउँ वस्तुगत विवरणको मस्यौदा प्रस्तुत तथा छलफल गरी सुझाव प्राप्त गर्न गाउँपालिका स्तरीय प्रमाणीकरण कार्यशाला गोष्ठीको आयोजना गरियो । कार्यशालामा विषयगत रुपमा मस्यौदा वस्तुगत विवरणको सूचना तथा विवरण प्रस्तुत गरी विषयगत समूह तथा वृहत समूह छलफलमा गरी सुझाव संकलन गर्नुका साथै वस्तुगत विवरणलाई औपचारिक रुपमा अनुमोदन गरी प्रस्तुत सूचना तथा विवरणलाई गाउँपालिकाको आधाररेखा सूचनाको रुपमा लिई योजना तर्जुमा, नतिजा अनुगमन तथा विकासका उपलब्धीको लेखाजोखाको लागि प्रयोग गर्ने प्रतिवद्धता प्राप्त गरियो । यसैगरी मस्यौदा विवरणमा वडा समिति र शाखा तथा इकाई र जिल्ला समन्वय समिति (जिसस) र सहयोगी निकायहरुलाई उपलब्ध गराई सुझाव संकलन गरियो ।

१.४.८ गाउँ वस्तुगत विवरण अन्तिम प्रतिवेदन तयारी

गाउँ वस्तुगत विवरण प्रमाणीकरण कार्यशालाबाट प्राप्त राय तथा सुझाव, जिसस, विषयगत शाखा, वडा समिति र सहयोगी निकायबाट समेत प्राप्त सुझावालाई समावेश गरी गाउँ वस्तुगत विवरणको अन्तिम प्रतिवेदन तयार गरियो ।

१.५ सीमा

गाउँ वस्तुगत विवरणलाई नेपाल सरकारद्वारा जारी ढाँचा तथा विगतमा सफल अनुभव बमोजिम तयार गरिएको छ । विवरणमा यथासक्थ बढी सूचना समाविष्ट हुने गरी तयारी गर्ने अभ्यास भएता पनि स्थानीय शासन संचालनको शुरुवाती अवस्था भएको हुँदा कानूनी, नीतिगत तथा तथ्याङ्क व्यवस्थापन सम्बन्धी व्यवहारिक कठिनाईहरु आइपर्थे । सोको बाबजुद सम्बन्धि सबैको प्रयासबाट गाउँ वस्तुगत विवरण तयारी कार्य पुरा गरिएको छ । प्रस्तुत तथ्यांकलाई संभव भएसम्म वडागत र सामाजिक रुपमा खण्डीकृत र विषयगत रुपमा एकीकृत गर्ने प्रयास गरिएको छ । नवगठित गाउँपालिकामा

सीमित कानुनी तथा नीतिगत व्यवस्था, स्रोतसाधनको बाबजुद पहिलो प्रयासको रूपमा तयार गरिएको यस वस्तुगत विवरण आगामी दिनमा आवश्यकता अनुसार परिमार्जन गर्दै लगिनेछ ।

परिच्छेद २: गाउँपालिकाको विद्यमान अवस्था

ढकारी गाउँपालिका प्रदेश नं. ७ अन्तरगत अछाम जिल्लामा अवस्थित पहाडी भौगोलिकता रहेको गाउँपालिका हो । साविक ढकारी, हिच्मा, बलाता र ढुङ्गाचाल्ना र घोडासैन गाविस मिलेर बनेको यो गाउँपालिका २२७.८८ वर्ग कि.मी. क्षेत्रफलमा फैलिएको छ । यस परिच्छेदमा यस क्षेत्रको भौगोलिक अवस्थिति, ऐतिहासिक चिनारी तथा नामाकरण, राजनीतिक अवस्थिति, प्राकृतिक तथा साँस्कृतिक उत्कृष्टता, विकास संभावनाहरूलाई देहाय बमोजिमका शिर्षकहरूमा व्याख्या गरिएको छ ।

२.१ भौगोलिक अवस्थिति

समुन्द्री सतहबाट करिब ६०० मिटर देखि २२०० मिटर सम्मको उचाईमा रहेको यस गाउँपालिका भौगोलिक अवस्थितिका हिसाबले २८ डिग्री ५३ मिनेट ५ सेकेण्ड देखि २९ डिग्री ०३ मिनेट १५ सेकेण्ड उत्तरी अक्षांश र ८१ डिग्री ०३ मिनेट ४५ सेकेण्ड देखि ८१ डिग्री २० मिनेट ३० सेकेण्ड पूर्वी देशान्तरमा फैलिएको छ । यस गाउँपालिका अछाम जिल्लाको जिल्ला सदरमुकाम मंगलसेन देखि करिब ५० किमीको दुरीमा पूर्वी भागमा रहेको छ । यस गाउँपालिकाको पूर्वमा कमलबजार नगरपालिका र तुर्माखाँद गाउँपालिका, पश्चिममा डोटी जिल्ला, उत्तरमा मंगलसेन नगरपालिका र दक्षिणमा सुर्खेत जिल्ला रहेको छ । गाउँपालिकाको क्षेत्रफल २२७.८८ वर्ग किमी रहेको छ । गाउँपालिकाको वडागत क्षेत्रफल सम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका १: वडागत क्षेत्रफल

वडा नं.	समावेश गाविस	क्षेत्रफल (वर्ग किमी)
१	ढकारी (१ देखि ९)	२८.३७
२	हिच्मा (१ देखि ४)	११.८६
३	हिच्मा (५ देखि ९)	२४.६९
४	बलाता (१,२,३,५,६,७)	५१.६७
५	बलाता (४,८,९)	३५.१५
६	ढुङ्गाचाल्ना (१,३,४,५,६,७)	३३.९२
७	ढुङ्गाचाल्ना (२,८,९)	२६.४
८	घोडासैन (१,७,८,९)	१५.८२
जम्मा		२२७.८८

श्रोत: संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, २०७४

२.२ ऐतिहासिक चिनारी तथा नामाकरण

नव गठित स्थानीय तह ढकारी साविकका ५ वटा गाविसहरू ढकारी, हिच्मा, बलाता, ढुङ्गाचाल्ना र घोडासैन मिलेर बनेको हो । यस गाउँपालिका ऐतिहासिकरूपले डोटी राज्यसँग सामिप्यता रहेको छ । ढकारी गाउँपालिकाको नामाकरणको सन्दर्भमा स्थानीय जानकार व्यक्तिहरूका अनुसार हाल बजार रहेको यस ढकारी क्षेत्रमा धेरै समय पहिला ढाक्रेहरूको थकाई मेट्ने स्थानको रूपमा प्रयोग हुँदै आएको र यसबाट नै साविकको गाविसको नाम ढकारी रहेको र स्थानीय तहको पुःसंरचना हुँदा सोही नाम त्यस क्षेत्रको लागि प्रसिद्ध रहेको हुँदा ढकारी गाउँपालिका नामाकरण गरिएको हो ।

२.३ राजनीतिक अवस्थिति

ढकारी गाउँपालिका प्रदेश नं. ७ अन्तरगत अछाम जिल्लामा अवस्थित रहेको छ । साविकका ५ वटा गाविसहरु मिलेर बनेको यस गाउँपालिकामा ८ वटा वडाहरु रहेका छन् । जिल्लामा विद्यमान चार नगरपालिका र छ गाउँपालिका गरि दश स्थानीय तह मध्ये जिल्लाको दक्षिण पूर्वी भूभागमा अवस्थित रहेको छ । जिल्ला सदरमुकाम देखि करिब ५० कि.मी दुरीमा रहेको यस गाउँपालिकाको गाउँपालिकाको केन्द्र साविकको ढकारी गाविस र हालको वडा नं ४ मा रहेको छ । पूर्ववत रुपमा नेपालको सुदुर पश्चिम विकास क्षेत्रमा पर्ने सेती अञ्चलकमा रहेको यो गाउँपालिका जिल्ला भित्रको प्रतिनिधि सभा निर्वाचन प्रयोजनका क्षेत्र नं. २ प्रदेश सभा निर्वाचन प्रयोजनका लागि प्रदेश नं २ (ख) अन्तरगत पर्दछ ।

२.४ धरातलीय अवस्था

मध्यपहाडी भौगोलिक विशेषता बोकेको यस क्षेत्र धरातलिय स्वरुपका हिसाबले विविधता युक्त रहेको छ । अधिकांश जमिनको बनौट भिरालो प्रकृतिको छ भने नदि तटिय क्षेत्र लागायतका अन्य क्षेत्रमा पनि समथर जमिन पनि रहेको छ । महाभारत पर्वतिय पहाडी श्रृंखलाले बनेको यस गाउँपालिकामा कडा खालको चट्टानी भुभाग, भीरपाखा तथा वसोवास योग्य क्षेत्र सहितको विविधतायुक्त धरातलिय अवस्थिति रहेको छ ।

२.५ प्राकृतिक सम्पदा

वनक्षेत्रले ओगटेको क्षेत्र हेर्दा जंगल र झाडी गरि करिब ७२ प्रतिशत र खेति गरिएको जमिन २५.४१ प्रतिशत रहेको छ । गाउँपालिका क्षेत्र बनाएर अविरल बगिरहने रिमाखोला, चाइराखोला, खातीखोला, ढुंगानी खोला, घामखोला, बुढाखोला,कालीखोला, तोलसेन खोला, कर्णाली नदी, गुगडा खोला, स्याउले खोला लगायतका सहायक नदि तथा खोलाहरु यहाँको मुख्य प्राकृतिक सम्पदाहरु हुन् । साथसाथै यस क्षेत्रमा रहेका राष्ट्रिय वन तथा तामाखानी सामुदायिक वन,मधुवन सामुदायिक वन, विन्द्रासैनी सामुदायिक वन त्रिपुरासुन्दरी जस्ता सामुदायिक वनहरुपनि यस क्षेत्रका प्राकृतिक सम्पदाहरु हुन् । जैविक विवधताका हिसाबले उच्च पर्वतिय चिसो हावापानीमा पाइने जीव तथा वनस्पतिहरुमा अमला तेजपत्र, बाघ, भालु, मृग, बँदेल तथा कालीज, लुँइचे, डाँफे मुख्य रुपमा रहेका छन् यसका पहाडको माथिल्लो भागका अधिकांस स्थानमा वन तथा खर्कहरु रहेका छन् । । बालुवा लगायतका खनिजहरु यस क्षेत्रमा पाइन्छ । गाउँपालिको जमिनमा खेती गरिएको जमीन,जंगल, चरण क्षेत्र, बगर झाडी तथा पानीले ढाकेको क्षेत्र सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका २: भूउपयोगको अवस्था

भु उपयोगको प्रकार	क्षेत्रफल - वर्ग किमी)	क्षेत्रफल प्रतिशत
बाँझो जमिन	०.१५	०.०७
झाडी	७.६९	३.३७
खेती गरिएको जमिन	५७.९	२५.४१
भीर चट्टान	०.१५	०.०७
वन क्षेत्र	१५५.६२	६८.२९
घाँसे भूमि	२	०.८८
बलौटे जमिन	२.८८	१.२६
जल क्षेत्र	०.७९	०.३५
अन्य	०.७०	०.३१
कुल क्षेत्रफल	२२७.८८	१००

श्रोत: स्थानीय निकाय पुनर्संरचना आयोगको प्रतिवेदन, २०७४

२.६ साँस्कृतिक उत्कृष्टता

डोटेली साँस्कृतिक प्रभाव रहेको यस क्षेत्रमा खस सभ्यता तथा हिन्दु साँस्कृतिको अनुपम संगम रहेको छ । सामाजिक रितिरिवाज र चाड पर्वमा बडा दशैं, तिहार, चैतेदशैं, कृष्णाष्टमी, साउने संक्रान्ति, होली पर्व, माघे संक्रान्ति, आदि रहेका छन् । सामान्यतया पुरुषहरूले सर्त, पाईन्ट, कोट, टोपी र महिलाहरूले गून्यू, चोलो, सारी, कुर्ता सुरुवाल भेषभुषाका रूपमा लगाउने गर्दछन् । मिश्रीत बसोबास रहेको यस क्षेत्रमा ब्राम्हण, क्षेत्री, दलित र जनजाति जातिको बसोबास भएता पनि क्षेत्री जातिको बाहुल्यता छ । गाउँपालिका क्षेत्र भित्र धार्मिक महत्व बोकेका जालपादेवि मन्दिर, मष्टा मन्दिर, शिव मन्दिर सुर्यकाँडा माई, वण्डाली माईको मन्दिर, नवदुर्गा मन्दिर र तितौडा मन्दिर जस्ता स्थल तथा मन्दिरहरू रहेका छन् ।

२.७ विकासका सम्भावनाहरू

ढकारी गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका प्राकृतिक तथा साँस्कृतिक सम्पदाहरू, आर्थिक अभ्यास र उपलब्ध मानविय पूँजी तथा पूर्वाधार लगायतको अवस्थालाई हेर्ने हो भने यस गाउँ पालिकामा विकासका प्रशस्त सम्भावनाहरूको आँकलन गर्न सकिन्छ । गाउँ विकासका सम्भावनाहरूलाई देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ३: विकासका सम्भावनाहरू

क्र.सं.	विषय क्षेत्र/उपक्षेत्र	सम्भावना
१	प्राकृतिक श्रोत तथा साधन	- ठण्डा तथा उपोष्ण हावापानी र उच्च पहाडी क्षेत्रीय जैविक विविधता - कर्णाली लगायतका बाह्रै महिना बहने नदि तथा खोला - पाटन तथा चरण क्षेत्र - नदि तटिय समथर भूभाग - धार्मिक महत्वका क्षेत्र
२	आर्थिक	- सिमि, कोदो, सुन्तला जस्ता अर्गानीक उत्पादन - व्यवसायीक महका लागि प्रसिद्ध - पशुपालनको अभ्यास - वित्तिय सुविधा सहज
३	सामाजिक	- मावि सम्मको शैक्षिक संस्था सम्मको पहुँच - स्वास्थ्य चौकी लगायतका स्वास्थ्य सुविधा - पूर्ण सरसफाईका अभ्यास - पूर्ण खोप गाउँपालिकाका लागि प्रयासरत - खानेपानीको उपलब्धतामा विस्तार
४	भौतिक पूर्वाधार	- वडास्तरीय मार्गहरूको विस्तार र स्तरीकरण - सबै वडामा यातायातको पहुँचमा पहल - आवश्यकता अनुसारका पुल तथा साँधुको निर्माण - राजमार्गबाट बाटो विस्तारको पहल
५	वन तथा वातावरण	४४ सामुदायिक वन तथा ६ वटा कबुलियती वन ६३६३ हेक्टर ओगटेको - समशितोष्ण तथा शितोष्ण क्षेत्रीय जैविक विविधता - प्रचुर खनिज पदार्थको उपलब्धता
६	सुशासन तथा संस्थागत	- गाउँकार्यपालिका, विषयगत शाखा, समितिको गठन र सञ्चालन - गैसको विकास कार्यमा संलग्नता

२.८ मानव विकास सूचकांक, औषत आयु र गरिबी

नेपाल मानव विकास प्रतिवेदन २०१४ तथा गरिबीको लघु क्षेत्र अनुमान २०६८ मा अछाम जिल्लाको सन्दर्भमा औलाइएका तथ्यहरूलाई यस गाउँपालिकाको हकमा पनि सामान्यीकरण गरिएको छ । नेपाल मानव विकास प्रतिवेदन, २०१४ अनुसार अछाम जिल्ला मानव विकास सूचकांकका दृष्टिकोणले ७५ जिल्लाहरू मध्ये ७१ औं स्थानमा पर्दछ । यस जिल्लाको मानव विकास सूचकांकको मान ०.३७८ रहेको छ । जसअनुसार औषत आयु ६७.१४ वर्ष तथा प्रतिव्यक्ति आम्दानी ५३६ अमेरिकी डलर रहेको छ । गरिबीको लघु क्षेत्र अनुमान २०६८ अनुसार गरिबीको दर ४७.२ प्रतिशत रहेको देखिन्छ ।

परिच्छेद ३: जनसंख्याको अवस्था

यस परिच्छेदमा गाउँपालिकाको जनसांख्यिक अवस्थसँग सम्बन्धीत वस्ती, घरधुरीको विवरण, जनसंख्या बनौट, संरचना तथा वितरण जस्ता विषयहरू समाविष्ट रहेका छन् ।

३.१ जनसंख्या वितरणको अवस्था

घरपरिवार सर्वेक्षण २०७४ अनुसार कुल जनसंख्या २५६७७ रहेको छ भने ३६६९ घरपरिवार रहेको छ । वडा अनुसार जनसंख्या हेर्दा सबैभन्दा उच्च वडा नं. १ मा ५५१९ रहेको छ भने सबै भन्दा न्यून वडा नं. ५ मा १०८२ रहेको देखिन्छ । औषत घरपरिवारको आकार ६.८२ रहेको यस गाउँपालिकामा लैगिक अनुपात भने ११७.०६ रहेको छ । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ४: जनसंख्या वितरणको अवस्था

वडा नं.	जनगणना २०६८ अनुसार						घरपरिवार सर्वेक्षण २०७४ अनुसार					
	घरपरिवार	जनसंख्या			औषत घरपरिवार आकार	लैगिक अनुपात	घरपरिवार	जनसंख्या			औषत घरपरिवार आकार	लैगिक अनुपात
		जम्मा	पुरुष	महिला				जम्मा	पुरुष	महिला		
१	७२५	४०३६	१९०१	२१३५	५.५७	८९.००	५८३	५५१९	२८०२	२७१७	९.४७	१०३.१३
२	४७९	२३८३	१०६९	१३१४	४.९७	८१.४०	५२०	३८२१	१९५२	१८६९	७.३५	१०४.४४
३	५१५	२९७२	१४३०	१५४२	५.७७	९२.७०	५७५	३६०९	१८३२	१७७७	६.२८	१०३.१०
४	४०३	२२८९	१०७९	१२१०	५.६८	८९.२०	३९१	२८३९	१४५९	१३८०	७.२६	१०५.७२
५	३०३	१७८९	८५७	९३२	५.९०	९२.००	३२३	१०८२	६२७	४५५	३.३५	१३७.८०
६	५६४	३२४९	१६३३	१६१६	५.७५	१०१.१०	५७१	३७३७	२०४५	१६९२	६.५४	१२०.८६
७	४१८	२४१५	११९०	१२२५	५.७८	९७.१०	३५७	२८७७	१७६१	१११६	८.०६	१५७.८०
८	३८८	२४३७	१२३०	१२०७	६.२८	१०१.९०	३४९	२१९३	१११६	१०७७	६.२८	१०३.६२
जम्मा	३७९५	२१५७०	१०३८९	१११८१	५.७०	९३.०५	३६६९	२५६७७	१३५९४	१२०८३	६.८२	११७.०६

स्रोत: केन्द्रिय तथ्यांक विभाग, २०६८ तथा घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

३.२ जनघनत्वको अवस्था

यस गाउँपालिकाको जनघनत्व १३८.३० जना प्रति वकिली रहेको छ । क्षेत्रफल अनुसार हेर्दा सबैभन्दा कम क्षेत्रफल भएको वडा नं. २ मा ३२२.१८ जना प्रति वकिली र सबैभन्दा बढी क्षेत्रफल भएको वडा नं. ४ को ५४.९४ जना प्रति वकिली रहेको देखिन्छ । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिमको रहेको छ ।

तालिका ५: जनघनत्वको अवस्था

वडा नं.	जनसंख्या विवरण		क्षेत्रफल विवरण		जनघनत्व (प्रति वकिली)
	जनसंख्या	प्रतिशत	क्षेत्रफल (वकिली)	प्रतिशत	
१	५५१९	२१.४९	२८.३७	१२.४५	१९४.५४
२	३८२१	१४.८८	११.८६	५.२०	३२२.१८
३	३६०९	१४.०६	२४.६९	१०.८३	१४६.१७
४	२८३९	११.०६	५१.६७	२२.६७	५४.९४
५	१०८२	४.२१	३५.१५	१५.४२	३०.७८
६	३७३७	१४.५५	३३.९२	१४.८९	११०.१७
७	२८७७	११.२०	२६.४०	११.५९	१०८.९८
८	२१९३	८.५४	१५.८२	६.९४	१३८.६२

वडा नं.	जनसंख्या विवरण		क्षेत्रफल विवरण		जनघनत्व (प्रति वकिमी)
	जनसंख्या	प्रतिशत	क्षेत्रफल (वकिमी)	प्रतिशत	
जम्मा	२५६७७	१००	२२७.८८	१००	१३८.३०

स्रोत: केन्द्रिय तथ्यांक विभाग, २०६८ तथा घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

३.३ उमेर तथा लिंगको आधारमा जनसंख्या विवरण

उमेरका आधारमा जनसंख्याको स्थिति हेर्दा उमेर समूह अनुसार पाँच वर्षमुनिको जनसंख्या ३८४९ र ७० वर्ष माथिको जनसंख्या ७२९ रहेको छ। उमेर र लिंगका आधारमा उमेर समूह अनुसार वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ६: उमेर तथा लिंगको आधारमा जनसंख्या विवरण

वडा नम्बर	उमेर समूह अनुसार जनसंख्या															
	५ वर्ष मुनी		६-१४ वर्ष		१५-१८ वर्ष		१९-२४ वर्ष		२५-४९ वर्ष		५०-५९ वर्ष		६०-६९ वर्ष		७० वर्ष माथि	
	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला
१	४३५	३९४	७३४	७०१	२८२	२१२	६९०	७३६	३१७	३२२	१६४	१२३	११६	१११	६४	११८
२	२७८	२५९	४५३	४३५	१८७	१५२	५१७	५१६	२५३	२२४	१२६	१०१	८६	१२४	५२	५८
३	२९३	२६७	५२१	४६१	१५५	१७३	४४२	४७४	२१६	२१५	११३	१०३	५५	४८	३७	३६
४	२०४	१९७	३३९	३०७	१५६	१५१	४३२	३९६	१४९	१५९	८६	७४	६०	५६	३३	४०
५	७५	७१	९६	११५	५६	४७	२२४	११०	५२	५६	६७	२८	४३	१२	१४	१६
६	३३२	२६७	५३२	४४७	२१३	१६७	५०४	४४७	२२६	१७९	१०८	७५	७६	६५	५४	४५
७	२९४	१८४	४७०	२६५	१५१	१०४	४३०	२९४	१८७	१२०	१०५	५७	६९	६९	५५	२३
८	१५७	१४२	२७०	२५९	१०९	१०३	२९८	३००	१२८	१३१	७२	५५	४६	३९	३६	४८
जम्मा	२०६८	१७८१	३४१५	२९९०	१३०९	११०९	३५३७	३२७३	१५२८	१४०६	८४१	६१६	५५१	५२४	३४५	३८४

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

३.४ मातृभाषाको आधारमा जनसंख्या विवरण

गाउँपालिका भित्र बोलिने मातृभाषाका आधारमा हेर्दा कुल २५६७७ जनसंख्या मध्ये सबैभन्दा उच्च २५६५१ जनसंख्या अर्थात् ९९.९० प्रतिशतले नेपाली भाषा तथा ४ जनाले अन्य भाषा बोल्ने गरेका छन्। वडागत रूपमा मातृभाषा अनुसारको जनसंख्या विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ७: मातृभाषाको आधारमा जनसंख्या विवरण

वडा नं.	मातृभाषा अनुसार जनसंख्या				
	नेपाली	मैथिली	हिन्दी	अन्य	जम्मा
१	५५१८	०	०	१	५५१९
२	३८१९	०	१	१	३८२१
३	३६०२	३	४	०	३६०९
४	२८३८	०	०	१	२८३९
५	१०७९	२	१	०	१०८२
६	३७२७	०	९	१	३७३७
७	२८७७	०	०	०	२८७७
८	२१९१	०	२	०	२१९३
जम्मा	२५६५१	५	१७	४	२५६७७
प्रतिशत	९९.९०	०.०२	०.०७	०.०२	१००

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

३.५ धर्म अनुसार जनसंख्या विवरण

धर्मका आधारमा गाउँपालिकाको जनसंख्याको स्थिति हेर्दा हिन्दु धर्म मान्ने २५५६८ अर्थात ९९.५८ प्रतिशत रहेका छन् भने बौद्ध धर्म मान्ने ८५ जना रहेका छन् । धर्म अनुसार वडागत जनसंख्या विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ८: धर्म अनुसार जनसंख्या विवरण

वडा नम्बर	धर्म अनुसार जनसंख्या (घरपरिवार सर्वेक्षण २०७४)					
	हिन्दु	बौद्ध	ईस्लाम	इसाई	अन्य	जम्मा
१	५५०९	४	०	५	१	५५१९
२	३८१४	३	१	०	३	३८२१
३	३५९५	१२	०	१	१	३६०९
४	२८३७	०	०	२	०	२८३९
५	१०८२	०	०	०	०	१०८२
६	३६८२	५४	०	०	१	३७३७
७	२८५७	११	०	०	९	२८७७
८	२१९२	१	०	०	०	२१९३
जम्मा	२५५६८	८५	१	८	१५	२५६७७
प्रतिशत	९९.५८	०.३३	०.००	०.०३	०.०६	१००

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

३.६ जातिगत आधारमा घरपरिवार तथा जनसंख्या विवरण

जातजातिगत आधारमा घरपरिवार तथा जनसंख्या स्थिति हेर्दा सबैभन्दा उच्च ब्राम्हण/क्षेत्रीको घरपरिवार २४९८ र जनसंख्या १६५७७ रहेको छ । गाउँपालिकाको घरपरिवार तथा जनसंख्यालाई जातजातिगत आधारमा देहायमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ९: जातिगत आधारमा घरपरिवार र जनसंख्या विवरण

वडा नं.	जातजाती घरपरिवार विवरण					जातजाती अनुसार जनसंख्या विवरण				
	पहाडी क्षेत्री/ब्राम्हण	पहाडी आदी बासी/जनजाती	पहाडी दलित	पहाडी अन्य	जम्मा	पहाडी क्षेत्री/ब्राम्हण	पहाडी आदी बासी/जनजाती	पहाडी दलित	पहाडी अन्य	जम्मा
१	४२७	०	१५६	०	५८३	३८३७	०	१६८२	०	५५१९
२	२५७	०	२६३	०	५२०	१९१४	४	१९०३	०	३८२१
३	४२७	०	१४८	०	५७५	२४३५	४	११७०	०	३६०९
४	२८०	०	१११	०	३९१	१९९०	२	८४७	०	२८३९
५	२७२	०	५१	०	३२३	८१६	०	२६६	०	१०८२
६	३६७	१९	१८५	०	५७१	२२९१	१२२	१३२४	०	३७३७
७	२०४	१	१५२	०	३५७	१६३८	२	१२३७	०	२८७७
८	२६४	०	८५	०	३४९	१६५६	०	५३७	०	२१९३
जम्मा	२४९८	२०	११५१	०	३६६९	१६५७७	१३४	८९६६	०	२५६७७
प्रतिशत	६८.०८	०.५५	३१.३७	०.००	१००	६४.५६	०.५२	३४.९२	०.००	१००

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

३.७ घरमुलीको विवरण

लैङ्गिकताका आधारमा घरमुलीको स्थिति हेर्दा कुल घरपरिवार मध्ये सबैभन्दा बढी पुरुष घरमुली हुने घरपरिवार संख्या ३०९६ र महिला घरमुली हुने घरपरिवार ५७३ रहेको छ । लिङ्गका आधारमा घरमुलीको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १०: घरमुलीको विवरण

वडा नम्बर	लैङ्गिकताका आधारमा घरमुली संख्या		
	पुरुष घरमुली	महिला घरमुली	जम्मा
१	४६६	११७	५८३
२	४१७	१०३	५२०
३	५०२	७३	५७५
४	३२४	६७	३९१
५	२९५	२८	३२३
६	४९९	७२	५७१
७	२९९	५८	३५७
८	२९४	५५	३४९
जम्मा	३०९६	५७३	३६६९

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

३.८ अपाङ्गताको आधारमा जनसंख्या

गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका विभिन्न खालका अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु कुल ८१० जना मध्ये सबैभन्दा उच्च शारीरिक अपाङ्गता भएकाहरुको संख्या ४९९ रहेको छ । त्यसैगरी ११ जना व्यक्ति मनोसामाजिक अपाङ्गता भएका छन् । अपाङ्गताका आधारमा गाउँपालिकाको कुल जनसंख्यालाई देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ११: अपाङ्गताको आधारमा जनसंख्या

वडा नं.	अपाङ्गताका आधारमा जनसंख्या							
	अपाङ्गता नभएको	शारीरिक अपाङ्गता	बौद्धिक अपाङ्गता	दृष्टिविहिन (आँखा नदेख्ने)	बहिरा (सुन्न र बोल्न नसक्ने)	स्वर बोलाई सम्बन्धी अपाङ्गता (भकभके)	मनोसामाजिक अपाङ्गता	जम्मा
१	५३७३	९७	६	१६	१८	५	४	५५१९
२	३७१७	५४	४	१५	२७	४	०	३८२१
३	३५१६	५१	७	१५	१३	७	०	३६०९
४	२७३९	५५	४	१२	२७	२	०	२८३९
५	१०५५	१७	३	२	२	३	०	१०८२
६	३५८८	८७	११	२४	१९	६	२	३७३७
७	२७८४	६१	२	६	१९	२	३	२८७७
८	२०९५	७७	६	३	५	५	२	२१९३
जम्मा	२४८६७	४९९	४३	९३	१३०	३४	११	२५६७७
प्रतिशत	९६.८५	१.९४	०.१७	०.३६	०.५१	०.१३	०.०४	१००

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

३.९ आवास माथीको स्वामित्वका आधारमा घरपरिवार विवरण

गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका कूल ३६६९ घरपरिवार मध्ये ९९.३२ प्रतिशत अर्थात ३६४४ घरपरिवार आफ्नै घरमा बस्ने गरेका छन् । त्यसैगरी, भाडामा बस्ने घरपरिवार संख्यटा २४ र अन्य खालको स्वामित्व भएका घरमा बस्ने १ रहेका छन् । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १२: आवास माथीको स्वामित्वका आधारमा घरपरिवार विवरण

वडा नं.	आवासीय स्वामित्वका आधारमा घरपरिवार विवरण			जम्मा
	आफ्नै	भाडा	अन्य	
१	५७९	४	०	५८३
२	५१९	१	०	५२०
३	५७२	३	०	५७५
४	३८५	६	०	३९१
५	३२३	०	०	३२३
६	५६७	४	०	५७१
७	३५५	१	१	३५७
८	३४४	५	०	३४९
जम्मा	३६४४	२४	१	३६६९
प्रतिशत	९९.३२	०.६५	०.०३	१००

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

३.१० बसोबासको अवस्था सम्बन्धी विवरण

गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका कूल २५६७७ जनसंख्या मध्ये ८२.४८ प्रतिशत अर्थात २११७९ जना गणना गरेकै स्थानमा आफ्नै घरमा बस्ने गरेका छन् । त्यसैगरी, स्वदेशमा अन्यत्र बसोबास गरेको र विदेशमा बस्नेको संख्या क्रमशः १२९५ र ३२०३ रहेको छ । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १३: बसोबासको अवस्था सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	बसोबासका आधारमा जनसंख्या विवरण			जम्मा
	गणना गरेको स्थानमा बसोबास गरेको	स्वदेशमा अन्यत्र बसोबास गरेको	विदेशमा बसेको	
१	४४६२	२६५	७९२	५५१९
२	२५४६	२२०	१०५५	३८२१
३	३०४६	१६०	४०३	३६०९
४	२५२९	१०८	२०२	२८३९
५	८४५	११३	१२४	१०८२
६	३२२७	१८४	३२६	३७३७
७	२६१४	१२८	१३५	२८७७
८	१९१०	११७	१६६	२१९३
जम्मा	२११७९	१२९५	३२०३	२५६७७
प्रतिशत	८२.४८	५.०४	१२.४७	१००

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

३.११ बैवाहिक स्थिति

घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५ अनुसार यस गाउँपालिकाको बैवाहिक स्थितिलाई अनुसार जनसंख्याको स्थिति हेर्दा ५८५५ जना अविवाहित, ७५२९ जना कम उमेर तथा ११४६३ जनाले एकल विवाह गरेको देखिन्छ । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १४: बैवाहिक स्थिति

वडा नम्बर	बैवाहिक स्थिति सम्बन्धी विवरण							कम उमेर
	अविवाहित	एकल विवाह	बहुविवाह	पुनः विवाह	विधवा/विदुर	सम्बन्ध विच्छेद	विवाहित तर अलग बसेको	
१	१४५४	२३७०	३४	१०	१२७	२९	४	१४९१
२	४४३	१७७८	४४	१	६७	०	०	१४८८
३	९३२	१५७५	१५	१	७९	२	२	१००३
४	७०६	१३०३	१९	१	६६	१	२	७४१
५	१९४	५४०	१०	२	४८	१	२	२८५
६	९१७	१६४८	४४	९	४३	७	४	१०६५
७	६९१	१२२५	४९	२	३९	१	१	८६९
८	५१८	१०२४	१५	२	४२	२	३	५८७
जम्मा	५८५५	११४६३	२३०	२८	५११	४३	१८	७५२९

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

३.१२ विदेश गएका घरपरिवार विवरण

विदेश गएका घरपरिवारको स्थिति हेर्दा कुल विदेश जाने २७५८ घरपरिवार मध्ये सबैभन्दा बढी वडा नं. १ मा १७४ जना र सबै भन्दा कम वडा नं. ८ मा ५७ घरपरिवार रहेका छ । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १५: विदेश गएका घरपरिवार विवरण

वडा नं.	जम्मा घरधुरी	घरबाहिर गएकाहरुको संख्या	प्रतिशत
१	७२५	१७४	२४.००
२	२६६	२४५	९२.११
३	३६७	१२६	३४.३३
४	२७०	१२८	४७.४१
५	२४२	८५	३५.१२
६	२५१	६०	२३.९०
७	२९३	८५	२९.०१
८	३४४	५७	१६.५७
जम्मा	२७५८	९६०	३४.८१

स्रोत: केन्द्रिय तथ्यांक विभाग, २०६८

३.१३ व्यक्तिगत घटना विवरण (२०७३ चैत्र मसान्त सम्म दर्ता भएका विवरण अनुसार)

गतवर्षको विवरण अनुसार गाउँपालिका भित्र कुल १७९४ जन्मदर्ता, २३१ मृत्यु दर्ता र २२५ विवाह दर्ता भएको देखिन्छ । बसाई सराईको सन्दर्भमा ९६ घरपरिवार बसाईसराई गरी अन्यत्र गएको पाइन्छ । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १६: व्यक्तिगत घटना विवरण

वडा नम्बर	जन्म	मृत्यु	विवाह	सम्बन्ध विच्छेद (जोडी)	बसाइँसराई	
					आएको	गएको
१	२८१	९३	५०	-	-	९
२	२०८	१२	२७	-	-	२३
३	२१३	२३	३४	-	-	९
४	१९६	४२	१२	-	-	६
५	१४६	४९	४	-	-	२
६	३४०	३	३१	-	-	३
७	२५२	४	४७	-	-	२०
८	१५८	५	२०	-	-	२४
जम्मा	१७९४	२३१	२२५	०	०	९६

स्रोत: गाउँपालिका कार्यालय, २०७४

परिच्छेद ४: आर्थिक अवस्था

यस परिच्छेदमा गाउँपालिकाको पेशा, रोजगारी, कृषि, उद्योग व्यापार तथा व्यवसाय, सहकारी, पर्यटन, बैंक तथा वित्तिय संस्था आर्थिक गतिविधि सम्बन्धी विवरणलाई विविध शिर्षकहरूमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

४.१ प्रमुख आर्थिक विवरण

यस शिर्षक अन्तरगत आर्थिक गतिविधिको विवरण प्रस्तुत गरिएको छ ।

४.१.१ मुख्य पेशा सम्बन्धी विवरण

गाउँपालिका अन्तरगत रहेको जनसंख्याको पेशागत स्थिति नियाल्दा यस क्षेत्रमा अबलम्बन गरिएको पेशा मध्ये सबैभन्दा बढि ७९५१ अर्थात ३०.९७ प्रतिशतले कृषि तथा पशुपालनलाई प्रमुख पेशा बनाएका छन् भने दोस्रोमा २१.०४ प्रतिशत अध्ययन गर्ने विद्यार्थी रहेका छन् । प्रमुख पेशा अनुसार वडागत जनसंख्या विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १७: मुख्य पेशा सम्बन्धी विवरण

वडा नं	कृषि तथा पशुपालन	नोकरी	उद्योग तथा व्यापार	ज्याला/ मजदुरी	व्यवसायिक कार्य	वैदेशिक रोजगारी	विद्यार्थी (अध्ययनरत)	गृहणी	वेरोजगार	कम उमेर	अन्य
१	१२४७	१००	१२	९४	२०	५७८	१२४६	७१५	२२७	१२६४	१६
२	१३२३	५३	६०	७९	४	२४८	७५१	१४८	२०१	९५४	०
३	११७५	२४	२५	४७	१	२९२	७३३	१६१	१४५	१००६	०
४	९१४	४५	५१	४३	१२	३२३	५९७	३२	११३	७०९	०
५	४८३	१०	४४	३५	२	१२४	१७०	१३	६२	१३९	०
६	९४२	४२	४३	२७	२३	३१८	८४६	२८२	१४७	१०५३	१४
७	११५१	१३	५३	३८	२	१२३	६००	१	११८	७७४	४
८	७१६	३६	१३	९६	२	३१४	४६०	५८	१५५	३२८	१५
जम्मा	७९५१	३२३	३०१	४५९	६६	२३२०	५४०३	१४१०	११६८	६२२७	४९
प्रतिशत	३०.९७	१.२६	१.१७	१.७९	०.२६	९.०४	२१.०४	५.४९	४.५५	२४.२५	०.१९

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

४.१.२ प्राविधिक तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधनको विवरण

गाउँपालिका क्षेत्र भित्र उपलब्ध हुन सक्ने कृषि, इन्जिनियरिङ्ग, मेडिसिन, वकिल, पत्रकार जस्ता प्राविधिक तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधन कूल ७८ रहेको देखिन्छ । जसमध्ये सबैभन्दा उच्च संख्या वडा नं. १ मा २४ र यस्तो खालको दक्षता भएका मानव संसाधन वडा नं. ७ रहेको पाइदैन । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १८: प्राविधिक तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधनको विवरण

वडा नम्बर	विषय क्षेत्र अनुसार प्राविधिक मानव संसाधन																
	कृषि र पशु		इञ्जिनियरिङ्ग		वन		मेडिसिन		खाद्यप्रसोधन		वकिल		पत्रकार		अन्य		जम्म
	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	
१	-	६	१	३	-	१	३	७	-	-	-	-	-	२	-	१	२४
२	१	३	-	३	-	-	-	५	-	-	-	-	-	२	-	-	१४
३	-	२	-	-	-	-	-	४	-	-	-	-	-	-	-	-	६
४	-	२	-	-	-	-	-	४	-	-	-	-	-	-	-	-	६

वडा नम्बर	विषय क्षेत्र अनुसार प्राविधिक मानव संसाधन																
	कृषि र पशु		इन्जिनियरिङ्ग		वन		मेडिसिन		खाद्यप्रसोधन		वकिल		पत्रकार		अन्य		जम्मा
	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	
५	-	-	-	-	-	-	१	३	-	-	-	-	-	-	-	-	४
६	-	२	-	-	-	-	-	१	-	-	-	-	-	१	-	-	४
७	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	०
८	-	६	-	२	-	-	३	८	-	-	-	-	-	१	-	-	२०
जम्मा	१	२१	१	८	०	१	७	३२	०	०	०	०	०	६	०	१	७८

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

४.१.३ वैदेशिक रोजगारीमा गएकाहरुको विवरण

यस गाउँपालिकाबाट वैदेशिक रोजगारीका लागि जाने कूल ५११३ जनाहरु मध्ये सबैभन्दा उच्च संख्यामा भारत जानेहरु ९८.९८ प्रतिशत रहेका छन् । खाडीमुलुक तथा मलेसिया जाने ४९, यूरोप, अमेरिका र अष्ट्रेलिया जस्ता देशहरुमा जानेको संख्या १ र जापान तथा कोरिया जानेहरु २ जना रहेको देखिन्छ । वडागत रुपमा यस सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १९: वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरुको विवरण

वडा नं	वैदेशिक रोजगारीमा गएकाहरुको संख्या					
	भारत	खाडी मुलुक तथा मलेसिया	युरोप, अमेरिका, अष्ट्रेलिया	जापान वा कोरिया	अन्य देश	जम्मा
१	८००	८	-	१	-	८०९
२	७००	८	-	-	-	७०८
३	९००	७	-	-	-	९०७
४	६००	११	-	-	-	६११
५	७००	५	-	-	-	७०५
६	४००	२	-	-	-	४०२
७	३६०	३	-	-	-	३६३
८	६०१	५	१	१	-	६०८
जम्मा	५०६१	४९	१	२	०	५११३
प्रतिशत	९८.९८	०.९६	०.०२	०.०४	०.००	१००

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

४.१.४ सुकुम्बासी सम्बन्धी विवरण

गाउँपालिका क्षेत्र भित्र कूल २९ घरपरिवार सुकुम्बासी रहेका छन् । जस अनुसार वडा नं. २ मा २, वडा नं. ४ मा २१, वडा नं. ५ मा ३ र वडा नं. ६ मा ३ घरपरिवार बाहेक अन्य वडाहरुमा सुकुम्बासी घरपरिवार रहेको देखिदैन । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका २०: सुकुम्बासी सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	घरपरिवार संख्या	सुकुम्बासी बसोबास रहेको प्रमुख स्थान
१		
२	२	
३	-	

वडा नं.	घरपरिवार संख्या	सुकुम्बासी बसोबास रहेको प्रमुख स्थान
४	२१	बलाता
५	३	दवाली करोड, बाँसकोट
६	३	मोय
७	-	
८		
जम्मा	२९	

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

४.२ कृषि तथा पशु विकास

४.२.१ सिंचाई सुविधा सम्बन्धी विवरण

यस क्षेत्रका ८६ वटा सिंचाइ पूर्वाधारबाट करिब ३९७ हेक्टर जमिनमा सिंचाइ सुविधा पुगेको देखिन्छ। यस्तो सुविधाबाट २२२२ घरपरिवार लाभान्वित हुने गरेको पाइन्छ। आयोजनागत रुपमा सिंचाइको किसिम, माध्यम, उपलब्धता, सिंचित जमिन तथा लाभान्वित घरधुरी सम्बन्धी विवरण *अनुसूची-३* मा प्रस्तुत गरिएको छ।

४.२.२ कृषि कार्यमा उपयोग भएको जग्गा र स्वामित्व सम्बन्धी विवरण

गाउँपालिका क्षेत्रमा कुल ३९२६४ रोपनी जग्गा कृषि कार्यका लागि उपयोग गरिएको देखिन्छ। जस मध्ये आफ्नो परिवारको नाममा रहेको जग्गा उपयोग गर्ने घरपरिवार र अरुको नाममा रहेको जग्गा उपयोग गर्ने घरपरिवार संख्या क्रमशः ३२०१ र ९५६ रहेका छन्। अन्य स्वामित्वको जग्गा ३७१ रोपनी उपयोग भएको देखिन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका २१: कृषि कार्यमा उपयोग भएको जग्गा र स्वामित्व सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	आफ्नो परिवारको नामको जग्गा उपभोग गर्ने		अरुको नाममा रहेको जग्गा उपयोग गर्ने		अन्य स्वामित्वको जग्गा उपयोग गर्ने		कृषि कार्य नगर्ने परिवार	कृषि कार्यका लागि उपयोग भएको कूल जमिन क्षेत्रफल (रोपनी)
	परिवार	क्षेत्रफल (रो.)	परिवार	क्षेत्रफल (रो.)	परिवार	क्षेत्रफल (रो.)		
१	४६३	५९८७	३१४	१७८४	२	९	२५	७७८०
२	४९३	८१८६	१४४	७११	१८	५९	२७	८९५६
३	५३९	४२३१	८४	२९१	५	३४	३०	४५५६
४	३३६	३३१५	३०	७५	४	१५	५३	३४०५
५	२१८	१३६३	९३	५७५	१२	३५	३३	१९७३
६	५४२	२७३८	८	२४	१९	२५	२८	२७८७
७	३३६	४८०६	१७८	१९५८	४	३९	१६	६८०३
८	२७४	२४२८	१०५	४२१	४१	१५५	५१	३००४
जम्मा	३२०१	३३०५४	९५६	५८३९	१०५	३७१	२६३	३९२६४

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

४.२.३ अन्न तथा दलहन बाली उत्पादन र विक्री सम्बन्धी विवरण

बालीजन्य उपजहरु मध्ये अन्नवाली, दलहन र तेलहन बाली क्रमशः ३१५३१ रोपनी, १३९० रोपनी र १२७२ रोपनी जग्गामा उत्पादन गर्ने गरेको देखिन्छ। यी जमिनहरुबाट अन्नवाली २२०३३ क्विन्टल, दलहन बाली १२४२ क्विन्टल र तेलहन बाली

४९३ क्विन्टल उत्पादन हुने गरेको छ । यी उपजहरूको केहि परिमाणमा विक्रि हुने गरेका छन् । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका २२: अन्न तथा दलहन बाली उत्पादन र विक्री सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	अन्नवाली			दलहन बाली			तेलहन बाली		
	क्षेत्रफल (रोपनी)	उत्पादन (क्विन्टल)	विक्रि (क्विन्टल)	क्षेत्रफल (रोपनी)	उत्पादन (क्विन्टल)	विक्रि (क्विन्टल)	क्षेत्रफल (रोपनी)	उत्पादन (क्विन्टल)	विक्रि (क्विन्टल)
१	६६८१	३५४७	२३	४३७	२९०	११	२६५	११५	०
२	४११९	२६०४	१३	१३१	११८	२	१९२	२९	०
३	४७१६	२३६५	१५४	१३७	१०९	७	१६३	४७	८
४	२१०६	३९५४	४७	१२४	११५	०	११६	५३	०
५	२३९७	१७९०	१५	१५९	२२६	७	१५८	९१	२
६	१३३८	२७३८	३०	१२०	१३७	०	१२१	४१	८
७	७२५४	१२४६	१६	१३३	१२२	०	१२३	६२	०
८	२९२०	३७८९	३७	१४९	१२५	४	१३४	५५	२
जम्मा	३१५३१	२२०३३	३३५	१३९०	१२४२	३१	१२७२	४९३	२०

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

४.२.४ फलफुल, तरकारी, नगदेवाली र मह उत्पादन सम्बन्धी विवरण

यस क्षेत्रमा उत्पादित तरकारी, फलफुल र नगदेवाली उत्पादनको अवस्था हेर्दा क्रमशः ७४३ रोपनी, ४५४ रोपनी र ५४४ रोपनी जमिनमा क्रमशः ९५१, १०३० र ३८९ क्विन्टल उत्पादन हुने गरेको छ । यी उपजहरू थोरै परिमाणमा विक्रि हुने गर्ने गरिएको छ । मौरीपालनको अवस्था हेर्दा १०१९ घारबाट २९६७ किलोग्राम मह उत्पादन हुने गरेको पाइन्छ । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका २३: फलफुल, तरकारी, नगदेवाली र मह उत्पादन सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	तरकारी			फलफुल			नगदे वाली			मह उत्पादन	
	क्षेत्रफल (रोपनी)	उत्पादन (क्विन्टल)	विक्रि (क्विन्टल)	क्षेत्रफल (रोपनी)	उत्पादन (क्विन्टल)	विक्रि (क्विन्टल)	क्षेत्रफल (रोपनी)	उत्पादन (क्विन्टल)	विक्रि (क्विन्टल)	घार संख्या	उत्पादन (केजी)
१	१७१	२३३	०	१०१	१७१	७१	११४	९३	१२	१४२	५९४
२	५४	६६	१	३१	४४	०	२२	७	२	६६	८२
३	६२	५२	१	२०	२८	१	१२७	११०	४६	१२०	२७४
४	४८	६१	२०	२३	८१	५०	३२	१३	०	९६	१६९
५	१७१	२९०	१०	१६४	२६८	१३	१५०	९१	१६	२५१	९६२
६	८७	७०	१४	४०	३५३	१९	५२	३६	६	१४६	५०२
७	७८	८५	०	२७	३३	०	१८	२४	०	११५	६६
८	७२	९४	३	४८	५२	३	२९	१५	२	८३	३१८
जम्मा	७४३	९५१	४९	४५४	१०३०	१५७	५४४	३८९	८४	१०१९	२९६७

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

४.२.५ पशुपालन तथा दुधजन्य उत्पादनको अवस्था

पशुपन्छीपालन तथा दुधजन्य उत्पादनको अवस्था हेर्दा कूल ३६६९ घरपरिवार मध्ये ३०८१ घरपरिवारमा पशुपालन कार्य भईरहेको छ। गाई र भैसीबाट कूल ३७०८०० लिटर दुध तथा घिउ उत्पादन गर्ने गरेको पाइन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका २४: पशुपालन तथा दुधजन्य उत्पादनको अवस्था

वडा नं.	पशुपंक्षी पालन गर्ने परिवार संख्या		गाई/गोरु		भैसी/राँगा		जम्मा	
	पालन गर्ने	पालन नगर्ने परिवार	संख्या	दुध/धु उत्पादन (लिटर)	संख्या	दुध/धु उत्पादन (लिटर)	पशु संख्या	दुध/धु उत्पादन (लिटर)
१	४८६	९७	१२१५	३६४५०	३७९	२८४२५	१५९४	६४८७५
२	३८५	१३५	९६३	२८८७५	१५३	११४७५	१११६	४०३५०
३	५०४	७१	१२६०	३७८००	२७६	२०७००	१५३६	५८५००
४	३१७	७४	७९३	२३७७५	८३	६२२५	८७६	३००००
५	२६६	५७	६६५	१९९५०	९२	६९००	७५७	२६८५०
६	४८८	८३	१२२०	३६६००	२५३	१८९७५	१४७३	५५५७५
७	३२१	३६	८०३	२४०७५	३३७	२५२७५	११४०	४९३५०
८	३१४	३५	७८५	२३५५०	२९०	२१७५०	१०७५	४५३००
जम्मा	३०८१	५८८	७७०३	२३१०७५	१८६३	१३९७२५	९५६६	३७०८००

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

४.२.६ मासुजन्य तथा श्रमजन्य पशुपालनको अवस्था

यस क्षेत्रमा मासुजन्य पशुपन्छी पालन अन्तरगत १२२०१ भेडाबाखा र ५१४६ पन्छी रहेका छन्। भेडा बाखाबाट ३८४४८ किलोग्राम तथा पन्छीबाट ३८६० किलोग्राम मासु उत्पादन हुने गरेको छ। यस सम्बन्धी पशुपन्छीको किसिम अनुसार वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका २५: मासुजन्य तथा श्रमजन्य पशुपालनको अवस्था

वडा नम्बर	भेडाबाखा/खसीबोका			गधा/घोडा	कुखुरा/हास संख्या		
	संख्या	मासु उत्पादन (केजि)	ऊन (केजि)		संख्या	अण्डा उत्पादन (गोटा)	मासु उत्पादन (केजी)
१	२०४८	१८९८	२	४	६८९	४८२३	५१७
२	३१४	११३०	०	१	५१२	३५८४	३८४
३	२०१६	७२५८	२	०	९०८	६३५६	६८१
४	२७३१	९८३२	३	०	१०२८	७१९६	७७१
५	२२६९	८१६८	२	०	१७६	१२३२	१३२
६	८३९	३०२०	१	६	४९६	३४७२	३७२
७	७३९	२६६०	१	०	११३१	७९१७	८४८
८	१२४५	४४८२	१	१३	२०६	१४४२	१५५
जम्मा	१२२०१	३८४४८	१२	२४	५१४६	३६०२२	३८६०

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

४.२.७ पशुपंक्षीजन्य उत्पादन बिक्री गर्ने घरपरिवार सम्बन्धी विवरण

यस क्षेत्रमा पशुपंक्षीजन्य उत्पादन बिक्रीका आधारमा घरपरिवारको स्थिति हेर्दा कुल घरपरिवार मध्ये ३२५ घरपरिवारले पशुपंक्षीजन्य उत्पादन बिक्री गर्ने गरेका छन् भने ३३४४ घरपरिवारले बिक्री गर्ने गरेका छैनन् । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका २६: पशुपंक्षीजन्य उत्पादन बिक्री गर्ने घरपरिवार सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	पशुपंक्षीजन्य उत्पादन बिक्रीका आधारमा घरपरिवार संख्या	
	पशुपंक्षीजन्य उत्पादन बिक्री गर्ने घरपरिवार	बिक्री नगर्ने घरपरिवार
१	७१	५१२
२	१९	५०१
३	८५	४९०
४	४२	३४९
५	३१	२९२
६	३३	५३८
७	२३	३३४
८	२१	३२८
जम्मा	३२५	३३४४

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

४.२.८ कृषि उत्पादनको आत्मनिर्भरताको अवस्था

गाउँपालिका भित्र रहेका कूल ३६६९ घरपरिवार मध्ये १६१ घरपरिवारलाई ९ महिना देखि १ वर्ष सम्म आफ्नै उत्पादनले खान पुग्दछ भने २११८ घरपरिवारलाई ३ महिना सम्म आफ्नो उत्पादनले खान पाउँदछन् । यस सम्बन्धि वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका २७: कृषि उत्पादनको आत्मनिर्भरताको अवस्था

वडा नम्बर	३ महिना सम्म खान पुग्ने	४ देखि ६ महिना सम्म खान पुग्ने	७ देखि ९ महिना सम्म खान पुग्ने	९ महिना देखि वर्ष दिन खान पुग्ने	जम्मा
१	४७९	७८	१२	१४	५८३
२	१४९	२२०	१०६	४५	५२०
३	४७८	३६	५१	१०	५७५
४	६२	२६६	४९	१४	३९१
५	१३७	१११	५५	२०	३२३
६	४६३	७१	२०	१७	५७१
७	२३४	५७	४७	१९	३५७
८	११६	१३७	७४	२२	३४९
जम्मा	२११८	९७६	४१४	१६१	३६६९

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

४.२.९ कृषि तथा पशुसेवासँग सम्बन्धित मानव संसाधन

कृषि तथा पशु सेवासँग सम्बन्धित मानव संसाधनको अवस्था हेर्दा गाउँपालिका क्षेत्र भित्र व्यवसायिक वा अगुवा कृषकको संख्या १३ रहेको छ भने जेटिए १२ र पशुकार्यकर्ता ५ रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी विवरणलाई वडागत रूपमा देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका २८: कृषि तथा पशुसेवासँग सम्बन्धित मानव संसाधन

वडा नम्बर	व्यवसायिक/अगुवा कृषक	सक्रिय ग्रामीण कृषी कार्यकर्ता (जेटिए)	सक्रिय ग्रामीण पशुस्वास्थ्य कार्यकर्ता	व्यवसायिक नर्सरी संचालक
१	२	१	-	-
२	३	२	-	-
३	२	२	१	-
४	-	२	१	-
५	३	३	१	-
६	-	१	१	-
७	१	१	१	-
८	२	-	-	-
जम्मा	१३	१२	५	०

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

४.२.१० सार्वजनिक पोखरी र माछापालन

यस गाउँपालिका भित्र कुल ३० वटा सार्वजनिक पोखरी रहेको पाइन्छ। जसमध्ये वडा नं. ३ स्थित डडाणा पोखरीमा माछापालन भई वार्षिक २० किलोग्राम माछा उत्पादन भई ६००० आम्दानी भएको देखिन्छ भने अन्य पोखरीहरूमा माछापालन गरेको देखिदैन। यी सार्वजनिक पोखरीहरू सम्बन्धी विस्तृत विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका २९: सार्वजनिक पोखरी र माछापालन

पोखरी रहेको स्थान	वडा नम्बर	पोखरी क्षेत्रफल (रोपनी)	बार्षिक माछा उत्पादन (के.जी.)	स्वामित्व	बार्षिक आम्दानी (रु.)	गाउँपालिकामा बार्षिक शुल्क (रु.)
नन्तपुर	१	०.२	-	सार्वजनिक	-	-
डुफा	१	०.३	-	सार्वजनिक	-	-
किन्तोला	१	०.२	-	सार्वजनिक	-	-
सिमतोला	१	०.१	-	सार्वजनिक	-	-
सिमखाल	१	०.३	-	सार्वजनिक	-	-
दुउनाउली	१	०.२	-	सार्वजनिक	-	-
डमेपानी	१	०.१	-	सार्वजनिक	-	-
बजार धारा	१	०.२	-	सार्वजनिक	-	-
पानीखोला	१	०.३	-	सार्वजनिक	-	-
सिमे मागु	१	०.३	-	सार्वजनिक	-	-
गैरागाउँ	१	०.२	-	सार्वजनिक	-	-
डडाणा पोखरी	३	२	२०	सार्वजनिक	६०००	-
पानीवाडा पोखरी	३	१.४	-	सार्वजनिक	-	-

पोखरी रहेको स्थान	वडा नम्बर	पोखरी क्षेत्रफल (रोपनी)	बार्षिक माछा उत्पादन (के.जी.)	स्वामित्व	बार्षिक आम्दानी (रु.)	गाउँपालिकामा बार्षिक शुल्क (रु.)
टिमिली	४	०.२	-	सार्वजनिक	-	-
धौला	४	०.२	-	सार्वजनिक	-	-
धुले	४	०.३	-	सार्वजनिक	-	-
भराज	४	०.४	-	सार्वजनिक	-	-
माइलडा पोखरी	५	२	-	सार्वजनिक	-	-
संक्रामजोड पोखरी	५	१.५	-	सार्वजनिक	-	-
नाउली पोखरी	५	१.६	-	सार्वजनिक	-	-
खडीपानी पोखरी, रोल्सी	६	०.२	-	सार्वजनिक	-	-
भरकुडा पोखरी, अमखोला	६	२	-	सार्वजनिक	-	-
नवागाउँ सिचाई पोखरी	७	१	-	सार्वजनिक	-	-
ढातिखोला	८	०.३	-	सार्वजनिक	-	-
जिउला	८	०.३	-	सार्वजनिक	-	-
कोणेपानी	८	०.३	-	सार्वजनिक	-	-
देउपानी	८	०.२	-	सार्वजनिक	-	-
लेखगाउँ	८	०.३	-	सार्वजनिक	-	-
डुमपानी	८	०.१	-	सार्वजनिक	-	-
धाराखाल सिचाई पोखरी	८	०.१	-	सार्वजनिक	-	-

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

४.२.११ जग्गाको किसिम

गाउँपालिकाको कूल क्षेत्रफल २३२०७ हेक्टर (२३२.०७ वकिमि) रहेकोमा खेती गरिएको जमिन करिव ५ प्रतिशत मात्र रहेको छ । जस मध्ये खेत २५२.१६ हेक्टर र वारी ९४२.३२ हेक्टर रहेको देखिन्छ । यस सम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ३०: जग्गाको किसिम

खेती गरिएको जग्गाको किसिम	क्षेत्रफल (हे)
खेत	२५२.१६
पाखो वारी	९४२.३२
जम्मा	११९४.४८

स्रोत: केन्द्रिय तथ्यांक विभाग, २०६८

४.२.१२ कृषि उपजमा लाग्ने रोग कीरा

यस क्षेत्रमा तरकारी, फलफूल, खाद्यान्न, दलहन तथा नगदे वालीमा तराई क्षेत्रमा देखापर्ने रोग तथा किराले नकारात्मक रूपले प्रभावित गर्ने गरेको देखिन्छ । यस्ता रोग तथा कीराको विवरण वाली अनुसार देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ३१: कृषि उपजमा लाग्ने रोग तथा कीरा

साधारणतया तरकारी वालीमा लाग्ने किरा वा रोगको नाम	साधारणतया फलफूल खेतीमा लाग्ने किरा वा रोगको नाम	साधारणतया खाद्यान्न वालीमा लाग्ने किरा वा रोगको नाम	साधारणतया दलहन वालीमा लाग्ने किरा वा रोगको नाम	साधारणतया नगदे वालीमा लाग्ने किरा वा रोगको नाम
--	---	---	--	--

साधारणतया तरकारी वालीमा लाग्ने किरा वा रोगको नाम	साधारणतया फलफूल खेतीमा लाग्ने किरा वा रोगको नाम	साधारणतया खाद्यान्न वालीमा लाग्ने किरा वा रोगको नाम	साधारणतया दलहन वालीमा लाग्ने किरा वा रोगको नाम	साधारणतया नगदे वालीमा लाग्ने किरा वा रोगको नाम
खपटे किरा	गवारो	पतेरो	पतेरो	भुसिल कीरा
लाही	फुलमा अँस पार्ने कीरा	गवारो	भुसिल कीरा	लाही
गवारो	फ्रुट फलाई	फटके	फौजी किरा	खपटे
फट्याङ्ग्रा		फौजी किरा	फट्याङ्ग्रा	
पतेरो		फट्याङ्ग्रा		

स्रोत: कृषि सेवा केन्द्र तथा समुह छलफल, २०७४

४.२.१३ पशुपन्छीमा लाग्ने रोग

यस क्षेत्रमा पशुपन्छीमा मौसम अनुसार लाग्ने रोग व्याधीले प्रभावित गर्ने गरेको देखिन्छ । यहाँ देखा पर्ने रोगको विवरणलाई तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ३२: पशुपन्छीमा लाग्ने रोग तथा कीरा

पशुपन्छी जन्तु उत्पादन	रोगको नाम
पशु	भगागुते, चरचरे, खोरेत, एन्थ्रेक्स, पी.पी.आर, एन यूरिया, डर्माटाइटिस, डायरिया, पाइरेक्सिसिया, एनोरेक्सिस, एल एफ, राउन्डओम, टेपओम, महोस्ट, टिक्स, लाइस, सर्भिसाइटिस, भेट्राइटिस, पायोमेट्रा, स्वइन फिबर, खोरेत, रेविज, नाम्ले, माटे, जुका, छेरौटे, साउने ज्वरो, जुम्मा, उपियाँ, किर्ना, लुतो, थुनेलो
पंक्षी	क्सीडिपेसिस, कोराइजा गम्बोरो, सि आर डी, सल्मोनेलासिस, रानिखेत, फबल पक्स, हवाइडाइरिया, मेरेक्स, जुका, गम्बोरो, रानी खेत

स्रोत: पशुसेवा केन्द्र तथा समुह छलफल, २०७४

४.२.१४ आधुनिक कृषि तथा पशुपालन (फर्म) सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकामा आधुनिक कृषि तथा पशुपालन व्यवसायका रूपमा साना खालका ६ वटा फर्महरू सञ्चालनमा रहेका छन् । व्यवसायीक रूपमा सञ्चालित फर्महरूमा ९ महिला तथा ७ पुरुषहरूले प्रत्यक्ष रोजगारी पाएको देखिन्छ । फर्मको ठेगाना, उत्पादन तथा रोजगारी सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ३३: आधुनिक कृषि तथा पशुपालन सम्बन्धी विवरण

पशुपालन फर्म	वडा नम्बर	फर्म रहेको ठेगाना	वार्षिक उत्पादन			प्रोपाईटरको नाम	रोजगारी संख्या	
			उत्पादित वस्तु	इकाई	परिमाण		महिला	पुरुष
पानसरा बाखापालन	१	बासल्ला	बाखा	वटा	१०	प्रदिप बुढा	२	१
रिमाकोट बाखा फर्म	१	रिमा	बाखा	वटा	१०	प्रेम प्रसाद रिजाल	१	१
बंगुर पालन फर्म	४	बलाता	बंगुर	वटा	२०	भक्त बहादुर बुढा	१	१
बंगुर पालन फर्म	४	भिमवडा	बंगुर	वटा	२०	पहलवान थापा	१	१
बाखा फर्म	६	बस्नी	बाखा			नर बहादुर बुढा	३	२
खड्का बाखापालन	८	पल्साता	बाखा	वटा	१५	भिम बहादुर खड्का	१	१
जम्मा							९	७

स्रोत: समुह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

४.२.१५ कृषि तथा पशु सेवासँग सम्बन्धित सामुदायिक संस्था तथा समूहको विवरण

कृषि तथा पशु सेवासँग सम्बन्धित समूह वा संस्थाहरूमा २० कृषक समूह, ४ पशुपालन समूह, १ व्यवसायीक कृषि फर्म र ३ वटा एग्रीभेट यस गाउँपालिकामा रहेको देखिन्छ। कृषि क्षेत्रमा सामूहिक रूपमा कार्य गर्न समूहहरूमा आवद्ध रहेका सदस्य सहित समूह सम्बन्धि विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ३४: कृषि तथा पशु सेवासँग सम्बन्धित सामुदायिक संस्था तथा समूहको विवरण

वडा नम्बर	कृषक समूह			पशुपालन समूह			व्यवसायिक कृषि फर्म			कृषि सहकारी			एग्रीभेट तथा विउविजन केन्द्र	कोल्ड स्टोर तथा रष्टिक स्टोर संख्या	जैविक वा कम्पोष्ट मल उत्पादन केन्द्र संख्या
	समूह संख्या	सदस्य म	सदस्य पु	समूह संख्या	सदस्य म	सदस्य पु	फर्म संख्या	सदस्य म	सदस्य पु	सहकारी संख्या	सदस्य म	सदस्य पु			
१	२	२४	२१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२	१	८	८	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३	२	२४	१८	१	५	४	-	-	-	-	-	-	१	-	-
४	-	-	-	१	-	१	१	-	२	-	-	-	-	-	-
५	१	२०	२६	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
६	१२	१५३	८८	२	१३	१२	-	-	-	-	-	-	१	-	-
७	१	२४	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
८	१	३	८	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	-	-
जम्मा	२०	२५६	१६९	४	१८	१७	१	०	२	०	०	०	३	०	०

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

४.३ पर्यटन विकास

४.३.१ पर्यटकीय स्थलहरूको विवरण

धार्मिक तथा प्राकृतिक दृष्टिले पर्यटकीय महत्व रहेका मुख्य ३ वटा स्थलहरू यस क्षेत्रमा रहेका छन्। गाउँपालिका भित्र रहेका यस्ता स्थलहरूमा वार्षिक करिब २ लाख ८० हजार पर्यटकको आगमन हुने गरेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ३५: पर्यटकीय स्थलहरूको विवरण

स्थलको नाम	वडा नम्बर	भौतिक पूर्वाधार			स्वामित्व	विशेषता	वार्षिक पर्यटक आगमन संख्या
		सडकको पहुँच	होटल, लज, रेष्टुरा संख्या	नजिकको बजार केन्द्र सम्मको दुरी (किमी)			
तितोडा	६	नपुगेको	-	२	सार्वजनिक	धार्मिक	१०००००
बागेश्वरी	६	नपुगेको	-	१.५	सार्वजनिक	धार्मिक	१०००००
कोलिमरा मालुमेला	६	नपुगेको	-	७	सार्वजनिक	धार्मिक	८००००
जम्मा							२८००००

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

४.४ व्यवसायीक सीपमूलक तालिम

४.४.१ व्यवसायीक सीपमूलक तालिम लिने घरपरिवारको विवरण

गाउँपालिका क्षेत्रमा व्यवसायीक तथा सीपमूलक तालिम लिने घरपरिवारको संख्या २४० रहेको छ । जस अन्तरगत सबै भन्दा बढी सिलाई, बुनाई तथा श्रृंगार सम्बन्धी तालिम लिने घरपरिवार ११७ रहेको छ भने अन्य खालको तालिम लिने ३४७८ घरपरिवार रहेका छन् । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ३६: व्यवसायी सीपमूलक तालिम लिने घरपरिवारको विवरण

वडा नम्बर	सूचना प्रविधि, इलेक्ट्रिकल तथा इलेक्ट्रोनक्स	सिलाई, बुनाई, बुटिक, श्रृंगार तथा पार्लर	निर्माण सम्बन्धी (म्यासन, कापेन्ट्री आदी)	इञ्जिनियरिङ्ग, अटोमोवाइल र मकानिक्स	कृषि सम्बन्धी	जन स्वास्थ्य सम्बन्धी	पशु स्वास्थ्य	पर्यटन सम्बन्धी	उद्योग तथा कला सम्बन्धी	अन्य
१	१	१७	०	२	४	१	०	०	०	५६१
२	२	९	०	१	८	३	१	०	०	४९७
३	०	१६	०	०	१	२	०	०	०	५५६
४	१	३४	६	१	३	०	२	१	४	३५४
५	०	२	०	०	२	०	१	०	०	३१८
६	६	३०	०	१	४	७	१	३	०	५२६
७	२	६	१	०	०	१	०	०	०	३४६
८	१	३	२	१	१२	१५	१७	०	२	३२०
जम्मा	१३	११७	९	६	३४	२९	२२	४	६	३४७८

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

४.४.२ व्यवसायीक सीपमूलक तालिम लिनेहरुको विवरण

व्यवसायीक तथा सीपमूलक तालिम लिनेहरुको कूल संख्या ४०१ जना रहेका छन् । जसमध्ये महिला र पुरुष क्रमशः २२३ र १७८ जना रहेका छन् । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ३७: व्यवसायी सीपमूलक तालिम लिनेहरुको विवरण

वडा नम्बर	महिला	पुरुष	जम्मा
१	४६	२३	६९
२	११	१७	२८
३	२२	१०	३२
४	४५	५०	९५
५	१४	१३	२७
६	३८	१७	५५
७	१६	८	२४
८	३१	४०	७१
जम्मा	२२३	१७८	४०१

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

४.५ बैङ्क तथा वित्तीय संस्थामा खाता हुने घरपरिवार सम्बन्धी विवरण

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका कुल ३६६९ घरपरिवार मध्ये ४०० घरपरिवारले बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाहरुमा खाता खोलेर आर्थिक कारोबार गरेका छन् भने ३२६९ घरपरिवारको भने कुनै पनि वित्तीय संस्थाहरुमा खाता नरहेको देखिन्छ । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ३८: बैङ्क तथा वित्तीय संस्थामा खाता हुने घरपरिवार सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	बैङ्क तथा वित्तीय संस्थामा खाता हुने घरपरिवार संख्या		
	खाता हुने घरपरिवार संख्या	खाता नहुने घरपरिवार	जम्मा घरपरिवार संख्या
१	६७	५१६	५८३
२	८८	४३२	५२०
३	४०	५३५	५७५
४	२०	३७१	३९१
५	१९	३०४	३२३
६	५३	५१८	५७१
७	१०	३४७	३५७
८	१०३	२४६	३४९
जम्मा	४००	३२६९	३६६९

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

४.६ वार्षिक आम्दानी अनुसार घरपरिवार विवरण

गाउँपालिका अन्तरगत रहेका घरपरिवारलाई वार्षिक आम्दानीको दृष्टिकोणबाट हेर्दा ५० हजार भन्दा कम आम्दानी हुने घरपरिवार १७३६ र ५ लाख भन्दा माथि आम्दानी हुने घरपरिवार ४४७ रहेको देखिन्छ । वार्षिक आम्दानीका आधारमा वर्गिकृत वडागत घरपरिवार सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ३९: वार्षिक आम्दानी अनुसार घरपरिवार विवरण

वडा नं.	वार्षिक आम्दानी अनुसार घरपरिवार संख्या					जम्मा घरपरिवार संख्या
	५० हजार भन्दा कम	(५०-१५०) हजार	(१५० - २५०) हजार	(२५०-५००) हजार	५०० हजार भन्दा माथि	
१	२९२	२११	४५	२२	१३	५८३
२	२९७	१७६	११	५	३१	५२०
३	४११	१०९	१३	३	३९	५७५
४	१०१	१५६	१८	६	११०	३९१
५	९४	८३	२०	७	११९	३२३
६	३९३	११८	१३	२१	२६	५७१
७	१०१	२०३	२१	१२	२०	३५७
८	४७	१८४	२०	९	८९	३४९
जम्मा	१७३६	१२४०	१६१	८५	४४७	३६६९

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

४.७ वार्षिक खर्च अनुसार घरपरिवार विवरण

गाउँपालिका अन्तरगत रहेका घरपरिवारलाई वार्षिक खर्चका हिसाबले हेर्दा ५० हजार भन्दा कम खर्च हुने घरपरिवार १२३६ र ५ लाख भन्दा माथि खर्च हुने घरपरिवार ४२८ रहेका छन् । वार्षिक खर्चका आधारमा वर्गिकृत वडागत घरपरिवार सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ४०: वार्षिक खर्च अनुसार घरपरिवार विवरण

वडा नं.	वार्षिक खर्च अनुसार घरपरिवार संख्या (रु. हजारमा)					
	५० हजार भन्दा कम	(५०-१५०) हजार	(१५० - २५०) हजार	(२५०-५००) हजार	५०० हजार भन्दा माथी	जम्मा घरपरिवार संख्या
१	१२४	३४८	५१	२९	३१	५८३
२	२६७	१६३	४५	२३	२२	५२०
३	२०८	२१२	६१	५७	३७	५७५
४	१०६	११५	३३	२५	११२	३९१
५	५८	१०५	२६	२०	११४	३२३
६	२७८	२१९	१६	३५	२३	५७१
७	१४६	१५७	१३	२२	१९	३५७
८	३९	१८४	३८	१८	७०	३४९
जम्मा	१२२६	१५०३	२८३	२२९	४२८	३६६९

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

४.८ घट्ट, मिल तथा संकलन तथा प्रसोधन सम्बन्धी विवरण

गाउँपालिका भित्र कुला ५७ वटा परम्परागत, २२ वटा सुधारिएको घट्ट तथा कुटानी, पिसानी, पेलानीका लागि ४ वटा पानी मिल र ४ वटा डिजल मिल रहेका छन् । जस मध्ये सबैभन्दा बढी वडा नं. १ मा १९ वटा रहेका छन् भने वडा नं. ३ मा ५ वटा रहेको पाइन्छ । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ४१: घट्ट, मिल तथा संकलन तथा प्रसोधन सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	पानी घट्ट संख्या		चिस्थान केन्द्र	कुटानी, पिसानी र पेलानी (मिल) संख्या			संकलन तथा प्रसोधन केन्द्र			विक्री केन्द्र वा कोसेली घर
	परम्परागत	सुधारिएको		पानी मिल	डिजेल मिल	विद्युत मिल	कृषि	जडिबुटी	उद्योग	
१	१२	५	-	१	१	-	-	-	-	-
२	६	२	-	१	-	-	-	-	-	-
३	३	१	-	-	१	-	-	-	-	-
४	६	३	-	-	-	-	-	-	-	-
५	६	३	-	-	-	-	-	-	-	-
६	९	५	-	१	१	-	-	-	-	-
७	१२	१	-	-	-	-	-	-	-	-
८	३	२	-	१	१	-	-	-	-	-
जम्मा	५७	२२	०	४	४	०	०	०	०	०

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

४.९ बैंक, वित्तीय संस्था र सहकारी सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिका क्षेत्र भित्र २ वटा सहकारी संस्थाहरु रहेका छन् । यस्ता संस्थाहरुबाट वार्षिक कारोबार करिब १२ लाख र लगानी ९ लाख ४० हजार ५० हुने गरेको छ । यस्ता संस्थाको ठेगाना, वार्षिक कारोबार, लगानी रकम र लगानीको मुख्य क्षेत्र सम्बन्धी विस्तृत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ४२: बैंक तथा वित्तीय संस्था र सहकारी सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	बैंक तथा सहकारी संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	वार्षिक कारोबार रकम (रु.हजारमा)	लगानी रकम (रु.हजारमा)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
क.	वाणिज्य बैंक				
ड.	सहकारी संस्था				
१	न्यू लालीगुरास महिला बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	१	५००	८००	नून डिपो सञ्चालन
२	घोडासैन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	८	७००	१४०.०५	व्यवसाय
जम्मा			१२००	९४०.०५	

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७४

४.१० व्यापार तथा व्यवसाय सम्बन्धी विवरण

व्यापार र व्यवसायको संख्या हेर्दा यस गाउँपालिका क्षेत्र भित्र १५५ वटा व्यवसायहरु संचालनमा रहेका छन् । जसबाट करिब ६ करोड ८६ लाख वार्षिक कारोबार हुने गरेको देखिन्छ । व्यवसायहरु मध्ये सबैभन्दा उच्च संख्यामा ६९ वटा किराना पसल तथा जनरल स्टोरहरु सञ्चालन रहेका छन् । यस सम्बन्धी वडागत व्यापार व्यवसायको विवरण **अनुसूची-४** मा प्रस्तुत छ भने सारांशगत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ४३: व्यापार तथा व्यवसाय सम्बन्धी विवरण

व्यवसायको प्रकार	वडा अनुसार व्यापार व्यवसायको संख्या									लगभग वार्षिक कारोबार (रु. हजारमा)
	१	२	३	४	५	६	७	८	जम्मा	
किराना	११	४	१६	४	४	२५	-	५	६९	२३९२०
कपडा तथा फेन्सी	३	-	३	-	-	३	-	-	९	४९७०
मासु पसल	-	-	-	-	-	-	-	-	०	-
तरकारी तथा फलफूल बिक्री केन्द्र	-	-	-	-	-	-	-	-	०	-
दुध चिस्यान तथा बिक्री केन्द्र	९	५	७	१	-	८	-	६	३६	२२५००
निर्माण सामग्री	-	-	१	-	-	२	-	-	३	३०५०
औषधी पसल वा क्लिनिक	२	-	३	-	३	२	-	२	१२	८०००
मर्मत सेवा केन्द्र	-	-	-	-	-	-	-	-	०	-
इलेक्ट्रिक तथा इलेक्ट्रोनिक्स पसल	३	-	-	-	-	४	-	-	७	७१०
सुनचाँदी पसल	-	-	१	-	-	-	-	-	१	३००
चिया, खाजा वा नास्ता पसल	२	-	-	-	-	११	-	-	१३	५१५०

व्यवसायको प्रकार	वडा अनुसार व्यापार व्यवसायको संख्या									लगभग वार्षिक कारोवार (रु. हजारमा)
	१	२	३	४	५	६	७	८	जम्मा	
कस्मेटिक तथा व्युटी पार्लर	-	-	-	-	-	३	-	-	३	-
पुस्तक पसल	-	-	-	-	-	२	-	-	२	-
जम्मा	३०	९	३१	५	७	६०	०	१३	१५५	६८६००

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७४

४.११ औद्योगिक कच्चा पदार्थ उत्पादनको अवस्था

औद्योगिक कच्चा पदार्थको रूपमा यस गाउँपालिकामा अल्लो, बालुवा र खोटो रहेको देखिन्छ। जस अनुसार वार्षिक रूपमा करिब ५ क्विन्टल अल्लो, ४५० मेट्रिक टन बालुवा र ३१६.८ मेट्रिक टन खोटो उत्पादन हुने गरेको छ। यस सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ४४: औद्योगिक कच्चा पदार्थ उत्पादनको अवस्था

वडा नम्बर	कच्चा पदार्थको नाम र परिमाण (मे.ट)				
	लोक्ता	अल्लो	बालुवा	खोटो	अन्य
१	-	-	१००	९	-
२	-	-	५०	२४०	-
३	-	-	८०	४०	-
४	-	-	५०	१०	-
५	-	-	२०	६	-
६	-	-	१५०	-	-
७	-	-	-	६.८	-
८	-	०.५	-	५	-
जम्मा		०.५	४५०	३१६.८	०

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

४.१२ खनिज तथा खानी सम्बन्धी विवरण

खनिज तथा खानी उपलब्धता र उत्पादनका रूपमा यस गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका विभिन्न स्थानहरूबाट विशेष गरी गिट्टी, बालुवा र बोक्सडो उपलब्ध भएको देखिन्छ। यस सम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ४५: खनिज तथा खानी सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	खनिजको नाम	पाइने स्थान
१		
२	बालुवा, गिट्टी, पत्थर	बुढाकोट, हिच्या
३	बालुवा	बुढाकोट, राक्सीवास
४	गिट्टी, बालुवा	लेख टोल
५	बालुवा	कसेडी, बलाता
६	गिट्टी, बालुवा	टापु, मालुमेला, कोलिमरा
७	बालुवा, बोक्सडो	ढुङ्गाचाल्ना, टापु
८		

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

४.१३ आयात तथा निर्यातको अवस्था

यस गाउँपालिकामा कृषि तथा पशुजन्य उत्पादनहरु प्रमुख रुपमा आयात तथा निर्यात हुने वस्तुका रुपमा रहेका छन् । यस क्षेत्रका आयात र निर्यातजन्य वस्तुहरुको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ४६: आयात तथा निर्यातको अवस्था

निर्यात/आयात हुने प्रमुख वस्तु	इकाई	गापा भित्र आयात परिमाण	गापाबाट निर्यात हुने परिमाण
खाद्यान्न			
धान वा चामल	मे.ट.	-	-
गहुँ वा पिठो	मे.ट.	१३८	-
मकै	मे.ट.	-	४७
तरकारी			
आलु	मे.ट.	२०५.५	-
टमाटर	मे.ट.	४०.५	-
काउली	मे.ट.	४४	-
फलफुल			
केरा	मे.ट.	२	-
आँप	मे.ट.	१०	-
स्याउ	मे.ट.	१३	-
लिचि	मे.ट.	-	-
सुन्तला	मे.ट.	-	-
दलहन			
मसुरो	मे.ट.	७२	-
अरहर	मे.ट.	३१.५	-
मास	मे.ट.	५१.५	-
तेलहन			
तोरी	मे.ट.	१२८	-
नगदेबाली			
तिल		-	-
पशुजन्य उत्पादन			
माछा	क्विन्टल	४४	-
मह	क्विन्टल	-	५
दुध तथा दुधजन्य उत्पादन	लिट्र	-	-
मासु तथा मासुजन्य उत्पादन	क्विन्टल	६३५	-
अण्डा	क्यारेट	७१००	-
जडिबुटी	क्विन्टल	-	-
गिट्टी वा बालुवा	मे.टन	४३०	-
अन्य			

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

परिच्छेद ५: सामाजिक अवस्था

यस परिच्छेदमा शिक्षा, स्वास्थ्य, कला, संस्कृति, लक्षित वर्ग, लैंगिकता, खानेपानी, सरसफाई जस्ता सामाजिक विषयहरूमा देहाय बमोजिमका शिर्षकहरूमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

५.१ शैक्षिक तथा मानव संसाधन विकास

यस शिर्षक अन्तरगत शैक्षिक स्थितिको बारेका उल्लेख गरिएको छ ।

५.१.१ हालको साक्षरताको अवस्था

गाउँपालिकाको साक्षरताको स्थिति ७९.९३ प्रतिशत जनसंख्या साक्षर रहेका छन् । जसमध्ये ८६.६६ प्रतिशत पुरुष र ७३.२० प्रतिशत महिला साक्षरता रहेको छ । त्यसैगरी, गाउँपालिका भित्र २०.०७ प्रतिशत अभै निरक्षर रहेका छन् भने १४.८५ प्रतिशत ६ वर्ष मुनीको जनसंख्या रहेको छ । लैंगिकताका आधारमा यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ४९: हालको साक्षरताको अवस्था

वडा नं.	साक्षरताको स्थिति (प्रतिशतमा)			निरक्षरताको स्थिति (प्रतिशतमा)			६ वर्ष भन्दा कम उमेर समूह		
	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा
१	८७.७९%	६८.६७%	७८.२४%	१२.२१%	३१.३२%	२१.७६%	१५.६०%	१४.६१%	१५.१०%
२	६८.६५%	५३.८७%	६१.२६%	३१.३५%	४६.१२%	३८.७४%	१४.२४%	१३.८६%	१४.०५%
३	९०.८३%	७५.५२%	८३.१८%	९.१७%	२४.४८%	१६.८२%	१५.९९%	१५.०३%	१५.५१%
४	९४.३८%	८५.७२%	९०.०५%	५.६२%	१४.२८%	९.९५%	१३.९८%	१४.२८%	१४.१३%
५	९५.८५%	८७.६९%	९१.७७%	४.१५%	१२.३१%	८.२३%	११.९६%	१५.६०%	१३.७८%
६	८९.४४%	७७.७७%	८३.६१%	१०.५६%	२२.२२%	१६.३९%	१६.२३%	१५.७८%	१६.०१%
७	७६.२१%	६१.६४%	६८.९३%	२३.७९%	३८.३६%	३१.०७%	१६.७०%	१६.४९%	१६.५९%
८	९०.१४%	७४.६५%	८२.४०%	९.८६%	२५.३५%	१७.६०%	१४.०७%	१३.१८%	१३.६३%
जम्मा	८६.६६%	७३.२०%	७९.९३%	१३.३४%	२६.८०%	२०.०७%	१४.८५%	१४.८५%	१४.८५%

श्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

५.१.२ शैक्षिकस्तर अनुसार जनसंख्या विवरण

गाउँपालिका भित्रको शिक्षाको स्तर अनुसार जनसंख्या स्थिति हेर्दा आधारभूत तहको शैक्षिक उपलब्धी हासिल गरेकाहरूको संख्या ५६३५ रहेको छ भने स्नातकोत्तर तहको उपाधी हासिल गर्नेहरूको संख्या १३९ जना रहेको छ । यस सम्बन्धी विवरण वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ४७: शैक्षिकस्तर अनुसार जनसंख्या विवरण

वडा नं.	शैक्षिकस्तर अनुसार जनसंख्या								
	पूर्व प्राथमिक	आधारभूत	माध्यमिक	स्नातक	स्नातकोत्तर	प्राविधिक एसएलसी	साधारण लेखपढ	निरक्षर	कम उमेर
१	४५२	८९७	७६८	१३२	७८	२५	१२०३	९८५	९७९
२	३२९	९३७	५०४	१५१	३३	१३	६८६	५०५	६६३
३	३३६	७७०	२१८	५८	३	१	१०४०	६१३	५७०
४	४१७	६४२	३४७	१४	२	४	८५३	२८२	२७८

वडा नं.	शैक्षिकस्तर अनुसार जनसंख्या								
	पूर्व प्राथमिक	आधारभूत	माध्यामिक	स्नातक	स्नातकोत्तर	प्राविधिक एसएलसी	साधारण लेखपढ	निरक्षर	कम उमेर
५	१८७	२७०	१६९	१४	३	३	२४२	८४	११०
६	३१६	७५४	४९९	१३६	२	९	८६४	५९४	५६३
७	२७६	८१८	२६०	९	४	१	३७३	७६३	३७३
८	२१५	५४७	३७४	६३	१४	४	३७५	३८५	२१६
जम्मा	२५२८	५६३५	३१३९	५७७	१३९	६०	५६३६	४२११	३७५२

श्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

५.१.३ शैक्षिक संस्था सम्बन्धी विवरण

गाउँपालिका भित्र कुल ४८ वटा शैक्षिक संस्था रहेका छन् । जसमध्ये आधारभूत तहका विद्यालय ४२ वटा, माध्यामिक तहको ६ वटा रहेका छन् । यस सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ४८: शैक्षिक संस्था सम्बन्धी विवरण

प्रकार	कक्षा १-८	कक्षा १-१२	जम्मा	कैफियत
आधारभूत	४२		४२	
माध्यामिक		६	६	
जम्मा	४२	६	४८	

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७४

५.१.४ सामुदायिक बाल विकास केन्द्र सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिका क्षेत्र भित्र ९ वटा बाल विकास केन्द्रहरु सञ्चालनमा रहेको पाइन्छ । जहाँ १७३ जना बालबालिकाहरुले बाल विकास केन्द्रको अनुभव लिइरहेको देखिन्छ । यस सम्बन्धी थप विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ४९: सामुदायिक बाल विकास सम्बन्धी विवरण

बाल विकास केन्द्रको नाम	वडा नम्बर	भवन संख्या		कोठा संख्या		सहजकर्ता को संख्या	बालबालिका संख्या		खेलमैदान क्षेत्रफल (वर्ग मी.)	कम्पाउण्ड वालको किसिम	स्वच्छ खानेपान १
		पक्की	कच्ची	पक्की	कच्ची		बालक	बालिका			
आदर्श बाविके	१	१	-	२	-	१	१४	१६	२०	कच्ची	छैन
बाटाना बाविके	३	-	१	-	२	१	१४	१६	१८०	छैन	छैन
जीवन सुधार बाविके	४	-	१	-	२	१	१३	१४	२१.५	कच्ची	छैन
त्रिवेणी बाविके	४	-	१	-	२	१	२१	२७	११.२	कच्ची	छैन
नवदुर्गा बाविके	४	१	-	२	-	१	२०	१८	२१	छैन	छैन
गंगालाल बाविके	६										
भगवती बाविके	६										
कालिका मन्दिर बाविके	६										
मानकरल्याण बाविके	६										
जम्मा		२	३	४	६	५	८२	९१	२५३.७		

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७४

५.१.५ विद्यालयमा अध्ययन गरी रहेका तहगत छात्रछात्राको विवरण

गाउँपालिका क्षेत्र भित्र कुल ४८ विद्यालयहरूमा ६९१ जना पूर्व आधारभूत, ७१२५ आधारभूत र ६९४ जना छात्रछात्रा माध्यमिक तहमा अध्ययन गर्ने गरेको देखिन्छ । विद्यालयगत तथा तहगत छात्रछात्रहरूको विवरण **अनुसूची-५** मा प्रस्तुत गरिएको छ भने अध्ययनरत छात्रछात्रहरूको तहगत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ५०: विद्यालयमा अध्ययन गरीरहेका तहगत छात्रछात्राको विवरण

विद्यालयको प्रकार	पूर्व आधारभूत			आधारभूत (१-८)			माध्यमिक (९-१२)			जम्मा		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
आधारभूत विद्यालय	२५८	२३४	४९२	२७८२	२३४४	५१२६	०	०	०	३०४०	२५७८	५६१८
माध्यमिक विद्यालय	१०१	९८	१९९	९४४	१०५५	१९९९	३१४	३८०	६९४	१३५९	१५३३	२८९२
जम्मा	३५९	३३२	६९१	३७२६	३३९९	७१२५	३१४	३८०	६९४	४३९९	४१११	८५१०

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७४

५.१.६ विद्यालयको भौतिक अवस्था सम्बन्धी विवरण

गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका विद्यालयहरूको भौतिक पूर्वाधारको अवस्था हेर्दा कुल १३५ भवन मध्ये ६४ पक्की तथा ७१ कच्ची भवन रहेको देखिन्छ । विद्यालयगत रुपमा पुस्तकालय, कम्प्युटर प्रयोगशाला, डेस्क बेञ्चको क्षमता, खेलमैदानको क्षेत्रफल, कम्पाउण्डको किसिम, चर्पीको सुविधा र स्वच्छ खानेपानीको सुविधाको विवरण **अनुसूची-६** मा उल्लेख गरिएको छ । विद्यालयका प्रकार अनुसार भवन संख्या र कोठा संख्याको अवस्था सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ५१: विद्यालयको भौतिक अवस्था सम्बन्धी विवरण

विद्यालयको प्रकार	भवन संख्या		कोठा संख्या	
	पक्की	कच्ची	पक्की	कच्ची
आधारभूत विद्यालय	४४	५७	९४	१३१
माध्यमिक विद्यालय	२०	१४	५८	३७
जम्मा	६४	७१	१५२	१६८

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७४

५.१.७ शिक्षक सम्बन्धी विवरण

गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका कुल ४८ वटा विद्यालयहरूमा २१८ शिक्षकहरू कार्यरत रहेका छन् भने स्वीकृत दरबन्दी ४४ रहेको पाइन्छ । विद्यालयगत र तहगत रुपमा शिक्षकहरूको स्वीकृत दरबन्दी, कार्यरत शिक्षक, महिला शिक्षक तथा विषयगत शिक्षक संख्या सम्बन्धी विवरण **अनुसूची-७** मा मा प्रस्तुत गरिएको छ भने तहगत र प्रकार अनुसार शिक्षक सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ५२: शिक्षक सम्बन्धी विवरण

विद्यालयको प्रकार	स्वीकृत दरबन्दी संख्या	कार्यरत शिक्षक संख्या		महिला शिक्षक संख्या		विषयगत शिक्षक संख्या		
		शिक्षक	शिक्षिका	आधारभूत	माध्यमिक	गणित	विज्ञान	अंग्रेजी
आधारभूत विद्यालय	२४	१०२	५२	३५	०	१	०	१
माध्यमिक विद्यालय	२०	४८	१६	१४	०	७	४	५
जम्मा	४४	१५०	६८	४९	०	८	४	६

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७४

५.१.८ भर्ना दर, निरन्तरता दर र सिकाई उपलब्धी दर

कूल ४८ विद्यालयहरूको खुद भर्ना दर, निरन्तरता दर, सिकाई उपलब्धी दर र उत्तिर्ण दर औषत रुपमा क्रमशः १२८.२०%, १०१.५४%, ५३.१२% र ६२.४३% रहेको छ। यस सम्बन्धी विद्यालयगत विवरण **अनूसूची-८** मा उल्लेख गरिएको छ भने तह एवं विद्यालयको प्रकार अनुसार संक्षेपिकृत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५३: भर्ना दर, निरन्तरता दर र सिकाई उपलब्धी दर

विद्यालय को प्रकार	खुद भर्ना दर			निरन्तरता दर			सिकाई उपलब्धी दर			उत्तिर्ण दर		
	पूर्वप्राथमिक	आधारभूत	माध्यमिक	पूर्वप्राथमिक	आधारभूत	माध्यमिक	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२
आधारभूत विद्यालय	२७.५२	१०८	०	२३	१०२	०	३३	०	०	१००	०	०
माध्यमिक विद्यालय	४९.७५	३३३.८३	१२५.१७	३८.५०	२२४.३३	११०.६७	५४.७०	६९.५	४६९.४.१९	७४.२	१६	१६
जम्मा	३८.५२	२२०.९	१२५.१७	३०.७५	१६३.२	११०.६७	४३.८५	६९.५	४६९.७.०९	७४.२	१६	१६

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७४

५.१.९ आधारभूत शिक्षा पुरा गर्ने विद्यार्थी

गत शैक्षिक वर्ष विद्यालयहरूमा आधारभूत शिक्षा पुरा गर्ने विद्यार्थीहरूको संख्या १०२१ रहेको छ। यस सम्बन्धी विद्यालयगत विवरण **अनूसूची-९** मा उल्लेख गरिएको छ भने विद्यालयको प्रकार अनुसारको विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५४: आधारभूत शिक्षा पुरा गर्ने विद्यार्थी

विद्यालयको प्रकार	जम्मा विद्यार्थी		आधारभूत शिक्षा पुरा गर्ने विद्यार्थी	
	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
आधारभूत विद्यालय	१५७२	१५५६	२४३	२२१
माध्यमिक विद्यालय	११७६	१०९१	२७८	२७९
जम्मा	२७४८	२६४७	५२१	५००

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७४

५.१.१० छात्रवृत्ति तथा दिवा खाजा पाउने विद्यार्थी विवरण

यस गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका विद्यालयहरूमा छात्रवृत्ति सुविधा पाउने विद्यार्थीहरूको स्थिति हेर्दा आधारभूत तहमा छात्रवृत्ति पाउने ४६५३ जना र दिवा खाजा पाउने ५११५ जना छात्रछात्रा रहेका छन्। अन्य विद्यालयहरूको छात्रवृत्ति सुविधा पाउने विद्यार्थीहरूको विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत छ। साथै विद्यालयगत रुपमा विवरण **अनूसूची-१०** मा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका ५५: छात्रवृत्ति तथा दिवा खाजा पाउने विद्यार्थी विवरण

विद्यालयको प्रकार	छात्रवृत्ति वा अन्य सुविधा पाउने विद्यार्थी		दिवा खाजा खान पाउने विद्यार्थी	
	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
आधारभूत विद्यालय	१३७३	१९५६	२४७८	२५७९
माध्यमिक विद्यालय	५१८	८०६	३०	२८
जम्मा	१८९१	२७६२	२५०८	२६०७

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७४

५.१.११ शैक्षिक गुणस्तरसँग सम्बन्धीत विशेष व्यवस्था

विद्यालयहरूमा शैक्षिक गुणस्तर कायम गर्न आवश्यक अपाङ्ग विद्यार्थी श्रोत कक्षा, CBEGRA कार्यान्वयन, एकीकृत पाठ्यक्रम, इन्टरनेट सुविधा र छुट्टै प्रधानाध्यापक दरबन्दी जस्ता विषयहरूको स्थिति हेर्दा कुल ४८ विद्यालयहरू मध्ये १० वटा विद्यालयमा अपाङ्ग विद्यार्थी श्रोत कक्षा, १ वटा विद्यालयमा CBEGRA कार्यान्वयन, १० वटामा एकीकृत पाठ्यक्रम, ३ वटामा इन्टरनेट सुविधा र १ वटामा छुट्टै प्रधानाध्यापक दरबन्दी रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धीत तहगत र विद्यालयगत विवरण **अनूसूची-११** मा प्रस्तुत गरिएको छ।

५.१.१२ बालमैत्री शिक्षा सम्बन्धी विवरण

विद्यालयहरूमा बालमैत्री तथा शैक्षिक गुणस्तर कायम गर्न आवश्यक विद्यालय शान्ति क्षेत्र कार्यान्वयन, विद्यालय सुधार योजना अद्यावधिक, बाल क्लब गठन र बालमैत्री शिक्षण विधिको प्रयोग जस्ता विषयहरूको स्थिति हेर्दा ४८ वटा विद्यालयमा शान्ति क्षेत्र कार्यान्वयन, ४४ वटा विद्यालयमा सुधार योजना अद्यावधिक हुने गरेको, ३८ वटा विद्यालयमा बाल क्लब गठन भएको र ४७ वटा विद्यालयमा बालमैत्री शिक्षण विधिको प्रयोग भईरहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धीत तहगत र विद्यालयगत विवरण **अनूसूची-१२** मा प्रस्तुत गरिएको छ।

५.१.१३ छात्रवृत्ति तथा लक्षित सुविधाको विवरण

विद्यालयहरूले उपलब्ध गराउने छात्रवृत्तिको अवस्था हेर्दा दलित, अपाङ्ग, छात्रा, विपन्न, जेहेन्दार छात्रवृत्ति र अन्य सुविधा प्राप्त गर्ने विद्यार्थी संख्या जम्मा ३०१० रहेको छ। जसमध्ये आधारभूत तहमा २१७७ र माध्यमिक तहमा ८३३ विद्यार्थीहरूले सुविधा प्राप्त गरेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी तहगत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत छ भने तहगत र विद्यालयगत विवरण **अनूसूची-१३** मा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका ५६: छात्रवृत्ति तथा लक्षित सुविधाको विवरण

विद्यालयको प्रकार	छात्रवृत्तीको किसिम अनुसार										
	दलित		अपाङ्ग		छात्रा	विपन्न		जेहेन्दार		अन्य सुविधा	
	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
आधारभूत विद्यालय	९९४	११३९	११	१४	६	२	३	०	०	५	३
माध्यमिक विद्यालय	३१८	३२४	४	०	२	०	०	०	१८५	०	०
जम्मा	१३१२	१४६३	१५	१४	८	२	३	०	१८५	५	३

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७४

५.१.१४ आधारभूत विद्यालयमा पहुँचको अवस्था

आधारभूत विद्यालय सम्मको पहुँचको अवस्थालाई हेर्दा यस गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका आधारभूत विद्यालयसम्म पुग्न लाग्ने समयलाई आधार मान्दा १ घण्टा समय लाग्ने घरपरिवार संख्या १०३३ रहेका छन् र १५ मिनेट समय लाग्ने घरपरिवार १२६२ रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५७: आधारभूत विद्यालयमा पहुँचको अवस्था

वडा नम्बर	विद्यालय सम्म आइपुग्न लाग्ने समय अनुसार घरपरिवार संख्या			
	१५ मिनेट	३० मिनेट	१ घण्टा	१ घण्टा भन्दा बढी
१	३००	३०५	६०	२५
२	४०	७०	४००	३७०
३	१७०	१००	८०	६०

बडा नम्बर	विद्यालय सम्म आइपुग्न लाग्ने समय अनुसार घरपरिवार संख्या			
	१५ मिनेट	३० मिनेट	१ घण्टा	१ घण्टा भन्दा बढी
४	१५३	१०७	११३	२८
५	६६	१४७	६८	८
६	१९५	३००	२२२	२३०
७	४०	१०७	९०	२३२
८	२९८	१२०	-	७
जम्मा	१२६२	१२५६	१०३३	९६०

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

५.२ स्वास्थ्य तथा पोषण

यस शिर्षकमा गाउँपालिकाको स्वास्थ्य अवस्था र विवरणको बारेमा प्रस्तुत गरिएको छ।

५.२.१ स्वास्थ्य संस्थाको विवरण

गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका कूल ५ स्वास्थ्य संस्थाहरू मध्ये एउटा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई र ४ वटा स्वास्थ्य चौकी रहेका छन्। यस्ता संस्थाहरूमा कूल २० स्वास्थ्यकर्मीको स्विकृत दरबन्दी रहेकोमा जम्मा १८ जना मात्र कार्यरत रहेको देखिन्छ। स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत जनशक्ति र सेवा सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ५८: स्वास्थ्य संस्थाको विवरण

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	बडा नम्बर	स्वास्थ्यकर्मी		शैया संख्या	उपलब्ध सेवा तथा सुविधा						
		स्विकृत दरबन्दी	कार्यरत		प्रसूती सेवा	ल्याव	क्लिनिक	एक्सरे	परिवार नियोजन	खोप सेवा	एससिटि
स्वास्थ्य चौकी, ढकारी	१	५	२	४	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छैन
स्वास्थ्य चौकी, हिच्मा	२	५	५	-	छ	छ	छैन	छैन	छ	छ	छैन
स्वास्थ्य चौकी, बलाता	४	५	४	-	छ	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	छैन
सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाई	५	-	२	-	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	छैन
स्वास्थ्य चौकी, दुङ्गाचाल्ना	६	५	५	४	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छैन
जम्मा		२०	१८	८							

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७४

५.२.२ स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध स्वास्थ्य सेवा विवरण

गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा उपलब्ध हुने स्वास्थ्य सेवाहरूको अवस्था हेर्दा सुरक्षित मातृत्व र पोषण सेवा सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूमा उपलब्ध रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी संस्थागत सेवा विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ५९: स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध स्वास्थ्य सेवा विवरण

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	बडा नम्बर	अन्य स्वास्थ्य सेवाको उपलब्धता							
		सुरक्षित मातृत्व	पोषण सेवा	रक्त संचार	फार्मसी	आँखा उपचार सोवा	स्वास्थ्य शिक्षण सेवा	परामर्श सेवा	अन्य
स्वास्थ्य चौकी, ढकारी	१	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छ
स्वास्थ्य चौकी, हिच्मा	२	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छ

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	अन्य स्वास्थ्य सेवाको उपलब्धता							
		सुरक्षित मातृत्व	पोषण सेवा	रक्त संचार	फार्मसी	आँखा उपचार सोवा	स्वास्थ्य शिक्षण सेवा	परामर्श सेवा	अन्य
स्वास्थ्य चौकी, बलाता	४	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छ
सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाइ	५	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छ
स्वास्थ्य चौकी, दुङ्गाचाल्ना	६	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छैन

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७४

५.२.३ स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध तथा कार्यरत चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र अन्य जनशक्ति विवरण

स्वास्थ्य संस्थाहरूमा कार्यरत चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र अन्य जनशक्ति गरि जम्मा १९ जना रहेका छन् । स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत जनशक्ति र सेवा सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ६०: स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध तथा कार्यरत चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र अन्य जनशक्ति विवरण

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीको संख्या							
		विशेषज्ञ चिकित्सक	सामान्य चिकित्सक	हे.अ.	नर्स	अहेव	अनमी	ल्याव टेक्निसियन	अन्य
स्वास्थ्य चौकी, ढकारी	१	-	-	२	-	१	४	-	-
स्वास्थ्य चौकी, हिच्मा	२	-	-	-	-	-	-	-	-
स्वास्थ्य चौकी, बलाता	४	-	-	१	-	२	४	-	-
सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाइ	५	-	-	-	-	-	-	-	-
स्वास्थ्य चौकी, दुङ्गाचाल्ना	६	-	-	१	-	२	१	-	१
जम्मा		०	०	४	०	५	९	०	१

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७४

५.२.४ प्राथमिक स्वास्थ्य सेवामा पहुँचको अवस्था

प्रमुख वस्तीहरूबाट स्वास्थ्य संस्थामा पहुँचको अवस्थालाई हेर्दा यी स्वास्थ्य संस्थामा आईपुग्न लाग्ने समयका आधारमा १ घण्टा भन्दा बढि समय लाग्ने १९६१ घरपरिवार र १५ मिनेट समयमै आईपुग्न सक्ने घरपरिवार ६८४ घरपरिवार रहेको देखिन्छ । वडा नं. ८ का सबै घरपरिवार १ घण्टा भन्दा बढी समयको दुरीमा रहेको स्वास्थ्य संस्थाबाट स्वास्थ्य सेवा लिने गरेका छन् । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ६१: प्राथमिक स्वास्थ्य सेवामा पहुँचको अवस्था

वडा नम्बर	नजिक स्वास्थ्य चौकी सम्म आईपुग्न लाग्ने समय अनुसार घरपरिवार संख्या			
	१५ मिनेट	३० मिनेट	१ घण्टा	१ घण्टा भन्दा बढी
१	६०	८५	२५०	३००
२	४०	७०	४००	३७०
३	१७०	१००	८०	६०
४	१५३	१०७	११३	२८
५	६६	८	६८	१४७
६	१९५	३००	२२२	२३०
७	-	-	३२	४००
८	-	-	-	४२६
जम्मा	६८४	६७०	११६५	१९६१

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

५.२.५ खोप तथा पोषण सम्बन्धी विवरण

गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका पाँच वर्ष मुनिका बालबालिका संख्या २१८६ जना, यहाँका स्वास्थ्य केन्द्रबाट खोप लिने बालबालिका संख्या २४१५ जना, बृद्धी अनुगमन गरिएका बालबालिका संख्या ३१७० जना मध्ये कुपोषित बालबालिका संख्या २१५ रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ६२: खोप तथा पोषण सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	बालबालिका संख्या			खोप लिने बालबालिका संख्या					५ वर्ष मुनीका बालबालिका	
	१ वर्ष मुनीका	२ वर्ष मुनीका	५ वर्ष मुनी	विसिजि	पेण्टाभ्या लेण्ट	पोलियो तेश्रो	दादुरा/रुबेला	जापानिज इन्से फलाइटिस (जे.ई.)	बृद्धी अनुगमन गरिएका	बृद्धी अनुगमन गरिएका मध्ये कुपोषित
१	९४	१८५	८३४	१०६	१०२	१०२	१०१	८३	६७९	-
२	१३७	२७०	६३३	६०	८८	८८	७३	७३	६४४	२४
३										
४	१८०	१७२	१५०	८०	६९	६९	१२८	७५	३५२	१५०
५	११८	२२३	५४६	९०	८२	८२	१०१	८०	११२०	२८
६	१५४	२६	२३	८१	२८३	१२०	१३८	६१	३७५	१३
७	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
८	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
जम्मा	६८३	८७६	२१८६	४१७	६२४	४६१	५४१	३७२	३१७०	२१५

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७४

५.२.६ सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण

सुरक्षित मातृत्वको लागि आवश्यक खोप सेवा, गर्भावस्थाको जाँच र सुरक्षित प्रसुति जस्ता सूचकलाई आधार मान्दा यस गाउँपालिका अन्तरगत रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा गत वर्ष ३९३ जनाले प्रसुती सेवा लिएको र ४२ जनाले स्वास्थ्यकर्मीको अनुपस्थितिमा घरमा नै सुत्केरी भएको देखिन्छ। यस सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ६३: सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	गत वर्षको गर्भवती/प्रसुती भएका महिला संख्या	टि.टि. खोप लिने गर्भवती		गर्भावस्थाको ४ पटक जाँच गराउने गर्भवती संख्या	प्रसुती भएको आधारमा गर्भवतीको संख्या		
		टी.टी. १ (पहिलो जाँचमा)	टी.टी. २ (पहिलो खोप लिएको एक महिना पछि)		स्वास्थ्य संस्थामा	दक्ष स्वास्थ्यकर्मीको सहयोगमा घरमा	स्वास्थ्यकर्मीको अनुपस्थितिमा घरमा
१	११०	३०	२४	७०	९६	-	१०
२	११४	६६	५७	११४	११४	९२	२२
३							
४	४९	२४	२३	५१	४९	-	-
५	२५	१२	१४	१५	५	-	१०
६	९५	३९	३४	८३	८३	-	-
७	-	-	-	-	-	-	-
८	-	-	-	-	-	-	-
जम्मा	३९३	१७१	१५२	३३३	३४७	९२	४२

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७४

५.२.७ मातृ शिशु सुरक्षा र परिवार नियोजनको अवस्था

मातृशिशु सुरक्षाको अवस्था हेर्दा गतवर्षको आँकडा अनुसार जीवित नवजात शिशुको संख्या जम्मा ३६८ र मृत जन्म भएका नवजात शिशुको संख्या २ रहेको देखिन्छ । यस क्षेत्रमा कूल ६१ महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका रहेका छन् । यस सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ६४: मातृशिशु सुरक्षा र परिवार नियोजनको अवस्था

वडा नम्बर	गर्भावस्था/प्रसुती अवस्था/सुत्केरी पछिको ६ हप्ता भित्र मृत्यु भएका महिला	जीवित नवजात शिशु संख्या	मृत जन्म नवजात शिशु	जन्मेको २८ दिनभित्र मृत्यु भएका नवजात शिशु	१५-४८ वर्षका महिलाको संख्या	परिवार नियोजनको साधन प्रयोग गर्ने				महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका संख्या
						महिला		पुरुष		
						स्थायी	अस्थायी	स्थायी	अस्थायी	
१	-	९७	-	-	१२३७	२४	१३७	१२	६३	१४
२	-	११३	२	-	१७९९	-	३९८	-	-	१९
३										
४	-	५१	-	-	१५५५	-	२४७	-	४००	१०
५	-	५	-	-	-	-	१२४	-	-	३
६	-	१०२	-	-	१२१२	-	२६६	-	-	१५
७	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
८	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
जम्मा	०	३६८	२	०	५८०३	२४	११७२	१२	४६३	६१

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७४

५.२.८ गाउँपालिका भित्र देखा परेका प्रमुख रोगहरु र तिनको उपचार सम्बन्धी विवरण

गाउँपालिका भित्र देखा पर्ने प्रमुख रोगहरु र तिनको उपचारको अवस्था हेर्दा सबै भन्दा बढि निमोनियाका विरामी स्वास्थ्य चौकीमा आउने गरेको देखिन्छ । रोगबाट प्रभावित, उपचार हुने, फलोअप गरिएका र रेफर गरिएकाको संख्या देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ६५: गाउँपालिका भित्र देखा परेका प्रमुख रोगहरु र तिनको उपचार सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	रोगको नाम	रोगी/विरामी संख्या	उपचार भएको संख्या	फलोअप गरिएको संख्या	रेफर गरिएको संख्या	मृत्यु भएको संख्या
१	निमोनिया	२८५१	२८५१	१६००	५	-
२	भाडा पखाला	१४४४	१४४४	९८१	१	-
३	मलेरिया	२	२	२	२	-
४	कालाजार	-	-	-	-	-
५	क्षय रोग (टिबी)	१०	१०	१०	९	२
६	कुष्ठ रोग	७	७	७	७	-
७	रक्तचाप	११०	११०	५५	११०	-
८	मुटु रोग	-	-	-	-	-
९	ग्यास्ट्रिक/अल्सर	-	-	-	-	-
१०	पक्षघात	-	-	-	-	-
११	एचआईभि एड्स	-	-	-	-	-

क्र.सं.	रोगको नाम	रोगी/विरामी संख्या	उपचार भएको संख्या	फलोअप गरिएको संख्या	रेफर गरिएको संख्या	मृत्यु भएको संख्या
१३	क्यान्सर, स्तन क्यान्सर	-	-	-	-	-
१४	मधुमेह (चिनी रोग)	-	-	-	-	-
१५	दम (स्वासप्रश्वास)	३१	३१	३१	५	-
१६	प्रसूतीजन्य रोग	-	-	-	-	-
१५	छाला सम्बन्धी रोग	-	-	-	-	-
१६	अन्य	-	-	-	-	-
जम्मा		४१४४	४४५५	४४५५	२६८६	१३९

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७४

५.२.९ फोहोरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी विवरण

स्वास्थ्य तथा सरसफाईको सुचकांक फोहोरमैला व्यवस्थापनको सन्दर्भमा हेर्दा यस गाउँपालिका भित्र प्रति परिवार प्रति वर्ष करिब १५० देखि १८०० किलोग्राम सम्म फोहोर विसर्जन गर्ने गरेको देखिन्छ, भने फोहोरमैला वर्गिकरण गरी घरभित्र विसर्जन गर्ने २४७९ परिवार रहेको पाइन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ६६: फोहोरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	प्रति परिवार विसर्जन हुने फोहोरमैला (केजी)	कुहिने र नकुहिने वर्गीकरण गरी घरभित्र विसर्जन गर्ने परिवार संख्या
१	२००	२०१
२	१३००	३००
३	१८००	४०३
४	१५०	२००
५	१५००	३५०
६	१४००	३८०
७	१७००	४५०
८	१८०	१९५
जम्मा	८२३०	२४७९

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

५.२.१० मृत्यु हुने कारण सम्बन्धी विवरण

गत वर्ष गाउँपालिका भित्र मृत्यु हुनेहरू मध्ये १०२ महिला र १२० पुरुष मध्ये सबैभन्दा बढी १९८ जनाको मृत्यु नसर्ने रोगका कारण भएको देखिन्छ। विभिन्न कारणका आधारमा मृत्यु हुनेहरूको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ६७: मृत्यु हुने कारण सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	महामारी/सर्ने रोग		नसर्ने रोग		टिबी, जण्डिस, आदी/सर्ने रोग		दुर्घटना		एचआईभी/एड्स		जम्मा	
	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला
१	०	०	१३	११	१	१	०	१	०	०	१४	१३
२	०	०	१६	६	०	०	२	०	०	०	१८	६
३	०	०	१४	१७	१	२	३	०	०	०	१८	१९
४	२	०	१२	१०	१	०	१	०	०	०	१६	१०

वडा नम्बर	महामारी/सर्ने रोग		नसर्ने रोग		टिबी, जण्डिस, आदी/सर्ने रोग		दुर्घटना		एचआईभी/एड्स		जम्मा	
	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला
५	१	०	१५	१२	०	१	२	२	०	०	१८	१५
६	०	०	१२	१०	०	०	१	०	०	०	१३	१०
७	०	०	१०	११	०	०	०	०	०	०	१०	११
८	०	१	१३	१६	०	१	०	०	०	०	१३	१८
जम्मा	३	१	१०५	९३	३	५	९	३	०	०	१२०	१०२

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

५.२.११ परिवारका सदस्यहरुको स्वास्थ्य अवस्था

परिवारका सदस्यहरुको स्वास्थ्य अवस्थालाई हेर्दा गाउँपालिका भित्रको कूल जनसंख्या मध्ये २४५ दीर्घरोगी, ७४४ सामान्य रोगी र २४६८८ स्वस्थ रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ६८: परिवारका सदस्यहरुको स्वास्थ्य अवस्था

वडा नम्बर	स्वास्थ्य अवस्था अनुसार जनसंख्या			
	स्वस्थ	सामान्य रोगी	दीर्घ रोगी	जम्मा
१	५४६२	४१	१६	५५१९
२	३४८४	३२५	१२	३८२१
३	३५१९	६१	२९	३६०९
४	२७६९	३७	३३	२८३९
५	१०३५	२९	१८	१०८२
६	३४७४	१७७	८६	३७३७
७	२८१०	४५	२२	२८७७
८	२१३५	२९	२९	२१९३
जम्मा	२४६८८	७४४	२४५	२५६७७

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

५.२.१२ जीवन विमा सम्बन्धी विवरण

यस क्षेत्र भित्र विमा गरेका घरपरिवार ४५ रहेका छन्। जसमध्ये जीवन विमा गर्ने १२ र स्वास्थ्य विमा गर्ने १ घरपरिवार रहेका छन्। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ६९: जीवन विमा सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	विमा सम्बन्धी पारिवारिक विवरण				
	जीवन विमा	स्वास्थ्य विमा	अन्य विमा	विमा नगरेका	जम्मा
१	६	०	०	५७७	५८३
२	०	०	०	५२०	५२०
३	२	०	०	५७३	५७५
४	२	०	०	३८९	३९१
५	०	०	०	३२३	३२३
६	२	०	०	५६९	५७१
७	०	०	३२	३२५	३५७

वडा नं.	बिमा सम्बन्धी पारिवारिक विवरण				
	जीवन बिमा	स्वास्थ्य बिमा	अन्य बिमा	बिमा नगरेका	जम्मा
८	०	१	०	३४८	३४९
जम्मा	१२	१	३२	३६२४	३६६९

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

५.३ खानेपानी तथा सरसफाई

५.३.१ खानेपानीको श्रोतको आधारमा घरपरिवार

गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका कूल ३६६९ घरपरिवार मध्ये सबै भन्दा उच्च २५१३ अर्थात ६८.४९ प्रतिशत घरपरिवारले सार्वजनिक धाराको पानी उपयोग गर्दछन् भने नढाकीएको इनारको पानी उपभोग गर्ने घरपरिवार ३१ रहेका छन् । विभिन्न स्रोत अनुसार खानेपानी उपयोग गर्ने घरपरिवार सम्बन्धी विवरण वडागत रुपमा देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ७०: खानेपानीको श्रोतको आधारमा घरपरिवार

वडा नं.	खानेपानीको श्रोत अनुसार घरपरिवार संख्या						जम्मा
	घरमै पाइप धारा	सार्वजनिक धारा	मूलको पानी	नदी खोला	ढाकिएको इनार	नढाकिएको इनार	
१	६१	४०७	११३	२	०	०	५८३
२	५२	३६४	१०१	३	०	०	५२०
३	४६	४३२	८७	९	१	०	५७५
४	१३०	२५८	२	०	१	०	३९१
५	४७	२४४	३०	१	०	१	३२३
६	५१	४१२	६०	१	२३	२४	५७१
७	१३२	२०३	२२	०	०	०	३५७
८	४४	१९३	८४	१२	१०	६	३४९
जम्मा	५६३	२५१३	४९९	२८	३५	३१	३६६९
प्रतिशत	१५.३४	६८.४९	१३.६०	०.७६	०.९५	०.८४	१००

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

५.३.२ शौचालय प्रयोगको अवस्था

शौचालयको प्रयोगको अवस्थालाई हेर्दा २४८ घरपरिवारमा फल्स भएको, ३१८० घरपरिवारमा सामान्य खालको शौचालय रहेको तथा २४१ घरपरिवारमा शौचालय रहेको देखिदैन । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ७१: शौचालय प्रयोगको अवस्था

वडा नं.	शौचालयको अवस्था अनुसार घरपरिवार संख्या			जम्मा
	फल्स भएको	सामान्य	नभएको	
१	१	५७२	१०	५८३
२	०	४८३	३७	५२०
३	७५	४४०	६०	५७५
४	७४	३१६	१	३९१
५	०	३२३	०	३२३
६	९२	४११	६८	५७१

वडा नं.	शौचालयको अवस्था अनुसार घरपरिवार संख्या			जम्मा
	फल्स भएको	सामान्य	नभएको	
७	१	३३४	२२	३५७
८	५	३०१	४३	३४९
जम्मा	२४८	३१८०	२४१	३६६९
प्रतिशत	६.७६	८६.६७	६.५७	१००

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

५.३.३ सार्वजनिक शौचालय तथा ढल सम्बन्धी विवरण

गाउँपालिका भित्र वडा नं. १ र ६ को सैन बजार मञ्च तथा ढुङ्गाचाल्ना बजारमा सार्वजनिक शौचालयको उपलब्धता रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी ढल रहेको टोल र ढलको लम्बाई सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ७२: सार्वजनिक शौचालय तथा ढल सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	सार्वजनिक शौचालय रहेको स्थान
१	सैन बजार मञ्च
२	हिच्मा, गैराखाल
६	ढुङ्गाचाल्ना बजार
जम्मा	

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

५.३.४ खानेपानी तथा संरक्षित पानी मुहान सम्बन्धी विवरण

गाउँपालिकाका विभिन्न कुल ३८ वटा संरक्षित खानेपानीका मुहान अर्थात स्रोत रहेको पाइन्छ। यसका अलावा २ वटा नदी नियन्त्रण तथा उकासबाट संरक्षित क्षेत्र र एउटा भिरालो रोकथामका लागि संरचना रहेको छ। यस सम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ७३: खानेपानी तथा संरक्षित पानी मुहान सम्बन्धी विवरण

संरक्षित पानीमुहान, जमीन र भौतिक संरचनाको नाम	वडा नम्बर	रहेको स्थान	संरक्षित पानी मुहान, जमीन, खेतवारी र संरचना	
			इकाई	परिमाण
संरक्षित पानी मुहान				
सिल्की धारा संरक्षित पानी मुहान	१	ढकारी	हेक्टर	०.३
न्याय खोला संरक्षित पानी मुहान	१	न्यायखोला	हेक्टर	०.३
गौरेला संरक्षित खानेपानी मुहान	१	गौरेला	हेक्टर	०.२
वन्डालिमानु संरक्षित पानी मुहान	१	वन्डालिमानु	हेक्टर	०.१
जातासैन संरक्षित पानी मुहान	१	जातासैन	हेक्टर	०.२
डोबरा भागर संरक्षित पानी मुहान	१	डोबरा	हेक्टर	०.३
ढिकिर संरक्षित पानी मुहान	१	ढिकिर	हेक्टर	०.१
सावतला संरक्षित पानी मुहान	१	सावतला	हेक्टर	०.४
रिमा संरक्षित पानी मुहान	१	रिमा	हेक्टर	०.२
किन्तोला संरक्षित पानी मुहान	१	किन्तोला	हेक्टर	०.१
नाउने संरक्षित पानी मुहान	१	नाउले	हेक्टर	०.२

संरक्षित पानीमुहान, जमीन र भौतिक संरचनाको नाम	वडा नम्बर	रहेको स्थान	संरक्षित पानी मुहान, जमीन, खेतवारी र संरचना	
			इकाई	परिमाण
सेलमेली संरक्षित पानी मुहान	१	सेलमेली	हेक्टर	०.४
सिस्नेणी संरक्षित पानी मुहान	१	लम्सील्ला	हेक्टर	०.२
घुइना खोला संरक्षित पानी मुहान	१	लम्सील्ला	हेक्टर	०.२
बसीले खानेपानी	२			
बास रुख	२			
पानी धारा	२			
कनेडा धारा	२			
उतिस धारा	२			
भैसी खर्क पानी	२			
राजी पानी	२			
खिप्चे पानी	२			
बास पानी	२			
साजा खोला	२			
दन रुख पानी	२			
मनोन पानी	२			
डद पानी	२			
खाना पानी	२			
भन्केतड पानी	२			
सुकाघर पानी	२			
बसीले पानी	३	हिच्मा	हेक्टर	१
जपत खानेपानी	४	जपत	हेक्टर	२
तुसार पानी	५	करोड	हेक्टर	०.५
काउलासैन, तिखान	५	बलाता	हेक्टर	१
डोब्रा मुहान	५	कलाता	हेक्टर	०.१
कास्कोट मुहान	५	कलाता	हेक्टर	०.२
केउडा पानी मुहान	५	कलाता	हेक्टर	०.३
मेलपोखरा	६			
पुछेला	६			
चिन्नेखोला	६			
गोगन पानी	६			
खोल्तेपानी	६			
खैय्यासाई	६			
तामाखानी	६			
जडायबाभे	६			
पोथडी	६			
केलसाट	६			
पानसैन	६			

संरक्षित पानीमुहान, जमीन र भौतिक संरचनाको नाम	वडा नम्बर	रहेको स्थान	संरक्षित पानी मुहान, जमीन, खेतवारी र संरचना	
			इकाई	परिमाण
कोचलपानी	६			
बिपिया	६			
तुलधारा	६			
मोचकाँडा	६			
खडीपानी	६			
नाउली पानी	६			
रोल पानी	६			
खानी खोला	६			
काउलापानी	६			
रोल	६			
मैथुम	६			
भगुस	६			
थिकिरे	६			
सयर	६			
अमृ खोला	६			
खम्म	६			
गुनेखोला, पताल खोला	७	ढुङ्गाचाल्ना	हेक्टर	२
धाराखाल खानेपानी	८	धाराखाल	हेक्टर	०.२
ठाटीखाल खानेपानी	८	ठाटीखाल	हेक्टर	०.२
देउपानी खानेपानी	८	माभी	हेक्टर	०.१
पाउजेवाला पानी मुहान	८	पाउजेवाला	हेक्टर	०.१
लरेगाउँ पानी मुहान	८	लरेगाउँ	हेक्टर	०.२
केवडा पानी मुहान	८	जिउला	हेक्टर	०.२
सिसेल्ला पानी मुहान	८	जिउला	हेक्टर	०.२
देवकोट पानी मुहान	८	माभी	हेक्टर	०.१
धारेवाडा पानी मुहान	८	दुवाडी	हेक्टर	०.२
पैथासैन पानी मुहान	८	पैथासैन	हेक्टर	०.३
मुगरा पानी मुहान	८	मुगरा	हेक्टर	०.१
राटे पानी मुहान	८	पल्साता	हेक्टर	०.२
जागीभिडे पानी मुहान	८	पल्साता	हेक्टर	०.२
किमडा पानी मुहान	८	मिडा	हेक्टर	०.३
खालडुगरा पानी मुहान	८	खालडुगरा	हेक्टर	०.१
कपुर संरक्षित पानी मुहान	८	चाउरे खोला	हेक्टर	०.२
नदी नियन्त्रण तथा उकासबाट संरक्षित क्षेत्रको नाम				
चाइरा खोला	१	चाइरा	हेक्टर	१
ठूलासैन, जुत्तीखोला	३	हिच्मा त्र	हेक्टर	२

संरक्षित पानीमुहान, जमीन र भौतिक संरचनाको नाम	वडा नम्बर	रहेको स्थान	संरक्षित पानी मुहान, जमीन, खेतवारी र संरचना	
			इकाई	परिमाण
संरक्षित खेतवारीको क्षेत्रफल				
भिरालो रोकथाम तथा संरक्षित संरचना				
ठूलासैन, जुत्तीखोला	३	हिच्मा	हेक्टर	२
संरक्षित गल्छी र पहिरो			संख्या	

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

५.३.५ सार्वजनिक जग्गाको विवरण

गाउँपालिकाको वडा नं. १ मा १ रोपनी क्षेत्रफलको उपयोग बिहिन तथा स्वामित्व नभएको सार्वजनिक जग्गा रहेको पाइन्छ । यहाँ रहेका वडागत सार्वजनिक जग्गाहरुको विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ७४: सार्वजनिक जग्गाको विवरण

वडा नम्बर	सार्वजनिक जग्गा रहेको स्थान	जग्गाको क्षेत्रफल (रोपनी)	हालको उपयोग	जग्गाको स्वामित्व
१	गौरेलो चौण	१	उपयोग बिहीन	स्वामित्व नभएको
२	चाईरा खोला		उपयोग बिहिन	
६	चोइटे खोला		उपयोग बिहिन	

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

५.४ महिला, बालबालिका तथा सामाजिक समावेशिकरण

५.४.१ कामदारको रुपमा घर बाहिर रहेका बालबालिका

यस गाउँपालिका अन्तरगत कामदारका रुपमा घर बाहिर रहेका बालबालिकाको संख्या १८ जना रहेको देखिन्छ । यस्ता बालबालिका वडा नं. २ भित्र बसोबास गर्ने गरेको र हाल कामदारका रुपमा घर बाहिर रहेका छन् । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ७५: कामदारको रुपमा घर बाहिर रहेका बालबालिका

वडा नं	कामदारको रुपमा घर बाहिर रहेका बालबालिका संख्या		जम्मा
	बालक	बालिका	
१			
२	१८	०	१८
३			
४			
५			
६			
७			
८			
जम्मा	१८	०	१८

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

५.४.२ बालक्लव तथा संजालको विवरण

गाउँपालिका भित्र कूल ६ वटा बालक्लव रहेका छन् । यस्ता बालक्लवहरूमा जम्मा ५८ जना बालबालिका सदस्यका रूपमा आवद्ध रहेका छन् । वडाहरूमा रहेका बालक्लवहरूको विस्तृत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ७६: बाल क्लव तथा संजालको विवरण

बाल क्लवको नाम	ठेगाना	सदस्य संख्या	
		बालक	बालिका
शान्ति सुरक्षा बाल क्लव	लेखटोल, तिखान	१४	१४
न्यू स्टार बाल क्लव	ढकारी-१, डुफा	१०	५
सुनौलो गुलाब बाल क्लव	ढकारी-१	७	८
शान्ति सुरक्षा बाल क्लव	दुङ्गाचाल्ना	-	-
सृजनशील बाल क्लव	दुङ्गाचाल्ना	-	-
त्रिपुरा सुन्दरी बाल क्लव	ढकारी-८ माभी	-	-
जम्मा		३१	२७

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

५.४.३ घरपरिवार बिहिन बालबालिकाको विवरण

यस गाउँपालिका भित्र वडा नं. १, २, ४, ५ र ८ मा गरी १४ जना बालक तथा ३ जना बालिकाहरू घरपरिवार बिहिन अवस्था हरेको देखिन्छ । यस्ता बालबालिकाहरूको वडागत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ७७: घरपरिवार बिहिन बालबालिकाको विवरण

वडा नं.	घरपरिवारबिहिन बालबालिकाको संख्या		जम्मा
	बालक	बालिका	
१	५	१	६
२	४	-	४
३	-	-	-
४	२	१	३
५	२	१	३
६	-	-	-
७	-	-	-
८	१	-	१
जम्मा	१४	३	१७

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

५.४.४ सामाजिक सुरक्षा वृत्तीको अवस्था

गाउँपालिका भित्र रहेका सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने जेष्ठ नागरिक, एकल महिला, पूर्ण अपांग, आंशिक अपांग, बाल सुरक्षा अनुदान र दलित वर्ग अनुदान प्राप्त गर्नेहरूको वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ७८: सामाजिक सुरक्षा वृत्तीको अवस्था

(रकम रु. हजारमा)

वडा नं.	जेष्ठ नागरिक			एकल महिला		पूर्ण अपाङ्गता			आंशिक अपाङ्गता			बाल सुरक्षा अनुदान			दलित वर्ग			जम्मा		
	म	पु	रकम	महिला	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम
१	१२७	१००	९०४	१२४	४९६	-	१	८	१	१	४.८	१७०	१०९	४४६.४०	-	-	-	४२२	२११	१८५९
२	१०५	९९	८१६	७३	२९२	-	-	-	-	-	-	१३८	१००	३८०.८	-	-	-	३९६	१९९	१४८९
३	६०	५७	४६८	५३	२१२	१	-	८	-	१	२.४	१२२	१००	३५५.२०	-	-	-	२३६	१५८	१०४६
४	२५	४६	४०४	७७	३०८	१	-	८	-	-	-	१००	९०	३०४	-	-	-	२०३	१३६	१०२४
५	३०	२६	२२४	५४	२१६	-	-	-	२	१	७.२	४०	३०	९६	-	-	-	१२६	५७	५४३
६	९०	७०	६२८	५१	२०४	१	-	८	-	१	२.४	११२	१००	३३९.२	-	-	-	२५४	१६८	११८२
७	८६	६०	५८४	४५	१८०	-	-	-	१	१	४.८	१००	८२	२९१.२	-	-	-	२३२	१४३	१०६०
८	८०	५४	५३६	४३	१७२	४	३	४८	३	२	१२	८०	५५	२१६	-	-	-	२१०	११४	९८४
जम्मा	६०३	५१२	४५६४	५२०	२०८०	७	४	८०	७	७	३३.६	८६२	६६६	२४२९	०	०	०	१९९९	११८६	९१८६.४

स्रोत: गाउँपालिकाको कार्यालय, २०७४

५.५ युवा तथा खेलकुद र मनोरञ्जन

५.५.१ खेलमैदान, पार्क, पिकनिक स्थल तथा मनोरञ्जन स्थल सम्बन्धी विवरण

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र वडा नं. २ र ३ को फाटाबगर र बुढासैनमा २ वटा खेलकुद मैदान रहेको देखिन्छ भने अन्य वडाहरुमा खेलमैदान, पार्क, पिकनिक स्थल तथा मनोरञ्जन स्थल रहेको पाइदैन । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ७९: खेलमैदान, पार्क, पिकनिक स्थल तथा मनोरञ्जन स्थल सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	स्थलको नाम	उपयोग	क्षेत्रफल/आकार (वर्ग मि.)	स्वामित्व	आम्दानी (वार्षिक रु)	सेवाग्राही/आगन्तुक संख्या (वार्षिक)
२	गेराखाल फाटाबगर	खेलकुद	४५००	सामुदायिक	-	-
३	बुढासैन	खेलकुद	१५०	सामुदायिक	-	-

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

५.५.२ व्यावसायिक खेलाडीको विवरण

गाउँपालिका भित्र वडा नं. २ र ३ मा २५ देखि २८ वर्ष उमेर समूहका २ जना क्षेत्रीय स्तरका भलिबल खेलाडीहरु रहेका छन् । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ८०: व्यवसायिक खेलाडीको विवरण

वडा नम्बर	खेलाडीको नाम	लिंग	उमेर	खेलको नाम	खेलाडीको स्तर (राष्ट्रिय, क्षेत्रीय, जिल्लास्तर)	पाएको सम्मान वा पुरस्कार
२	भरत चलाउने	पु.	२५	भलिबल	क्षेत्रीय	
३	भरत शाही	पु.	२८	भलिबल	क्षेत्रीय	

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

५.५.३ युवा क्लब सम्बन्धी विवरण

गाउँपालिका भित्र कूल ७ वटा युवा क्लबहरु रहेका छन् । यस्ता क्लबहरु खेलकुदका अलावा टोल विकास तथा सामाजिक गतिविधिहरुमा संलग्न रहेको पाइन्छ । यस्ता युवा क्लबहरुमा कूल १०२ युवा र ५० युवतीहरु सदस्यका रुपमा आवद्ध रहेको देखिन्छ । यस सम्बन्धी वडागत विवरणलाई विस्तृत रुपमा देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ८१: युवा क्लब सम्बन्धी विवरण

युवा क्लबको नाम	ठेगाना	सदस्य संख्या संख्या		मुख्य कार्य
		युवा	युवती	
श्री स्टार युवा क्लब	मइका	७	५	टोल विकास
गणेश जनचेतना युवा क्लब	दुङ्गाचाल्ना	१९	५	सामाजिक
त्रिवेणी युवा क्लब	ढकारी-४, बलाता	२०	११	सामाजिक कार्य
समाज सुधार युवा क्लब	ढकारी-४, बलाता	७	५	सामाजिक कार्य
असल शासन युवा क्लब	ढकारी-४, बास्कोट तिखान	२७	१०	सामाजिक कार्य
समाज सुधार शान्ति युवा क्लब	ढकारी-७, रुज	९	९	समाज सेवा
जनजागरण युवा क्लब	ढकारी-८, माभी	१३	५	समाज सेवा
जम्मा		१०२	५०	

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

५.५.४ युवा सुजनशिलता, उद्यमशिलता र परिचालन विवरण

यस गाउँपालिका क्षेत्रभित्र १ जना व्यवसायिक कृषिमा संलग्न युवा रहेको देखिन्छ भने अन्य वडाहरुमा यस्ता युवाहरु रहेको देखिदैन । साथै यस क्षेत्रका कुनै पनि युवाहरु उद्योग व्यवसायमा संलग्न हुने गरेका छैनन् । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ८२: युवा सृजकशिलता, उद्यमशिलता र परिचालन विवरण

वडा नं	व्यवसायिक कृषिमा संलग्न युवा संख्या	उद्योग व्यवसायमा संलग्न युवा संख्या
१		
२	१	-
३		
४		
५		
६		
७		
८		

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

५.६ कला, भाषा तथा संस्कृति

५.६.१ स्थानीय चाँडपर्व जात्रा र मेला

यस क्षेत्रमा कालसैनी, भैरव र मष्टा जस्ता जात्रा तथा मेलाहरु लाग्ने गरेको देखिन्छ । चाडपर्वको रुपमा दशैं, तिहार, पूर्णिमा, माघेसंक्रान्ति, भुवो, पञ्चमी तथा जाँष्ट पर्व मनाइने गरिन्छ । गाउँपालिका क्षेत्र भित्र लाग्ने जात्रा र मेला, स्थान, मनाउने समय र मुख्य विशेषता सम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ८३: स्थानीय चाँडपर्व, जात्रा र मेला

वडा नम्बर	मनाइने चाडपर्व, जात्रा र मेला	स्थान	मनाउने समय	मुख्य विशेषता
१	दशैं, जेष्ठ पूर्णिमा, जात्रा	बाटकोट	जेष्ठ, असोज	धार्मिक, मनोरञ्जन
२	दशैं, तिहार, माघी	हिच्या	असोज, कार्तिक, माघ	धार्मिक
३	दशैं, तिहार, माघी	हिच्या	असोज, कार्तिक, माघ	धार्मिक
४	पाण्डाली, मेला, चाडपर्व	बलाता	जेष्ठ, श्रावण, कार्तिक, पौष	धार्मिक
५	भुवो, दशैं, तिहार, मष्टा, कालसैनी, भैरव	बलाता	चैत्र, जेष्ठ, असोज, कार्तिक, मंसिर, पौष	धार्मिक
६	दशैं, तिहार, भुवो, पञ्चमी	दुङ्गाचाल्ना	असोज, कार्तिक, मंसिर, माघ	धार्मिक
७	दशैं, तिहार, थारा, जाँट पर्व	दुङ्गाचाल्ना	जेष्ठ, असोज, कार्तिक	धार्मिक
८	दशैं, तिहार, पुर्णिमा	ढकारी-८	जेष्ठ, असार, कार्तिक	धार्मिक

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

५.६.२ धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थलको विवरण

गाउँपालिका क्षेत्रमा धार्मिक तथा ऐतिहासिक महत्वका २७ वटा स्थलहरू रहेका छन् । सार्वजनिक स्वामित्वमा रहेका यस्ता ३ वटा स्थलहरूमा मात्र हाल सडक सुविधा पुगेको देखिन्छ । यी स्थलहरूको नाम, सडक पहुँचको अवस्था, स्वामित्व, नजिकको बजार र विशेषता सम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ८४: धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थलको विवरण

स्थलको नाम	वडा नम्बर	भौतिक पूर्वाधार			स्वामित्व	विशेषता	बार्षिक पर्यटक आगमन संख्या
		सडकको पहुँच	होटल, लज, रेष्टुरा संख्या	नजिकको बजार केन्द्र सम्मको दुरी (किमी)			
कालसैन थान	१	नपुगेको	-	१	सार्वजनिक	धार्मिक	-
वन्डाली थान	१	पुगेको	-	०.२	सार्वजनिक	धार्मिक	-
पिटर थान	१	नपुगेको	-	१	सार्वजनिक	धार्मिक	-
कालिकादेवी मन्दिर	१	नपुगेको	-	२	सार्वजनिक	धार्मिक	-
षोडसा देवी मन्दिर	१	पुगेको	-	३	सार्वजनिक	धार्मिक	-
जाल्पादेवी मन्दिर	१	नपुगेको	-	२	सार्वजनिक	धार्मिक	-
मैठमाणु	१	नपुगेको	-	३	सार्वजनिक	धार्मिक	-
शिव मन्दिर	१	नपुगेको	-	६	सार्वजनिक	धार्मिक	-
देउती थान	१	नपुगेको	-	२	सार्वजनिक	धार्मिक	-
श्रीपाल भट्ट मन्दिर	१	पुगेको	-	०.०२	सार्वजनिक	धार्मिक	-
बन्नाती मन्दिर	२	नपुगेको	-	२	सार्वजनिक	धार्मिक	-
कालिका मन्दिर	२	नपुगेको	-	४	सार्वजनिक	धार्मिक	-
मैरु मन्दिर	२	नपुगेको	-	२	सार्वजनिक	धार्मिक	-
सुर्यकाडा माई	३	नपुगेको	-	१	सार्वजनिक	ऐतिहासिक	३००
करोड भैरव	५	नपुगेको	-	२	सामुदायिक	धार्मिक	-
बासकोट चैनपुर	५	नपुगेको	-	१	सामुदायिक	धार्मिक	-
सिउतर्क पितर	६	नपुगेको	-	१२	सार्वजनिक	ऐतिहासिक	१५०
त्रिपुरेश्वरी, तितौडा	६	नपुगेको	-	-	सार्वजनिक	ऐतिहासिक	१२००
माते देवता	६	नपुगेको	-	-	सार्वजनिक	ऐतिहासिक	-
मष्टा देवता	६	नपुगेको	-	-	सार्वजनिक	ऐतिहासिक	-
कुले देवता मन्दिर	६	नपुगेको	-	-	सार्वजनिक	ऐतिहासिक	-
राम मन्दिर	६	नपुगेको	-	-	सार्वजनिक	ऐतिहासिक	-

स्थलको नाम	वडा नम्बर	भौतिक पूर्वाधार			स्वामित्व	विशेषता	बार्षिक पर्यटक आगमन संख्या
		सडकको पहुँच	होटल, लज, रेष्टुराँ संख्या	नजिकको बजार केन्द्र सम्मको दुरी (किमी)			
कालिका मन्दिर	६	नपुगेको	–	–	सार्वजनिक	ऐतिहासिक	–
शिव मन्दिर	६	नपुगेको	–	–	सार्वजनिक	ऐतिहासिक	–
कालिका माई	७	नपुगेको	–	४	सार्वजनिक	धार्मिक	–
माईको थान	७	नपुगेको	–	१०	सार्वजनिक	धार्मिक	२००
त्रिपुरेश्वरी	७	नपुगेको	–	३	सार्वजनिक	ऐतिहासिक	५००
जम्मा				५३.२२			२३५०

स्रोत: समुह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

५.७ सुरक्षा निकाय सम्बन्धी विवरण

गाउँपालिकाको ढकारी र दुङ्गाचाल्नामा जनप्रहरी कार्यालयको रूपमा प्रहरी चौकी रहेका छन् । यस सम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ८५: सुरक्षा निकाय सम्बन्धी विवरण

सुरक्षा निकायको नाम	जनशक्ति संख्या	ठेगाना
ढकारी प्रहरी चौकी		ढकारी
दुङ्गाचाल्ना प्रहरी चौकी		दुङ्गाचाल्ना

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७४

५.८ छाउप्रथाको अभ्यास

छुईप्रथा वा छाउपडी प्रथासँग सम्बन्धीत अभ्यासलाई यस शिर्षकमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

५.८.१ छुई हुने र छाउ गोठमा बस्ने महिला सम्बन्धी विवरण

छुईप्रथाको अभ्यास रहेको घरपरिवारमा हेर्दा गाउँपालिकामा कूल छुई हुने महिलाको संख्या ६२७४ जना मध्ये ४५९० जना महिलाहरु छाउ गोठमा बस्ने गरेका छन् । समग्रमा गाउँपालिका अन्तरगत रहेका छुई हुने महिलाहरु मध्येबाट ७९.८९ प्रतिशत महिलाहरु छुई भएका बखत छाउ गोठमा बस्ने गरेका छन् । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ८६: छुई हुने र छाउ गोठमा बस्ने महिला सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	छुई हुने महिला संख्या	गोठमा बस्ने महिला संख्या	गोठमा बस्ने महिला प्रतिशत
१	१२५३	९५	७.५८%
२	९१९	५९८	६५.०७%
३	९००	८५०	९४.४४%
४	७०७	६८०	९६.१८%
५	५२१	५१९	९९.६२%
६	८३४	८३२	९९.७६%
७	६४५	६१२	९४.८८%
८	४९५	४०४	८१.६२%
जम्मा	६२७४	४५९०	७९.८९%

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

५.८.२ छाउ गोठको प्रकार र अभ्यास सम्बन्धी विवरण

छुई हुँदा वा महिनावारी हुने महिला र यस्तो बखत प्रयोग गरिने छाउ गोठको प्रकार अनुसार घरपरिवारको अवस्था नियाल्दा यस गाउँपालिका अन्तरगत ५०५ घरपरिवारमा व्यक्तिगत छाउ गोठ र १८४५ घरपरिवारले सामुहिक छाउ गोठ प्रयोग गर्ने गरेका छन् भने १३१९ घरपरिवारले यी मध्ये कुनै पनि छाउ गोठ प्रयोग गर्दैनन् । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम गरिएको छ ।

तालिका ८७: छाउ गोठको प्रकार र अभ्यास सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	छाउ गोठको प्रकार अनुसार घरपरिवार संख्या			
	व्यक्तिगत	सामुहिक	छैन	जम्मा
१	१६	९	५५८	५८३
२	३७	२९०	१९३	५२०
३	२५	४१६	१३४	५७५
४	९२	१४४	१५५	३९१
५	१२३	१८७	१३	३२३
६	७१	४६३	३७	५७१
७	३४	२४७	७६	३५७
८	१०७	८९	१५३	३४९
जम्मा	५०५	१८४५	१३१९	३६६९

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

५.८.३ घरको कोठा अनुसार छुई हुने र छाउ गोठमा बस्ने महिला

घरमा उपलब्ध कोठा संख्याका आधारमा महिनावारी हुने महिला र यस्तो बखत गोठमा बस्ने महिलाको स्थिति हेर्दा १ कोठा हुने घरपरिवारमा ६३.५० प्रतिशत तथा ६ भन्दा बढी कोठा हुने घरपरिवारमा ५८.१२ प्रतिशत महिलाहरु छाउ गोठमा बस्ने गरेका छन् । कोठा संख्याका आधारमा यस सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ८८: घरको कोठा अनुसार छुई हुने र छाउ गोठमा बस्ने महिला

कोठा संख्या	छुई हुने महिला संख्या	गोठमा बस्ने महिला संख्या	प्रतिशतमा
१ कोठा हुने परिवार	४६८	२९७	६३.५०%
२ कोठा हुने परिवार	२८२०	२१७०	७६.९७%
३ कोठा हुने परिवार	७२८	५०४	६९.२६%
४ कोठा हुने परिवार	१४२०	१११६	७८.६०%
५ कोठा हुने परिवार	२१६	१४०	६५.१०%
६ कोठा भन्दा बढी हुने परिवार	६२४	३६३	५८.१२%
जम्मा	६२७४	४५९०	६८.५९%

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

परिच्छेद ६: वन तथा वातावरणीय स्थिति

यस परिच्छेदमा वन तथा वातावरण, जैविक विविधता, जलवायु परिवर्तन, विपद् व्यवस्थापन जस्ता विषय र क्षेत्र समावेश गरिएको छ ।

६.१ वन क्षेत्रको अवस्था

कूल ६३६३ हेक्टर क्षेत्रमा ४४ वटा सामुदायिक तथा ६ वटा कबुलीयती वनहरू रहेका छन् । यस वन क्षेत्रबाट प्रत्येक लाभान्वित घरपरिवार संख्या ४१९७ रहेको देखिन्छ । वडा अनुसार प्रत्येक वनहरूको विस्तृत विवरण **अनुसूची-१४** मा प्रस्तुत गरिएको छ भने वडागत शारांस विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ८९: वन क्षेत्रको अवस्था

वडा नं.	वनको किसिम अनुसार संख्या		समेटेको घरधुरी	क्षेत्रफल (हे.)	संचित दर (क्यू.मि./हे)	वन पैदावरको बार्षिक उत्पादन		
	सामुदायिक	कबुलीयती				काठ (क्यू.फि.)	दाउरा (भारी)	जडिबुटी (केजी)
१	८	३	१०३७	६१२.१	०	३११	१४३००	५१८७६
२	६	-	३३४	६३२.३	०	५८	५५००	१६२४०
३	५	-	६४७	५३०.५	०	१२१	३१२००	१५३००
४	६	-	४१८	१३३८	४६.९३	८५	५३१७	७३२०२
५	४	-	२७९	१०४४	०	१५.८६	४३००	४२५
६	५	-	५१८	२५.३	०	१०७	१५५००	२३०८
७	६	-	६०३	१४०१	०	३४	५३००	७९७८
८	४	३	३६१	७७९.८	०	२७०	८३५०	३३७४५
जम्मा	४४	६	४१९७	६३६३	४६.९३	१००२	८९७६७	२०१०७४

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७४

६.१.१ जैविक विविधता सम्बन्धी विवरण

तल्लो पडाडी क्षेत्र देखि मध्य तथा उच्च पहाडी क्षेत्रमा हुने वन तथा जैविक विविधता यस क्षेत्रमा विद्यमान रहेको देखिन्छ । जैविक तथा वानस्पतिक महत्वका जीव तथा वनस्पति मध्ये यो क्षेत्र बाघ, भालु, बँदेल, दुम्सी, बाँदर, मृग, रतुवा, स्याल जस्ता जनावर र कालिज, ढुकुर, चाखुडा, लाटोकोसेरो जस्ता चरा पाइने क्षेत्र चराहरूको बसोबास स्थलको रूपमा परिचित छ । जडिबुटीकाहरूमा सतुवा, पाँचऔँले, टिमुर र बाज, गुराँस, सल्लो, चिउरा लगायतका वनस्पति पाइन्छन् । यस सम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ९०: जैविक विविधता सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	जनावरको नाम	पन्छीको नाम	वनस्पतिको नाम
१	बाघ, भालु बँदेल, दुम्सी, बाँदर, मृग, रतुवा, स्याल	कालिज, ढुकुर, चाखुडा, लाटोकोसेरो	चिउरा
४	बाघ, भालु, बँदेल, बाँदर	कालिज, चाखुडा	चिउरा
५	बाघ, भालु, बँदेल, बाँदर, दुम्सी	कालिज, चाखुरा, मुन्द्रा	चिउरा
६	स्याल, दुम्सी, बँदेल, बाँदर, मृग, रतुवा	कालिज, चाखुरा, तितरा	चिउरा
८	मृग, बाघ, भालु, मयुर, दुम्सी, बाँदर, लंगुर	कालिज, चाखुडा, काँडेभ्याकुर	चिउरा

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

६.१.२ वनजन्य उत्पादन विवरण

वन क्षेत्रमा काष्ठ र गैर काष्ठ उत्पादन अन्तरगत काठ, पतिंगर, जडिबुटी र खोटो जस्ता उत्पादन हुने गरेको देखिन्छ।

६.२ जडिबुटीको विवरण

यहाँका सामुदायिक वनहरूमा विशेष गरेर अमला तथा खोटो जस्ता जडिबुटी उत्पादन हुने गरेका छन्। अन्य सामुदायिक वनहरूको तुलनामा हरियाली लालीगुरास सामुदायिक वन जडिबुटी उत्पादनको दृष्टिले अग्रस्थानमा रहेको पाइन्छ। प्राप्त हुने जडिबुटी, प्राप्त हुने वन, उत्पादन, वार्षिक आम्दानी तथा वार्षिक राजस्व संकलनका बारेमा देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ११: जडिबुटीको विवरण

जडिबुटीको नाम	वनको नाम	वडा नम्बर	उत्पादन -के.जि.)	वार्षिक आम्दानी (रु. हजारमा)	वार्षिक राजस्व संकलन (रु. हजारमा)
अमला	जाल्पादेवी सा.व.	१	१०४	२१	-
खोटो	जल्पादेवी सा.व.	१	२८००	७८.४०	-
	श्यामपानी सा.व.	१	३३४४	२६.७०	-
	कानेखोला सा.व.	१	१२०३२	९६.२०	-
	षोडशा देवी सा.व.	१	८००	४६.४०	-
	हरियाली लालीगुरास सा.व.	१	२८९००	२३१.२०	-
खोटो	कालिका सामुदायिक वन	२	८९०१	७१.२९	-
खोटो	बुढाकोट सामुदायिक वन	३	३४००	२७.२०	-
खोटो	उच्च मालिका सामुदायिक वन	३	३२१२	२५.७०	-
खोटो	गोठमिला सामुदायिक वन	३	११९००	९५.२०	-
खोटो	तामाखानी सामुदायिक वन	५	४२५	३.४०	-
खोटो	भागेश्वरी सा.व.	६	२३०८६	१८४	-
खोटो	मालिका सामुदायिक वन	७	७३६	५.८९	-
खोटो	सरस्वती सामुदायिक वन	७	२०४०	१६.३२	-
खोटो	मधुवन सा.व.	८	८२४५	६५.९०	-
खोटो	दछमान्नी सा.व.	८	२५५००	२०४	-

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

६.३ चरन क्षेत्र

गाउँपालिकाका वडा नं. ८ बाहेक सम्पूर्ण वडाहरूमा चरण क्षेत्रको उपलब्धता रहेको देखिन्छ। चरण क्षेत्रको व्यवस्थापन प्रणाली हेर्दा सामान्य रहेको पाइन्छ। यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका १२: चरण क्षेत्र

वडा नम्बर	चरण क्षेत्रको नाम	चरण हुने स्थान	क्षेत्रफल (व.कि.मि.)	चरण व्यवस्थापन प्रणाली
१	घुडखोला	गतापी	५	सामान्य
	रिमा खोला	रिमा खोला	२	सामान्य
२	जलरुख वन	हिच्मा	१००	सामान्य
३	धामा वन	हिच्मा	७०	सामान्य
४	दोसौडी	दोसौडी	५	सामान्य
	घुले वन	घुले वन	६	सामान्य
	नाउनी	नाउनी	३	सामान्य

वडा नम्बर	चरण क्षेत्रको नाम	चरण हुने स्थान	क्षेत्रफल (व.कि.मि.)	चरण व्यवस्थापन प्रणाली
	धौलाघाट	बरकेन	४	सामान्य
५	बासकोट	बलाता	८०	सामान्य
६	किन्द्रा	दुङ्गाचाल्ना	१०	सामान्य
७	वाउले खोला	दुङ्गाचाल्ना	९०	सामान्य
९	हरीयाछडा	बलाता	९०	सामान्य

श्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

६.४ विपद जोखिम तथा व्यवस्थापन

यस गाउँपालिका क्षेत्रमा विपद जोखिम तथा व्यवस्थापनका दृष्टिकोणमा जोखिमपूर्ण रहेको पाइन्छ । यहाँ जलजन्य प्रकोपबाट मानवीय क्षति भएको देखिन्छ ।

६.४.१ विपदको प्रभाव

मध्यपहाडी क्षेत्रको अध्ययन अनुसार यस क्षेत्रमा जलवायु उत्पन्न विपदहरूमा प्रमुख रूपमा खडेरी, बाढी, पहिरो, रोगकिटाणु, हुरी बतास, असिना आदी रहेका छन् । यस मध्ये खडेरीको प्रभाव सबभन्दा बढी, दोश्रो र तेस्रोमा बाढी तथा पहिरो रहेको छ भने प्रभावका हिसावले बनडडेलो सातौँ स्थानमा देखिएको छ । यस सम्बन्धी विवरणलाई देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ९३: विपदको प्रभाव

प्रकोप/विपद	प्रभाव अनुसार घरपरिवार			
	असर रहेको (%)	देखिएको तर प्रभाव नभएको (%)	विपद नभएको (%)	जम्मा
खडेरी	४१.५५	४९.४०	९.०५	१००.००
बनडडेलो	४.८१	६१.८२	३३.३७	१००.००
आगलागी	०.००	१५.४६	८४.५४	१००.००
बाढी	२३.१९	१९.१३	५७.६८	१००.००
हुरीवतास	९.८५	४७.२३	४२.९२	१००.००
चट्याङ	२.२७	४५.४७	५२.२६	१००.००
असिना	९.६८	५३.९५	३६.३७	१००.००
भारी वर्षा	१.९४	४१.९४	५६.१२	१००.००
खण्ड वर्षा	२.०३	४८.९२	४९.०५	१००.००
भूक्षय	२.५७	४४.९७	५२.४७	१००.००
पहिरो	१७.७३	६३.२७	१९.००	१००.००
हिमपात	२.२६	२.१३	९७.६१	१००.००
रोग तथा किटाणु	१७.३६	४९.६३	३३.००	१००.००

श्रोत: राष्ट्रिय जलवायु परिवर्तन प्रभाव प्रतिवेदन, २०१६

६.४.२ विपदको किसिम अनुसार जोखिमको समय

विपद अनुसार जोखिमको समय पहिचान गर्दा जंगली जनावरबाट हुने क्षति बाह्रै महिनाका लागि जोखिमयुक्त रहेको पाइन्छ । त्यसैगरी बाढी डुवान, पहिरो तथा सर्पदंसको जोखिम विशेषगरी वर्षायाम (असार, साउन, भदौ) मा र आगलागी तथा माहामारीको जोखिम सुखायाम (चैत्र, वैशाख, जेठ) मा रहेको पाइन्छ । यस सम्बन्धी विवरण देहाय अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ९४: विपदको किसिम अनुसार जोखिमको समय

वडा नम्बर	विपद अनुसार जोखिमको समय (महिना)						
	आगलागी	बाढी डुवान	पहिरो	शितलहर	रोग माहामारी	सर्पको टोकाइ	जंगली जनावरबाट क्षती
१	चैत वैशाख	साउन भदौ	साउन भदौ		चैत वैशाख जेठ	जेठ असार साउन	वाह्रै महिना
२	चैत वैशाख	साउन भदौ	साउन भदौ		चैत वैशाख जेठ	जेठ असार साउन	वाह्रै महिना
३	चैत वैशाख	साउन भदौ	साउन भदौ		चैत वैशाख जेठ	जेठ असार साउन	वाह्रै महिना
४	चैत वैशाख	साउन भदौ	साउन भदौ		चैत वैशाख जेठ	जेठ असार साउन	वाह्रै महिना
५	चैत वैशाख	साउन भदौ	साउन भदौ		चैत वैशाख जेठ	जेठ असार साउन	वाह्रै महिना
६	चैत वैशाख	असार	साउन		चैत वैशाख जेठ	जेठ असार साउन	वाह्रै महिना
७	चैत वैशाख	असार	साउन भाद्र		चैत वैशाख जेठ	जेठ असार साउन	वाह्रै महिना
८	चैत वैशाख	साउन	साउन भदौ		चैत वैशाख जेठ	जेठ असार साउन	वाह्रै महिना

श्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

६.४.३ जोखिमयुक्त (संवेदनशील) स्थानमा बसोबास गरेका परिवार विवरण

जोखिमयुक्त संवेदनशील स्थानमा बसोबास गर्ने अधिकतम घरधुरी वडा नं. ३ मा रहेका छन् । यस वडाका १३५ घरपरिवार पहिरो, नदि कटान र अति भिरालो जस्ता जोखिममा रहेको देखिन्छ । बसोबास भएका बस्तीहरु अति भिरालो स्थानमा अवस्थित भएकाले विपद जोखिमको संवेदनशीलता बढ्दो पाईन्छ । यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण देहाय अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ९५: जोखिमयुक्त स्थानमा बसोबास गरेका परिवार विवरण

वडा नम्बर	जोखिमयुक्त स्थान	घरधुरी संख्या					
		पहिरो	नदि कटान	बाढी	अति भिरालो	अन्य	जम्मा
१	ढोलीवाडा	६	-	-	-	-	६
	मेलरुख छडनाउली	२	-	-	-	-	२
	डोबरा	२	-	-	-	-	२
२	वान्द्रे पानी	६	-	-	-	-	६
३	ठुलासैन	४५	४५	-	४५	-	१३५
४	मेलपानी टोल	१२	-	-	-	-	१२
	भाउरे कुना	-	४७	-	-	-	४७
५	खेकिला	७	-	-	-	-	७
६	सेरा, रोक्सी, च्यालपाखो, गाड, लामाकाटना	११५	-	-	-	-	११५
७	ढिल्की , बाउजेवाला	८	-	-	-	-	८
८	दुवाणी, लेखगाउँ	१२	-	-	५	-	१७
जम्मा		२१५	९२	०	५०	०	३५७

श्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

६.४.४ विपदबाट मानवीय क्षती

मानवीय क्षती हुने विपद उच्च देखि न्यून क्रमशः रोग माहामारी, आगलागी, बाढी, सर्प दंस र चट्याङ प्रमुख रहेको पाईन्छ । मानवीय क्षती हुनुमा वढी जोखिमयुक्त र संवेदनशील बाढी रहेको छ । यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण देहाय अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ९६: विपदबाट मानवीय क्षती

वडा नम्बर	आगलागी		बाढी		पहिरो		शितलहर		रोग माहामारी		सर्प दंस		जंगली जनावर बाट क्षती		भूकम्प		अन्य (चट्याङ)	
	मृत्यु	घाईते	मृत्यु	घाईते	मृत्यु	घाईते	मृत्यु	घाईते	मृत्यु	घाईते	मृत्यु	घाईते	मृत्यु	घाईते	मृत्यु	घाईते	मृत्यु	घाईते
१.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४.	१	-	१	-	-	-	-	-	१	-	१	-	-	-	-	-	-	-
५.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
६.	-	-	-	-	-	-	-	-	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-
७.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
८.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	-
जम्मा	१	०	१	०	०	०	०	०	२	०	१	०	०	०	०	०	१	०

श्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

६.४.५ विपदको असर सम्बन्धी विवरण

विपदको असर हेर्दा यस गाउँपालिका क्षेत्रमा विशेष गरी आगलागीका कारण ३ घरपरिवार, पहिरोका कारण ११ घरपरिवार तथा भूकम्पका कारण १ घरपरिवारको घरगोठमा क्षती पुगेको देखिन्छ । विपदको क्षेत्र अनुसार क्षती विवरण देहाय अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ९७: विपदको असर सम्बन्धी विवरण

क्षति विवरण	विपदको क्षेत्र अनुसार क्षति विवरण								
	वडा नं.	घरगोठ		पशुपंक्षी		बाली र जग्गाजमीन		अन्य क्षती	
		परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)
आगलागी	४								
	५	१	१५००००	-	-	-	-	-	-
	६	१	१५००००	-	-	-	-	-	-
	८	१	३००००	-	-	-	-	-	-
बाढी डुवान		-	-	-	-	-	-	-	-
पहिरो	१	१	१५०००	-	-	-	-	-	-
	२	१०	२००००००						
सर्पको टोकाइ		-	-	-	-	-	-	-	-
भूकम्प	७	१	१०००००	-	-	-	-	-	-
जंगली जनावरबाट क्षती		-	-	-	-	-	-	-	-
अन्य		-	-	-	-	-	-	-	-
जम्मा		१५	२४४५०००	०	०	०	०	०	०

श्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

६.४.६ विपदबाट सार्वजनिक संरचना तथा पूर्वाधारमा क्षती (गत ३ वर्षको असरको आधारमा)

विगत ३ वर्षको आँकडा अनुसार विद्यालय, बाटोघाटो, कुलो नहर, खानेपानी र अन्य खालका सार्वजनिक संरचना तथा पूर्वाधारहरूमा क्षती पुगेको देखिन्छ। विपदको क्षेत्रगत क्षती विवरण देहाय अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ९८: विपदबाट क्षती सार्वजनिक संरचना तथा पूर्वाधार

क्षति विवरण	विपदको क्षेत्र अनुसार क्षति विवरण										
	वडा नम्बर	विद्यालय		पुल पुलेसा		बाटोघाटो		कूलो नहर, खानेपानी		अन्य	
		संख्या	क्षति रकम (रु.)	संख्या	क्षति रकम (रु.)	कि.मी.	क्षति रकम (रु.)	संख्या	क्षति रकम (रु.)	संख्या	क्षति रकम (रु.)
आगलागी	५	-	-	-	-	-	-	६	१५००००	-	-
पहिरो	२	-	२०००००	-	-	-	-	-	-	-	-
	७	-	-	-	-	५	२००००	-	-	-	-
भूकम्प	६	३	२०००००	-	-	-	-	-	-	-	-
अन्य	४	-	-	-	-	-	-	-	-	१	८००००
	७	१	१०००००	-	-	-	-	-	-	-	-
जम्मा		४	५०००००	०	०	५	२००००	६	१५००००	१	८००००

श्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

६.४.७ जलश्रोत तथा जलाधार क्षेत्र र उपयोगको स्थिति

यस गाउँपालिका भित्र २२ वटा बाह्रै महिना बहने खोलाहरू रहेका छन्। घट्ट, सिँचाइ तथा खानेपानीका लागि जलश्रोतको उपयोग हुने गरेको छ। यस क्षेत्रमा रहेका नदी तथा खोला सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ९९: जलश्रोत तथा जलाधार क्षेत्र र उपयोगको स्थिति

क्र.स.	जल स्रोतको नाम	समेटेको वडा	लम्बाई (किमी)	उपयोगको अवस्था
क	नदि तथा खोला			
१	खाति खोला	१	३	सिँचाई, घट्ट
२	घुड खोला	१	४	सिँचाई, घट्ट
३	बाउजेवाला खोला	८	५	सिँचाई, घट्ट
४	बसाली खोला	८	४	सिँचाई, घट्ट
५	किन्ने बदर खोला	१, ८	१०	सिँचाई, घट्ट
६	गुडुमगाड खोला	१, ६	२०	सिँचाई
७	गोरेला खोला	१	५	सिँचाई
८	रिमाखा खोला	१, ८	४	सिँचाई, घट्ट
९	चाइरा खोला	१, २	२०	सिँचाई, घट्ट, विद्युत
१०	धुईना खोला	१	५	सिँचाई
११	भिमवाडा खोला	४	२२	सिँचाई
१२	भराम खोला	४	२५	सिँचाई
१३	कठिमारे खोला	४	२४	सिँचाई
१४	गोरे खोला	४	१५	सिँचाई
१५	रिमली खोला	४	१६	सिँचाई
१६	डुफा खोला	४	१०	सिँचाई

क्र.स.	जल स्रोतको नाम	समेटेको वडा	लम्बाई (किमी)	उपयोगको अवस्था
१७	कोठाले आम खोला	४	२०	सिचाई
१८	कोरटे खोला	४	२३	सिचाई
१९	बर्साले पानी	२		
२०	मन्नोला पानी	२		
२१	थार खोला	६		सिचाई, घट्ट
२२	सेरा खोला	६		सिचाई, घट्ट
ख	मुख्य पानी मुहान			
ग	सिमसार क्षेत्र			

श्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

परिच्छेद ७: भौतिक विकासको अवस्था

यस परिच्छेदमा भौतिक पूर्वाधारको स्थिति र त्यसको उपयोगको अवस्थालाई प्रस्तुत गरिएको छ । जस अन्तरगत सडक, विद्युत, भवन, वस्ती, उर्जा, सूचना संचार र आवास र भवन जस्ता विषयहरु समावेश गरिएको छ ।

७.१ यातायात पूर्वाधार

गाउँपालिका क्षेत्र भित्र सञ्चालनमा रहेका सडकमा मोटर संचालन हुने गरेको छ । मध्य पहाडी राजमार्ग देखि ३३ किमि दुरीमा गाउँपालिका अवस्थित रहेको छ । यस स्थान बाट चिसापानी जोडने सडक खण्ड निर्माणाधिन रहेको छ । यहाँका प्रमुख सडकहरुको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १००: यातायात पूर्वाधार

सडकको नाम	लम्बाई (किमि)	चल्ने सवारी साधन	कैफियत
कमल बजार ढकारी	२०	जिप, मिनी ट्रक, ट्याक्टर	
ढकारी हिच्मा	१५	जिप, मिनी ट्रक, ट्याक्टर	
ढकारी दुंगाचाल्ना	२२	जिप, मिनी ट्रक, ट्याक्टर	
ढकारी बलाता	१३	जिप, मिनी ट्रक, ट्याक्टर	
ढकारी घोडासैन	८	जिप, मिनी ट्रक, ट्याक्टर	

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

७.१.१ सडक मार्ग/सञ्जालको विद्यमान अवस्था

यस गाउँपालिका क्षेत्रमा निर्माणाधिन रहेको मध्ये पहाडी मार्ग भएर लामो तथा छोटो दुरीका सार्वजनिक यातायात सञ्चालन भएको देखिन्छ । यहाँ कुल सडक सञ्जालको लम्बाई २५९ किलोमिटर रहेको छ । यहाँ रहेका सडक खण्ड मध्ये सबैभन्दा लामो ज्ञान मन्दिर सडक करिब ८५ किलोमिटर लामो रहेको छ । गाउँपालिका भित्र उपलब्ध सडक सञ्जालको विद्यमान अवस्थाको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १०१: सडक मार्ग/सञ्जाल विद्यमान अवस्था

वडा नम्बर	सडकको नाम	जोडिने वस्तीहरु		लम्बाई (कि.मि.)	प्रकार	लाभान्वित जनसंख्या
		देखि	सम्म			
१	डुफा बाक्कोट सडक	बाक्कोट	डुफा	२	कच्ची	७१०
	ढङ्गेनेटा रिमा सडक	ढङ्गेनेटा	रिमा	३	कच्ची	६००
	लोडेघाट सडक	बाक्कोट	राउलासैन	१०	कच्ची	७००
	नाउले सडक	रिमापानी	नाउले	४	कच्ची	५००
	कमल बजार सडक	नन्नपुर	ढङ्गेनेटा	८	कच्ची	८०४
	भारेगाउँ सडक	बाक्कोट	डड्डाणा	४	कच्ची	४००
२	हिच्या गैराखाल ग्राभेल सडक	हिच्या	गैराखाल	५	कच्ची	७६६
३	ढकारी हिच्य सडक	हिच्या	ढकारी	२	कच्ची	१२५१
४	ज्ञान मन्दिर सडक	लेखगाउँ	ज्ञान मन्दिर	६	कच्ची	५५०
	कमल बजार सडक	रक्सीखान	बेनिघाट	१८	कच्ची	३०००
५	ज्ञान मन्दिर सडक	ज्ञान मन्दिर	मंगलसेन	८५	कच्ची	७००
६	दुङ्गाचाल्ना सडक	दुङ्गाचाल्ना	मंगलसेन	८४	कच्ची	२०००
७				०		०

वडा नम्बर	सडकको नाम	जोडिने वस्तीहरू		लम्बाई (कि.मि.)	प्रकार	लाभान्वित जनसंख्या
		देखि	सम्म			
८	कमल बजार सडक	देवल	गलवाल	१८	कच्ची	४२६
	पुनेपाटा सडक	पुनेपाटा	गलवाल	६	कच्ची	५००
	स्वाउले सुगरखाल सडक	स्वाउले	सुगरखाल	२	कच्ची	४००
	देवल मेल्याखाल सडक	देवल	मेल्याखाल	२	कच्ची	७००
				२५९		१४००७

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

७.१.२ पैदल मार्गको विवरण

यस गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका विभिन्न वडा र वस्तीहरू पैदलमार्गले जोडिएको देखिन्छ। यहाँ रहेका सबै पैदल मार्गहरूको कुल योग १७२ किलोमिटर रहेको छ भने करिब २१४०० जनसंख्या लाभान्वित हुने गरेको पाइन्छ। पैदलमार्गहरूको वडागत विवरण देहाय अनुसार रहेको छ।

तालिका १०२: पैदल मार्गको विवरण

वडा नम्बर	पैदलमार्गको नाम	जोडिने वस्तीहरू		लम्बाई (कि.मि.)	लाभान्वित जनसंख्या
		देखि	सम्म		
१	जातासैन पैदल मार्ग	नाउले	जातासैन	५	४००
	बासलला पैदल मार्ग	राख्सेखान	बासल्ला	१०	३२०
	भौरेगाउँ पैदल मार्ग	वाचकोट	भौरेगाउँ	४	२८०
	चाईरा पैदल मार्ग	रिमा	चाईरा	६	७००
२				०	०
३				०	०
४	बलाता पैदल मार्ग	बलाता	डुवाङ्गे	१६	३०००
	भाइरे कुना पैदल मार्ग	बलाता	भाइरेकुना	१६	३०००
	भिमवाडा पैदल मार्ग	बलाता	भिमवाडा	४	५००
	बिनीघाट पैदल मार्ग	बलाता	बिनीघाट	१२	३०००
५	करोड पैदल मार्ग	करोड	आइखर्क	६	७००
	मइका पैदल मार्ग	मइका	राक्सीखान	५	६००
	राक्सीखान पैदल मार्ग	तिखान	राक्सीखान	६	२००
६	दुङ्गाचाल्ना सुर्खेत पैदल मार्ग	दुङ्गाचाल्ना	सुर्खेत	१६	१२००
	कैलाली पैदल मार्ग	दुङ्गाचाल्ना	कैलाली	२०	१२००
७	ट्याली पैदल मार्ग	दुङ्गाचाल्ना	सुर्खेत	११	१५००
	दोसदी पैदल मार्ग	डुफा	दुङ्गाचाल्ना	२०	३००
८	रिमाखा पैदल मार्ग	स्वाउले	रिमाखा	६	१०००
	पुनेपाटा पैदल मार्ग	मेल्याखाल	पुनेपाटा	५	२०००
	पैयसैन पैदल मार्ग	मेल्याखान	पैयसैन	४	१५००
जम्मा				१७२	२१४००

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

७.१.३ पुल तथा पुलेसा सम्बन्धी विवरण

गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका विभिन्न खोलानालाहरुमा रहेका पक्की, भोलुङ्गे तथा काठेपुलहरुले गाउँपालिकाका विभिन्न स्थानहरुलाई जोडेका छन्। यस गाउँपालिकामा अधिकतम भोलुङ्गे पुलहरु रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण देहाय अनुसार रहेको छ।

तालिका १०३: पुल तथा पुलेसा सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	पुलको नाम	पुल भएको खोला वा खोल्सीको नाम	जोडिने वस्तीहरु		भोलुङ्गे/काठे/ट्रष्ट/पक्की	लम्बाई (मि.)	अवस्था	निर्मित साल
			देखि	सम्म				
१	कर्णाली पुल	कर्णाली	बलाता	तालागाउँ	भोलुङ्गे	१६०	राम्रो	२०७४
२	सालर भोलुङ्गे पुल	चाइरा खोला	फाटाबयर	सालपाटा	भोलुङ्गे	९०	राम्रो	२०६६
३								
४	चाइरा खोला	डोवरेसैन	ढकारी	सेरा	भालुङ्गे	१००	राम्रो	२०६४
५	स्याउले खोला पुल	स्याउले खोला	करोड	संक्रमतोड	भोलुङ्गे	८०	राम्रो	२०७२
	डुवाङ्गडुवाङ्गे पुल	कर्णाली	करोड	सुर्खेत	भोलुङ्गे	१०२	राम्रो	२०५५
	काली खोला पुल	काली खोला	तिखाव	ओगरे	काठे	५०	जिर्ण	२०६६
६	ट्वाली पुल	कर्णाली	टापु	सुर्खेत	भोलुङ्गे	१२०	जिर्ण	२०४८
	मालुमेला, सिउतड	सेरा खोला, थार खोला	ढुङ्गाचाल्ना	सुर्खेत	भोलुङ्गे	१६५	राम्रो	२०७३
७	स्वादला पुल	टिमुखोला	सिउतड	अमगाउँ	भोलुङ्गे	१२०	राम्रो	२०७२
८								

श्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

७.१.४ सवारी रुटको विवरण

गाउँपालिका अन्तरगत रहेका विभिन्न सडक खण्डहरुमा सार्वजनिक बस, जीप तथा निजी मोटरसाइकलहरु सञ्चालन भईरहेको पाइन्छ। यहाँ करिब ६ वटा सवारी रुटहरु रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका १०४: सवारी रुटको विवरण

सवारी रुट			
देखि	सम्म	समय	गाडीको प्रकार
ज्ञान मन्दिर	मंगलसेन	बिहान ८:०० बजे	निजी जीप
हिच्मा	मंगलसेन	बिहान ८:०० बजे	निजी जीप
रुज	ढकारी	बिहान ८:०० बजे	निजी जीप
ढुङ्गाचाल्ना	मंगलसेन	बिहान ८:०० बजे	निजी जीप
बलाता	मंगलसेन	बिहान ८:०० बजे	निजी जीप
स्याउले खाँद	कमलबजार	बिहान ९:०० बजे	निजी जीप

श्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

७.१.५ गाउँ नगर क्षेत्र भित्र चल्ने सवारी साधन

गाउँपालिका क्षेत्र भित्र चल्ने सवारी साधनहरुमा मुख्य साधनका रुपमा जीप, ट्रयाक्टर तथा मोटरसाइकल रहेको देखिन्छ। उक्त क्षेत्रमा चल्ने सवारी साधनहरुको संख्या, बस पार्क र बस बिसौनी सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका १०५: गाउँ नगर क्षेत्र भित्र चल्ने सवारी सम्बन्धी साधन

वडा नम्बर	सार्वजनिक सवारी साधनको विवरण		वस पार्क स्थल	वस विसौनी स्थल
	सवारीको प्रकार	संख्या		
१	जीप, ट्रयाक्टर	६	सैनवजार, दुङ्गाचाल्ना	
२	जीप, ट्रयाक्टर	२	ढडनेरा	
३	जीप, ट्रयाक्टर	५	ढडनेरा	ढकारी
४	ट्रयाक्टर	३	पिपल चौतारी	
५				
६	जीप, ट्रयाक्टर	४	दुङ्गाचाल्ना	पुनेपाटा
७	जीप, ट्रयाक्टर	२	ढडनेरा	
८				

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

७.२ विद्युत तथा बैकल्पिक उर्जा

यस शिर्षक अन्तरगत इन्धनको उपयोगका आधारमा घरपरिवार सम्बन्धी विवरणलाई समावेश गरिएको छ ।

७.२.१ इन्धन उपयोग विवरण (खाना पकाउने इन्धनको आधारमा घरपरिवार)

गाउँपालिकामा रहेका कुल घरपरिवार मध्ये सबै भन्दा बढि ९९.७३ प्रतिशत घरपरिवारले खाना पकाउन मुख्य इन्धनका रूपमा दाउराको उपयोग गर्ने गर्दछन् । यस बाहेका एलपी ग्याँस उपयोग गर्ने ४ र अन्य इन्धनको उपयोग गर्ने ६ घरपरिवार रहेका छन् । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका १०६: इन्धन उपयोग विवरण

वडा नं.	खाना पकाउन प्रयोग हुने इन्धनको प्रमुख स्रोत				
	दाउरा	एलपी ग्याँस	गोबर ग्याँस	अन्य	जम्मा
१	५८३	०	०	०	५८३
२	५२०	०	०	०	५२०
३	५७२	१	०	२	५७५
४	३९१	०	०	०	३९१
५	३२२	०	०	१	३२३
६	५६९	१	०	१	५७१
७	३५६	०	०	१	३५७
८	३४६	२	०	१	३४९
जम्मा	३६५९	४	०	६	३६६९
प्रतिशत	९९.७३	०.११	०.००	०.१६	१००

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

७.२.२ बत्ति बाल्ने इन्धनको प्रयोगको आधारमा घरपरिवार

यस क्षेत्रमा बत्तीको लागि उपयोग गरिने इन्धनको रूपमा विजुली, मट्टितेल, बायो ग्याँस, सोलार लगायतका रहेका छन् । जस अनुसार ९ घरपरिवारले विद्युत, ५५ घरपरिवारले मट्टितेल, १ घरपरिवारले बायो ग्याँस, २८६१ घरपरिवारले सोलार तथा ७५३ घरपरिवारले अन्य स्रोतको प्रयोग गर्ने गरेका छन् । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १०७: बत्ति बाल्ने इन्धनको प्रयोगको आधारमा घरपरिवार

वडा नं.	बत्तीको प्रमुख स्रोत अनुसार घरपरिवार संख्या					
	विद्युत	मट्टितेल	बायो ग्याँस	सोलार	अन्य	जम्मा
१	०	२०	०	४३८	१२५	५८३
२	६	०	०	३२३	१९१	५२०
३	२	११	०	३२९	२३३	५७५
४	०	१	०	३८०	१०	३९१
५	०	५	०	३१४	४	३२३
६	०	१५	१	४७८	७७	५७१
७	०	२	०	३०४	५१	३५७
८	१	१	०	२९५	५२	३४९
जम्मा	९	५५	१	२८६१	७४३	३६६९
प्रतिशत	०.२५	१.५०	०.०३	७७.९८	२०.२५	१००

श्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

७.३ सञ्चार तथा प्रविधि

यस शिर्षक अन्तरगत आधुनिक सुबिधामा पहुँचका आधारमा घरपरिवार सम्बन्धी विवरणलाई समावेस गरिएको छ ।

७.३.१ आधुनिक सुबिधामा पहुँच सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकामा उपलब्ध सेवा सुबिधा हेर्दा २८.१२ प्रतिशत घरपरिवारले रेडियो र ५४.७३ प्रतिशत घरपरिवारले मोबाइल जस्ता आधुनिक सुबिधाको उपयोग गर्ने गरेका छन् । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका १०८: आधुनिक सुबिधामा पहुँच सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	रेडियो	टेलिभिजन	मोबाइल टेलिफोन	कम्प्युटर	इन्टरनेट	मोटरसाइकल	मोटर/कार	रेफ्रिजरेटर	बस/टक	कुनै नभएको
१	१३८	७	३३५	५	०	१	०	०	०	२४६
२	८८	१६	५०६	८	०	१	०	०	०	२०
३	३८३	४	५२५	१	९	०	०	०	०	४४
४	१७४	९	२७२	२	०	२	०	०	०	८८
५	१५४	०	४७	२	०	१	०	०	०	१४९
६	१०४	१३	५४७	९	८	८	०	१	०	२२
७	७०	२	१९०	२	०	०	०	०	०	११०
८	२५५	६	२३६	३	३	३	०	१	०	२७
जम्मा	१३६६	५७	२६५८	३२	२०	१६	०	२	०	७०६
प्रतिशत	२८.१२	१.१७	५४.७३	०.६६	०.४१	०.३३	०.००	०.०४	०.००	१४.५४

श्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

७.४ आवास तथा भवन

यस शिर्षक अन्तरगत आवासिय घरको वनावटको किसिमका आधारमा घरपरिवार सम्बन्धी विवरणलाई समावेस गरिएको छ ।

७.४.१ घरको जगकोका आधारमा घरपरिवार

गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका घरहरू जगको आधारमा हेर्दा सबै भन्दा उच्च संख्यामा ढुङ्गा, इटा र माटोको जग भएका घरमा बस्ने घरपरिवार ९८.७७ प्रतिशत रहेका छन् भने आरसीसी जग भएको घरमा बस्ने घरपरिवार संख्या १९ रहेका छन्। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका १०९: घरको जगको आधारमा घरपरिवार

वडा नं.	घरको जगको आधारमा घरपरिवार						
	माटो वा ढुङ्गा	सिमेण्ट वा ढुङ्गा	फ्रेम स्ट्रक्चर	लोड वेयरिङ्ग	काठको सम्बा	अन्य	जम्मा
१	५८२	१	०	०	०	०	५८३
२	५१५	३	०	०	२	०	५२०
३	५६९	४	०	०	१	१	५७५
४	३८९	०	०	०	०	२	३९१
५	३१९	४	०	०	०	०	३२३
६	५५३	४	५	०	८	१	५७१
७	३५०	३	०	०	२	२	३५७
८	३४७	०	०	०	१	१	३४९
जम्मा	३६२४	१९	५	०	१४	७	३६६९
प्रतिशत	९८.७७	०.५२	०.१४	०.००	०.३८	०.१९	१००

श्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

७.४.२ छानोको प्रकारका आधारमा घरपरिवार

गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका घरहरूलाई छानाको प्रकारका आधारमा हेर्दा सबै भन्दा उच्च संख्यामा टायल र ढुङ्गाको छानो भएका घरमा बस्ने घरपरिवार ६३.५६ प्रतिशत रहेका छन् भने माटोको छानो भएको घरमा बस्ने ४ घरपरिवार रहेका छन्। यस सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ११०: छानोको प्रकारका आधारमा घरपरिवार

वडा नं.	फुस वा खरको छाना भएको	जस्ता/च्यादरको छाना भएको	टायल/ढुङ्गाको छाना भएको	आरसिसि ढलान भएको	काठको छाना भएको	माटोको छानो भएको	अन्य
१	११६	५०	४१६	१	०	०	०
२	१३	०	५०६	०	१	०	०
३	११०	१३	४५१	०	०	०	१
४	२८०	७४	३४	०	१	०	२
५	१८२	५३	८४	२	१	०	१
६	११६	३३	४१९	१	०	२	०
७	१७९	२२	१५३	०	०	०	३
८	३९	३६	२६९	०	१	२	२
जम्मा	१०३५	२८१	२३३२	४	४	४	९
प्रतिशत	२८.२१	७.६६	६३.५६	०.११	०.११	०.११	०.२५

श्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

७.४.३ भवन मापदण्ड तथा भूकम्प प्रतिरोधी घरको विवरण

यस गाउँपालिका भित्र रहेका घरपरिवार मध्ये भवन मापदण्ड अनुसार बनेको घरमा बस्ने र भूकम्प प्रतिरोधी घरमा बसोबास गर्ने घरपरिवार रहेको देखिदैन। यस सम्बन्धी थप विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका १११: भवन मापदण्ड तथा भूकम्प प्रतिरोधी घरको विवरण

वडा नम्बर	भूकम्प प्रतिरोधी वा भवन मापदण्ड अनुसार बनेका घरमा बस्ने घरपरिवार संख्या					
	मापदण्ड अनुसार बनेको	मापदण्ड अनुसार नबनेको	जम्मा	भूकम्प प्रतिरोधी भएको	भूकम्प प्रतिरोधी नभएको	जम्मा
१	०	५८३	५८३	०	५८३	५८३
२	०	५२०	५२०	०	५२०	५२०
३	०	५७५	५७५	०	५७५	५७५
४	०	३९१	३९१	०	३९१	३९१
५	०	३२३	३२३	०	३२३	३२३
६	०	५७१	५७१	०	५७१	५७१
७	०	३५७	३५७	०	३५७	३५७
८	०	३४९	३४९	०	३४९	३४९
जम्मा	०	३६६९	३६६९	०	३६६९	३६६९

श्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

७.४.४ घर संख्याका आधारमा घरपरिवार विवरण

गाउँपालिका अन्तरगत रहेका कूल घरपरिवार मध्ये एउटा मात्र घर हुने घरपरिवार संख्या ३२५३ रहेका छन् भने तीन भन्दा बढी घर भएका घरपरिवार ११ रहेका छन्। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ११२: घर संख्याका आधारमा घरपरिवार विवरण

वडा नं.	घर संख्याका आधारमा घरपरिवार				
	एउटा मात्र घर हुने	२ वटा घर हुने	३ वटा घर हुने	३ वटा भन्दा माथी घर हुने	जम्मा घरपरिवार संख्या
१	४७६	९६	९	२	५८३
२	४६६	४८	४	२	५२०
३	४५२	९९	२२	२	५७५
४	३६०	२५	५	१	३९१
५	३०३	१९	१	०	३२३
६	५४२	२५	४	०	५७१
७	३४४	११	०	२	३५७
८	३१०	३६	१	२	३४९
जम्मा	३२५३	३५९	४६	११	३६६९

श्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

७.४.५ घरपरिवारले उपयोग गरिएको कोठा सम्बन्धी विवरण

गाउँपालिकामा रहेका कूल ३६६९ घरपरिवार मध्ये एउटा मात्र कोठा भएको घरपरिवार संख्या ४१६ रहेका छन् भने छ भन्दा बढी कोठा भएका घरपरिवार २५२ रहेका छन्। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ११३: घरपरिवारले उपयोग गरिएको कोठा सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	१ कोठा हुने परिवार	२ कोठा हुने परिवार	३ कोठा हुने परिवार	४ कोठा हुने परिवार	५ कोठा हुने परिवार	६ कोठा भन्दा बढी हुने परिवार
१	९५	२७५	६३	७५	१८	५७
२	५२	२८७	५१	९०	१३	२७
३	३४	२४४	४३	१८०	२८	४६
४	४१	२६२	३३	३४	९	१२
५	३२	१६३	९०	२०	१२	६
६	५६	२६८	२६	१६०	४	५७
७	७४	१७८	३४	४४	४	२३
८	३२	१५५	९	१२५	४	२४
जम्मा	४१६	१८३२	३४९	७२८	९२	२५२

श्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

७.५ स्थानीय बजार तथा बजार केन्द्र सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिका क्षेत्रमा कुल ३ स्थानमा स्थानीय बजार तथा बजार केन्द्रहरू रहेको देखिन्छ। यी बजारहरूमा मुख्यतया दैनिक उपभोग्य सामग्रीका साथै कपडा र ईलेक्ट्रोनिक सामग्री समेत पाइन्छन्। यस सम्बन्धी थप जानकारी देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ११४: स्थानीय बजार तथा बजार केन्द्र सम्बन्धी विवरण

बजारको नाम	स्थान	कारोबार हुने मुख्य बस्तु
ढकारी	ढकारी-१, ढकारी	किराना, कपडा तथा ईलेक्ट्रोनिक पसल
दुङ्गाचाल्ना	ढकारी-६, दुङ्गाचाल्ना	किराना तथा कपडा पसल
गल्वाँल	ढकारी-६, दुङ्गाचाल्ना	किराना तथा कपडा पसल

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तर्वार्ता, २०७४

७.६ सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवन

यस गाउँपालिकामा रहेका सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवनहरू गाउँघर क्लिनिक सञ्चालन गर्न, बैठक, भेला तथा अध्ययन केन्द्रका लागि प्रयोग हुने गरेको पाईन्छ। यी भवनहरू रहेको स्थान, प्रयोग, क्षेत्रफल, अवस्था र लाभान्वित घरपरिवा जस्ता विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ११५: सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवन

वडा नम्बर	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	के काममा प्रयोग भइरहेकोछ?	क्षेत्रफल (वर्ग मी.)		अवस्था	लाभान्वित घरधुरी
				जग्गा	भवन		
१	गाउँघर क्लिनिक	छडनाउली	गाउँघर क्लिनिक	१८	१५	ठिकै	१००
२	पिपल रुख क्लिनिक	हिच्मा	गाउँघर क्लिनिक	१०	१०	ठिकै	२९०
३	सामुदायिक अध्ययन केन्द्र	मौला	अध्ययन केन्द्र	१२	१०	ठिकै	१२००
४	सहकारी भवन	बुढावाडा	सहकारी हल	५५	२३	ठिकै	३००
	सामुदायिक अध्ययन केन्द्र	डोवागणो	अध्ययन केन्द्र	३५	३५	जिर्ण	३०१
५	गाउँघर क्लिनिक	तिखान	क्लिनिक	६.५	६	ठिकै	१०९
६	गाउँघर क्लिनिक	अमगाउँ	स्वास्थ्य	८	७	ठिकै	११७
७	गाउँघर क्लिनिक	टिमु	क्लिनिक	६	५	राम्रो	१२०
	गाउँघर क्लिनिक	घोडाखाँद	वडा कार्यालय	८	७.५	राम्रो	३००

वडा नम्बर	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	के काममा प्रयोग भइरहेकोछ?	क्षेत्रफल (वर्ग मी.)		अवस्था	लाभान्वित घरधुरी
				जग्गा	भवन		
	दलित भवन	घोडाखाँद	सामुहिक भेला	८	६	राम्रो	४००
	गरिबी निवारण भवन	कसाति	कार्यालय	५	४.६	जिर्ण	५०
८	हल	स्वाउलेखाद	अध्ययन केन्द्र	१३	१२	ठिकै	४२६
जम्मा				१८४.५	१४१.१		३७१३

श्रोत: समुह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

७.७ सरकारी भवन

यस गाउँपालिका क्षेत्र अन्तरगत स्वास्थ्य चौकी, अतिरिक्त हुलाक, प्रहरी चौकी र गाउँपालिका तथा वडा कार्यालय भवनहरु रहेका छन् । सरकारी भवन रहेका स्थान, क्षेत्रफल र अवस्था सम्बन्धी विवरण देहाय अनुसार रहेको छ ।

तालिका ११६: सरकारी भवन

वडा नम्बर	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	कार्यालयको नाम	क्षेत्रफल (वर्ग मी.)		अवस्था
				जग्गा	भवन	
१	गाउँपालिका	ढकारी	गाउँपालिकाको कार्यालय	५०८	५०८	ठिकै
	स्वास्थ्य चौकी	ढकारी	स्वास्थ्य चौकी	२५	१०	ठिकै
२	स्वास्थ्य भवन	हिच्मा	स्वास्थ्य चौकी	१६	१९	ठिकै
३						
४	स्वास्थ्य भवन	काफल गैरा	स्वास्थ्य चौकी	२३	१२	राम्रो
	हुलाक भवन	डवाटा वडा	अतिरिक्त हुलाक	११	४	जिर्ण
	पुरानो स्वास्थ्य भवन	डोटा गणो	स्वास्थ्य चौकी	१९	७	ठिकै
५	स्वास्थ्य भवन	मड्का	स्वास्थ्य इकाई	८	६	ठिकै
६	वडा कार्यालय	दुङ्गाचाल्ना	वडा कार्यालय	८	७	राम्रो
	स्वास्थ्य भवन	दुङ्गाचाल्ना	स्वास्थ्य चौकी	१०	८	राम्रो
७						
८						

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७४

७.८ शवदाहस्थल तथा समाधिस्थल सम्बन्ध विवरण

यस गाउँपालिका क्षेत्रमा शवदाहस्थलका लागि ९ वटा स्थानहरु प्रयोग हुँदै आएको छ । यस सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ११७: शवदाहस्थल तथा समाधिस्थल सम्बन्धी विवरण

स्थल	ठेगाना
देउधारे, दोसैनी, डोबरेसैन	ढकारी-१
लेडिघाट, चाइरा खोला, दोगाडे	ढकारी-२, हिच्मा
त्रिवेणी दोभान	ढकारी-४, बलाता
स्याउले खोला, कोट खोला	ढकारी-५, बलाता
कर्णाली छाल	ढकारी-६, टापु, दुङ्गाचाल्ना
माठमिला, टटाली, थिमिरे, सेलाने	ढकारी-६, दुङ्गाचाल्ना
लेडिघाट	हिच्मा
चोसामारी	ढकारी-७, दुङ्गाचाल्ना
गजुरगाड, कोलिमारा, समैज	ढकारी-८, घोडासैन

श्रोत: समुह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

परिच्छेद ८: संस्थागत तथा सुशासनको स्थिति

यस परिच्छेदमा संगठनात्मक तथा मानव संसाधनको विद्यमान अवस्था, सेवा सुविधा संचालन र नागरिक संगठन सम्बन्धी विश्लेषण तथा प्रस्तुती गरिएको छ ।

८.१ गाउँपालिकाको विषयगत शाखा तथा मानव संसाधनको अवस्था

गाउँपालिकाको संगठनात्मक अवस्था हेर्दा गाउँसभा, गाउँकार्यपालिका, विषयगत शाखा, वडा कार्यालय र विषयगत समितिहरू रहेका छन् । गाउँपालिकामा १ प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत, १ जना लेखापाल, १ जना सूचना प्रविधि अधिकृत, १ जना ईन्जिनियर, १ जना कम्प्युटर अपरेटर र १ जना कार्यालय सहयोगीहरू रहेका छन् । वडा कार्यालयहरूमा सचिव, लेखापाल रहेका छन् । यस सम्बन्धि अन्य विवरण देहाय अनुसार रहेको छ ।

तालिका ११८: गाउँपालिकाको विषयगत शाखा तथा मानव संसाधनको अवस्था

विषयगत शाखा	पद	नाम	सम्पर्क नं.
प्रशासन शाखा	प्रमुख कार्यकारी अधिकृत	टेक बहादुर वली	९८५८३२०६२४
	लेखापाल	दिपक प्रसाद भण्डारी	९८५८४२३७१९
	सूचना प्रविधि अधिकृत	विक्रम बोहरा	९८४८७५३३१३
	इन्जिनियर	गगरजंग शाही	९८५१२१५८७३
	कम्प्युटर अपरेटर	लोकेन्द्र प्रसाद ढुंगाना	९८४८४७६६४७
	कार्यालय सहयोगी	भंकर बहादुर बुढा	९८६८५२३५०२
स्वास्थ्य शाखा	स्वास्थ्य संयोजक	लक्ष्मण शाह	९८४४२४१३७४
	स्वास्थ्य उप संयोजक	देवेन्द्र यादव	९८४८४०६००५
महिला तथा बाल बालिका शाखा	सहायक महिला विकास निरिक्षक	सुनिता पौडेल	९८६७३१२८४४
शिक्षा शाखा	श्रोतव्यक्ति	खडकराज अधिकारी	९८४८५८५२५७
कृषि विकास शाखा	प्राविधिक सहायक	कर्ण बहादुर शाही	९८४८७८७२९०
	नायब प्राविधिक सहायक	कृष्ण प्रसाद देवकोटा	९८४८५५६५६६
	नायब प्राविधिक सहायक	पदम बहादुर बुढा	९८५५७५३१६८
	नायब प्राविधिक सहायक	खडक बहादुर साउद	९६१९२१७८२०
प्राविधिक शाखा	इन्जिनियर	गगनजंग शाही	९८५१२१५८७३
	प्राविधिक सहायक	खगेन्द्र बहादुर थापा	९८६८४३७४२५
	प्राविधिक सहायक	उदयराम बुढा	९८४८१३७५३२
पशु सेवा शाखा	नायब पशु स्वास्थ्य प्राविधिक	नृप प्रसाद भण्डारी	९८४८५३२२४१
	नायब पशु स्वास्थ्य प्राविधिक	यज्ञ भण्डारी	९८६८४३४६५४
	कार्यालय सहयोगी	देउमन सिंह बुढा	९८६८४४१३३२

स्रोत: गाउँपालिका, २०७४

८.१.१ गाउँपालिकाको अचल सम्पत्ति

यस गाउँपालिकामा अचल सम्पत्तिका रूपमा २ रोपनी जग्गा तथा उक्त जग्गामा निर्मित गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय तथा बैठक कक्ष रहेका छन् । गाउँपालिकाको अचल सम्पत्ति सम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ११९: गाउँपालिकाको अचल सम्पत्ति

अचल सम्पत्तिको नाम	अनुमानित मूल्य (रु.)	कैफियत
--------------------	----------------------	--------

अचल सम्पत्तिको नाम	अनुमानित मूल्य (रु.)	कैफियत
जग्गा		गा.पा. रहेको २ रोपनी
भवन		गा.पा. भवन

स्रोत: गाउँपालिका, २०७४

८.१.२ गाउँ कार्यपालिका सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकामा गठन भएको कार्यपालिकाका पदाधिकारी सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १२०: गाउँ कार्यपालिका सम्बन्धी विवरण

क्र.स.	नाम थर	पद
१	धन बहादुर बुढा	अध्यक्ष
२	लक्ष्मी साउँद	उपाध्यक्ष
३	भवानी प्रसाद उपाध्याय	सदस्य
४	नकुल बहादुर साउँद	सदस्य
५	महादेव बुढा	सदस्य
६	भक्त बहादुर बुढा	सदस्य
७	राम बहादुर बुढा	सदस्य
८	नर बहादुर बुढा	सदस्य
९	पूर्णसिंह थापा	सदस्य
१०	लाल बहादुर भण्डारी	सदस्य
११	पार्वती साउँद	सदस्य
१२	खड्गदेवि खड्का	सदस्य
१३	निर्मलादेवि थापा	सदस्य
१४	रत्नादेवि दमाई	सदस्य
१५	काले कामी	सदस्य
१६	गगने ढोली	सदस्य
१७	टेक बहादुर वली	सदस्य सचिव

स्रोत: गाउँकार्यपालिका, २०७४

८.१.३ गाउँ सभा सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकामा गठन भएको गाउँसभाका पदाधिकारी सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १२१: गाउँ सभा सम्बन्धी विवरण

क्र.स	नाम थर	पद	सम्पर्क नं
१	धन बहादुर बुढा	अध्यक्ष	९८४८४५८२८०
२	लक्ष्मी साउँद	उपाध्यक्ष	९८६८४३९२७९
३	भवानी प्रसाद उपाध्याय	सदस्य	९८४८५८५१५९
४	नहकुल बहादुर साउँद	सदस्य	९८६८४६९४७४
५	महादेव बुढा	सदस्य	९८४८५८६५८५
६	भक्त बहादुर बुढा	सदस्य	९७४९०४४४२४
७	राम बहादुर बुढा	सदस्य	९७४९०५७२९६
८	नर बहादुर बुढा	सदस्य	९८९९५२५७४७
९	पूर्णसिंह थापा	सदस्य	९७४९०४४४१४
१०	लाल बहादुर भण्डारी	सदस्य	९८४८४९३६४८
११	पार्वती साउँद	सदस्य	९८६७३९१७३४

क्र.स	नाम थर	पद	सम्पर्क नं
१२	दान बहादुर थापा	सदस्य	९८६५६६२७२७
१३	सरा ढोली	सदस्य	
१४	कर्ण बहादुर साउँद	सदस्य	९८४८६०४५२०
१५	पूर्ण बहादुर साउँद	सदस्य	९६१९५३००३९
१६	खजुरादेवी शाही	सदस्य	९८४८४१०३८२
१७	सिता कामी	सदस्य	९६१९२८६५८१
१८	दान बहादुर बुढा	सदस्य	९८६५७४२१७१
१९	नन्ना कामी	सदस्य	९६१९२१६७०८
२०	गौरादेवि बुढा	सदस्य	९६१९२२२१८३
२१	शान्ता कुमारी वि.क.	सदस्य	९८६५६३२५१९
२२	देवि थापा	सदस्य	
२३	हरिराम बुढा	सदस्य	
२४	सरा टमटा	सदस्य	
२५	नरा ढोली	सदस्य	
२६	तिलक साउँद	सदस्य	९७४८५९६०८४
२७	मन्ते साउँद	सदस्य	
२८	हैसरा थापा	सदस्य	
२९	धनसरा ढोली	सदस्य	
३०	गगने ढोली	सदस्य	
३१	तारासिंह थापा	सदस्य	
३२	मने साउँद	सदस्य	
३३	भानादेवि बुढा	सदस्य	
३४	रत्नादेवि दमाई	सदस्य	
३५	कालुराम थापा	सदस्य	९८४८९६९१३८
३६	निर्मलादेवि थापा	सदस्य	९८१५६७८४८२
३७	गौरी कामी	सदस्य	९८१५६९६१०३
३८	पशु कामी	सदस्य	९८१०६८४७०५
३९	हृदयराज उपाध्याय	सदस्य	९६१९७५६७८४
४०	खडु देवि खडका	सदस्य	
४१	अस्मिता वि.क.	सदस्य	
४२	चक्रराज धमाला	सदस्य	

स्रोत: गाउँपालिका, २०७४

८.१.४ गाउँपालिका, सरकारी कार्यालय तथा निकायहरु

यस गाउँपालिकामा स्वास्थ्य चौकी, प्रहरी चौकी, अतिरिक्त हुलाक, ईलाका वन, कृषि, पशु सेवा केन्द्र तथा गाउँपालिका र मातहतका वडा कार्यालयहरु जस्ता सरकारी कार्यालयहरुले सेवा प्रवाह गरिरहेका छन्। यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण देहाय बमोजिमको छ।

तालिका १२२: गाउँपालिका, सरकारी कार्यालय तथा निकायहरु

क्र.स	सरकारी कार्यालय	नाम	स्थान	वार्ड नं.	जनशक्ति (जना)	कार्यक्षेत्र
१.	स्थानीय तह					
	गाउँपालिका/नगरपालिका	ढकारी गाउँपालिका	ढकारी	१	८	गाउँपालिकाका सबै वडा

क्र.स	सरकारी कार्यालय	नाम	स्थान	वार्ड नं.	जनशक्ति (जना)	कार्यक्षेत्र
	वडा कार्यालय	वडा कार्यालय	ढकारी	१	३	वडा नं. १
		वडा कार्यालय	सावा	२	१	वडा नं. २
		वडा कार्यालय	ढंग्नेटा	३	१	वडा नं. ३
		वडा कार्यालय	बलाता	४	३	वडा नं. ४
		वडा कार्यालय	तिखान	५	१	वडा नं. ५
		वडा कार्यालय	ढुङ्गाचाल्ना	६	२	वडा नं. ६
		वडा कार्यालय	रुज	७	१	वडा नं. ७
		वडा कार्यालय	घोडासेन	८	३	वडा नं. ८
२	स्वास्थ्य संस्थाहरु					
	स्वास्थ्य चौकी	स्वास्थ्य चौकी	ढकारी	१	९	
		स्वास्थ्य चौकी	हिच्मा	२	८	
		स्वास्थ्य चौकी	बलाता	४	७	
		स्वास्थ्य चौकी	ढुङ्गाचाल्ना	६	८	
३	कृषि					
	कृषि कार्यालय	कृषि शाखा	ढकारी	१	३	ढकारी गाउँपालिका
४	पशु सेवा					
	पशुसेवा कार्यालय	पशु शाखा	ढकारी	१	२	ढकारी गाउँपालिका
५	हुलाक					
	हुलाक कार्यालय	अतिरिक्त हुलाक	ढकारी	१		ढकारी गाउँपालिका
६	वन	इलाका वन कार्यालय	ढकारी	१	२	ढकारी गाउँपालिका
७	प्रहरी कार्यालय					
	जिल्ला/प्रदेश					
	इलाका					
	चौकी	प्रहरी चौकी	ढकारी			
		प्रहरी चौकी	ढुङ्गाचाल्ना			
८.	अन्य कार्यालयहरु					
	महिला विकास	महिला विकास शाखा	ढकारी	१	१	ढकारी गाउँपालिका
९.	सरकारी स्वामित्वका संस्थान, समिति आदी					

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७४

८.१.५ गाउँपालिकाको आय विवरण

गाउँपालिकाको गत आर्थिक वर्षको अनुमानित र वास्तविक विवरण तथा चालु आर्थिक वर्षको अनुमानित आय विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका १२३: गाउँपालिकाको आय विवरण

आय शीर्षक	गत वर्ष (रु. हजारमा)		चालु वर्ष (रु हजारमा)
	अनुमानित	वास्तविक	अनुमानित
शुरु मौज्दात	-	-	-
घरजग्गा कर	-	-	-
मालपोत वा भूमिकर	-	-	-

आय शीर्षक	गत वर्ष (रु. हजारमा)		चालु वर्ष (रु हजारमा)
	अनुमानित	वास्तविक	अनुमानित
हाटवजार पसल कर	-	-	-
सवारी साधन कर	-	-	-
मनोरञ्जन कर	-	-	-
वहाल विटौरी	-	-	-
विज्ञापन कर	-	-	-
व्यवसाय कर	-	-	-
व्यवसायिक भिडियो कर	-	-	-
प्राकृतिक स्रोत उपयोग कर	-	-	-
सेवा शुल्क	-	-	-
दस्तुर	-	-	-
विक्री आय	-	-	-
दण्ड जरिवाना, पञ्जीकरण दस्तुर	-	-	-
अन्य आय	-	-	-
स्रोत उपयोग बाँडफाँड	-	-	-
प्रदेश अनुदान	-	-	-
वित्तीय समानीकरण अनुदान	-	-	-
सशर्त अनुदान	-	-	-
विशेष अनुदान	-	-	-
समपुरक अनुदान	-	-	-
संघीय अनुदान	-	-	-
वित्तीय समानीकरण अनुदान	-	-	-
सशर्त अनुदान	-	-	-
विशेष अनुदान	-	-	-
समपुरक अनुदान	-	-	-
जम्मा आय			

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७४

८.२ संघसंस्था सम्बन्धी विवरण

८.२.१ सामुदायिक संस्था विवरण

यस गाउँपालिकाका विभिन्न वडाहरूमा रहेका सामुदायिक संस्थाहरूको विवरण देहाय अनुसार रहेको छ ।

तालिका १२४: सामुदायिक संस्था विवरण

वडा नम्बर	सामुदायिक संस्थाको संख्या										
	सामुदायिक संस्था	कृषक समूह	वन समूह	सहकारी संस्था	गैसस वा क्लब	परम्परागत समूह	आमा समूह	नागरिक सचेतना केन्द्र	टोल सुधार समिति/टोल विकास संस्था	उच्चमी समूह	अन्य..
१	६	२	१	१	२	-	१४	७	-	-	-
२	-	५	५	-	-	-	४	३	-	-	-
३	-	१	३	-	-	-	५	२	-	-	-
४	१	-	-	१	३	-	४	११	२	-	-
५	-	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-

वडा नम्बर	सामुदायिक संस्थाको संख्या										
	सामुदायिक संस्था	कृषक समूह	वन समूह	सहकारी संस्था	गैसस वा क्लब	परम्परागत समूह	आमा समूह	नागरिक सचेतना केन्द्र	टोल सुधार समिति/टोल विकास संस्था	उच्चमी समूह	अन्य..
६	-	१२	६	-	२	-	६	३	-	-	-
७	१	३	४	-	-	-	४	२	-	-	-
८	३	१	१	१	२	-	५	४	-	-	-
जम्मा	११	२५	२०	३	९	०	४२	३२	२	०	०

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७४

८.२.२ आमा महिला समूह तथा परम्परागत समूहको विवरण

यस गाउँपालिकामा व्यापार व्यवसाय लगायतका आयआर्जनमूलक क्षेत्रमा लगानी गर्ने वचत समूहहरु रहेका छन् । यस सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १२५: आमा महिला समूह तथा परम्परागत समूहको विवरण

समूह, संस्था संजालको नाम	वडा नम्बर	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण							वचत रकम (रु.)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
		सदस्य संख्या			समेटेको परिवार						
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा			
आमा तथा महिला											
कृषि वचत समूह	२	५८	-	५८	६	-	५२	५८	१७४	१६४	कृषि
महिला ऋण लगानी समूह	२	१९	-	१९	४	-	१५	१९	२५०	२५०	व्यापार
चिउटेखाल आमा समूह	३	११	-	११	७	-	४	११			
प्रसुती आमा समूह	४	३०	-	३०	१२	-	१८	३०	१८	१८	कृषि
नवदुर्गा महिला समूह	४	२६	-	२६	१२	-	१४	२६	१००	१००	कृषि
वर्तादेवी सामुदायिक संस्था	४	३४	२	३६	१०	-	२६	३६	४.२	४	कृषि
सरस्वती महिला समूह	४	३०	-	३०	-	-	३०	३०	३५	३१	कृषि
दलित उत्पिडित म.स.	४	१०	-	१०	१०	-	-	१०	४०	३८	कृषि
त्रिवेणी महिला समूह	४	३६	-	३६	८	-	२८	३६	३६०	३५०	कृषि
तुल्सी फुल महिला समूह	४	२५	-	२५	१	-	२४	२५	५	५	कृषि
खप्तड महिला समुह	४	११	-	११	३	-	८	११	१५	१५	व्यापार
शान्ति महिला समूह	५	२१	-	२१	४	-	१७	२१	२५	२२	कृषि
सरस्वती महिला समूह	५	७	-	७	४	-	३	७	२	१.७	व्यापार
तुलसी महिला समूह	५	५	-	५	३	-	२	५	१.५	१.५	कृषि
हजारी महिला समूह	५	७	-	७	६	-	१	७	२.१	२.१	कृषि
फुलवारी महिला समूह	५	७	-	७	३	-	४	७	२	२	कृषि
मालिका महिला समूह	५	७	-	७	२	-	५	७	१.६	१.५	कृषि
लालीगुरास महिला समूह	५	३०	-	३०	३	-	२७	३०	८७	८०	व्यापार
कोपिला महिला समूह	५	७	-	७	-	-	७	७	४.८	४	व्यापार
मालिका महिला व. समूह	५	२०	-	२०	-	-	२०	२०	१४.८	१४.८	कृषि
सरस्वती महिला समूह	५	७	-	७	१	-	६	७	१.६	१.६	कृषि
लालीगुरास महिला समुह	५	७	-	७	-	-	७	७	६	६	कृषि

समूह, संस्था संजालको नाम	वडा नम्बर	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण							वचत रकम (रु.)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
		सदस्य संख्या			समेटेको परिवार						
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा			
लालीगुरास आमा समूह	५	१०	-	१०	-	-	१०	१०	२	२	कृषि
कालिका आमा समूह	५	५	-	५	-	-	५	५	०.५	०.५	कृषि
जाल्पादेवी महिला समूह	६	२०	-	२०	८	-	१२	२०	४०	४०	कृषि
कोलडाँडा महिला समूह	६	३०	-	३०	२३	-	७	३०			
लालीगुरास महिला समूह	६	५	-	५	१	-	४	५	१.४	१.४	कृषि
बागेश्वरी महिला समूह	६	५	-	५	-	-	५	५	७	७	कृषि
पिपलचौतारी आमा समूह	६	२७	-	२७	४	-	२३	२७	१२.८	१२.५	कृषि
हरियाली महिला समूह	७	२८	-	२८	३	-	२५	२८	९	९	कृषि
सरस्वती महिला समूह	७	२३	-	२३	११	-	१२	२३	५	५	कृषि
हरियाली महिला समूह	७	२३	-	२३	७	-	१६	२३	१०५	१०५	कृषि
घरेलु खाद्यान्न महिला समूह	७	२४	-	२४	७	-	१७	२४	१४	१४	कृषि
बरपिपल महिला समूह	७	१०	-	१०	१	-	९	१०	३.८	३.८	कृषि
फुलबारी महिला समूह	७	३८	-	३८	१८	-	२०	३८	९६	९६	व्यवसाय
जम्मा		६६३	२	६६५	१८२	०	४८३	६६५	१४४६	१४०८	

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७४

८.२.३ नागरिक सचेतना केन्द्र र टोल विकास संस्थाको विवरण

यस गाउँपालिका अन्तरगत १३ वटा नागरिक सचेतना केन्द्र तथा एउटा नागरिक मञ्च गठन भई सञ्चालनमा रहेको देखिन्छ भने हालसम्म कुनै पनि टोलमा टोल विकास संस्थाहरु गठन भई सकेको अवस्था देखिदैन । नागरिक सचेतना केन्द्र तथा नागरिक मञ्चमा आवद्ध सदस्य एवं वचत तथा लगानी सम्बन्धी विवरण देहाय अनुसार रहेको छ ।

तालिका १२६: नागरिक सचेतना केन्द्र र टोल विकास संस्थाको विवरण

नागरिक सचेतना केन्द्रको नाम	वडा नम्बर	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण							वचत रकम (रु.)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
		सदस्य संख्या			समेटेको परिवार						
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा			
टोल विकास संस्था											
नागरिक सचेतना केन्द्र											
लम्सील्ला ना.सचेतना केन्द्र	१	२३	-	२३	१७	-	६	२३	-	-	
हिउचुली ना.सचेतना केन्द्र	१	२२	-	२२	१४	-	८	२२	-	-	
षोडशा देवी ना.सचेतना केन्द्र	१	३०	-	३०	१२	-	१८	३०	१००	९९	कृषि
लालीगुरास ना.स.के.	१	३०	-	३०	३	-	२७	३०	१००	९०	कृषि
आदर्श ना.स.के.	१	२४	-	२४	-	-	२४	२४	-	-	
जाल्पा देवी ना.स.के.	१	३०	-	३०	१७	-	१३	३०	१००	९०	व्यवासाय
इलमी ना.स.के.	१	३०	-	३०	१	-	२९	३०	१००	९०	व्यवसाय
बुढथलिपी ना.स.के.	१	३०	-	३०	-	-	३०	३०	१८	-	
लालीगुरास ना.स.के.	१	२१	-	२१	९	-	१२	२१	-	-	
सुन्दर नागरिक सचेतना केन्द्र	४	३६	३६	७२	७२	-	-	७२	१००	९०	कृषि
त्रिवेणी नागरिक सचेतना केन्द्र	४	३०	-	३०	३	-	२७	३०	८०	८०	कृषि

नागरिक सचेतना केन्द्रको नाम	वडा नम्बर	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण							वचत रकम (रु.)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
		सदस्य संख्या			समेटेको परिवार						
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा			
मेलपानी नागरिक सचेतना केन्द्र	४	३०	-	३०	४	-	२६	३०	१००	९०	कृषि
पिपल चौतारी ना.स.के.	६	३०	-	३०	१५	-	१५	३०	९८.८	९८.८	व्यवसाय
नागरिक मंच											
बलाता नागरिक मञ्च	४	१३	२१	३४	७	-	२७	३४	-	-	
जम्मा		३७९	५७	४३६	१७४	०	२६२	४३६	७९६.८	७२७.८	

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७४

८.२.४ कृषक, उद्यमी तथा बचत समूहको विवरण

गाउँपालिका भित्रका विभिन्न वडाहरूमा गरी कुल ९० वटा कृषक, उद्यमी, बचत समूह र संस्थाहरू रहेका छन् । यस्ता समूह/संस्थाहरूमा २७०० जना आवद्ध रहेको पाईन्छ । यी संस्थाहरूले व्यापार व्यवसाय तथा कृषि कार्यका लागि करिब वार्षिक ७९ लाख ३२ हजार लगानी गर्दै आएका छन् । वडा तथा संस्थागत विवरण **अनुसूची-१५** मा उल्लेख गरिएको छ ।

८.२.५ ऐन, नीति, नियम र कार्यप्रणाली

यस गाउँपालिकाले सेवा प्रवाह र कार्यपद्धतिलाई प्रभावकारी र मर्यादित बनाउनका लागि देहाय बमोजिमका निति, नियम र कार्यविधि गाउँसभाबाट पारित गरेको छ ।

- १ गाउँ सभा सञ्चालन कार्यविधि, २०७४
- २ गाउँपालिका पदाधिकारीहरूको आचारसंहिता
- ३ बैठक संचालन कार्यविधि, २०७४
- ४ स्थानीय तहको आर्थिक ऐन, २०७४
- ५ गाउँपालिका कार्य सम्पादन नियमावली, २०७४
- ६ गाउँकार्यपालिका कार्य विभावजन नियमावली, २०७४

८.२.६ गैसस तथा अगैससको विवरण र वार्षिक बजेट

यस क्षेत्रमा रहेको गैसस तथा अगैसस र बजेट तथा विषयगत क्षेत्र देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १२७: गैसस तथा अगैससको विवरण र वार्षिक बजेट

क्र.सं.	गैसस	विषयगत क्षेत्र तथा उपक्षेत्र	बजेट रु हजारमा	सहयोगी विकास साभेदार निकाय
१	मालिका विकास संघ	वालमैत्री स्थानीय शासन, प्रविधि तथा जिविकोपार्जन	२५००	
२	पिसविन	सुशासन, पूर्वाधार, शिक्षा, स्वास्थ्य	५०००	अगैसस
३	वाक नेपाल	स्वास्थ्य, शिक्षा, पूर्वाधार विकास	६५००	अगैसस
४	सिडिपि	क्षमता विकास, जिविकोपार्जन, पूर्वाधार विकास	६९००	अगैसस
५	बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम	मातृ सुरक्षा	१२७५	UNICEF
६	एलजीसीडिपी	कार्यालय व्यवस्थापन	१०३४	संयुक्त कोष
जम्मा			२१०००	

स्रोत: गाउँकार्यपालिका, २०७४

अनुसूची १: गाउँपालिकाबाट वस्तुगत विवरणका लागि छानिएका कार्यदलका सदस्यहरुको विवरण

क्र.सं.	नाम	पद
१.		
२.		
३.		
४.		
५.		
६.		
७.		
८.		
९.		
१०.		
११.		
१२.		
१३.		
१४.		
१५.		
१६.		
१७.		
१८.		

अनुसूची २: सिंचाई सुविधा सम्बन्धी विवरण

सिंचाई सुविधा वा आयोजनाको नाम	वडा नम्बर	सिंचाईको किसिम	सिंचाईको माध्यम	स्रोतको विवरण		सिंचाईको उपलब्धता	सिंचित क्षेत्र (हेक्टर)	लाभान्वित घरधुरी
				इकाई	परिमाण			
सिमखाल सिचाई कुलो	१	कुलो	कुलो	किमी	२	वर्षेभरी	४	४५
खातिखोला सिचाई कुलो	१	कुलो	कुलो	किमी	४	वर्षेभरी	५	५०
बागफाल सिचाई कुलो	१	कुलो	कुलो	किमी	०.५	वर्षेभरी	०.५	४
बान्द्रे सिचाई कुलो	१	कुलो	कुलो	किमी	१	वर्षेभरी	२	१६
मचखेत कुलो	१	कुलो	कुलो	किमी	१.५	वर्षेभरी	४	४०
सिम खेत सिचाई कुलो	१	कुलो	कुलो	किमी	२	वर्षेभरी	५	४५
घटे कुलो	१	कुलो	कुलो	किमी	१	वर्षेभरी	१	७
खोलाधारा सिचाई कुलो	१	कुलो	कुलो	किमी	१.५	वर्षेभरी	१	१६
कुचचली सिचाई कुलो	१	कुलो	कुलो	किमी	०.२	वर्षेभरी	०.५	३५
कायडा सिचाई कुलो	१	कुलो	कुलो	किमी	०.७	वर्षेभरी	०.५	४
बिखाडा चावन	१	कुलो	कुलो	किमी	०.८	वर्षेभरी	०.५	१
चिसा कुलो	१	कुलो	कुलो	किमी	२	वर्षेभरी	५	३०
गिठा सिचाई कुलो	१	कुलो	कुलो	किमी	१	वर्षेभरी	६	३१
ठूलाखेत सिचाई कुलो	१	कुलो	कुलो	किमी	०.८	वर्षेभरी	७	४०
मल्लो ठूलाखेत सिचाई कुलो	१	कुलो	कुलो	किमी	५	वर्षेभरी	६	४५
बाविवा कुलो	१	कुलो	कुलो	किमी	६	वर्षेभरी	४	३५
रुगाड सिचाई कुलो	१	कुलो	कुलो	किमी	०.५	वर्षेभरी	२	२०
सुन्तण सिचाई कुलो	१	कुलो	कुलो	किमी	०.५	वर्षेभरी	१	१५
जारिम कुन्टा सिचाई कुलो	१	कुलो	कुलो	किमी	१	वर्षेभरी	२	२०
जातासैन सिचाई कुलो	१	कुलो	कुलो	किमी	४	वर्षेभरी	४	२५
गुदुमगाड कुलो	१	कुलो	कुलो	किमी	२	वर्षेभरी	१	७
ठूलाखेत कुलो	१	कुलो	कुलो	किमी	०.५	वर्षेभरी	१	८
सिम्लारुखेत कुलो	१	कुलो	कुलो	किमी	१.५	वर्षेभरी	०.५	४
मैलाखेत कुलो	१	कुलो	कुलो	किमी	३	मौसमी	३.५	३५
धुण खोला कुलो	१	कुलो	कुलो	किमी	३	वर्षेभरी	३.५	४०
खोलीखेत कुलो	२	कुलो	कुलो	किमी	१	वर्षेभरी	२	७
दन्ना सिचाई कुलो	२	कुलो	कुलो	किमी	३	वर्षेभरी	१८	१००
भलाने कुलो	२	कुलो	कुलो	किमी	-	वर्षेभरी	-	-
सुन्तड कुलो	२	कुलो	कुलो	किमी	-	वर्षेभरी	-	-
बासपानी कुलो	२	कुलो	कुलो	किमी	-	वर्षेभरी	-	-
छोटा मलाने कुलो	२	कुलो	कुलो	किमी	-	वर्षेभरी	-	-
ठुनखेत कुलो	३	कुलो	कुलो	किमी	२.५	वर्षेभरी	१०	२०
कोइरेली कुलो	३	कुलो	कुलो	किमी	३	वर्षेभरी	५	३५
ज्यारिम कुन्टा कुलो	३	कुलो	कुलो	किमी	१	वर्षेभरी	३	१०
गर्से कुलो	३	कुलो	कुलो	किमी	१.५	वर्षेभरी	३	१४

सिंचाई सुविधा वा आयोजनाको नाम	वडा नम्बर	सिंचाईको किसिम	सिंचाईको माध्यम	स्रोतको विवरण		सिंचाईको उपलब्धता	सिंचित क्षेत्र (हेक्टर)	लाभान्वित घरधुरी
				इकाई	परिमाण			
बरा कुलो	३	कुलो	कुलो	किमी	१	वर्षेभरी	५	१२
आम्नी कुलो	३	कुलो	कुलो	किमी	१.५	वर्षेभरी	८	२३
कनारी गाउँ कुलो	३	कुलो	कुलो	किमी	३	वर्षेभरी	१२	३७
टिमिली	४	कुलो	कुलो	किमी	१	मौसमी	१०	२१
कालेआम टुटुवा	४	कुलो	कुलो	किमी	२	मौसमी	४	१३
कालेआम	४	कुलो	कुलो	किमी	२.५	वर्षेभरी	११	१४
गणेआम	४	कुलो	कुलो	किमी	२	मौसमी	४	११
उम्बेखान	४	कुलो	कुलो	किमी	२.५	मौसमी	४	९
तोराण	४	कुलो	कुलो	किमी	१	मौसमी	१	२
तोराण खोला	४	कुलो	कुलो	किमी	०.५	मौसमी	०.५	२
बलौटे खोला	४	कुलो	कुलो	किमी	०.२	मौसमी	०.५	२
सिनुरी आम सिचाई कुलो	४	कुलो	कुलो	किमी	०.३	वर्षेभरी	०.५	३
जानुरेकुना सिचाई कुलो	४	कुलो	कुलो	किमी	४	वर्षेभरी	१०	४२
जफत सिचाई कुलो	४	कुलो	कुलो	किमी	२	वर्षेभरी	५	२५
मुसुरे सिचाई कुलो	४	कुलो	कुलो	किमी	१.५	वर्षेभरी	५	१९
बमवाडा खोला	४	कुलो	कुलो	किमी	२	वर्षेभरी	४	१७
धने कुलो	४	कुलो	कुलो	किमी	२	वर्षेभरी	४	१२
चाई कुलो	४	कुलो	कुलो	किमी	३.५	वर्षेभरी	५	२१
क्रियाखोली कुलो	४	कुलो	कुलो	किमी	४	वर्षेभरी	६	२६
तुरे कुन्टा कुलो	४	कुलो	कुलो	किमी	२	वर्षेभरी	४	२५
मालिमेला कुलो	४	कुलो	कुलो	किमी	१	वर्षेभरी	५	३०
पाते खोला कुलो	४	कुलो	कुलो	किमी	१	मौसमी	०.५	४
नौला नाडा कुलो	४	कुलो	कुलो	किमी	१.५	वर्षेभरी	१	११
मालसैन कुलो	४	कुलो	कुलो	किमी	२	वर्षेभरी	४	२२
कोटाला कुलो	४	कुलो	कुलो	किमी	४	वर्षेभरी	१	१२
विकासी कुलो	४	कुलो	कुलो	किमी	३.५	वर्षेभरी	३	२३
कोइरेली बाडा	४	कुलो	कुलो	किमी	३	वर्षेभरी	१	१३
गाउँखेत कुलो	४	कुलो	कुलो	किमी	३	वर्षेभरी	४	२८
टुहा कुलो	४	कुलो	कुलो	किमी	१.५	वर्षेभरी	१	१२
कलेणा बाडा कुलो	४	कुलो	कुलो	किमी	२	वर्षेभरी	०.५	९
धवसे कुलो	५	कुलो	कुलो	किमी	२	वर्षेभरी	११	८०
माइलडा कुलो	५	कुलो	कुलो	किमी	२.५	वर्षेभरी	१०	१०
बान्द्र कोरटे कुलो	५	कुलो	कुलो	किमी	३.५	वर्षेभरी	१६	२०
अमरसैन कुलो	५	कुलो	कुलो	किमी	१.५	मौसमी	१०	७०
सिउडीखेत थालखेत कुलो	५	कुलो	पाइप	किमी	२	वर्षेभरी	९	४३
टापु सिचाई कुलो	६	कुलो	कुलो	किमी	३	वर्षेभरी	१०	५०
थिकरे खोला कुलो	६	कुलो	कुलो	किमी	३	वर्षेभरी	७	१५

सिंचाई सुविधा वा आयोजनाको नाम	वडा नम्बर	सिंचाईको किसिम	सिंचाईको माध्यम	स्रोतको विवरण		सिंचाईको उपलब्धता	सिंचित क्षेत्र (हेक्टर)	लाभान्वित घरधुरी
				इकाई	परिमाण			
धानेइजर कुलो	६	कुलो	कुलो	किमी	३.५	वर्षेभरी	६	१६
पाला कुलो	७	कुलो	कुलो	किमी	३	वर्षेभरी	५	३२
धिउल सिचाई कुलो	७	कुलो	पाइप	किमी	२	वर्षेभरी	१०	४५
पाण सिचाई कुलो	७	कुलो	कुलो	किमी	३	वर्षेभरी	१०	४०
बागमरे कुण्टा	७	कुलो	कुलो	किमी	३	वर्षेभरी	२	९
भैसेवाडा कुलो	७	कुलो	कुलो	किमी	१	वर्षेभरी	७.५	३०
छापिरा कुलो	७	कुलो	कुलो	किमी	२	मौसमी	३	२५
गतानी कुलो	७	कुलो	कुलो	किमी	१.५	मौसमी	४	२४
तल्लो भैसेवाडा कुलो	७	कुलो	कुलो	किमी	२	मौसमी	३	३०
सागुने कपडा कुलो	७	कुलो	कुलो	किमी	३.५	वर्षेभरी	५.५	१३
कटुडाँडा कुलो	७	कुलो	कुलो	किमी	३	वर्षेभरी	५	१६
विकरा खेत सिचाई कुलो	८	कुलो	कुलो	किमी	१.५	वर्षेभरी	१६	२००
छडिखोला सिचाई कुलो	८	कुलो	कुलो	किमी	१.५	वर्षेभरी	११	१५०
बसाली सिचाई कुलो	८	कुलो	कुलो	किमी	-		-	-
जम्मा					१६७		३९७	२२२२

अनुसूची ३: व्यापार तथा व्यवसाय सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	पसलको प्रकार	पसलको संख्या	लगभग वार्षिक कारोबार (रु. हजारमा)
१	किराना	११	१३२०
	कपडा तथा फेन्सी	३	१४००
	मासु पसल		
	तरकारी तथा फलफुल बिक्री केन्द्र		
	दुध चिस्यान तथा बिक्री केन्द्र	९	१८००
	निर्माण सामाग्री		
	औषधी पसल वा क्लिनिक	२	७५०
	मर्मत सेवा केन्द्र		
	इलेक्ट्रिक तथा इलेक्ट्रोनिक्स पसल	३	४१०
	सुनचाँदी पसल		
	चिया, खाजा वा नास्ता पसल	२	१५०
	कस्मेटिक तथा व्युटी पार्लर		
	पुस्तक पसल		
२	किराना	४	१३५०
	कपडा तथा फेन्सी		
	मासु पसल		
	तरकारी तथा फलफुल बिक्री केन्द्र		
	दुध चिस्यान तथा बिक्री केन्द्र	५	६२००
	निर्माण सामाग्री		
	औषधी पसल वा क्लिनिक		
	मर्मत सेवा केन्द्र		
	इलेक्ट्रिक तथा इलेक्ट्रोनिक्स पसल		
	सुनचाँदी पसल		
	चिया, खाजा वा नास्ता पसल		
	कस्मेटिक तथा व्युटी पार्लर		
	पुस्तक पसल		
३	किराना	१६	१००५०
	कपडा तथा फेन्सी	३	३२००
	मासु पसल		
	तरकारी तथा फलफुल बिक्री केन्द्र		
	दुध चिस्यान तथा बिक्री केन्द्र	७	६७००
	निर्माण सामाग्री	१	१५००
	औषधी पसल वा क्लिनिक	३	११००
	मर्मत सेवा केन्द्र		
	इलेक्ट्रिक तथा इलेक्ट्रोनिक्स पसल		
	सुनचाँदी पसल	१	३००
	चिया, खाजा वा नास्ता पसल		

वडा नम्बर	पसलको प्रकार	पसलको संख्या	लगभग वार्षिक कारोवार (रु. हजारमा)
४	कस्मेटिक तथा व्युटी पार्लर		
	पुस्तक पसल		
	किराना	४	५५०
	कपडा तथा फेन्सी		
	मासु पसल		
	तरकारी तथा फलफुल बिक्री केन्द्र		
	दुध चिस्यान तथा बिक्री केन्द्र	१	५००
	निर्माण सामाग्री		
	औषधी पसल वा क्लिनिक		
	मर्मत सेवा केन्द्र		
	इलेक्ट्रिक तथा इलेक्ट्रोनिक्स पसल		
	सुनचाँदी पसल		
	चिया, खाजा वा नास्ता पसल		
	कस्मेटिक तथा व्युटी पार्लर		
	पुस्तक पसल		
५	किराना	४	६५०
	कपडा तथा फेन्सी		
	मासु पसल		
	तरकारी तथा फलफुल बिक्री केन्द्र		
	दुध चिस्यान तथा बिक्री केन्द्र		
	निर्माण सामाग्री		१५०
	औषधी पसल वा क्लिनिक	३	४००
	मर्मत सेवा केन्द्र		
	इलेक्ट्रिक तथा इलेक्ट्रोनिक्स पसल		
	सुनचाँदी पसल		
	चिया, खाजा वा नास्ता पसल		
	कस्मेटिक तथा व्युटी पार्लर		
	पुस्तक पसल		
६	किराना	२५	९२५०
	कपडा तथा फेन्सी	३	३७०
	मासु पसल		
	तरकारी तथा फलफुल बिक्री केन्द्र		
	दुध चिस्यान तथा बिक्री केन्द्र	८	५०००
	निर्माण सामाग्री	२	१४००
	औषधी पसल वा क्लिनिक	२	५३५०
	मर्मत सेवा केन्द्र		
	इलेक्ट्रिक तथा इलेक्ट्रोनिक्स पसल	४	३००
	सुनचाँदी पसल		
	चिया, खाजा वा नास्ता पसल	११	५०००

वडा नम्बर	पसलको प्रकार	पसलको संख्या	लगभग वार्षिक कारोवार (रु. हजारमा)
	कस्मेटिक तथा व्युटी पार्लर	३	
	पुस्तक पसल	२	
७	किराना		
	कपडा तथा फेन्सी		
	मासु पसल		
	तरकारी तथा फलफुल बिक्री केन्द्र		
	दुध चिस्यान तथा बिक्री केन्द्र		
	निर्माण सामाग्री		
	औषधी पसल वा क्लिनिक		
	मर्मत सेवा केन्द्र		
	इलेक्ट्रिक तथा इलेक्ट्रोनिक्स पसल		
	सुनचाँदी पसल		
	चिया, खाजा वा नास्ता पसल		
	कस्मेटिक तथा व्युटी पार्लर		
	पुस्तक पसल		
८	किराना	५	७५०
	कपडा तथा फेन्सी		
	मासु पसल		
	तरकारी तथा फलफुल बिक्री केन्द्र		
	दुध चिस्यान तथा बिक्री केन्द्र	६	२३००
	निर्माण सामाग्री		
	औषधी पसल वा क्लिनिक	२	४००
	मर्मत सेवा केन्द्र		
	इलेक्ट्रिक तथा इलेक्ट्रोनिक्स पसल		
	सुनचाँदी पसल		
	चिया, खाजा वा नास्ता पसल		
	कस्मेटिक तथा व्युटी पार्लर		
	पुस्तक पसल		
	जम्मा	११७	६८६००

अनुसूची ४: विद्यालयमा अध्ययन गरी रहेका तहगत छात्रछात्राको विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	पूर्व आधारभूत			आधारभूत (१-८)			माध्यमिक (९-१२)			जम्मा		
			छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
१	आधारभूत विद्यालय (सामुदायिक)													
१.१	जगन्नाथ आवि	१	-	-	-	३९	३७	७६	-	-	-	३९	३७	७६
१.२	मदन आश्रीत आवि	१	-	-	-	५४	२९	८३	-	-	-	५४	२९	८३
१.३	जाल्पादेवी आवि	१	१०	१२	२२	४३	३४	७७	-	-	-	५३	४६	९९
१.४	सरस्वती आवि	१	१४	१६	३०	९१	६०	१५१	-	-	-	१०५	७६	१८१
१.५	विद्यानिवास आवि	१	१८	१३	३१	६८	७१	१३९	-	-	-	८६	८४	१७०
१.६	विश्व ज्योती आवि	१	२२	२०	४२	१७८	१२६	३०४	-	-	-	२००	१४६	३४६
१.७	कृष्ण आवि	१	-	-	-	५५	२९	८४	-	-	-	५५	२९	८४
१.८	सरस्वती आवि	२	१९	१८	३७	१०४	८७	१९१	-	-	-	१२३	१०५	२२८
१.९	जाल्पादेवी आवि	२	१५	१३	२८	३९	३७	७६	-	-	-	५४	५०	१०४
१.१	सुर्योदय आवि	२	३०	१२	४२	-	-	-	-	-	-	३०	१२	४२
१.११	पुस्तिका आवि	२	१९	२७	४६	४४	२२	६६	-	-	-	६३	४९	११२
१.१२	सुर्य आवि	३	-	-	-	२७	२२	४९	-	-	-	२७	२२	४९
१.१३	मालिका देवी आवि	३	१५	९	२४	३९	२९	६८	-	-	-	५४	३८	९२
१.१४	दिपज्योती आवि	३	-	-	-	३६	४४	८०	-	-	-	३६	४४	८०
१.१५	पञ्चज्योती आवि	३	-	-	-	१५५	१०१	२५६	-	-	-	१५५	१०१	२५६
१.१६	गौरी शंकर आवि	३	९	२०	२९	८९	९४	१८३	-	-	-	९८	११४	२१२
१.१७	शिशुस्याहार आवि	३	१०	१४	२४	५८	३५	९३	-	-	-	६८	४९	११७
१.१८	पञ्चज्योती आवि	३	-	-	-	११५	१०१	२१६	-	-	-	११५	१०१	२१६
१.१९	मालिका देवी आवि	४	-	-	-	३७	३४	७१	-	-	-	३७	३४	७१
१.२	कागेश्वरी आवि	४	-	-	-	७६	६८	१४४	-	-	-	७६	६८	१४४
१.२१	सरस्वती आवि	५	-	-	-	३६	२९	६५	-	-	-	३६	२९	६५
१.२२	कालिका आवि	५	-	-	-	६९	७०	१३९	-	-	-	६९	७०	१३९
१.२३	गोकुल आवि	५	-	-	-	१२२	९८	२२०	-	-	-	१२२	९८	२२०
१.२४	मनकामना आवि	६	-	-	-	५८	७२	१३०	-	-	-	५८	७२	१३०

क्र.स.	विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	पूर्व आधारभूत			आधारभूत (१-८)			माध्यमिक (९-१२)			जम्मा		
			छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
१.२५	बाल प्रगतिशील आवि	६	-	-	-	७०	६६	१३६	-	-	-	७०	६६	१३६
१.२६	शान्ति आवि	६	-	-	-	३५	२२	५७	-	-	-	३५	२२	५७
१.२७	पञ्चकन्या आवि	६	-	-	-	६७	५३	१२०	-	-	-	६७	५३	१२०
१.२८	जनकल्याण आवि	६	१०	८	१८	५६	३२	८८	-	-	-	६६	४०	१०६
१.२९	कर्मचन्द्र आवि	६	-	-	-	८७	१२२	२०९	-	-	-	८७	१२२	२०९
१.३	कालिका मन्दिर आवि	६	८	१२	२०	५४	३८	९२	-	-	-	६२	५०	११२
१.३१	भगवती आवि	६	१०	१२	२२	७३	५४	१२७	-	-	-	८३	६६	१४९
१.३२	पञ्चज्योती आवि	६	३१	१६	४७	८३	७३	१५६	-	-	-	११४	८९	२०३
१.३३	त्रिपुरेश्वरी आवि	७	-	-	-	९४	९५	१८९	-	-	-	९४	९५	१८९
१.३४	पशुपतिनाथ आवि	७	-	-	-	७१	७५	१४६	-	-	-	७१	७५	१४६
१.३५	सरस्वती आवि	७	-	-	-	२५	३९	६४	-	-	-	२५	३९	६४
१.३६	जनता आवि	७	-	-	-	२४	२८	५२	-	-	-	२४	२८	५२
१.३७	कालिका देवी आवि	७	-	-	-	३४	२५	५९	-	-	-	३४	२५	५९
१.३८	त्रिपुरा सुन्दरी आवि	८	१८	१२	३०	९१	९५	१८६	-	-	-	१०९	१०७	२१६
१.३९	सरस्वती आवि	८	-	-	-	६४	३४	९८	-	-	-	६४	३४	९८
१.४	विपि स्मृति आवि	८	-	-	-	८०	५७	१३७	-	-	-	८०	५७	१३७
१.४१	विश्व ज्योती आवि	८	-	-	-	३७	२१	५८	-	-	-	३७	२१	५८
१.४२	शिशुस्याहार आवि	८	-	-	-	१०५	८६	१९१	-	-	-	१०५	८६	१९१
जम्मा			२५८	२३४	४९२	२७८२	२३४४	५१२६	०	०	०	३०४०	२५७८	५६१८
२	माध्यमिक विद्यालय (सामुदायिक)													
२.१	गुरुकुल मावि	१	२८	३०	५८	२०१	२६६	४६७	५५	६६	१२१	२८४	३६२	६४६
२.२	कालिका मावि	२	१९	३४	५३	२३५	२१०	४४५	१४०	२०५	३४५	३९४	४४९	८४३
२.३	मनकामना मावि	४	२६	१८	४४	२१२	१९४	४०६	२६	१९	४५	२६४	२३१	४९५
२.४	ज्ञानमन्दिर मावि	५	२८	१६	४४	१०८	१३२	२४०	१६	३१	४७	१५२	१७९	३३१
२.५	अष्टसिद्धी मावि	६	-	-	०	१२७	१६९	२९६	६७	३७	१०४	१९४	२०६	४००
२.६	मालिका मावि	७	-	-	०	६१	८४	१४५	१०	२२	३२	७१	१०६	१७७
जम्मा			१०१	९८	१९९	९४४	१०५५	१९९९	३१४	३८०	६९४	१३५९	१५३३	२८९२

क्र.स.	विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	पूर्व आधारभूत			आधारभूत (१-८)			माध्यमिक (९-१२)			जम्मा		
			छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
	कुल जम्मा		३५९	३३२	६९१	३७२६	३३९९	७१२५	३१४	३८०	६९४	४३९९	४१११	८५१०

अनुसूची ५: विद्यालयको भौतिक अवस्था सम्बन्धी विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	भवन संख्या		कोठा संख्या		पुस्तकालय र अध्ययन केन्द्र	प्रयोगशाला कम्प्युटर समेत	डेस्क, बेञ्चको क्षमता	खेलमैदान क्षेत्रफल (वर्ग मी.)	कम्पाउण्ड बालको किसिम	चर्पीको सुविधा	स्वच्छ खानेपानी
			पक्की	कच्ची	पक्की	कच्ची							
१	आधारभूत तह (सामुदायिक)												
१.१	जगन्नाथ आवि	१	-	१	-	२	छैन	छैन	-	१०	कच्ची	छ	छैन
१.२	मदन आश्रीत आवि	१	-	२	-	४	छैन	छैन	४	३०	कच्ची	छ	छ
१.३	जाल्पादेवी आवि	१	२	-	४	-	छैन	छैन	६	५०	कच्ची	छ	छैन
१.४	सरस्वती आवि	१	-	१	-	२	छैन	छैन	६	१०	कच्ची	छ	छ
१.५	विद्यानिवास आवि	१	१	२	२	६	छैन	छैन	४	५०	कच्ची	छ	छ
१.६	विश्व ज्योती आवि	१	२	२	४	४	छैन	छैन	४	६०	कच्ची	छ	छ
१.७	कृष्ण आवि	१	१	१	२	२	छैन	छैन	४	१३.५	कच्ची	छ	छ
१.८	सरस्वती आवि	२	३	-	७	-	छैन	छैन	४	१४		छ	छैन
१.९	जाल्पादेवी आवि	२	-	२	०	५	छैन	छैन	४	१६		छ	छ
१.१०	सुर्योदय आवि	२	-	१	-	२	छैन	छैन	-	८		छ	छ
१.११	पुस्तिका आवि	२	१	२	१	३	छैन	छैन	४	२०		छैन	छैन
१.१२	सुर्य आवि	३	१	-	२	-	छैन	छैन	४	८	छैन	छैन	छैन
१.१३	मालिका देवी आवि	३	-	१	-	२	छैन	छैन	-	१६		छ	छैन
१.१४	दिपज्योती आवि	३	-	१	-	२	छैन	छैन	-	८		छ	छैन
१.१५	पञ्चज्योती आवि	३	२	३	४	६	छैन	छैन	४	१६	कच्ची	छ	छ
१.१६	गौरी शंकर आवि	३	१	२	२	३	छैन	छैन	५	१६		छ	छ
१.१७	शिशुस्याहार आवि	३	-	२	-	६	छैन	छैन	४	८		छ	छैन
१.१८	पञ्चज्योती आवि	३	१	४	६		छैन	छैन					
१.१९	मालिका देवी आवि	४	२	२	३	३	छैन	छैन	४	२०	कच्ची	छ	छैन
१.२०	कागेश्वरी आवि	४	२	-	४	-	छैन	छैन	३	४२	कच्ची	छ	छ
१.२१	सरस्वती आवि	५	-	२	-	३	छैन	छैन	४	११.५	कच्ची	छ	छ
१.२२	कालिका आवि	५	३	१	६	२	छैन	छैन	४	१२	कच्ची	छ	छ
१.२३	गोकुल आवि	५	२	२	४	४	छैन	छैन	४	१३.५	कच्ची	छ	छ

क्र.स.	विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	भवन संख्या		कोठा संख्या		पुस्तकालय र अध्ययन केन्द्र	प्रयोगशाला कम्प्युटर समेत	डेस्क, बेञ्चको क्षमता	खेलमैदान क्षेत्रफल (वर्ग मी.)	कम्पाउण्ड बालको किसिम	चर्पीको सुविधा	स्वच्छ खानेपानी
			पक्की	कच्ची	पक्की	कच्ची							
१.२४	मनकामना आवि	६	-	२	-	५	छैन	छैन	४	३०	तारबार	छ	छैन
१.२५	बाल प्रगतिशील आवि	६	-	१	-	३	छैन	छैन	५	२०	तारबार	छ	छ
१.२६	शान्ति आवि	६	-	२	-	५	छैन	छैन	४	२५	कच्ची	छ	छ
१.२७	पञ्चकन्या आवि	६	२	-	४	-	छैन	छैन	४	४०	कच्ची	छ	छैन
१.२८	जनकल्याण आवि	६	२	१	४	६	छैन	छैन	४	२१	कच्ची	छ	छैन
१.२९	कर्मचन्द्र आवि	६	१	२	२	७	छैन	छ	४	१३	कच्ची	छ	छ
१.३०	कालिका मन्दिर आवि	६	-	१	-	२	छैन	छैन	४	२१.५	कच्ची	छ	छ
१.३१	भगवती आवि	६	-	२	-	५	छैन	छैन		३०	कच्ची	छ	छ
१.३२	पञ्चज्योती आवि	६	२	१	४	६	छैन	छैन	४	२१	कच्ची	छ	छैन
१.३३	त्रिपुरेश्वरी आवि	७	३	-	७	-	छैन	छैन	४	२१	कच्ची	छैन	छ
१.३४	पशुपतिनाथ आवि	७	१	१	२	३	छैन	छैन	४	२२.५	कच्ची	छैन	छ
१.३५	सरस्वती आवि	७	-	२	-	४	छैन	छैन	४	२०	कच्ची	छैन	छ
१.३६	जनता आवि	७	१	-	२	-	छैन	छैन	४	२२	कच्ची	छ	छैन
१.३७	कालिका देवी आवि	७	१	१	२	२	छैन	छैन	६	२२	कच्ची	छैन	छैन
१.३८	त्रिपुरा सुन्दरी आवि	८	२	२	४	६	छैन	छ	४	५०	कच्ची	छ	छ
१.३९	सरस्वती आवि	८	-	२	-	५	छैन	छैन	४	१०	कच्ची	छ	छ
१.४०	विपि स्मृति आवि	८	२	१	५	३	छैन	छैन	४	३०	कच्ची	छ	छ
१.४१	विश्व ज्योती आवि	८	२	१	५	३	छैन	छैन	५	१५०	कच्ची	छ	छैन
१.४२	शिशुस्याहार आवि	८	१	१	२	५	छैन	छैन	६	३०	कच्ची	छ	छ
जम्मा			४४	५७	९४	१३१							
२	माध्यमिक तह (सामुदायिक)												
२.१	गुरुकुल मावि	१	३	३	११	६	छ	छैन	५	१००	कच्ची	छ	छ
२.२	कालिका मावि	२	१	७	४	१८	छ	छैन	४	२०		छैन	छैन
२.३	मनकामना मावि	४	५	१	१४	६	छैन	छैन	४	३०००	कच्ची	छैन	छैन
२.४	ज्ञानमन्दिर मावि	५	५	१	१०	३	छ	छ	४	५४	कच्ची	छ	छ
२.५	अष्टसिद्धी मावि	६	३	-	१३	-	छ	छ	४	१६		छ	छ

क्र.स.	विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	भवन संख्या		कोठा संख्या		पुस्तकालय र अध्ययन केन्द्र	प्रयोगशाला कम्प्युटर समेत	डेस्क, बेञ्चको क्षमता	खेलमैदान क्षेत्रफल (वर्ग मी.)	कम्पाउण्ड बालको किसिम	चर्पीको सुविधा	स्वच्छ खानेपानी
			पक्की	कच्ची	पक्की	कच्ची							
२.६	मालिका मावि	७	३	२	६	४	छैन	छैन	४	३०	कच्ची	छ	छैन
जम्मा			२०	१४	५८	३७							
कुल जम्मा			६४	७१	१५२	१६८							

अनुसूची ६: शिक्षक सम्बन्धी विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	स्वीकृत दरबन्दी संख्या	कार्यरत शिक्षक संख्या		महिला शिक्षक संख्या		विषयगत शिक्षक संख्या		
				शिक्षक	शिक्षिका	आधारभूत	माध्यामिक	गणित	विज्ञान	अंग्रेजी
१	आधारभूत विद्यालय (सामुदायिक)									
१.१	जगन्नाथ आवि	१	-	१	१	१	-	-	-	-
१.२	मदन आश्रीत आवि	१	-	२	१	१	-	-	-	-
१.३	जाल्पादेवी आवि	१	१	१	१	-	-	-	-	-
१.४	सरस्वती आवि	१	-	१	२	१	-	-	-	-
१.५	विद्यानिवास आवि	१	१	५	२	१	-	-	-	-
१.६	विश्व ज्योती आवि	१	२	४	५	४	-	-	-	-
१.७	कृष्ण आवि	१	-	२	-	-	-	-	-	-
१.८	सरस्वती आवि	२	४	४	३	१	-	-	-	-
१.९	जाल्पादेवी आवि	२	२	१	३	२	-	-	-	-
१.१	सुर्योदय आवि	२	१	१	१	-	-	-	-	-
१.११	पुस्तिका आवि	२	२	३	२	२	-	-	-	-
१.१२	सुर्य आवि	३	१	१	२	१	-	-	-	-
१.१३	मालिका देवी आवि	३	-	१	३	१	-	-	-	-
१.१४	दिपज्योती आवि	३	-	२	-	-	-	-	-	-
१.१५	पञ्चज्योती आवि	३	१	६	-	-	-	-	-	-
१.१६	गौरी शंकर आवि	३	-	५	२	१	-	१	-	१
१.१७	शिशुस्याहार आवि	३	-	२	२	१	-	-	-	-
१.१८	पञ्चज्योती आवि	३	१	६	-	-	-	-	-	-
१.१९	मालिका देवी आवि	४	१	२	१	१	-	-	-	-
१.२	कागेश्वरी आवि	४	-	२	२	२	-	-	-	-
१.२१	सरस्वती आवि	५	-	२	१	१	-	-	-	-
१.२२	कालिका आवि	५	-	५	-	-	-	-	-	-
१.२३	गोकुल आवि	५	१	७	१	-	-	-	-	-
१.२४	मनकामना आवि	६	-	३	-	-	-	-	-	-

क्र.स.	विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	स्वीकृत दरबन्दी संख्या	कार्यरत शिक्षक संख्या		महिला शिक्षक संख्या		विषयगत शिक्षक संख्या		
				शिक्षक	शिक्षिका	आधारभूत	माध्यामिक	गणित	विज्ञान	अंग्रेजी
१.२५	बाल प्रगतिशील आवि	६	-	२	१	१	-	-	-	-
१.२६	शान्ति आवि	६	-	१	१	१	-	-	-	-
१.२७	पञ्चकन्या आवि	६	१	१	१	१	-	-	-	-
१.२८	जनकल्याण आवि	६	-	२	१	-	-	-	-	-
१.२९	कर्मचन्द्र आवि	६								
१.३	कालिका मन्दिर आवि	६								
१.३१	भगवती आवि	६								
१.३२	पञ्चज्योती आवि	६	-	५	१	-	-	-	-	-
१.३३	त्रिपुरेश्वरी आवि	७	-	५	१	१	-	-	-	-
१.३४	पशुपतिनाथ आवि	७	-	-	२	२	-	-	-	-
१.३५	सरस्वती आवि	७	-	३	-	-	-	-	-	-
१.३६	जनता आवि	७	१	-	१	१	-	-	-	-
१.३७	कालिका देवी आवि	७	१	१	-	-	-	-	-	-
१.३८	त्रिपुरा सुन्दरी आवि	८	३	३	२	१	-	-	-	-
१.३९	सरस्वती आवि	८	-	-	३	३	-	-	-	-
१.४	विपि स्मृति आवि	८	-	५	१	१	-	-	-	-
१.४१	विश्व ज्योती आवि	८	-	१	१	१	-	-	-	-
१.४२	शिशुसुहार्द आवि	८	-	४	१	१	-	-	-	-
जम्मा			२४	१०२	५२	३५	०	१	०	१
२	माध्यमिक विद्यालय (सामुदायिक)									
२.१	गुरुकुल मावि	१	३	९	२	१	-	१	१	१
२.२	कालिका मावि	२	६	१६	४	३	-	१	१	१
२.३	मनकामना मावि	४	३	८	४	४	-	१	१	१
२.४	ज्ञानमन्दिर मावि	५	२	८	२	२	-	१	१	१
२.५	अष्टसिद्धी मावि	६	५	२	२	२	-	२	-	१
२.६	मालिका मावि	७	१	५	२	२	-	१	-	-
जम्मा			२०	४८	१६	१४	०	७	४	५

क्र.स.	विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	स्वीकृत दरबन्दी संख्या	कार्यरत शिक्षक संख्या		महिला शिक्षक संख्या		विषयगत शिक्षक संख्या		
				शिक्षक	शिक्षिका	आधारभूत	माध्यामिक	गणित	विज्ञान	अंग्रेजी
कुल जम्मा			४४	१५०	६८	४९	०	८	४	६

अनुसूची ७: भर्ना दर, निरन्तरता दर र सिकाई उपलब्धी दर

क्र.स.	विद्यालयको नाम, स्थान र किसिम	वडा नम्बर	खुद भर्ना दर			निरन्तरता दर			सिकाई उपलब्धी दर			उत्तिर्ण दर			
			पूर्वप्राथमिक	आधारभूत	माध्यामिक	पूर्वप्राथमिक	आधारभूत	माध्यामिक	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२	
१	आधारभूत विद्यालय (सामुदायिक)														
१.१	जगन्नाथ आवि	१	-	७६	-	-	६५	-	३८	-	-	१००	-	-	
१.२	मदन आश्रीत आवि	१	-	८३	-	-	७०	-	२६	-	-	-	-	-	
१.३	जात्पादेवी आवि	१	२२	७७	-	१८	६०	-	२८	-	-	१००	-	-	
१.४	सरस्वती आवि	१	३०	१५१	-	२५	१२५	-	२७	-	-	१००	-	-	
१.५	विद्यानिवास आवि	१	२५	१३९	-	२०	९८	-	२५	-	-	१००	-	-	
१.६	विश्व ज्योती आवि	१	४२	३०४	-	३०	२५०	-	३०	-	-	१००	-	-	
१.७	कृष्ण आवि	१	-	८४	-	-	७०	-	-	-	-	-	-	-	
१.८	सरस्वती आवि	२	३६	-	-	३०	-	-	-	-	-	-	-	-	
१.९	जात्पादेवी आवि	२	२८	७६	-	२०	६५	-	-	-	-	-	-	-	
१.१	सुर्योदय आवि	२	४२	-	-	३०	-	-	-	-	-	-	-	-	
१.११	पुस्तिका आवि	२	१९	४४	-	-	६०	-	-	-	-	-	-	-	
१.१२	सुर्य आवि	३	१८	४९	-	-	३९	-	-	-	-	-	-	-	
१.१३	मालिका देवी आवि	३	१६	१६	-	-	१६	-	-	-	-	-	-	-	
१.१४	दिपज्योती आवि	३	-	८०	-	-	६०	-	-	-	-	-	-	-	
१.१५	पञ्चज्योती आवि	३	-	९८	-	-	२४०	-	४२. २	-	-	१००	-	-	
१.१६	गौरी शंकर आवि	३	२९	५७	-	२६	१६०	०	४८. ६	-	-	१००	-	-	
१.१७	शिशुस्याहार आवि	३	२४	९३	-	१८	८०	-	-	-	-	-	-	-	
१.१८	पञ्चज्योती आवि	३	-	९८	-	-	२४०	-	४२. २	-	-	१००	-	-	
१.१९	मालिका देवी आवि	४	-	८०	-	-	६०	-	३८	-	-	१००	-	-	
१.२	कागेश्वरी आवि	४	-	१४४	-	-	१००	-	२८	-	-	१००	-	-	
१.२१	सरस्वती आवि	५	-	६५	-	-	६०	-	-	-	-	-	-	-	
१.२२	कालिका आवि	५	-	१३९	-	-	१००	-	-	-	-	-	-	-	

क्र.स.	विद्यालयको नाम, स्थान र किसिम	वडा नम्बर	खुद भर्ना दर			निरन्तरता दर			सिकाई उपलब्धी दर			उत्तिर्ण दर		
			पूर्वप्राथमिक	आधारभूत	माध्यमिक	पूर्वप्राथमिक	आधारभूत	माध्यमिक	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२
१.२३	गोकुल आवि	५	-	२२०	-	-	१९०	-	३२	-	-	१००	-	-
१.२४	मनकामना आवि	६	-	६५	-	-	६५	-	-	-	-	-	-	-
१.२५	बाल प्रगतिशील आवि	६	-	६७	-	-	६७	-	-	-	-	-	-	-
१.२६	शान्ति आवि	६	-	५६	-	-	४३	-	-	-	-	-	-	-
१.२७	पञ्चकन्या आवि	६	-	१२०	-	-	११५	-	३४	-	-	१००	-	-
१.२८	जनकल्याण आवि	६	१८	८८	-	१०	७५	-	२०	-	-	१००	-	-
१.२९	कर्मचन्द्र आवि	६	-	१९६	-	-	१९२	-	-	-	-	-	-	-
१.३	कालिका मन्दिर आवि	६	२०	९२	-	१४	६३	-	-	-	-	-	-	-
१.३१	भगवती आवि	६	२२	१२७	-	१९	१२०	-	-	-	-	-	-	-
१.३२	पञ्चज्योती आवि	६	४५	१५०	-	४०	१४१	-	-	-	-	-	-	-
१.३३	त्रिपुरेश्वरी आवि	७	-	१८९	-	-	१५०	-	-	-	-	-	-	-
१.३४	पशुपतिनाथ आवि	७	-	१४६	-	-	१३५	-	-	-	-	-	-	-
१.३५	सरस्वती आवि	७	-	६४	-	-	५०	-	-	-	-	-	-	-
१.३६	जनता आवि	७	-	५२	-	-	४५	-	-	-	-	-	-	-
१.३७	कालिका देवी आवि	७	-	५९	-	-	४५	-	-	-	-	-	-	-
१.३८	त्रिपुरा सुन्दरी आवि	८	२८	१८२	-	२५	१५०	-	३१	-	-	१००	-	-
१.३९	सरस्वती आवि	८	-	९०	-	-	५५	-	-	-	-	-	-	-
१.४	विपि स्मृति आवि	८	-	१३७	-	-	१२५	-	३३	-	-	१००	-	-
१.४१	विश्व ज्योती आवि	८	-	५८	-	-	४६	-	-	-	-	-	-	-
१.४२	शिशुस्याहार आवि	८	-	१९१	-	-	१७०	-	-	-	-	-	-	-
जम्मा			२७.२९	१०८	०	२३	१०२	०	३३	०	०	१००	०	०
२	माध्यमिक विद्यालय (सामुदायिक)													
२.१	गुरुकुल मावि	१	५८	५२५	१३२	४०	४०	१३०	३९	३९	-	१००	१००	-
२.२	कालिका मावि	२	५३	४२५	३६२	४०	३७५	३०९	५६	१००	४६	१००	१००	१६
२.३	मनकामना मावि	४	४४	४०६	४५	४४	४०६	४५	६७.५१	-	-	६५.१२	-	-
२.४	ज्ञानमन्दिर मावि	५	४४	२४०	४७	३०	२००	४०	५८	-	-	१००	७०	-

क्र.स.	विद्यालयको नाम, स्थान र किसिम	वडा नम्बर	खुद भर्ना दर			निरन्तरता दर			सिकाई उपलब्धी दर			उत्तिर्ण दर		
			पूर्वप्राथमिक	आधारभूत	माध्यामिक	पूर्वप्राथमिक	आधारभूत	माध्यामिक	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२
२.५	अष्टसिद्धी मावि	६	-	२६२	१३३	-	२३०	१२०	५१.७	-	-	१००	१००	-
२.६	मालिका मावि	७	-	१४५	३२	-	९५	२०	५६	-	-	१००	१	-
जम्मा			४९.७५	३३३.८३	१२५.१७	३८.५०	२२४.३३	११०.६७	५४.७०	६९.५०	४६.००	९४.१९	७४.२०	१६.००
कुल जम्मा			३८.५२	२२०.९	१२५.१७	३०.७५	१६३.२	११०.६७	४३.८५	६९.५०	४६.००	९७.०९	७४.२०	१६.००

अनुसूची द: आधारभूत शिक्षा पुरा गर्ने विद्यार्थी

क्र.स.	विद्यालयको नाम, स्थान र किसिम	वडा नम्बर	जम्मा विद्यार्थी		आधारभूत शिक्षा पुरा गर्ने विद्यार्थी	
			छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
१	आधारभूत विद्यालय (सामुदायिक)					
१.१	जगन्नाथ आवि	१	१५	१३	७	६
१.२	मदन आश्रीत आवि	१	१४	९	२	-
१.३	जाल्पादेवी आवि	१	३४	३१	४	६
१.४	सरस्वती आवि	१	३२	२६	२	३
१.५	विद्यानिवास आवि	१	७३	७६	५	५
१.६	विश्व ज्योती आवि	१	१६८	१२०	८	३
१.७	कृष्ण आवि	१	२५	४८	६	८
१.८	सरस्वती आवि	२	-	-	-	-
१.९	जाल्पादेवी आवि	२	४५	४२	८	१०
१.१	सुर्योदय आवि	२	१४	१९	-	-
१.११	पुस्तिका आवि	२	२८	४२	१	४
१.१२	सुर्य आवि	३	१७	१९	३	२
१.१३	मालिका देवी आवि	३	२१	३०	१	५
१.१४	दिपज्योती आवि	३	१५	१५	४	५
१.१५	पञ्चज्योती आवि	३	-	-	११	८
१.१६	गौरी शंकर आवि	३	८०	५६	१०	८
१.१७	शिशुस्याहार आवि	३	१९	२३	८	६
१.१८	पञ्चज्योती आवि	३	-	-	११	८
१.१९	मालिका देवी आवि	४	२७	३३	२	९
१.२	कागेश्वरी आवि	४	४०	४५	८	१२
१.२१	सरस्वती आवि	५	२९	३६	६	२
१.२२	कालिका आवि	५	७०	६९	९	८
१.२३	गोकुल आवि	५	७६	८९	-	-
१.२४	मनकामना आवि	६	५९	६५	१०	९
१.२५	बाल प्रगतिशील आवि	६	२०	३५	१२	५
१.२६	शान्ति आवि	६	१३	५	७	-
१.२७	पञ्चकन्या आवि	६	४३	२८	१७	११
१.२८	जनकल्याण आवि	६	४६	२४	७	३
१.२९	कर्मचन्द्र आवि	६	७६	६०	७	६
१.३	कालिका मन्दिर आवि	६	२१	२५	२	९
१.३१	भगवती आवि	६	५४	३३	३	३
१.३२	पञ्चज्योती आवि	६	५९	९३	३	५
१.३३	त्रिपुरेश्वरी आवि	७	६५	६७	७	७
१.३४	पशुपतिनाथ आवि	७	४०	३५	१६	१४
१.३५	सरस्वती आवि	७	११	२१	३	३
१.३६	जनता आवि	७				

क्र.स.	विद्यालयको नाम, स्थान र किसिम	वडा नम्बर	जम्मा विद्यार्थी		आधारभूत शिक्षा पुरा गर्ने विद्यार्थी	
			छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
१.३७	कालिका देवी आवि	७				
१.३८	त्रिपुरा सुन्दरी आवि	८	७९	७०	१५	१३
१.३९	सरस्वती आवि	८	२४	४६	६	८
१.४	विपि स्मृति आवि	८	६६	५६	-	-
१.४१	विश्व ज्योती आवि	८	१३	१४	३	४
१.४२	शिशुस्याहार आवि	८	४१	३८	९	३
जम्मा			१५७२	१५५६	२४३	२२१
२	माध्यमिक विद्यालय (सामुदायिक)					
२.१	गुरुकुल मावि	१	२८४	३५७	१८	२२
२.२	कालिका मावि	२	३५२	२८६	२९	१६
२.३	मनकामना मावि	४	२३८	२१३	१९४	२१२
२.४	ज्ञानमन्दिर मावि	५	१२२	८८	१३	७
२.५	अष्टसिद्धी मावि	६	१००	१००	१२	१७
२.६	मालिका मावि	७	८०	४७	१२	५
जम्मा			११७६	१०९१	२७८	२७९
कुल जम्मा			२७४८	२६४७	५२१	५००

अनुसूची ९: छात्रवृत्ति पाउने विद्यार्थी विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम, स्थान र किसिम	वडा नम्बर	छात्रवृत्ती वा अन्य सुविधा पाउने विद्यार्थी		दिवा खाजा खान पाउने विद्यार्थी	
			छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
१	आधारभूत विद्यालय (सामुदायिक)					
१.१	जगन्नाथ आवि	१	३९	१०	३९	७६
१.२	मदन आश्रीत आवि	१	६३	८	५४	२९
१.३	जाल्पादेवी आवि	१	४३	४	५३	४६
१.४	सरस्वती आवि	१	९१	३०	९०	६०
१.५	विद्यानिवास आवि	१	६८	३२	८६	८४
१.६	विश्व ज्योती आवि	१	१८०	५९	१९८	१४६
१.७	कृष्ण आवि	१	९	५५	२९	५५
१.८	सरस्वती आवि	२	-	-	-	-
१.९	जाल्पादेवी आवि	२	३७	५४	५४	५०
१.१०	सुर्योदय आवि	२	-	-	-	-
१.११	पुस्तिका आवि	२	१४	४४	२२	४४
१.१२	सुर्य आवि	३	-	२७	२२	२७
१.१३	मालिका देवी आवि	३	१५	२२	२९	३९
१.१४	दिपज्योती आवि	३	६	३०	३६	४४
१.१५	पञ्चज्योती आवि	३	४४	१०१	१०१	१५५
१.१६	गौरी शंकर आवि	३	४८	९८	९८	११४
१.१७	शिशुस्याहार आवि	३	१८	५८	४९	६८
१.१८	पञ्चज्योती आवि	३	४४	१०१	१०१	१५५
१.१९	मालिका देवी आवि	४	१०	४७	३४	३४
१.२०	कागेश्वरी आवि	४	२२	७६	६८	७६
१.२१	सरस्वती आवि	५	१	३६	२९	३६
१.२२	कालिका आवि	५	२१	६९	७०	६९
१.२३	गोकुल आवि	५	६	८९	९८	१२२
१.२४	मनकामना आवि	६	४४	५८	७२	५८
१.२५	बाल प्रगतिशील आवि	६	५२	७०	६६	७०
१.२६	शान्ति आवि	६	३२	६	३५	२२
१.२७	पञ्चकन्या आवि	६	६७	२८	६०	५०
१.२८	जनकल्याण आवि	६	४६	१५	५६	३२
१.२९	कर्मचन्द्र आवि	६	४१	८७	१२२	८७
१.३०	कालिका मन्दिर आवि	६	-	५४	४०	५०
१.३१	भगवती आवि	६	३०	७३	५२	७०
१.३२	पञ्चज्योती आवि	६	५९	३१	११४	८९
१.३३	त्रिपुरेश्वरी आवि	७	३३	९५	९४	९५
१.३४	पशुपतिनाथ आवि	७	२४	७२	७१	७५
१.३५	सरस्वती आवि	७	२६	२५	३९	२५

क्र.स.	विद्यालयको नाम, स्थान र किसिम	वडा नम्बर	छात्रवृत्ती वा अन्य सुविधा पाउने विद्यार्थी		दिवा खाजा खान पाउने विद्यार्थी	
			छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
१.३६	जनता आवि	७				
१.३७	कालिका देवी आवि	७				
१.३८	त्रिपुरा सुन्दरी आवि	८	३०	९३	९९	१००
१.३९	सरस्वती आवि	८	१	६५	२२	३८
१.४	विपि स्मृति आवि	८	६६	६	८०	५७
१.४१	विश्व ज्योती आवि	८	१२	२३	२१	३७
१.४२	शिशुसुयाहार आवि	८	३१	१०५	७५	९५
जम्मा			१३७३	१९५६	२४७८	२५७९
२	माध्यमिक विद्यालय (सामुदायिक)					
२.१	गुरुकुल मावि	१	२२०	७९	३०	२८
२.२	कालिका मावि	२	८७	१७५	-	-
२.३	मनकामना मावि	४	४९	२३०	-	-
२.४	ज्ञानमन्दिर मावि	५	३१	१४०	-	-
२.५	अष्टसिद्धी मावि	६	९६	१११	-	-
२.६	मालिका मावि	७	३५	७१	-	-
जम्मा			५१८	८०६	३०	२८
कुल जम्मा			१८९१	२७६२	२५०८	२६०७

अनुसूची १०: शैक्षिक गुणस्तरसँग सम्बन्धीत विशेष व्यवस्था

क्र.स.	विद्यालयको नाम, ठेगाना र किसिम	वडा नम्बर	अपाङ्ग विद्यार्थी श्रोत कक्षा	CBEGRA कार्यान्वयन	एकीकृत पाठ्यक्रम	इन्टरनेट सुविधा	छुट्टै प्रधानाध्यापक दरबन्दी
१	आधारभूत विद्यालय (सामुदायिक)						
१.१	जगन्नाथ आवि	१	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.२	मदन आश्रीत आवि	१	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.३	जाल्पादेवी आवि	१	नभएको	नभएको	भएको	नभएको	नभएको
१.४	सरस्वती आवि	१	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.५	विद्यानिवास आवि	१	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.६	विश्व ज्योती आवि	१	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.७	कृष्ण आवि	१	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.८	सरस्वती आवि	२	भएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.९	जाल्पादेवी आवि	२	भएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.१०	सुर्योदय आवि	२	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.११	पुस्तिका आवि	२	भएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.१२	सूर्य आवि	३	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.१३	मालिका देवी आवि	३	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.१४	दिपज्योती आवि	३	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.१५	पञ्चज्योती आवि	३	भएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.१६	गौरी शंकर आवि	३	भएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.१७	शिशुसुयाहार आवि	३	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.१८	पञ्चज्योती आवि	३	भएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.१९	मालिका देवी आवि	४	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.२०	कागेश्वरी आवि	४	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.२१	सरस्वती आवि	५	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.२२	कालिका आवि	५	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.२३	गोकुल आवि	५	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.२४	मनकामना आवि	६	भएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.२५	बाल प्रगतिशील आवि	६	भएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.२६	शान्ति आवि	६	नभएको	नभएको	भएको	नभएको	नभएको
१.२७	पञ्चकन्या आवि	६	नभएको	नभएको	भएको	नभएको	नभएको
१.२८	जनकल्याण आवि	६	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.२९	कर्मचन्द्र आवि	६	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.३०	कालिका मन्दिर आवि	६	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.३१	भगवती आवि	६	नभएको	नभएको	भएको	नभएको	नभएको
१.३२	पञ्चज्योती आवि	६	नभएको	भएको	भएको	भएको	भएको
१.३३	त्रिपुरेश्वरी आवि	७	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.३४	पशुपतिनाथ आवि	७	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.३५	सरस्वती आवि	७	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको

क्र.स.	विद्यालयको नाम, ठेगाना र किसिम	वडा नम्बर	अपाङ्ग विद्यार्थी श्रोत कक्षा	CBEGRA कार्यान्वयन	एकीकृत पाठ्यक्रम	इन्टरनेट सुविधा	छुट्टै प्रधानाध्यापक दरबन्दी
१.३६	जनता आवि	७	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.३७	कालिका देवी आवि	७	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.३८	त्रिपुरा सुन्दरी आवि	८	नभएको	नभएको	भएको	नभएको	नभएको
१.३९	सरस्वती आवि	८	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.४०	विपि स्मृति आवि	८	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.४१	विश्व ज्योती आवि	८	नभएको	नभएको	भएको	नभएको	नभएको
१.४२	शिशुस्याहार आवि	८	नभएको	नभएको	भएको	नभएको	नभएको
२	माध्यमिक विद्यालय (सामुदायिक)						
२.१	गुरुकुल मावि	१	नभएको	नभएको	भएको	भएको	नभएको
२.२	कालिका मावि	२	भएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
२.३	मनकामना मावि	४	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
२.४	ज्ञानमन्दिर मावि	५	नभएको	नभएको	भएको	भएको	नभएको
२.५	अष्टसिद्धी मावि	६	भएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
२.६	मालिका मावि	७	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको

अनुसूची ११: बालमैत्री शिक्षा सम्बन्धी विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	विद्यालय शान्ति क्षेत्र कार्यान्वयन	विद्यालय सुधार योजना अद्यावधिक	बाल क्लब गठन	बालमैत्री शिक्षण विधिको प्रयोग
१	आधारभूत विद्यालय (सामुदायिक)					
१.१	जगन्नाथ आवि	१	भएको	नभएको	भएको	भएको
१.२	मदन आश्रीत आवि	१	भएको	भएको	भएको	भएको
१.३	जाल्पादेवी आवि	१	भएको	भएको	भएको	भएको
१.४	सरस्वती आवि	१	भएको	नभएको	भएको	नभएको
१.५	विद्यानिवास आवि	१	भएको	भएको	भएको	भएको
१.६	विश्व ज्योती आवि	१	भएको	भएको	नभएको	भएको
१.७	कृष्ण आवि	१	भएको	भएको	भएको	भएको
१.८	सरस्वती आवि	२	भएको	भएको	नभएको	भएको
१.९	जाल्पादेवी आवि	२	भएको	भएको	भएको	भएको
१.१०	सुर्योदय आवि	२	भएको	भएको	नभएको	भएको
१.११	पुस्तिका आवि	२	भएको	भएको	भएको	भएको
१.१२	सुर्य आवि	३	भएको	भएको	नभएको	भएको
१.१३	मालिका देवी आवि	३	भएको	भएको	भएको	भएको
१.१४	दिपज्योती आवि	३	भएको	भएको	भएको	भएको
१.१५	पञ्चज्योती आवि	३	भएको	भएको	भएको	भएको
१.१६	गौरी शंकर आवि	३	भएको	भएको	भएको	भएको
१.१७	शिशुस्याहार आवि	३	भएको	भएको	भएको	भएको
१.१८	पञ्चज्योती आवि	३	भएको	भएको	भएको	भएको
१.१९	मालिका देवी आवि	४	भएको	भएको	भएको	भएको
१.२०	कागेश्वरी आवि	४	भएको	भएको	भएको	भएको
१.२१	सरस्वती आवि	५	भएको	भएको	नभएको	भएको
१.२२	कालिका आवि	५	भएको	भएको	नभएको	भएको
१.२३	गोकुल आवि	५	भएको	भएको	भएको	भएको
१.२४	मनकामना आवि	६	भएको	भएको	भएको	भएको
१.२५	बाल प्रगतिशील आवि	६	भएको	भएको	भएको	भएको
१.२६	शान्ति आवि	६	भएको	नभएको	भएको	भएको
१.२७	पञ्चकन्या आवि	६	भएको	भएको	नभएको	भएको
१.२८	जनकल्याण आवि	६	भएको	भएको	नभएको	भएको
१.२९	कर्मचन्द्र आवि	६	भएको	भएको	नभएको	भएको
१.३०	कालिका मन्दिर आवि	६	भएको	नभएको	भएको	भएको
१.३१	भगवती आवि	६	भएको	भएको	भएको	भएको
१.३२	पञ्चज्योती आवि	६	भएको	भएको	भएको	भएको
१.३३	त्रिपुरेश्वरी आवि	७	भएको	भएको	भएको	भएको
१.३४	पशुपतिनाथ आवि	७	भएको	भएको	भएको	भएको
१.३५	सरस्वती आवि	७	भएको	भएको	भएको	भएको

क्र.स.	विद्यालयको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	विद्यालय शान्ति क्षेत्र कार्यान्वयन	विद्यालय सुधार योजना अद्यावधिक	बाल क्लब गठन	बालमैत्री शिक्षण विधिको प्रयोग
१.३६	जनता आवि	७	भएको	भएको	भएको	भएको
१.३७	कालिका देवी आवि	७	भएको	भएको	भएको	भएको
१.३८	त्रिपुरा सुन्दरी आवि	८	भएको	भएको	भएको	भएको
१.३९	सरस्वती आवि	८	भएको	भएको	भएको	भएको
१.४०	विपि स्मृति आवि	८	भएको	भएको	भएको	भएको
१.४१	विश्व ज्योती आवि	८	भएको	भएको	भएको	भएको
१.४२	शिशुस्याहार आवि	८	भएको	भएको	भएको	भएको
२	माध्यमिक विद्यालय (सामुदायिक)					
२.१	गुरुकुल मावि	१	भएको	भएको	भएको	भएको
२.२	कालिका मावि	२	भएको	भएको	भएको	भएको
२.३	मनकामना मावि	४	भएको	भएको	भएको	भएको
२.४	ज्ञानमन्दिर मावि	५	भएको	भएको	भएको	भएको
२.५	अष्टसिद्धी मावि	६	भएको	भएको	भएको	भएको
२.६	मालिका मावि	७	भएको	भएको	नभएको	भएको

अनुसूची १२: छात्रवृत्ति तथा लक्षित सुविधाको विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	छात्रवृत्तीको किसिम अनुसार										
			दलित		अपाङ्ग		छात्रा	विपन्न		जेहेन्दार		अन्य सुविधा	
			छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
१	आधारभूत तह (सामुदायिक)												
१.१	जगन्नाथ आवि	१	१	१०	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.२	मदन आश्रीत आवि	१	४	८	-	२	-	-	१	-	-	-	-
१.३	जाल्पादेवी आवि	१	४	४	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.४	सरस्वती आवि	१	४७	३०	१	१	-	-	-	-	-	-	-
१.५	विद्यानिवास आवि	१	३७	३२	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.६	विश्व ज्योती आवि	१	१००	६८	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.७	कृष्ण आवि	१	९	१०	-	-	-	-	-	-	-	१	-
१.८	सरस्वती आवि	२	८७	६४	१	२	-	-	-	-	-	-	-
१.९	जाल्पादेवी आवि	२	३७	३३	१	१							
१.१	सुर्योदय आवि	२	४	५	-	-	१	-	-	-	-	-	-
१.११	पुस्तिका आवि	२	१४	३०	-	-	३	-	-	-	-	-	-
१.१२	सुर्य आवि	३	-	२७	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.१३	मालिका देवी आवि	३	१५	२२	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.१४	दिपज्योती आवि	३	३	३	३	-	-	-	-	-	-	-	-
१.१५	पञ्चज्योती आवि	३	४४	१०१	१	२	-	-	-	-	-	-	-
१.१६	गौरी शंकर आवि	३	४८	३१	१	२	-	-	-	-	-	-	-
१.१७	शिशुस्याहार आवि	३											
१.१८	पञ्चज्योती आवि	३	४४	१०१	१	२	-	-	-	-	-	-	-
१.१९	मालिका देवी आवि	४	१०	१२	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.२	कागेश्वरी आवि	४	२२	२५	-	-	१	-	-	-	-	-	-
१.२१	सरस्वती आवि	५	१	५	-	-	-	१	-	-	-	१	-
१.२२	कालिका आवि	५	२१	११	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.२३	गोकुल आवि	५	६	११	-	-	-	-	-	-	-	-	-

क्र.स.	विद्यालयको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	छात्रवृत्तीको किसिम अनुसार										
			दलित		अपाङ्ग		छात्रा	विपन्न		जेहेन्दार		अन्य सुविधा	
			छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
१.२४	मनकामना आवि	६	४४	३३	-	१	-	-	-	-	-	-	-
१.२५	बाल प्रगतिशील आवि	६	५२	४६	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.२६	शान्ति आवि	६	६	६	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.२७	पञ्चकन्या आवि	६	३२	२८	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.२८	जनकल्याण आवि	६	२१	१५	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.२९	कर्मचन्द्र आवि	६	४१	२६	-	-	-	१	१	-	-	-	-
१.३	कालिका मन्दिर आवि	६	०	५४	१	-	-	-	-	-	-	-	-
१.३१	भगवती आवि	६	३०	४३	-	-	१	-	-	-	-	-	-
१.३२	पञ्चज्योती आवि	६	२५	३१	१	१	-	-	-	-	-	१	-
१.३३	त्रिपुरेश्वरी आवि	७	३३	३३	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.३४	पशुपतिनाथ आवि	७	२४	२७	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.३५	सरस्वती आवि	७	२६	१९	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.३६	जनता आवि	७	८	२	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.३७	कालिका देवी आवि	७	७	४०	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.३८	त्रिपुरा सुन्दरी आवि	८	३०	३२	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.३९	सरस्वती आवि	८	१	२	-	-	-	-	१	-	-	-	-
१.४	विपि स्मृति आवि	८	१३	६	-	-	-	-	-	-	-	२	३
१.४१	विश्व ज्योती आवि	८	१२	२३	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.४२	शिशुसुखाहार आवि	८	३१	३०	-	-	-	-	-	-	-	-	-
जम्मा			९९४	११३९	११	१४	६	२	३	०	०	५	३
२	माध्यमिक तह (सामुदायिक)												
२.१	गुरुकुल मावि	१	४८	७९	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२.२	कालिका मावि	२	८७	९१	२	-	-	-	-	-	-	-	-
२.३	मनकामना मावि	४	४९	४५	-	-	-	-	-	-	१८५	-	-
२.४	ज्ञानमन्दिर मावि	५	३१	३१	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२.५	अष्टसिद्धी मावि	६	६८	५५	२	-	२	-	-	-	-	-	-

क्र.स.	विद्यालयको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	छात्रवृत्तीको किसिम अनुसार										
			दलित		अपाङ्ग		छात्रा	विपन्न		जेहेन्दार		अन्य सुविधा	
			छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
२.६	मालिका मावि	७	३५	२३	-	-	-	-	-	-	-	-	-
जम्मा			३१८	३२४	४	०	२	०	०	०	१८५	०	०
कुल जम्मा			१३१२	१४६३	१५	१४	८	२	३	०	१८५	५	३

अनुसूची १३: वन क्षेत्रको अवस्था

वनको नाम	वनको किसिम	वडा नं.	समेटेको घरधुरी	क्षेत्रफल (हे.)	संचित दर (क्यू.मि./हे)	वन पैदावरको बार्षिक उत्पादन		
						काठ (क्यू.फि.)	दाउरा (भारी)	जडिबुटी (केजी)
हरियाली लालीगुरास सा.व.	सामुदायिक	१	७४	१०८.७५	-	५३	२१००	२८९००
जाल्पा देवी सा.व.	सामुदायिक	१	३११	१९६.७५	-	९८	२५००	२८००
श्यामपानी सा.व.	सामुदायिक	१	५२	३६.८३	-	१०	१५००	३३४४
कानेखोला सा.व.	सामुदायिक	१	१४०	१६०.७५	-	६०	२५००	१२०३२
चिसा सालशक्ति सा.व.	सामुदायिक	१	९५	९.८	-	-	-	-
कालसैन माडु सा.व.	सामुदायिक	१	१२२	४४.८	-	२०	१५००	-
घडेलाथला सा.व.	सामुदायिक	१	२०३	३८	-	-	१०००	-
टिमुरीया कबुलीयती वन	कबुलीयती	१	१५	८.६६	-	-	-	-
खनसेन कबुलीयती वन	कबुलीयती	१	१४	७	-	-	-	-
समाज सुधार कबुलीयती वन	कबुलीयती	१	११	०.७३	-	-	-	-
षाडशा देवी सा.व.	सामुदायिक	१	-	-	-	७०	३२००	४८००
कालसैनी माडु सा.व.	सामुदायिक	२	८४	७१.५५	-	-	५००	-
कालिका बुडाकोट सा.व.	सामुदायिक	२	७३	९९.१५	-	११	१५००	८१०४
धनगडी सालगाडी सा.व.	सामुदायिक	२	३६	२००	-	१०	३००	-
बुढाकोट बासथला सा.व.	सामुदायिक	२	७६	२६१.५७	-	२१	१८००	८१३६
चिसारतेखोला सा.व.	सामुदायिक	२	६५	-	-	१६	१४००	-
बण्डाली सा.व.	सामुदायिक	२	-	-	-	-	-	-
उच्च मालिका सा.व.	सामुदायिक	३	८५	-	-	१५	१३००	-
गोगनपानी सा.व.	सामुदायिक	३	४९	१९५	-	२२	११००	३४००
हाथीमास सा.व.	सामुदायिक	३	८९	-	-	११	१६००	-
गोठामेला सा.व.	सामुदायिक	३	१६९	३३५.५	-	५६	२५०००	११९००
डडाना सा.व.	सामुदायिक	३	२५५	-	-	१७	२२००	-
बसन्त सामुदायिक वन	सामुदायिक	४	७२	३२५.३५	-	१६	८००	१८८०२
पाँचतोला सा.व.	सामुदायिक	४	११३	४०५.४८	३०.८	२५	१५००	२५५००

वनको नाम	वनको किसिम	वडा नं.	समेटेको घरधुरी	क्षेत्रफल (हे.)	संचित दर (क्यू.मि./हे)	वन पैदावरको बार्षिक उत्पादन		
						काठ (क्यू.फि.)	दाउरा (भारी)	जडिबुटी (केजी)
नवप्रतिभा सा.व.	सामुदायिक	४	४४	५८.६२	८.३	९	५००	-
त्रिवेणी सा.व.	सामुदायिक	४	६२	३७.५७	७.८३	-	१७.१३	-
सुन्दर सा.व.	सामुदायिक	४	९४	१२.४२	-	५	५००	-
पतदेवी सा.व.	सामुदायिक	४	३३	४९९	-	३०	२०००	२८९००
चमेली सा.व.	सामुदायिक	५	८२	८०.६	-	-	-	-
तामाखानी सा.व.	सामुदायिक	५	५८	३७३.०८	-	५	१८००	४२५
नवदुर्गा सा.व.	सामुदायिक	५	५९	२९४.९७	-	७.८६	५००	-
राताखाली सा.व.	सामुदायिक	५	८०	२९५	-	३	२०००	-
अमर सा.व.	सामुदायिक	६	११७	२५.३	-	३	१०००	-
मधुवन सा.व.	सामुदायिक	६	२५१	-	-	४	५०००	-
भागेश्वरी सा.व.	सामुदायिक	६	-	-	-	१००	६०००	२३०८
मष्टामाण्डौ सा.व.	सामुदायिक	६	-	-	-	-	१५००	-
नौलापानी सा.व.	सामुदायिक	६	१५०	-	-	-	२०००	-
डुफा सा.व.	सामुदायिक	७	३२	४४.८९	-	-	६००	-
मालिका सा.व.	सामुदायिक	७	८७	४४०.४४	-	१०	१०००	७३६
कालिका सा.व.	सामुदायिक	७	६४	१५२.५९	-	२	५००	-
सरस्वती सा.व.	सामुदायिक	७	१२०	३६२.३४	-	१२	१३००	२०४०
गुनेपानी सा.व.	सामुदायिक	७	२१२	२१२	-	७	१०००	५२०२
विन्द्रासैन सा.व.	सामुदायिक	७	८८	१८९	-	३	९००	-
त्रिपुरेश्वरी सा.व.	सामुदायिक	८	५३	२८४	-	६०	२०००	-
मधुवन सा.व.	सामुदायिक	८	१६५	२८६	-	७०	१९००	८२४५
लम्चु सा.व.	सामुदायिक	८	९८	१८१	-	६५	२०००	-
सिन्की कुबुलीयती वन	कबुलीयती	८	१५	९.६	-	-	१००	-
जबडी कबुलीयती वन	कबुलीयती	८	१५	९.६	-	-	१५०	-
दछमान्तली सा.व.	सामुदायिक	८	-	-	-	७५	२०००	२५५००
मुंग्रा कबुलीयती वन	कबुलीयती	८	१५	९.६	-	-	२००	-

वनको नाम	वनको किसिम	वडा नं.	समेटेको घरधुरी	क्षेत्रफल (हे.)	संचित दर (क्यू.मि./हे)	वन पैदावरको बार्षिक उत्पादन		
						काठ (क्यू.फि.)	दाउरा (भारी)	जडिबुटी (केजी)
जम्मा			४१९७	६३६३.३	४६.९३	१००१.९	८९७६७	२०१०७४

अनुसूची १४: कृषक, उद्यमी तथा बचत समूहको विवरण

कृषि, उद्यमी, तथा बचत समूह र संस्थाको नाम	वडा नम्बर	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण							वचत रकम (रु.हजारमा)	लगानी रकम (रु.हजारमा)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
		सदस्य संख्या			समेटेको परिवार						
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा			
खनारा आमा समूह	१	२०	-	२०	४	-	१६	२०	२०	२०	कृषि
सुन्दर सामुदायिक महिला समूह	१	४२	-	४२	८	-	३४	४२	२००	२००	व्यवसाय
लालीगुरास महिला समूह	१	३२	-	३२	४	-	२८	३२	१५०	१५०	व्यवसाय
देवी सामुदायिक संस्था	१	३७	-	३७	५	-	३२	३७	१६९	१६९	व्यवसाय
नन्दपुर सामुदायिक संस्था	१	४६	-	४६	७	-	३९	४६	८००	८००	व्यवसाय
नन्नपुर आमा समूह	१	३०	-	३०	४	-	२६	३०	७	७	व्यवसाय
मिलन चोक आमा समूह	१	३०	-	३०	१	-	२९	३०	७	-	व्यवसाय
मिलन चोक सामुदायिक संस्था	१	४०	-	४०	१	-	३९	४०	७००	७००	व्यवसाय
नाउले आमा समूह	१	४०	-	४०	१०	-	३०	४०	-	-	
लालीगुरास महिला समूह	१	१२	-	१२	-	-	१२	१२	६	६	कृषि
षोडशा देवी सामुदायिक संस्था	१	४८	-	४८	२०	-	२८	४८	१३	१३	कृषि
महिला सामुदायिक संस्था	१	१२	-	१२	-	-	१२	१२	१०	१०	कृषि
महालक्ष्मी महिला सञ्जाल	१	२००	-	२००	८०	-	१२०	२००	१०३	७७	व्यवसाय
कालिका देवी महिला सञ्जाल	१	२२	-	२२	८	-	१४	२२	१०	१०	कृषि
सैन बजार आमा समूह	१	३०	-	३०	१५	-	१५	३०	५	५	कृषि
बुढथली आमा समूह	१	२८	-	२८	४	-	२४	२८	१	१	कृषि
आमा समूह, कोटवाडा	१	२७	-	२७	-	-	२७	२७	-	-	
चेतना परिवर्तन सा.संस्था	१	२९	-	२९	१२	-	१७	२९	८०	८०	कृषि
दिगो विकास सा. संस्था	१	३३	-	३३	१४	-	१९	३३	३६.३	३६.३	कृषि
सरस्वती कबुलीयती बचत समूह	१	११	-	११	५	-	६	११	१६.३	१६.३	कृषि
लयगाउँ आमा समूह	१	१३	-	१३	-	-	१३	१३	९.५	९.५	कृषि
जाल्पादेवी महिला समूह	१	७	-	७	-	-	७	७	४	४	कृषि
महिला सुधार सा.संस्था	१	४७	-	४७	८	-	३९	४७	३५	३५	कृषि
महिला परिवर्तन सा.संस्था	१	३९	-	३९	-	-	३९	३९	१७	१०	कृषि

कृषि, उद्यमी, तथा बचत समूह र संस्थाको नाम	वडा नम्बर	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण							बचत रकम (रु.हजारमा)	लगानी रकम (रु.हजारमा)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
		सदस्य संख्या			समेटेको परिवार						
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा			
सगरमाथा महिला समूह	१	९	-	९	-	-	९	९	१३	१३	कृषि
जाल्पादेवी बचत समूह	१	-	२५	२५	६	-	१९	२५	९०	९०	व्यवसाय
सूर्यमुखी बचत समूह	१	१०	१०	२०	३	-	१७	२०	६५	६५	व्यवसाय
सर्वप्रिय कृषक समूह	१	१५	१५	३०	४	-	२६	३०	८२	८२	कृषि
जाल्पा कृषक समूह	१	९	६	१५	-	-	१५	१५	२०	२०	कृषि
शाही बचत समूह	२	-	३५	३५	-	-	३५	३५	३५०	३३०	कृषि
कालिका कृषक बचत समूह	२	१०	१५	२५	४	-	२१	२५	१०	१०	कृषि
प्रगतिशील कृषक बचत समूह	२	१२	१३	२५	७	-	१८	२५	१.५	१.५	कृषि
कालिका देवी कृषक समूह	२	११	७	१८	२	-	१६	१८	३	३	कृषि
जाल्पादेवी सामुदायिक बचत समूह	२	३	५२	५५	१६	-	३९	५५	१०५	१०५	व्यापार
कालिका देवी बचत समूह	२	४	२४	२८	८	-	२०	२८	११०	११०	व्यापार
कोइरेली सा.महिला बचत समूह	३	३४	-	३४	-	-	३४	३४	७५०	७५०	व्यापार
कोइरिली सामुदायिक बचत समूह	३	५	२०	२५	-	-	२५	२५	२७५	२७५	व्यवसाय
हिमालय बचत समूह	३	१०	३०	४०	१०	-	३०	४०	२५०	२५०	कृषि
बुद्ध ऋण बचत समूह	३	३	२७	३०	-	-	३०	३०	२७५	२७५	व्यापार
सरस्वती समाज समूह	३	६	१४	२०	-	-	२०	२०	३८०	३८०	व्यापार
पाँचतोला बचत समूह	४	४०	५५	९५	४०	-	५५	९५	१२०	११०	व्यापार
कालिका बचत समूह	४	-	३५	३५	-	-	३५	३५	२५	२४	व्यवसाय
सिद्धेश्वरी बचत समूह	५	-	२०	२०	१	-	१९	२०	२३५	२३५	व्यवसाय
लेखसैन बचत समूह	५	२०	२६	४६	१०	-	३६	४६	८०	८०	व्यवसाय
सागर बचत समूह	५	१२	१२	२४	-	-	२४	२४	७.३	७.३	कृषि
सगरमाथा महिला समूह	५	१४	-	१४	२	-	१२	१४	३.५	३.५	कृषि
हरियाली नवदुर्गा महिला समूह	५	२०	-	२०	५	-	१५	२०	१	१	कृषि
जाल्पादेवी महिला समूह	५	९	-	९	१	-	८	९	६७	६७	व्यवसाय

कृषि, उद्यमी, तथा बचत समूह र संस्थाको नाम	वडा नम्बर	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण							बचत रकम (रु.हजारमा)	लगानी रकम (रु.हजारमा)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
		सदस्य संख्या			समेटेको परिवार						
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा			
नवदुर्गा महिला समूह	५	७	१५	२२	-	-	२२	२२	१३०	१३०	व्यवसाय
पिपलचौतारी कृषि बचत समूह	६	२७	-	२७	४	-	२३	२७	१३.५	१३.५	कृषि
कालिकादेवी बचत समूह	६	१३	७	२०	८	-	१२	२०	५०	५०	व्यापार
ध्यापसे अमगाउँ बचत समूह	६	७२	-	७२	२३	-	४९	७२	८०	८०	व्यापार
मालिका सामुदायिक बचत समूह	६	४०	८	४८	४०	-	८	४८	३९.९	३९.५	व्यापार
सिद्धखोला सामुदायिक बचत समूह	६	४२	३	४५	२५	-	२०	४५	५५	५५	कृषि
नवदुर्गा कृषक महिला समूह	६	५३	-	५३	२३	-	३०	५३	२३	२३	कृषि
राधा कृष्ण महिला समूह	६	२५	-	२५	-	-	२५	२५	६०	६०	व्यवसाय
कालिका देवी महिला समूह	६	३०	-	३०	७	-	२३	३०	११४	११४	व्यवसाय
पिपलचौतारी कृषि महिला समूह	६	३९	-	३९	२०	-	१९	३९	१४	१४	कृषि
बागेश्वरी बचत समूह	६	१३	८	२१	१२	-	९	२१	१३	१३	कृषि
सन्तनिरकारी बचत समूह	६	११	११	२२	१०	-	१२	२२	१८०	१८०	व्यवसाय
कालिका कृषीक बचत समूह	६	-	३६	३६	९	-	२७	३६	१३०	१३०	कृषि
बागेश्वरी बचत समूह	६	३५	५२	८७	१७	-	७०	८७	१००	१००	कृषि
मालिका बचत समूह	६	९	११	२०	५	-	१५	२०	१५	१५	कृषि
धारपानी आमा समूह	७	३०	-	३०	२५	-	५	३०	१५०	१५०	व्यवसाय
जनता बचत समूह	७	२०	१२	३२	५	-	२७	३२	२६	२६	व्यवसाय
महिला जागरुक कृषक समूह	८	२६	-	२६	६	-	२०	२६	२२	२२	कृषि
लालीगुरास महिला बचत समूह	८	२५	-	२५	९	-	१६	२५	२५०	२५०	व्यवसाय
सृजनशिल महिला बचत समूह	८	२५	-	२५	-	-	२५	२५	२५१	२५१	व्यवसाय
प्रगतिशिल महिला बचत समूह	८	२५	-	२५	३	-	२२	२५	२४९	२४९	व्यवसाय
महावीर सामुदायिक संस्था	८	४	१६	२०	-	-	२०	२०	०.५	०.५	कृषि
समाज सुधार समूह	८	८	२०	२८	१७	-	११	२८	३८	३८	कृषि
नवज्योती समूह	८	६	९	१५	१	-	१४	१५	१५.९	१५.९	कृषि

कृषि, उद्यमी, तथा बचत समूह र संस्थाको नाम	वडा नम्बर	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण							वचत रकम (रु.हजारमा)	लगानी रकम (रु.हजारमा)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
		सदस्य संख्या			समेटेको परिवार						
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा			
महिला शसक्तीकरण	८	२५	-	२५	-	-	२५	२५	११.५	११.५	कृषि
समाजसेवी महिला समूह	८	१५	-	१५	-	-	१५	१५	५.१	५.१	कृषि
प्रगतिशील समूह	८	२	६	८	-	-	८	८	११	११	कृषि
त्रिपुरेश्वरी समूह	८	-	८	८	-	-	८	८	८	८	कृषि
त्रिपुरेश्वरी समूह	८	४	११	१५	-	-	१५	१५	५.२	५.२	कृषि
दहमान्तली समूह	८	-	२२	२२	-	-	२२	२२	३०	३०	व्यवसाय
कालिका देवी समूह	८	२	१२	१४	-	-	१४	१४	३५.५	३५.५	व्यवसाय
समाज सुधार समूह	८	५	१६	२१	-	-	२१	२१	५.८	५.८	कृषि
पैथासैन महिला समूह	८	१५	-	१५	-	-	१५	१५	११.५	११.५	कृषि
प्रगतिशिल महिला समूह	८	२८	-	२८	-	-	२८	२८	१३.८	१३.८	कृषि
मालिका वचत समूह	८	२	१८	२०	१५	-	५	२०	५.२	५.२	कृषि
नवाखेत वचत समूह	८	१४	-	१४	-	-	१४	१४	१४.५	१४.५	कृषि
बसाली कृषक समूह	८	३	८	११	-	-	११	११	१	१	कृषि
ढुवाडी वचत समूह	८	२४	-	२४	-	-	२४	२४	२९.५	२९.५	व्यवसाय
लालीगुरास वचत समूह	८	७	१४	२१	८	-	१३	२१	१६.८	१६.८	व्यवसाय
सिल्की सामुदायिक समूह	८	१५	१३	२८	१३	-	१५	२८	४	४	कृषि
सिर्जनशिल समूह	८	२१	-	२१	-	-	२१	२१	२८.५	२८.५	कृषि
त्रिपुरेश्वरी बाखा पालन समूह	८	९	१६	२५	-	-	२५	२५	२९.५	२९.५	व्यवसाय
जम्मा		१९०७	७९३	२७००	६३४	०	२०६६	२७००	८००४	७९३२	

अनुसूची १५: वस्तुगत विवरण तथ्यांक संकलन फारमहरु
अनुसूची १५ (क): संस्थागत तथ्याङ्क संकलन/सर्वेक्षण फाराम
(दफा ८.१ (छ), ८.२ (ग), ८.३ (ख) सँग सम्बन्धित)

गाउँ/नगर वस्तुगत विवरण (Profile)

संस्थागत तथ्याङ्क संकलन फाराम

.....गाउँ/नगरपालिका

२०७४ भाद्र

..... गाउँ/नगरपालिका
संस्थागत तथ्याङ्क संकलन/सर्वेक्षण फाराम

खण्ड १: जनसंख्या विवरण

१.१ परिचय

१.१.१ प्रदेश नं :

१.१.२ जिल्लाको नाम :

कोड :

१.१.३ स्थानीय तहको नाम :

कोड :

१.१.४ गाउँ/नगर केन्द्रको जियोकोड :

१.२ व्यक्तिगत घटना विवरण (प्रत्येक वर्षको चैत्रमसान्त सम्म दर्ता भएका विवरण अनुसार संख्या)

वडा नम्बर	जन्म	मृत्यु	विवाह	सम्बन्ध विच्छेद (जोडी)	बसाइँसराई	
					आएको	गएको
१						
२						
३						
४						
५						
६						
७						
८						
जम्मा						

१.३ सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम विवरण (गत आ.व.को १ वर्षको विवरण लिने)

रकम रु.हजारमा

वडा नम्बर	ज्येष्ठ नागरिक			एकल महिला		पूर्ण अपाङ्ग			आंशिक अपाङ्ग			बाल सुरक्षा अनुदान			दलित वर्ग		
	म	पु	रकम	म	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम
१																	
२																	
३																	
४																	
५																	
६																	
७																	
८																	
जम्मा																	

खण्ड ख: आर्थिक विकास स्थिति विवरण

२.१ प्राविधिक, सीपयुक्त तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधनको विवरण (संक्षिप्त विवरण)

वडा नम्बर	विषय क्षेत्र अनुसार प्राविधिक मानव संसाधन															
	कृषि र पशु		इञ्जिनियरिङ्ग		वन		मेडिसिन		खाद्यप्रसोधन		वकिल		पत्रकार		अन्य	
	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु
१																
२																
३																
४																
५																
६																
७																
८																
जम्मा																

२.२ सार्वजनिक पोखरी तथा माछापालन

पोखरी रहेको स्थान	वडा नम्बर	पोखरी क्षेत्रफल (विघा वा रोपनी)	बार्षिक माछा उत्पादन (के.जी.)	स्वामित्व (कोसँग)	बार्षिक आम्दानी (रु.)	गाउँ/नगर पालिकामा बार्षिक शुल्क (रु.)
जम्मा						

२.३ सिंचाई सुविधाको उपलब्धता

सिंचाई सुविधा वा आयोजनाको नाम	वडा नम्बर	सिंचाईको किसिम (सतह (कूलो/नहर), लिफ्टिङ्ग, बाँध, ट्युबेल/बोरिङ्ग, पोखरी वा अन्य)	सिंचाईको माध्यम (कूलो नहर, पाइप आदी)	स्रोतको विवरण		सिंचाईको उपलब्धता (बर्षेभरी वा मौसमी)	सिंचित क्षेत्र (हेक्टर)	लाभान्वित घरधुरी
				इकाई (कि.मि, क्षेत्रफल)	परिमाण			

२.४ आधुनिक पशुपालन (फार्म) सम्बन्धी विवरण

२.५ कृषि तथा पशुसेवासंग सम्बन्धित मानव संसाधन (संख्या)

२.६ कृषि तथा पशु सेवासंग सम्बन्धित सामुदायिक संस्था तथा समूहको विवरण (संख्या)

999

वडा नम्बर	कृषक समूह			पशुपालन समूह			व्यवसायिक कृषि फर्म			कृषि सहकारी			एग्रोभेट तथा विउविजन केन्द्र	कोल्ड स्टोर तथा रष्टिक स्टोर	जैविक वा कम्पोष्ट मल उत्पादन केन्द्र
	समूह संख्या	सदस्य		समूह संख्या	सदस्य		फर्म संख्या	सदस्य		सहकारी संख्या	सदस्य				
		म	पु		म	पु		म	पु		म	पु			
५															
६															
७															
८															
जम्मा															

२.७ घट्ट, मिल तथा संकलन तथा प्रसोधन सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	पानी घट्ट संख्या		चिस्थान केन्द्र	कुटानी, पिसानी र पेलानी (मिल) संख्या			संकलन तथा प्रसोधन केन्द्र			विक्री केन्द्र वा कोसेली घर
	परम्परागत	सुधारिएको		पानी मिल	डिजेल मिल	विद्युत मिल	कृषि	जडिबुटी	उद्योग	
१										
२										
३										
४										
५										
६										
७										
८										
जम्मा										

२.८ उत्पादन तथा सेवामूलक उद्योग सम्बन्धी विवरण (उद्योग तथा पर्यटन)

उद्योगको नाम तथा ठेगाना	वडा नम्बर	उद्योगको स्वामित्व (सरकारी, पब्लिक निजी, सहकारी)	उद्योगको प्रकार (लघु, घरेलु, साना, मफौला तथा ठूला आदी)	प्रत्यक्ष रोजगारी जना			उत्पादन हुने वस्तु र सेवाको नाम	उत्पादित वस्तु र सेवा बाट भएको वार्षिक आम्दानी (रु हजारमा)
				महिला	पुरुष	जम्मा		
ठूला								
मध्यम								
साना								
घरेलु								

उद्योगको नाम तथा ठेगाना	वडा नम्बर	उद्योगको स्वामित्व (सरकारी, पब्लिक निजी, सहकारी)	उद्योगको प्रकार (लघु, घरेलु, साना, मफौला तथा ठूला आदी)	प्रत्यक्ष रोजगारी जना			उत्पादन हुने वस्तु र सेवाको नाम	उत्पादित वस्तु र सेवा बाट भएको वार्षिक आम्दानी (रु हजारमा)
				महिला	पुरुष	जम्मा		
लघु								
जम्मा								

२.९ व्यापार तथा व्यवसाय सम्बन्धी विवरण (किराना, मासु, तरकारी, फलफूल आदी)

व्यापार तथा व्यवसाय संचालक तथा कम्पनीको नाम	वडा नम्बर	व्यापार र व्यवसायको किसिम (* कोड प्रयोग गर्ने)	पसलको प्रकार	व्यापार व्यवसायको स्वामित्व (एकल, साझेदारी र सहकारी)	वार्षिक कारोबार (रु. हजारमा)

★ व्यापार र व्यवसायको किसिम कोड: १. किराना वा व्यापारिक वस्तु, २. मासु विक्री केन्द्र, ३. तरकारी तथा फलफूल विक्री केन्द्र, ४. दुध चिस्यान तथा विक्री केन्द्र, ५. निर्माण सामग्री, ६. औषधी पसल वा क्लिनिक, ७. मर्मत सेवा केन्द्र, ८. इलेक्ट्रिकल तथा इलेक्ट्रोनिक्स पसल, ९. होटल तथा रेष्टुरेण्ट, १०. कपडा तथा फेन्सी

२.१० धार्मिक, ऐतिहासिक तथा पर्यटकीय स्थल सम्बन्धी विवरण

स्थलको नाम	वडा नम्बर	भौतिक पूर्वाधार			स्वामित्व (नीजि, पब्लिक लि., सामुदायिक)	विशेषता (धार्मिक, साँस्कृतिक, ऐतिहासिक, पर्यटकीयर अन्य)	वार्षिक पर्यटक आगमन संख्या
		सडकको पहुँच पुगेको/नपुगेको	होटल, लज, रेष्टुराँ संख्या	नजिकको बजार केन्द्र सम्मको दुरी (कि.मी.)			

२.११ होटेल, रिसोर्ट, रेष्टुरेण्ट र होमस्टे सम्बन्धी विवरण

नाम	वडा नम्बर	स्थान	क्षमता		होटेलको प्रकार (आवासीय, रिसोर्ट, होमस्टे, रेष्टुरेण्ट, अन्य)	होटेलको स्तर (स्टार, ननस्टार)	बार्षिक पर्यटक (संख्या)	
			कोठा संख्या	वेड संख्या			आन्तरिक	वाह्य (विदेशी)

२.१२ कृषि बजार तथा हाट बजार सम्बन्धी विवरण

कृषि बजार			हाट बजार (कृषि बजार बाहेक)			
कृषि बजारस्थलको नाम	वडा नम्बर	उपलब्ध प्रमुख पूर्वाधारहरु	हाट बजारस्थलको नाम	वडा नम्बर	हाट बजार लाग्ने दिन वा वार	उपलब्ध प्रमुख पूर्वाधार
थोक बजार						
खुद्रा बजार						

खण्ड ग: सामाजिक विकास

३.१. शैक्षिक तथा मानव संसाधन

३.१.१ विद्यालयको भौतिक अवस्था

बाल विकास केन्द्र तथा	वडा	भवन संख्या	कोठा संख्या	पुस्तकालय र	प्रयोग	डेस्क/	खेलमैदान	कम्पाउण्ड	चर्पीको	स्वच्छ
-----------------------	-----	------------	-------------	-------------	--------	--------	----------	-----------	---------	--------

३.१.२ तहगत रुपमा विद्यालय (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसा, गुम्बा) तथा विद्यार्थी संख्या

१२३

कलेज/क्याम्पसको नाम	वार्ड नं.	संकाय	पढाई हुने तह	पढाई हुने प्रमुख विषयहरु	विद्यार्थी संख्या		
					छात्रा	छात्र	जम्मा
क. अप्रावधिक							
१.							
२.							
ख. प्रावधिक							
१.							
२.							
जम्मा							

[illegible]

३.१.५ भर्ना दर, निरन्तरता दर, शिकाई उपलब्धी दर

३.१.६ विद्यार्थी उत्तिर्ण दर

१२५

विद्यालयको नाम, स्थान र किसिम (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसार गुम्बा)	वडा नम्बर	जम्मा विद्यार्थी		आधारभूत शिक्षा पुरा गर्ने विद्यार्थी		छात्रवृत्ति वा अन्य सुविधा पाउने विद्यार्थी		दिवा खाजा खान पाउने विद्यार्थी		कक्षा ९ मा प्राविधिक विषयमा भर्ना हुने विद्यार्थी		विज्ञान विषयमा कक्षा ११ मा भर्ना हुने विद्यार्थी	
		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा

३.१.७ शैक्षिक गुणस्तर सम्बन्धी विवरण

विद्यालयको नाम, ठेगाना र किसिम	वडा नम्बर	अपाङ्ग विद्यार्थी श्रोत कक्षा (भएको/नभएको)	CBEGRA कार्यान्वयन (भएको/नभएको)	एकीकृत पाठ्यक्रम (भएको/नभएको)	इन्टरनेट सुविधा (भएको/नभएको)	छुट्टै प्रधानाध्यापक दरबन्दी (भएको/नभएको)

३.१.८ बालमैत्री शिक्षा सम्बन्धी विवरण

[illegible]

३.१.९ छात्रवृत्ति तथा लक्षित सुविधाको विवरण

[illegible]

३.२ स्वास्थ्य तथा पोषण विवरण

३.२.१ स्वास्थ्य संस्था विवरण

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	संस्थाको प्रकार★	स्वास्थ्यकर्मी		शैया संख्या	उपलब्ध सेवा तथा सुविधा (उपलब्ध छ/छैन)									
			स्विकृत दरबन्दी	पूर्तिको अवस्था		प्रसुती सेवा	ल्याव	क्लिनिक	एक्सरे सेवा	परिवार नियोजन	खोप सेवा	एससिटि	परामर्श सेवा	सुरक्षित मातृत्व सेवा	रक्त संचार सेवा

★१. अस्पताल, २. प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, ३. स्वास्थ्य चौकी, ४. निजी अस्पताल, ५. आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, ६. आखा उपचार केन्द्र, ७. प्रसुती गृह, ८. बाल अस्पताल, ९. मानसिक अस्पताल, १०. प्राकृतिक चिकित्सालय, ११. रक्त संचार केन्द्र, १२. एचआईभि परीक्षण तथा परामर्श केन्द्र, १३. शहरी स्वास्थ्य केन्द्र, १४. सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई, १५. निजी क्लिनिक, १६. शिक्षण अस्पताल १७. फार्मसी १८. अन्य

३.२.३ चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीको विवरण

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	प्रकार	कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीको संख्या									
			विशेषज्ञ चिकित्सक	सामान्य चिकित्सक	हे.अ.	नर्स	अहेव	अनमी	ल्याव टेक्निसियन	अन्य	अन्य	

३.२.४ खोप तथा पोषण सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	बालबालिका संख्या			खोप लिने बालबालिका संख्या				५ वर्ष मुनीका बालबालिका		
	१ वर्ष मुनीका	२ वर्ष मुनीका	५ वर्ष मुनी	विसिजि	पेण्टाभ्यालेण्ट*	पोलियो तेश्रो	दादुरा /रुबेला	जापानिज इन्सफलाइटिस (जे.ई.)	बृद्धी अनुगमन गरिएका	बृद्धी अनुगमन गरिएका मध्ये कुपोषित

वडा नम्बर	बालबालिका संख्या			खोप लिने बालबालिका संख्या					५ बर्ष मुनीका बालबालिका	
	१ बर्ष मुनीका	२ बर्ष मुनीका	५ बर्ष मुनी	विसिजि	पेण्टाभ्यालेण्ट*	पोलियो तेश्रो	दादुरा /रुबेला	जापानिज इन्सफलाइटिस (जे.ई.)	बृद्धी अनुगमन गरिएका	बृद्धी अनुगमन गरिएका मध्ये कुषोषित

*डिपिटी, हेपबि, हिपवि३

३.२.५ सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	गत बर्षको गर्भवती/प्रसुती भएका महिला संख्या	टि.टि. खोप लिने गर्भवती		गर्भावस्थाको ४ पटक जाँच गराउने गर्भवती संख्या	प्रसुती भएको आधारमा गर्भवतीको संख्या		
		टी.टी. १ (पहिलो जाँचमा)	टी.टी. २ (पहिलो खोप लिएको एक महिना पछि)		स्वास्थ्य संस्थामा	दक्ष स्वास्थ्य कर्मीको सहयोगमा घरमा	स्वास्थ्यकर्मीको अनुपस्थितिमा घरमा
१							
२							
३							
४							
५							
६							
७							
८							
	जम्मा						

३.२.७ सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	गर्भावस्था/प्रसुती अवस्था/सुत्केरी पछिको ६ हप्ता भित्र मृत्यु भएका महिला	जीवित नवजात शिशु संख्या	मृत जन्म नवजात शिशु	जन्मेको २८ दिनभित्र मृत्यु भएका नवजात शिशु	१५-५९ वर्षका महिलाको संख्या	परिवार नियोजनको साधन प्रयोग गर्ने				महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका संख्या
						महिला		पुरुष		
						स्थायी	अस्थायी	स्थायी	अस्थायी	
१										
२										
३										
४										
५										
६										
७										
८										
	जम्मा									

३.२.९ गाउँपालिका/नगरपालिका भित्रमा देखा परेका प्रमुख रोग र तिनको उपचारसम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	रोगको नाम	रोगी/विरामी संख्या	उपचार भएको संख्या	फलोअप गरिएको संख्या	रेफर गरिएको संख्या	मृत्यु भएको संख्या
१	निमोनिया					
२	भाडा पखाला					
३	मलेरिया					
४	कालाजार					
५	क्षय रोग (टिबी)					
६	कुष्ठ रोग					
७	रक्तचाप					

क्र.सं.	रोगको नाम	रोगी/विरामी संख्या	उपचार भएको संख्या	फलोअप गरिएको संख्या	रेफर गरिएको संख्या	मृत्यु भएको संख्या
८	मुटु रोग					
९	ग्यास्ट्रिक/अल्सर					
१०	पक्षघात					
११	एचआइभि एड्स					
१२	क्यान्सर					
१४	मधुमेह (चिनी रोग)					
१५	दम (स्वासप्रश्वास)					
१६	प्रसूतीजन्य रोग					
१७	अन्य					
	जम्मा					

नोट :- स्वास्थ्य संस्थामा सवैभन्दा बढी आएका १० वटा रोगहरुको नाम क्रमशः लेख्ने (रोगको नाम सूची राख्ने)

३.३ युवा तथा खेलकुद र मनोरञ्जन

३.३.१ खेलमैदान, पार्क, पिकनिक स्थल तथा मनोरञ्जनस्थल सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	स्थलको नाम	उपयोग(१.खेलकुद, २. प्रदर्शनी, ३. मनोरञ्जन, ४. पिकनिक)	क्षेत्रफल/आकार (वर्ग मि.)	स्वामित्व (सरकारी, सामुदायिक, निजी, पब्लिक लि. वा अन्य)	आम्दानी (वार्षिक रु)	सेवाग्राही/आगन्तुक संख्या (वार्षिक)
१						
२						
३						
४						
५						
६						
७						
८						

३.३.२ व्यावसायिक खेलाडीको विवरण

वडा नम्बर	खेलाडीको नाम	लिंग	उमेर	खेलको नाम	खेलाडीको स्तर (राष्ट्रिय, क्षेत्रीय, जिल्लास्तर)	पाएको सम्मान वा पुरस्कार

३.३.२ मुख्य चाड, पर्व तथा मेला जात्रा सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	मनाइने चाडपर्व, जात्रा र मेला	स्थान	मनाउने समय	मुख्य विशेषता (धार्मिक, ऐतिहासिक, मनोरञ्जन)	कैफियत

वडा नम्बर	मनाइने चाडपर्व, जात्रा र मेला	स्थान	मनाउने समय	मुख्य विशेषता (धार्मिक, ऐतिहासिक, मनोरञ्जन)	कैफियत

खण्ड ४: भौतिक पूर्वाधार स्थिति विवरण

४.१ सडकमार्ग

वडा नम्बर	सडकको नाम	जोडिने वस्तीहरू		लम्बाई (कि.मि.)	प्रकार (कच्ची, ग्राभेल, कालो पत्रे)	लाभान्वित जनसंख्या
		देखि	सम्म			

४.१ पैदल मार्ग

वडा नम्बर	पैदलमार्गको नाम	जोडिने वस्तीहरू		लम्बाई (कि.मि.)	लाभान्वित जनसंख्या
		देखि	सम्म		

वडा नम्बर	पैदलमार्गको नाम	जोडिने वस्तीहरु		लम्बाई (कि.मि.)	लाभान्वित जनसंख्या
		देखि	सम्म		

४.२ पुल तथा पुलेसा

वडा नम्बर	पुलको नाम	पुल भएको खोला वा खोल्सीको नाम	जोडिने वस्तीहरु		भोलुङ्गे/काठे / ट्रष्ट/ पक्की	लम्बाई (मि.)	अवस्था (राम्रो, ठिकै, जिर्ण)	निर्मित साल
			देखि	सम्म				

४.३ सरकारी भवन

वडा नम्बर	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	कार्यालयको नाम	क्षेत्रफल (वर्ग मी.)		अवस्था (राम्रो, ठिकै, जिर्ण)
				जग्गा	भवन	

४.४ सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवन

वडा नम्बर	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	के काममा प्रयोग भइरहेकोछ?	क्षेत्रफल (वर्ग मी.)		अवस्था (राम्रो, ठिकै, जिर्ण)	लाभान्वित घरधुरी
				जग्गा	भवन		

वडा नम्बर	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	के काममा प्रयोग भइरहेकोछ?	क्षेत्रफल (वर्ग मी.)		अवस्था (राम्रो, ठिकै, जिर्ण)	लाभान्वित घरधुरी
				जग्गा	भवन		

खण्ड ५: वन, जैविक विविधता तथा वातावरण

५.१ वनको विवरण

वडा नम्बर	वनको किसिम	समेटेको घरधुरी	वनको नाम	क्षेत्रफल (हे.)	संचित दर (क्यू. मि. / हे)	वन पैदावरको बार्षिक उत्पादन		
						काठ (क्यू. फि.)	दाउरा (भारी)	जडिबुटी (केजी)
१	राष्ट्रिय							
	सामुदायिक							
	साम्भेदारी							
	निजी							
	कवुलियती							
	धार्मिक							
२	राष्ट्रिय							
	सामुदायिक							
	साम्भेदारी							
	निजी							
	कवुलियती							
	धार्मिक							
३	राष्ट्रिय							
	सामुदायिक							
	साम्भेदारी							
	निजी							
	कवुलियती							
	धार्मिक							
४	राष्ट्रिय							
	सामुदायिक							
	साम्भेदारी							
	निजी							
	कवुलियती							
	धार्मिक							
५	राष्ट्रिय							
	सामुदायिक							
	साम्भेदारी							
	निजी							
	कवुलियती							
	धार्मिक							
६	राष्ट्रिय							
	सामुदायिक							
	साम्भेदारी							

नोट: जडिबुटी भन्नाले काठ, दाउरा र स्याउला बाहेक अन्य वन पैदावर जस्तै: जरा, पात, फल, फूल, खोटो, रस, चोप, कोया, विया, भुवा आदी बभन पर्दछ ।

[illegible]

राष्ट्रिय निकुञ्ज, आरक्ष, र संरक्षित क्षेत्रको नाम	समेटीएका वडाहरु	जम्मा क्षेत्रफल (व.कि.मि.)	मध्यवर्ती क्षेत्रको क्षेत्रफल (व.कि.मि.)	संरक्षित र मध्यवर्ती क्षेत्रमा पर्ने घरधुरी
१.				
२.				

जम्मा				

५.४ चरन क्षेत्र

वडा नम्बर	चरन क्षेत्रको नाम	चरन हुने स्थान	क्षेत्रफल (व.कि.मि.)	चरन व्यवस्थापन प्रणाली (घुम्ती, चक्लाबन्दी, सामान्य)
जम्मा				

५.५ विपद जोखिम तथा व्यवस्थापन

५.५.१ जोखिमयुक्त (संवेदनशिल) स्थानमा वसोवास गरेका परिवार विवरण

वडा नम्बर	जोखिमयुक्त स्थान	घरघुरी संख्या					
		पहिरो	नदि कटान	बाढी	अति भिरोलो	अन्य	जम्मा

५.५.२ विपदबाट मानवीय क्षती

वडा नम्बर	आगलागी		बाढी		पहिरो		शितलहर		रोग माहामारी		सर्पदंस		जंगली जनावरबाट क्षती		भूकम्प		अन्य (चट्याङ)	
	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते
१.																		
२.																		
३.																		
४.																		

वडा नम्बर	आगलागी		बाढी		पहिरो		शितलहर		रोग माहामारी		सर्पदंस		जंगली जनावरबाट क्षती		भूकम्प		अन्य (चट्याड)	
	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते
५																		
६																		
७																		
८																		
जम्मा																		

५.५.३ विपदको किसिम अनुसार जोखिमको समय (महिना उल्लेख गर्नुहोस्)

वडा नम्बर	विपद अनुसार जोखिमको समय (महिना)						
	आगलागी	बाढी डुवान	पहिरो	शितलहर	रोग माहामारी	सर्पको टोकाइ	जंगली जनावरबाट क्षती
१							
२							
३							
४							
५							
६							
७							
८							
जम्मा							

५.५.४ विपदको असर विवरण

क्षति विवरण	विपदको क्षेत्र अनुसार क्षति विवरण								
	वडा नम्बर	घरगोठ		पशुपंक्षी		बाली र जग्गाजमीन		अन्य क्षती	
		परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)
आगलागी									
बाढी डुवान									
पहिरो									
शितलहर									
रोग माहामारी									
सर्पको टोकाइ									
भूकम्प									
जंगली जनावरबाट क्षती									
अन्य									
जम्मा									

५.५.५ विपदबाट क्षति सार्वजनिक संरचना तथा पूर्वाधार (गत १ वर्षको असरको आधारमा)

क्षति विवरण	विपदको क्षेत्र अनुसार क्षति विवरण										
	वडा नम्बर	विद्यालय		पुल पुलेसा		बाटोघाटो		कूलो नहर, खानेपानी		अन्य	
		संख्या	क्षति रकम (रु.)	संख्या	क्षति रकम (रु.)	कि.मी.	क्षति रकम (रु.)	संख्या	क्षति रकम (रु.)	संख्या	क्षति रकम (रु.)
बाढी डुवान											

क्षति विवरण	विपदको क्षेत्र अनुसार क्षति विवरण										
	वडा नम्बर	विद्यालय		पुल पुलेसा		बाटोघाटो		कूलो नहर, खानेपानी		अन्य	
		संख्या	क्षति रकम (रु.)	संख्या	क्षति रकम (रु.)	कि.मी.	क्षति रकम (रु.)	संख्या	क्षति रकम (रु.)	संख्या	क्षति रकम (रु.)
पहिरो											
भूकम्प											
जंगली जनावरको क्षती											
अन्य											
जम्मा											

५.५.६ संरक्षित पानीमुहान, जमीन र भौतिक संरचना (नाम, स्थान, क्षेत्रफल)

संरक्षित पानीमुहान, जमीन र भौतिक संरचनाको नाम	वडा नम्बर	रहेको स्थान	संरक्षित पानी मुहान, जमीन, खेतवारी र संरचना	
			इकाई हेक्टर	परिमाण
संरक्षित पानी मुहान				
नदी नियन्त्रण तथा उकासबाट संरक्षित क्षेत्रको नाम				
संरक्षित खेतवारीको क्षेत्रफल				
भिरालो रोकथाम तथा संरक्षित संरचना				
संरक्षित गल्छी र पहिरो			संख्या	

खण्ड ६ : संस्थागत विकास विवरण

६.१ गाउँपालिका/नगरपालिका, सरकारी कार्यालय तथा निकायहरु

क्र.स.	सरकारी कार्यालय	नाम	स्थान	वार्ड नं.	जनशक्ति (जना)	कार्यक्षेत्र
१.	स्थानीय सरकार					
	गाउँपालिका/नगरपालिका					
	वडा कार्यालय					
२	स्वास्थ्य संस्थाहरु					
	अस्पताल					
	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र					
	स्वास्थ्य चौकी					
	उप स्वास्थ्य चौकी					
३	कृषि					
४	पशु सेवा					
५	हुलाक					
६	वन					
७	प्रहरी कार्यालय					
	जिल्ला/प्रदेश					
	इलाका					
	चौकी					
८.	अन्य कार्यालयहरु					
९.	सरकारी स्वामित्वका संस्थान, समिति आदी					

६.२ समुदायमा आधारित संस्था विवरण

६.२.१ सामुदायिक संस्था विवरण

वडा नम्बर	सामुदायिक संस्थाको संख्या										
	सामुदायिक संस्था	कृषक समूह	वन समूह	सहकारी संस्था	गैसस वा क्लब	परम्परागत समूह (वडघर, गुठी, भेजा)	आमा समूह	नागरिक सचेतना केन्द्र	टोल सुधार समिति/टोल विकास संस्था	उद्यमी समूह	अन्य...
१											
२											
३											
४											
५											
६											
७											
८											

वडा नम्बर	सामुदायिक संस्थाको संख्या										
	सामुदायिक संस्था	कृषक समूह	वन समूह	सहकारी संस्था	गैसस वा क्लब	परम्परागत समूह (वडघर, गुठी, भेजा)	आमा समूह	नागरिक सचेतना केन्द्र	टोल सुधार समिति/टोल विकास संस्था	उद्यमी समूह	अन्य...
९											
जम्मा											

६.२.२ आमा महिला समूह तथा परम्परागत समूहको विवरण

समूह, संस्था संजालको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण							वचत रकम (रु.)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
		सदस्य संख्या			समेटेको परिवार						
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा			
आमा तथा महिला											
परम्परागत समूह											
कृषक तथा उद्यमी समूह											
बचत समूह											
अन्य											

६.२.३ नागरिक सचेतना केन्द्र र टोल विकास संस्थाको विवरण

नागरिक सचेतना केन्द्रको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण							वचत रकम (रु.)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
		सदस्य संख्या			समेटेको परिवार						
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा			
टोल विकास संस्था											
नागरिक सचेतना केन्द्र											
नागरिक मंच											

६.२.४ कृषक तथा उद्यमी तथा बचत समूहको विवरण

कृषक, उद्यमी तथा बचत समूह र संस्था नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण							वचत रकम (रु.)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
		सदस्य संख्या			समेटेको परिवार						
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा			

६.२.५ बाणिज्य बैंक, विकास बैंक, वित्तीय संस्था, लघु वित्त तथा सहकारी संस्था सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	बैंक तथा सहकारी संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	वार्षिक कारोबार रकम (रु.हजारमा)	लगानीरकम(रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
क.	वाणिज्य बैंक				
ख.	विकास बैंक				
ग.	वित्तीय संस्था				
घ.	लघु वित्त संस्था				
ड.	सहकारी संस्था				

६.२.६ गैर सरकारी संस्था सम्बन्धी विवरण

गैससको नाम र ठेगाना	समेटेको क्षेत्र	वार्षिक बजेट (रु.)	विषयगत क्षेत्र	जनशक्ति संख्या	सहयोगी विकास साभेदारको नाम

६.२.७ गाउँपालिका/नगरपालिकाको आय विवरण

आय शीर्षक	गत वर्ष (रु. हजारमा)		चालु वर्ष (रु हजारमा)
	अनुमानित	वास्तविक	अनुमानित
शुरु मौज्दात			
घरजग्गा कर			
मालपोत वा भूमिकर			
हाटवजार पसल कर			
सवारी साधन कर			
मनोरञ्जन कर			
वहाल विटौरी			
विज्ञापन कर			
व्यवसाय कर			
व्यवसायिक भिडियो कर			
प्राकृतिक स्रोत उपयोग कर			
सेवा शुल्क			
दस्तुर			
विक्री आय			
दण्ड जरिवाना			
अन्य आय			
स्रोत उपयोग बाँडफाँड			
प्रदेश अनुदान :			
वित्तीय समानीकरण अनुदान			
सशर्त अनुदान			
विशेष अनुदान			
समपुरक अनुदान			
संघीय अनुदान :			
वित्तीय समानीकरण अनुदान			
सशर्त अनुदान			
विशेष अनुदान			
समपुरक अनुदान			
जम्मा आय			

अनुसूची १५ (ख): घरपरिवार सर्वेक्षण फाराम
(दफा ८.१ (छ), ८.२ (ग), ८.३ (छ) सँग सम्बन्धित)

गाउँ/नगर वस्तुगत विवरण

पारिवारिक विवरण संकलन फाराम

.....गाउँपालिका /नगरपालिका

२०७४

..... गाउँ/नगर वस्तुगत विवरण तयारी
पारिवारिक विवरण संकलन फाराम

१. परिचय

१.१ प्रदेश नं : १.२ जिल्लाको नाम : १.३ स्थानीय तहको नाम : १.४ वडा नं : १.५ वस्तीको नाम:
१.६ घरधुरी क्रम संख्या (घर नम्बर): १.७ उत्तरदाताको नाम : १.८ घरमुलीको नाम: १.९ लिंग (महिला/पुरुष/तेश्रो लिङ्गी): १.१० उत्तरदाताको सम्पर्क नं. : १.११ बसोबासको अवस्था: स्थायी / अस्थायी

२. परिवार सम्बन्धी विवरण

२.१ परिवार सदस्यको विवरण (परिवारमुलीबाट शुरु गर्ने र जेष्ठ सदस्यअनुसार क्रम मिलाएर उल्लेख गर्ने)

क्र.सं	नाम	लिङ्ग	उमेर (वर्ष)	जात जाती ★	मातृ भाषा	धर्म	शैक्षिकस्तर (५ वर्ष माथिका लागी)★★	पेशा (१० वर्ष माथी)	वैवाहिक स्थिति (१० वर्ष माथी)	बसोबासको अवस्था (घर, अन्यत्र स्वदेश, विदेश)★★★	अपाङ्गताको स्थिति	स्वास्थ्य स्थिति (स्वस्थ, सामान्य रोगी, दीर्घ रोगी)
१												
२												
३												
४												
५												
६												
७												
८												
९												
१०												
११												
१२												
१३												
१४												
१५												

★ १. पहाडी ब्राह्मण/क्षेत्री/सन्तुसी/ठकुरी २. पहाडी दलित ३. पहाडी जनजाति/आदिवासी ४. तराई ब्राह्मण, क्षेत्री, राजपुत ५. तराई आदिवासी/जनजाति ६. तराई दलित ७. मुस्लिम ८. पहाडी अन्य ९. तराई अन्य

★★ १. पूर्व प्राथमिक २. आधारभूत तह ३. माध्यमिक ४. स्नातक ५. स्नातकोत्तर ६. एमफिल वा सो भन्दा माथि ७. प्राविधिक एसएलसी ८. साधारण लेखपढ ९. निरक्षर १०. उमेर कम

★★★ स्वदेशमा अन्यत्र वा विदेशमा बसेको परिवारको सदस्यको लागि पेशा, वैवाहिक र अपाङ्गताको विवरण नलिने

२.२ तपाईंको परिवारमा १ वर्ष भित्र मृत्यु भएका सदस्यको विवरण दिनुहोस् ।

मृत्यु हुनेको नाम	लिंग (महिला/ पुरुष/तेश्रो लिंगी)	उमेर (वर्ष/महिना)	मृत्युको कारण (१. महामारी, सन् रोग २. एड्स ३. नसर्ने रोग (क्यान्सर, रक्तचाप, दम, मधुमेह आदि) ४. दुर्घटना ५. अन्य)

२.३ तपाईंको परिवारमा छुई हुने महिला कति जना छन् ? (.....)

२.४ तपाईंको घरमा कस्तो छाउपडी गोठ रहेको छ ?

क) व्यक्तिगत (.....) ख. सामुहिक (.....) ग. छैन

२.५ तपाईंको घरमा छुई हुँदा गोठमा बस्ने महिला कति जना छन् ? (.....)

२.६ तपाईंको परिवारका सदस्य मध्ये कतिजनाको विमा गरिएको छ ?

क) जीवन विमा (.....) ख. स्वास्थ्य विमा (.....) ग. अन्य विमा (.....) घ. कुनै पनि होइन
विमा गरेको भए जनाको गरिएको छ ।

२.७ तपाईंको घरमा कस्तो नून प्रयोग गर्नुहुन्छ ?

क) ढिक्को नून (.....) ख. खुल्ला नून (.....) ग. आयोडिन युक्त नून

२.८ खानेपानीको मुख्य स्रोत के हो ? (एकमा मात्र चिन्ह लगाउने)

१. पाइपधारा घर कम्पाउण्डमा () २. पाइपधारा सार्वजनिक () ३. डिप वोररिङ ()
 ४. ट्युबवेल/हेन्डपम्प () ५. ढाकिएको इनार/कुवा () ६. मूलको पानी ()
 ७. नढाकिएको इनार/कुवा () ८. नदी खोला () ९. अन्य ()

२.९ खाना पकाउन प्रयोग गर्ने मुख्य इन्धन कुन हो? (एकमा मात्र चिन्ह लगाउने)

१. दाउरा () २. मट्टीतेल () ३. एल पि ग्यास () ४. गुइठा ()
 ५. वायोग्यास () ६. विद्युत () ७. अन्य ()

२.१० परिवारले प्रयोग गर्ने बत्तीको मुख्य स्रोत के हो ? (एकमा मात्र चिन्ह लगाउने)

१. विद्युत () २. मट्टीतेल () ३. वायोग्यास ()
 ४. सोलार () ५. अन्य ()

२.११ परिवारले प्रयोग गर्ने शौचालय कस्तो प्रकारको छ ?

१. शौचालय नभएको () २. फलस भएको (सार्वजनिक ढल) ()
 ३. फलस भएको (सेप्टिक ट्याङ्क) () ४. साधारण ()

२.१२ निम्न कुन कुन सुविधाहरु परिवारले उपभोग गरेको छ ? (सुबिधा भएको मा छ उल्लेख गर्ने)

सुविधाहरु	उपलब्ध (छ, वा छैन)
रेडियो	
टेलिभिजन	
टेलिफोन/मोबाइल फोन	
कम्प्युटर	
इन्टरनेट	
मोटरसाइकल	
मोटर/कार	
रेफ्रिजरेटर	

२.१३ परिवारले कृषि कार्यका लागि जग्गा प्रयोग गरेको छ ? १. छ () २. छैन ()

२.१४ यदी परिवारबाट कृषि कार्यका लागि जग्गा प्रयोग गरेको छ भने सो जग्गाको विवरण (क्षेत्रफल उल्लेख गर्ने)

- २.१.१ आफ्नो परिवारको नाममा रहेको जग्गा: (रोपनी/रोपनी/कठ्ठा/हेक्टर/व.मि.)
 २.१.२ परिवार बाहेक अरुको नाममा रहेको जग्गा: (रोपनी/कठ्ठा/हेक्टर/व.मि.)
 २.१.३ अन्य स्वामित्व खुलाउने: (रोपनी/कठ्ठा/हेक्टर/व.मि.)

२.१५ तपाईंको वार्षिक बाली उत्पादन तथा बिक्री कति छ ? यदी छ भने तलको विवरण दिनुहोस्

बाली	उत्पादन (क्विन्टल)	खेती गरिएको		विक्री परिमाण (क्विन्टल)
		क्षेत्रफल	इकाई (कठ्ठा/रोपनी)	

बाली	उत्पादन (क्विन्टल)	खेती गरिएको		विक्री परिमाण (क्विन्टल)
		क्षेत्रफल	इकाई (कठ्ठा/रोपनी)	
अन्नबाली				
धान				
मकै				
गहु				
कोदो				
अन्य				
दलहन				
दाल				
रहर				
मुसरो				
चना				
सिमी				
भट्टमास				
अन्य				
तेलहन				
तोरी/सूर्य				
आलस/तिल				
सूर्यमुखी				
अन्य				
तरकारी				
आलु				
बन्दा/काउली/रायो				
बोडी				
गोलभेंडा				
काँक्रो, लौका, फर्सी				
परबल, कुन्दुक, काँक्रो				
करेला, धिरोला, चिचिण्डो				
अन्य				
नगदे बाली				
अदुवा/वेसार				
प्याज/लसुन				
च्याउ				
अन्य				
फलफल				
आँप/लिची				
केरा/मेवा				
सुन्तता/कागती (अमिलोजात)				
स्याउ/आरुवखडा				
किवी				
अन्य				
फूलखेती				

२.१६ परिवारले कुनै चौपाया तथा पशुपंक्षी पालेको छ ? १. छ () २. छैन ()

२.१७ चौपाया तथा पशुपंक्षीहरूको विवरण दिनुहोस (संख्या उल्लेख गर्ने):

क्र.सं	चौपाया तथा पशुपंक्षी	संख्या	बार्षिक दुध उत्पादन (लिटर)	बार्षिक मासु उत्पादन (के.जि.)	बार्षिक अण्डा (संख्या)	बार्षिक उन (के.जि.)	बार्षिक हाड/छाला (के.जि.)	अन्य	विक्रीबाट बार्षिक आमदानी (रु.)
१	गाइगोरु/वाच्छावाच्छी								
२	राँगाभैसी/पाडापाडी								
३	याक/चौरी								
४	बाखा/भेडा, खसी/बोका								
५	सुँगुर/वंगुर								
६	कुखुरा/हाँस								
७									

२.१८ तपाइको परिवारमा माछा, मौरी र रेशमपालन गरिएको छ भने विवरण दिनुहोला?

१. माछापालन पोखरी संख्या: पोखरीको क्षेत्रफल: हेक्टर बार्षिक उत्पादन: के.जि.

२. मौरी घर संख्या: बार्षिक मह उत्पादन: केजि

२.१९ परिवारका कुनै सदस्यको बैंक तथा वित्तीय संस्थामा खाता छ ? १. छ () २. छैन ()

२.२० परिवारको सरदर बार्षिक खर्च कति छ ? (रु.....)

२.२१ परिवारको सरदर बार्षिक आमदानी कति छ ? (रु.....)

२.२२ आफ्नो उत्पादनले तपाईंको परिवारलाई कति महिना खान पुग्छ ? (एकमा मात्र ठीक चिन्ह लगाउनुहोस) ।

क. ३ महिनासम्म () ख. ४ देखी ६ महिना सम्म ()

ग. ७ देखी ९ महिनासम्म () घ. ९ महिना भन्दा बढी ()

२.२३ परिवारमा कुनै सदस्यले विगत ३ वर्षमा व्यवसायिक सीप तालिम प्राप्त गरेका छन्? १. छ २. छैन यदी छ भने सोको विवरण दिनुहोस् ।

सीप विकासका क्षेत्रहरू	महिला	पुरुष
सूचना तथा प्रविधि, इलेक्ट्रिकल र इलेक्ट्रोनिक्स (कम्प्युटर, विद्युत, मोवाईल, रेडियो घडि आदी)		
सिलाई बुनाई, बुटिक, सुँगार, पालर आदि		
निर्माण सम्बन्धी (म्यासन, कार्पेन्ट्री आदी)		
इन्जिनियरिङ्ग, अटोमोवाइल र मेकानिक्स		
कृषि सम्बन्धी (जेटी, जेटीए र खाद्य प्रसोधन आदि)		
जनस्वास्थ्य सम्बन्धी		
पशुस्वास्थ्य सम्बन्धी		
वन सम्बन्धी		
पर्यटन टुर गाइड, ट्राभल र सत्कार		
कला सम्बन्धी		
अन्य		

३. घर सम्बन्धी विवरण

३.१ तपाइको घर कती बटा छ ? (..... बटा), कोठा संख्या कति छ ? (.....)

३.२ तपाईं बसेको घरको स्वामित्व कस्तो प्रकारको हो? (सहि उत्तरमा एकमा मात्र ठीक लगाउनुहोस)

१. नीजि/आफ्नै () २. भाडामा () ३. संस्थागत () ४. अन्य ()

३.३ बसोबास गर्ने घरको छानाको प्रकार (एकभन्दा बढी घर भएमा मूल घरको विवरणका आधारमा एकमा मात्र चिन्ह लगाउने)

१. फुस वा खरको छाना भएको () २. जस्ता वा च्यादर छाना भएको ()

३. टायल वा ढुङ्गाको छाना भएको () ४. आरसिसि ढलान भएको ()

५. काठको छाना भएको () ६. माटोको छाना भएको ()

७. अन्य (उल्लेख गर्ने) ()

३.४ तपाईं बसेको घरको जग कस्तो प्रकारको छ?

१. माटो र ढुङ्गा () २. सिमेन्ट र ढुङ्गा () ३. फ्रेम स्ट्रक्चर ()

४. लोड वेयरिङ्ग () ५. काठको खम्बा () ६. अन्य (खुलाउने) ()

३.५ तपाईं बसेको घर भवन मापदण्ड अनुसार बनेको छ? १. छ () २. छैन ()

३.६ तपाईं बसेको घर भूकम्प प्रतिरोधी छ? १. छ () २. छैन ()

कोड प्रयोगका लागि विवरण

क. पारिवारिक विवरण

१.	क्र.सं.	परिवारमूलीबाट शुरु गर्ने र जेष्ठ सदस्यअनुसार क्रम संख्या उल्लेख गर्ने
२.	नाम	परिवारमूलीबाट शुरु गर्ने र जेष्ठ सदस्यअनुसार नाम उल्लेख गर्ने
३.	थर	परिवारमूलीबाट शुरु गर्ने र जेष्ठ सदस्यअनुसार थर उल्लेख गर्ने
४.	लिंग	१. पुरुष २. महिला ३. तेस्रो लिङ्गी
५.	उमेर	पुरा गरेको उमेर वर्षमा लेख्ने (२ वर्ष भन्दा कम उमेरको बच्चाको उमेर महिना लेख्ने)
६.	जातजाती	१. पहाडी बाहुमण/क्षेत्री/ठकुरी/सन्ध्यासी २. मधेशी बाहुमण क्षेत्री/राजपुत ३. पहाडी जनजाती आदीवासी ४. तराई जनजाती आदीवासी ५. पहाडी दलित ६. मधेशी दलित ७. मुस्लिम ८. पहाडी अन्य ९. मधेशी अन्य
७.	धर्म	१. हिन्दु २. बौद्ध ३. मुस्लिम ४. क्रिश्चियन ५. अन्य
८.	शैक्षिकस्तर	१. पूर्व प्राथमिक २. आधारभूत तह ३. माध्यमिक तह ४. स्नातक तह ५. स्नातकोत्तर ६. एमफिल र विद्या वारिधी (पिएचडि) ७. प्राविधिक एलएलसी ८. साधारण लेखपढ (साक्षर) ९. लेखपढ गर्न नसक्ने (निरक्षर)
९.	बसोबासको अवस्था	१. गणना गरेको ठाउँमा बसेको, २. स्वदेशमा अन्यत्र बसेको, ३. विदेशमा बसेको
१०.	पेशा	१. कृषि तथा पशुपालन २. नोकरी/जागीर ३. उद्योग तथा व्यापार ४. ज्याला/मजदुरी ५. वैदेशिक रोजगारी ६. व्यवसायिक कार्य (पत्रकार, वकिल, परामर्श, ठेक्का पट्टा, पुजारी आदी ७. विद्यार्थी (अध्ययनरत) ८. गृहणी ९. बेरोजगार १०. अन्य
११.	वैवाहिक स्थिति	१. अविवाहित २. एकल विवाह ३. बहुविवाह ४. पुनःविवाह, ५. विधुर/विधवा ६. सम्बन्ध विच्छेद ७. विवाहित तर अलग बसेको
१२.	अपाङ्गताको स्थिति	१. अपाङ्गता नभएको २. शारीरिक अपाङ्गता ३. बौद्धिक अपाङ्गता ४. दृष्टिविहिन (आँखा नदेख्ने) ५. बोलन तथा सुन्न नसक्ने (बहिरा) ६. स्वर बोलाईसम्बन्धी अपाङ्गता (भकभके) ७. श्रवण दृष्टीविहिन ८. मनोसामाजिक अपाङ्गता

ख. पारिवारिक विवरण संकलनकालागि सामाजिक तथा जातिगत समूह

क्र.सं.	जातिगत समूह	प्रमुख जातजातीहरू
१.	पहाडी दलित	१. गन्धर्व (गाईने) २. परियार (दमाई, दर्जी, सुचीकार, नगर्ची, ढोली, हुड्के) ३. बादी ४. विश्वकर्मा (कामी, लोहार, सुनार, ओड, चुनरा, पाकी, टमाटा) ५. साकी (मिजार, चर्मकार, भूल)
२.	मधेशी दलित	१. कलर २. दुसाध (पासवान, हजरा) ३. ककैहिया ४. धोवी (रजक) हिन्दू ५. कोरी ६. पत्थरकट्टा ७. खटिक ८. पासी ९. खत्वे (मण्डल, खड्ग) १०. बाँतर ११. मुसहर १२. चमार (राम, मोची, हरिजन, रविदास) १३. चिडिमर १४. मेस्तर (हलखोर) १५. डोम (मरिक) १६. सरभङ्ग (सरवरिया) १७. तत्मा (ताँती, दास)
३.	पहाडी जनजाती आदीवासी	१. कुशवाडिया, बनकरिया, कुसुण्डा, राउटे, सुरेल, हायु, राजी, लेप्चा, २. चेपाङ, थामी, बोटे, दनुवार, बरामु, ल्होमी, माभी, दराई, सियार, थुदाम ३. सुनुवार, तामाङ, भुजेल, कुमाल, भोटे, पहेरी, ताफ्केगोला, डोल्पो, फ्रि, मुगाल, लार्के, ल्होपा, दुरा, बालुङ ४. गुरुङ, मगर, राई, लिम्बु, छैरोतन, ताडवे, तिनगाउले थकाली, बाह्र गाउले, माफाली थकाली, शेर्पा, याक्खा, छन्त्याल, जिरेल, व्यासी, त्योल्मो ५. नेवार, थकाली
४.	मधेशी जनजाती तथा आदीवासी	१. किसान, मेचे (वोडो) २. धानुक, भाँगड, सतार (सन्ध्याल) ३. थारु, राजवंशी, गन्गाई, धिमाल, ताजपुरिया
५.	पहाडी बाहुमण तथा क्षेत्री	सबै पहाडी मूलका बाहुमण, क्षेत्री र ठकुरी
६.	मधेशी बाहुमण तथा राजपुत	भा, राजपुत, त्रिपाठी, मिश्रा, शुक्ला, कायस्थ
७.	मुस्लिम	मुस्लिम, चुरौटे
८.	पहाडी अन्य जाती	गिरी, पुरी, भारती, सन्ध्यासी, योगी, कुँवर
९.	मधेशी अन्यजाती	यादव, तेली, कलवार, सुडी, कुमिर, कानु/हलवाई, हजाम/ठाकुर, बढही, राजभर, केवट, मल्लाह, नुनिया, कुम्हार, कहर, लोध, विड/विण्डा, गडेरी/भेडीहयार, माली, कामर, धुनिया, वराय, मुण्डा, बडाई, पञ्जावी, बंगाली, मारवाडी, नुराड, कायस्थ, जैन, बानिया, अमात, कशवानिया, राजबोध, कुशवाहा

सन्दर्भ सामाग्री

- केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, (२०७० वि.सं.)। *नेपालमा गरिवीको लघु क्षेत्र अनुमान २०६८*, काठमाण्डौ: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग थापाथली ।
- संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, (२०७४ वि.सं.)। *गाउँ नगर वस्तुगत विवरण तयारी कार्यविधि २०७४* । काठमाण्डौ: संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, सिंहदरवार ।
- Central Bureau of Statistics, (2016). *National Climate Change Impact: A statistical Report 2016*, Kathmandu: Central Bureau of Statistics, Thapathali.
- Central Bureau of Statistics, (2014). *National Population and Housing Census 2011 (Village Development Committee/Municipality)*, Kathmandu: Central Bureau of Statistics, Thapathali.
- Central Bureau of Statistics, (2014). *National Population Census 2011 (Household and Population by Sex Ward Level)*, Kathmandu: Central Bureau of Statistics, Thapathali.
- Central Bureau of Statistics, (2014). *National Population and Housing Census 2011 (Usual Activity Performed in the 12 Month and Economic Activity)*, Kathmandu: Central Bureau of Statistics, Thapathali.
- Central Bureau of Statistics, (2014). *National Population and Housing Census 2011 (Usually Active and Not Active Population and Living Arrangement of Children)*, Kathmandu: Central Bureau of Statistics, Thapathali.
- National Planning Commission, (2014). *Nepal Human Development Report, 2014*. Kathmandu: GoN, National Planning Commission.
- Survey Department, (1996). *Land Reform and Mapping Project Report*. Kathmandu: GoN, Ministry of Land Reform and Management.